

Základní škola a Mateřská škola Mendelova, Karviná, příspěvková organizace

Einsteinova 2871/8, 733 01 Karviná – Hranice

ID datové schránky: x86rahg; IČ: 623 313 88

www.mendelova.cz; podatelna@mendelova.cz

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Učí se škola II.

Č.j.: ZMŠMe/028/2022

Tento školní vzdělávací program projednala školská rada dne 28. srpna 2021

Tento školní vzdělávací program je platný od 1. září 2021

Mgr. Leona Mechúrová, ředitelka školy

Identifikační údaje

Základní škola, Mendelova

Adresa: ulice Einsteinova 2871/18, 733 01 Karviná – Hranice

IČO: 62331388

Redizo: 102 168 164

http:// www.mendelova.cz

E-mail: zs.karvina@mendelova.cz

Telefon: 596 311 919

Fax: 596 364 186

Ředitelka školy: Mgr. Leona Mechúrová

E-mail: leona.mechurova@mendelova.cz

Zřizovatel: statutární město Karviná

Adresa: ulice Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná

Telefon: 596 387 111

Primátor: Ing. Jan Wolf

Č.j. tohoto školního vzdělávacího programu: ZMŠMe/028/2022

Tento školní vzdělávací program je platný od 1. září 2021

.....

Mgr. Leona Mechúrová, ředitelka školy

Obsah

Charakteristika školy	9
Umístění školy a její historie	9
Úplnost, velikost a vybavení školy.....	11
Školní družina a školní jídelna	13
Charakteristika pedagogického sboru a ostatních zaměstnanců školy	15
Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce.....	16
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	17
Charakteristika školního vzdělávacího programu	18
Školní vzdělávací program „Učí se škola II“	18
Vize školy, její zaměření a hlavní vzdělávací cíle	19
Hlavní vzdělávací cíle.....	20
Budování a rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie školy	21

Harmonogram zavádění tohoto školního vzdělávacího programu do výuky	24
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	25
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	26
Začlenění průřezových témat.....	28
Začlenění průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.....	28
Začlenění průřezového tématu Výchova demokratického občana	33
Začlenění průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	35
Začlenění průřezového tématu Multikulturní výchova.....	37
Začlenění průřezového tématu Environmentální výchova	39
Začlenění průřezového tématu Mediální výchova.....	40
Školní vzdělávací program ve školní družině.....	42
Školní učební plán	45
Školní učební plán pro 1. – 5. ročník	45

Školní učební plán pro 6. – 9. ročník	46
System volitelných předmětů v 8. – 9. ročníku	47
Poznámky ke školnímu učebnímu plánu	49
Učební osnovy	51
Jazyk a jazyková komunikace	51
Český jazyk a literatura.....	52
Cvičení z českého jazyka.....	118
Anglický jazyk	123
Cvičení z anglického jazyka.....	155
Německý jazyk.....	158
Ruský jazyk	179
Španělský jazyk.....	194
Český jazyk pro cizince	210

Matematika a její aplikace	220
Matematika	220
Cvičení z matematiky	308
Lidé a peníze.....	312
Informační a komunikační technologie.....	315
Informatika	315
Úprava digitálních souborů a animace.....	336
Člověk a jeho svět.....	341
Člověk a jeho svět.....	341
Člověk a společnost.....	365
Dějepis.....	366
Občanská výchova	383
Svět pod drobnohledem.....	395

Člověk a příroda	399
Fyzika	400
Chemie.....	413
Přírodopis	424
Praktická cvičení z přírodopisu.....	438
Zeměpis	442
Umění a kultura.....	462
Hudební výchova.....	462
Výtvarná výchova	486
Výtvarná praktika	498
Člověk a zdraví.....	500
Výchova ke zdraví.....	501
Tělesná výchova	517

Sportovní činnosti.....	535
Míčové hry.....	538
Člověk a svět práce.....	540
Pracovní činnosti	540
Hodnocení výsledků a průběhu vzdělávání žáků	554
Pravidla a principy hodnocení žáků.....	554
Podklady pro hodnocení žáků	555
Sebehodnocení žáků	557
Charakteristika klasifikačních stupňů pro hodnocení výsledků vzdělávání	558
Autoevaluace školy.....	559
Postup autoevaluace	559
Oblasti a příklady podoblastí autoevaluace	561
Nástroje autoevaluace	564

Charakteristika školy

Umístění školy a její historie

Umístění školy

Základní škola, Mendelova je umístěna uprostřed sídliště Karviná – Hranice, postaveného v 60. a 70. letech 20. století. Její poloha je velmi výhodná, poněvadž je rychle a bezpečně (bez přechodu přes frekventované ulice) dostupná pro žáky z celého sídliště, které tvoří přirozené zázemí školy.

Historie školy

Po svém otevření dne 4. září 1967 byla naše škola jedinou školou městské části Karviná – Hranice. Bouřlivý rozvoj zdejšího sídliště s sebou nesl tak výrazný růst počtu žáků, že se ve školním roce 1974/1975 v přeplněných třídách učilo 1332 žáků, směnovalo se, a navíc měla škola svá detašovaná pracoviště mimo své hlavní budovy. Situace se alespoň částečně stabilizovala teprve v roce 1976 po odchodu části žáků na nově otevřenou Základní školu na třídě Rudé armády (dnes ZŠ Slovenská) a posléze i na Základní školu na ulici Leonovově (1982), která se v roce 1986 přemístila do budov na ulici Žižkova.

Se stárnutím sídliště počet žáků na škole rapidně klesal až do školního roku 1995/1996, na jehož konci navštěvovalo školu pouhých 333 dětí. I kvůli tomuto trendu byl vypracován ve škole v roce 1993 nový koncepční program s názvem *Kvalita, zdraví, přitažlivost*. Od školního roku 1997/98 jsme začali postupně vyučovat vždy v jedné z paralelních tříd 1. stupně podle alternativní metodiky programu *Začít spolu*, v roce 2001 jsme byli přijati do sítě škol podporujících zdraví a ve stejném roce jsme se navíc stali fakultní školou Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. To vše s sebou přineslo obrat: školu si pro své děti začalo vybírat stále více rodičů bydlících i mimo její spádovou oblast (každým rokem to bylo

30 až 40% zapsaných žáků) a počet žáků postupně stoupal až k 450, kde se víceméně ustálil. Podobný počet žáků si škola udržuje i po krátkodobém nárůstu ve školním roce 2007/2008, kdy došlo ke sloučení dvou blízkých škol do jednoho subjektu na ulici Slovenské (de facto došlo ke zrušení ZŠ Žižkova), což znamenalo přestup části jejich žáků na naši školu. Právě v roce 2007/2008 škola začala ve třídách 1. a 6. ročníku vyučovat podle svého vlastního školního vzdělávacího programu s názvem Učíci se škola.

V průběhu školního roku 2009/2010 prošla škola velkou rekonstrukcí a modernizací hrazenou z prostředků města a Evropské unie (v rámci Integrovaného programu rozvoje města), při níž byla kromě rekonstrukce vnějšího pláště stávajících budov (výměna původních oken za plastová, zateplení budov a nové fasády a střechy) přistavěna víceúčelová tělocvična a patro se čtyřmi jazykovými učebnami, navíc došlo k modernizaci všech odborných i kmenových učeben. V roce 2014 byla ukončena i rekonstrukce školního hřiště. Byly tak vytvořeny potřebné podmínky pro moderní výuku.

Úplnost, velikost a vybavení školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Mendelova je úplnou základní školou, která v posledních letech poskytuje vzdělání přibližně 300 až 400 žákům většinou ve dvou paralelních třídách ve všech devíti ročnících. Podle zařazení do rejstříku má škola kapacitu 600 žáků, školní jídelna 500 strážníků a školní družina 120 dětí.

Vybavení školy

Základní škola, Mendelova se skládá ze čtyř výukových pavilónů (tři třípodlažních a jednoho dvoupodlažního) a dvou tělocvičen. Všechny tyto pavilony jsou propojeny systémem spojovacích chodeb, které se protínají v prostoru u šaten, kde je místo na neformální setkávání žáků všech tříd. Samostatně stojí pouze budova školní jídelny a školní družiny. Škola byla původně projektována jako dvacetijednatřídni s pěti dalšími odbornými učebnami, dvěma místnostmi dílen, jednou tělocvičnou a prostornou školní družinou. V průběhu školního roku 2009/2010 k ní byla v rámci velké rekonstrukce a modernizace přistavěna druhá (víceúčelová) tělocvična a k jednomu pavilonu patro se čtyřmi menšími odbornými učebnami cizích jazyků. U školy jsou rekonstruovaná školní hřiště a travnaté plochy.

Kromě kmenových učeben využíváme k výuce větší informační centrum s žákovskou knihovnou a multimediální učebnou, čtyři odborné učebny cizích jazyků (dvě z nich se sluchátkovou jazykovou laboratoří), dvě počítačové učebny, dále odborné učebny přírodopisu, chemie a fyziky, hudební výuky a výtvarné výchovy. Výtvarným činnostem slouží rovněž dílna s keramickou pecí a hrnčířským kruhem. Pro výuku praktickým činnostem máme moderně vybavené dílny a cvičnou kuchyňku. Pohybovým aktivitám slouží dvě tělocvičny a sportovní areál modernizovaný v průběhu školního roku 2014/2015 s umělohmotným hřištěm, běžeckým oválem a dvěma doskočišti. Ke škole patří i zelené plochy, včetně školní zahrady mezi pavilony.

Škola má potřebné hygienické zázemí: šatny (vedle tradičních kójových šaten pro nejmenší žáky šatnové skříňky pro žáky 4. až 9. ročníku), WC a u tělocvičen i umývárny se sprchami.

Poměrně menší kabinet učitelů jsou vybaveny počítači propojenými v celoškolské síti a s přístupem na internet a tiskárnami. Každý učitel má navíc k dispozici vlastní notebook. Všichni pedagogové mohou používat i kopírky. Ke společným poradám se scházejí ve sborovně, v jejíž oddělené pracovní části je umístěna i učitelská knihovna. Vedení školy a její administrativní zázemí využívá čtyř kanceláří vybavených potřebnou počítačovou a komunikační technikou.

Ve všech kmenových učebnách a většině učeben odborných je počítač, dataprojektor a interaktivní tabule. Vedle většího počtu počítačů v počítačových učebnách a v informačním centru jsou k výuce používány i přenosné notebooky a netbooky, které jsou v učebnách celé školy připojitelné na školní server a jeho prostřednictvím i na internet.

Škola průběžně doplňuje a obnovuje svůj fond pomůcek a učebnic.

Pro vzhled školy je typická bohatá výzdoba, na níž se podílejí velkou měrou i samotní žáci.

Školní družina a školní jídelna

Školní družina a školní jídelna ZŠ, Mendelova jsou umístěny v samostatně stojícím pavilonu, který byl v létě 2009 zateplen a dostal novou fasádu.

Činností dětí 1. až 5. ročníku v době od 6.00 do začátku vyučování a po vyučování do 16.00 slouží pět místností školní družiny. Školní družina má vypracovaný svůj vlastní školní vzdělávací program.

Škola má vlastní moderně vybavenou školní jídelnu s kuchyní, jež svými parametry odpovídá hygienickým normám. Interiér jídelny byl modernizován v létě 2009. Čtyřikrát týdně si v ní strážníci vybírají z nabídky dvou jídel. Objednávkový systém i veškerá administrativa jsou zajišťovány prostřednictvím čipového systému. Jako doplňkovou činnost jídelna připravuje i stravu pro důchodce v rámci rozvážkového programu města.

Dodatek:

Od 1. 1. 2016 jsou součástí školy i dvě mateřské školy (do té doby samostatné subjekty):

Mateřská škola Slovenská („U Modrého slona“), která je místem poskytovaného vzdělávání na adrese Slovenská 2872/22, Hranice, 733 01 Karviná

a

Mateřská škola Žižkova, která je místem poskytovaného vzdělávání na adrese Divišova 2806/2, Hranice, 733 01 Karviná.

Tyto školy mají samostatné školní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání:

Mateřská škola Slovenská (U Modrého slona) s názvem Modrý slon,

Mateřská škola Žižkova s názvem Má-li něco být v mysli, musí nám to projít smysly.

Charakteristika žáků

Převážnou většinu žáků školy tvoří děti z okolního sídliště. Po zrušení blízké ZŠ Žižkova se však procentuálně zvýšil počet dětí z přilehlých rodinných domů v Karviné – Hranicích, Mizerově i Ráji. Žáky školy jsou děti od 6 let zpravidla do 15 let svého věku. Jejich psychický vývoj tedy odpovídá vývoji dětí raného, středního a staršího školního věku. Na počátku školního věku (v době od nástupu do školy do 8 až 9 let) se děti učí chovat v souladu s rolí školáka, tedy chovat se požadovaným způsobem a respektovat určitá pravidla a normy. Motivace k plnění těchto norem je spojena s osobním vztahem k učiteli, od něhož dítě čeká podobnou podporu, jakou mělo v rodině. Vazba na učitele posiluje pocit bezpečí a jistoty. V tomto věku je nezbytné, aby učitel pomáhal dítěti při regulaci jeho chování i v jeho motivaci, protože přijatelná úroveň autoregulace se vyvíjí teprve postupně. Učitel je poskytovatelem důležité povzbuzující zpětné vazby. Dítě středního školního věku (od 8 – 9 let do ukončení 1. stupně) již má ke škole vyhraněný postoj. Jeho vztah k učiteli postupně ustupuje do pozadí. Roste potřeba kontaktu s vrstevníky, dítě potřebuje být vrstevnickou skupinou akceptováno a pozitivně hodnoceno. Dochází k nápadnějšímu oddělování chlapeckých a dívčích skupin. U dětí se rozvíjí vědomí stability a originality vlastní identity, která je však významně spoluurčována postoji a hodnocením jiných lidí. S rozvojem logických operací se však postupně objektivizuje i sebehodnocení. Starší školní věk (období na 2. stupni ZŠ) bývá charakterizován jako první fáze dospívání (= pubescence), kdy dochází ke komplexní proměně všech složek osobnosti dospívajícího. Nejvýznamnější je tělesné dospívání, dochází však i ke změně myšlení, kdy pubescent uvažuje stále více i abstraktně. Velmi významná změna probíhá v oblasti citového prožívání. Dospívající jsou emočně labilnější a i v sebehodnocení jsou zranitelnější a vztahovačtější. Jejich citové reakce se mnohdy jeví jako nepřiměřené situaci. Pubescenti bývají hyperkritičtí, jejich radikalismus lze chápat jako obranu před nejistotou. Mění se vztah k učiteli, jako autorita je přijímán pouze tehdy, pokud pubescentům něčím imponuje. Zvyšuje se potřeba přátelství, velký vliv (někdy i negativní) na jejich chování mají jejich vrstevníci. Objevují se i první lásky. Kromě věkových zvláštností zohledňujeme ve výuce i typologická specifika jednotlivých žáků. Pochopení typologie (MBTI) je prostředkem k efektivnější individualizaci naší výuky.

Charakteristika pedagogického sboru a ostatních zaměstnanců školy

Pedagogický sbor školy má ve školním roce 2021/22 38 členů, věkově je vcelku rovnoměrně rozčleněn.

Vedle ředitele školy a jeho zástupce pro věci pedagogické ho tvoří 9 učitelů 1. stupně, 16 vysokoškolsky vzdělaných učitelů 2. stupně (z toho 8 třídních učitelů, jeden na 1. stupni) a čtyři vychovatelé školní družiny, jedna z nich je pověřena řízením školní družiny. Mezi pedagogy patří i deset asistentek pedagoga k integrovaným žákům. Již pátým rokem ve škole působí rovněž školní psycholožka, která je placena z prostředků projektu Od 2 do 15 (let) („Šablony“) a z projektu Pomáháme školám k úspěchu.

Naprostá většina učitelů školy prošla kurzy ICT, Čtením a psaním ke kritickému myšlení, kurzem k typologii MBTI a jejímu využití ve výuce, kurzem účinné komunikace, kurzem k systému osobnostní a sociální výchovy a kurzem základů 1. pomoci. Své všeobecně pedagogické i oborově odborné kompetence si dále rozvíjejí prostřednictvím promyšleného systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (jak individuálního, tak společného, organizovaného pro celý sbor) i vzájemnými konzultacemi a hospitacemi i předáváním zkušeností a inspirací v rámci sdílení uvnitř školy i se spřátelenými školami.

Ve škole pracuje i školní poradenské pracoviště, v němž je kromě školní psycholožky výchovná poradkyně (s potřebnou kvalifikací), jíž v oblasti integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pomáhá učitelka s vysokoškolským vzděláním zaměřeným na speciální pedagogiku a v oblasti prevence metodik prevence. Oblasti jednotlivých průřezových témat a oblast informačních a komunikačních technologií jsou koordinovány speciálně určenými koordinátory.

Nepedagogickou oblast školy vede zástupkyně ředitele školy pro věci ekonomické, která přímo řídí sekretářku, úsek školní jídelny, kde kromě vedoucí školní jídelny a vedoucí kuchařky pracuje dále 5 pracovníků, a úsek údržby a úklidu, kde vedle školníka pracuje 8 uklízeček.

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Nejdůležitějším z projektů, do nichž je škola dlouhodobě zapojena, je projekt *Pomáháme školám k úspěchu*, který ovlivňuje činnost školy v mnoha významných oblastech. V tomto projektu pracujeme od počátku školního roku 2010/2011 jako jedna z jeho dvou prvních (pilotních) projektových škol. Naše škola tak získala významnou metodickou i finanční podporu pro své učitele, aby uměli co nejlépe rozvíjet každého žáka školy. Projekt uskutečňuje obecně prospěšná společnost „Pomáháme školám k úspěchu o.p.s.“ z prostředků THE KELLNER FAMILY FOUNDATION, rodinné nadace Renáty a Petra Kellnerových. První (tzv. ostrá fáze) tohoto projektu skončila pro naši školu ve školním roce 2014/2015. Projekt však pokračuje dál, škola dostává stále finanční i metodickou podporu, naši učitelé se účastní mnoha společných aktivit, kde se setkávají s pedagogy dalších škol, které do projektu postupně vstupují jako nové. Zároveň naše škola předává své zkušenosti a inspirace, které získala v dosavadním rozvoji, i proto se stane ve školním roce 2015/16 centrem pro DVPP certifikovaným ministerstvem školství. Od roku 2017 je škola i aktivním účastníkem subprojektu *Čtenářská škola*.

Kromě výše popsaného projektu se škola zapojovala do dalších projektů, často hrazených z prostředků Evropské unie. Některé z nich realizovala samostatně (projekt *Naše cesta k rozvoji gramotností* zaměřený na rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti, projekt *Čtení a jazyky*, projekt *Inovace na dosah*, zaměřený na práci s tablety či v současnosti projekt *Od dvou do patnácti (let)*, z jehož prostředků hradíme 0,5 úvazku naší školní psycholožky a skupiny doučování a klubu zábavné logiky a deskových her), jiné v rámci spolupráce s městem a dalšími karvinskými školami (*Modernizace výuky cizích jazyků v karvinských školách*, projekt *Karvinský informační systém*, jehož prostřednictvím byla škola vybavena moderní počítačovou technikou, projekt *Přírodní vědy pro každého a bez překážek* či projekt *Společná řešení pro lepší učení*.) Celá škola, případně velká skupina jejích učitelů, se zapojovala i do projektů realizovaných v užší spolupráci s Krajským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informačním centrem KVIC Nový Jičín (projekty na rozvoj čtenářství: *Šance*, *Podpora poradců* či naposledy *Spirála*).

Z prostředků Evropské unie a českého státního rozpočtu byl financován národní projekt autoevaluace škol *Cesta ke kvalitě*, v němž naše škola spolupracovala s partnerskou školou v Praze - Kunraticích. V rozvoji školního poradenského pracoviště nám pomáhá zapojení naší školní psycholožky do projektu *MŠMT Rozvoj a metodická podpora poradenských služeb – VIP III*, který se transformoval v *Rozvojový program na podporu školních psychologů a speciálních pedagogů*.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce školy s rodiči žáků se neustále rozvíjí. O činnosti školy jsou rodiče informováni prostřednictvím speciálních jednorázových písemných informací a prostřednictvím webových stránek školy. Kvůli získání informací o svém dítěti mohou rodiče školu po vzájemné domluvě s učitelem navštívit v podstatě kdykoliv. Zvláště na 1. stupni jim umožňujeme navštívit i výuku jejich dětí, a to nejen v roli diváků, ale také jako pomocníků učitele. Škola zve rodiče na besídky tříd, na charitativní jarmark i na jiné aktivity, které bývají často spojeny s třídními schůzkami organizovanými třikrát do roka, zpravidla formou rozhovorů učitele a rodiče a nezřídka i samotného dítěte.

Při škole pracuje Spolek rodičů a přátel školy, který je registrován v souladu s občanským zákoníkem u krajského soudu. Tento spolek organizuje zábavné akce pro děti (i rodiče) a plesy SRPŠ a finančně podporuje nejrůznější aktivity školy. V souladu se školským zákonem pracuje na škole školská rada.

Škola úzce spolupracuje s několika dalšími základními školami našeho města a kraje, v rámci sítě škol projektu *Pomáháme školám k úspěchu* rozvíjíme spolupráci i se školami v celé republice.

Velmi dobré vztahy má škola s Krajským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informačním centrem KVIC Nový Jičín, někteří naši pedagogové jsou jeho lektory a některé jeho akce jsou organizovány i v prostorách naší školy. Na velmi dobré úrovni je i spolupráce školy s naším zřizovatelem městem Karviná.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „Učí se škola II“

Tento školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je programem, v němž jsme vycházeli z původního ŠVP ZV z roku 2014. Při jeho tvorbě jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který jsme konkretizovali s ohledem na potřeby a možnosti žáků ze spádové oblasti naší školy, na požadavky jejich rodičů i na reálné podmínky, za nichž vzdělávání na naší škole v současnosti probíhá. Tyto konkrétní podmínky, možnosti, potřeby a požadavky jsme zjišťovali prostřednictvím opakovaných analytických činností (SWOT analýzy a dalších).

Náš školní vzdělávací program jsme nazvali „**Učí se škola II**“. Tímto názvem chceme zdůraznit, jaký význam dáváme nejdůležitějšímu procesu, který na škole nepřetržitě probíhá, tedy učení se žáků, v němž jde nejen o získávání vědomostí, ale zejména o postupné vytváření a rozvíjení žákovských kompetencí. Všechny učební činnosti při tom chceme organizovat tak, aby naši žáci byli motivováni i pro své další vzdělávání po ukončení povinné školní docházky, aby byli připraveni na celoživotní učení. Jsme si vědomi, že tento cíl je možno plnit jen v dynamickém prostředí, kde se stále učí i samotní učitelé (a další zaměstnanci školy), a to nejen prostřednictvím forem dalšího vzdělávání, společného sdílení a sebevzdělávání, ale také (a hlavně) prostřednictvím průběžného zdokonalování jednotlivých činností školy na základě společné, týmové i individuální autoevaluace naší práce.

Přestože má tento školní vzdělávací program ve svém celku dlouhodobější platnost, počítáme s tím, že ho budeme v některých jeho dílčích částech průběžně upřesňovat a obměňovat, a to tak, abych nenarušili vzdělávání v určitém započatém cyklu. Budeme tak adekvátně reagovat na poznatky z jeho průběžné evaluace i na měnící se potřeby a požadavky doby.

Vize školy, její zaměření a hlavní vzdělávací cíle

Mise: Jaké je naše poslání? Jsme škola, kde jsou děti spokojené a učení je baví.

Vize: Kam směřujeme? Každý žák se učí naplno a s radostí a své učení si řídí.

O jaké hodnoty se opíráme?

Důvěra – vytváříme bezpečný a otevřený prostor, kde se žáci učí rozumět sobě i druhým. Každý z nás je jiný - volíme přijetí rozmanitostí, autenticitu a pravdivost. Věříme, že každý může růst a zlepšovat své dovednosti v bezpečném prostoru naplněném důvěrou a pozitivními očekáváními.

Smysluplnost - zaměřujeme se na rozvoj dovedností důležitých pro úspěšný život – připojujeme se ke vzdělávacím cílům, které jsou užitečné, dávají smysl a připravují žáky na výzvy ve 21. století. Propojujeme učení se zážitky a zkušenostmi.

Podporující přístup – přistupujeme k druhým s respektem a empatií. Efektivní komunikací utváříme zdravé normy, sebevědomí, pečujeme o vzájemné vztahy. Přizpůsobujeme učení a způsoby výuky žákům – víme, že každý se učí jinak.

Aktivní učení – zapojujeme žáky do učení, podporujeme jejich aktivitu, iniciativu a vnitřní motivaci. Učíme je přemýšlet, řešit problémy, kriticky myslet. Učíme moderními metodami - záleží nám na tom, aby žáky učení bavilo a přinášelo jim radost z poznávání.

Spolupráce – v učení je mnoho příležitosti pro společné řešení problémů a spolupráci. Učíme se komunikovat, vést dialog, diskutovat a argumentovat, projevovat vlastní a respektovat jiný názor. Zažíváme situace, ve kterých společnými nápady a spoluprací dosahujeme lepších výsledků, než bychom dosáhli sami. Rosteme a učíme se s lidmi a mezi nimi, malí i velcí. Jsme učící se školou.

Zodpovědnost – učíme žáky plánovat si své učení, přemýšlet nad svými potřebami, vyhodnocovat výsledky učení. Učíme je být laskaví k sobě i druhým a zodpovědně volit možnosti pro svůj růst i radost v životě. Modelujeme jednání a postoje, které přispívají k podpoře lidí, vzájemných vztahů, komunity a udržitelného světa.

Hlavní vzdělávací cíle

Zcela záměrně nevytyčujeme nějakou zvláštní specializaci (ač v našem učebním plánu klademe důraz na výuku angličtiny a promyšlený systém volitelných předmětů), neboť naší základní ambicí je vytvořit dostatečně širokou a variabilní nabídku, která uspokojí nejrozmanitější požadavky na vzdělávání našich žáků.

Hlavní vzdělávací cíle naší školy jsme proto vytýčili v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání:

Žák naší školy se v průběhu školní docházky učí:

1. používat potřebné strategie učení
2. tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy
3. všestranně, účinně a otevřeně komunikovat (včetně komunikace v cizích jazycích a komunikace prostřednictvím moderních informačních a komunikačních technologií)
4. spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
5. projevovat se jako svébytná, svobodná a zodpovědná osobnost, uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
6. projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavosti a pěstování citlivých vztahů k lidem, svému prostředí i k přírodě
7. aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
8. žít společně s ostatními lidmi, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
9. poznat a rozvíjet své vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Budování a rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie školy

Budování a rozvoj klíčových kompetencí

Hlavním vzdělávacím cílům, které jsme si vytýčili v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem, odpovídá i výčet klíčových kompetencí (jak jsou v rámcovém programu vymezeny), jimiž chceme vybavit všechny žáky školy na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Těmito klíčovými kompetencemi jsou:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní
- kompetence digitální

Úsilí o skutečné (neformální) postupné budování klíčových kompetencí u našich žáků nás vedlo k tomu, že jsme jednotlivé kompetence podrobně rozklíčili na konkrétní dovednosti, prostřednictvím jejichž osvojování se tyto kompetence vytvářejí a rozvíjejí, a ty jsme pak rozčlenili do tří vývojových úrovní. (Toto podrobné „rozklíčení“ klíčových kompetencí je obsahem přílohy našeho školního vzdělávacího programu.)

Cíleného rozvoje takto zformulovaných dílčích složek klíčových kompetencí dosahujeme prostřednictvím různých postupů:

- včleněním těchto konkrétních dovedností do očekávaných výstupů jednotlivých předmětů (například mnohé dovednosti vedoucí k rozvoji kompetencí komunikativních se přímo staly očekávanými výstupy v předmětu jazyk český), k jejichž naplnění směřuje výuka v rámci těchto předmětů
- vhodným propojením těchto dovedností s oborovými kompetencemi

- vytyčováním speciálních dovednostních cílů, které si učitel podle potřeb rozvoje svých žáků stanovuje pro jednotlivé či několik po sobě následujících vyučovacích jednotek společně s cílem poznávacím a uvědoměle s nimi pracuje (od jejich oznámení žákům, přes vysvětlení jejich významu, jejich reflektované modelování v činnosti učitele, procvičování a vyhodnocení, jak se je dařilo naplnit)
- reflektovaným procvičováním těchto dovedností prostřednictvím promyšleného výběru vyučovacích metod (pomocníkem učitele naší školy je tu postupně vytvářený školní Zásobník metod a forem práce s jejich popisem a analýzou toho, které dovednosti žáků jejich použitím rozvíjí)
- a konečně i prostřednictvím speciálně zvolených aktivit používaných nejen ve výuce, ale i při různých dalších činnostech s žáky.

Výchovné a vzdělávací strategie školy

Základem budování a rozvoje klíčových kompetencí žáků je samozřejmě systém výuky na škole a to, které společné výchovné a vzdělávací strategie v něm upřednostňujeme.

Při vyučování na naší škole postupně směřujeme od transmisivního přístupu, kdy učitel předává žákům hotové poznatky, ke konstruktivistickému přístupu, kdy si žáci za pomoci učitele konstruují na základě svých již dříve vytvořených myšlenkových schémat nové znalosti a dovednosti. Hlavním úkolem učitele je při tomto pojetí volit pro učení žáků vhodnou metodu, která vytváří optimální podmínky pro evokaci (oživení, znovuvybavení si) jejich již dříve osvojených poznatků, pro jejich porovnání s nově získávanými informacemi, pro jejich rozvinutí, pro jejich nové utřídění a nakonec i pro jejich nové osvojení.

Toto pojetí vyučování je ve své podstatě individualizované, velký význam tu však mají i interakce mezi žáky navzájem. Vedle individuální práce tedy hojně používáme i kooperativní činnosti. Vedle práce ve dvojicích a v různě velkých skupinách používáme na 1. stupni i práci v centrech aktivity, kde skupiny žáků ve stejném čase plní úkoly z různých oblastí a předmětů. Samozřejmě používáme i frontální činnosti, a to tam, kde jsou účelné a efektivní. Často používanou formou vyučování, hlavně na 1. stupni, je rovněž kruh (ranní, komunitní, hodnotící), který napomáhá rozvoji mnoha životních dovedností našich žáků.

Chceme, aby to, čemu se děti ve škole učí, odpovídalo co nejvíce skutečnému životu. Proto často – zejména na 1. stupni – propojujeme učivo do integrovaných tematických celků (kdy si jednotlivá integrující témata nebo jejich konkrétnější náplň mohou zčásti určit žáci sami podle svých zájmů) a používáme projektovou výuku. Do vyučování účelně zařazujeme vycházky, exkurze, pokusy a experimenty. Třídy otevíráme rodičům i

dalším hostům, kteří mají možnost navštěvovat vyučování jako prostí pozorovatelé, pomocníci (asistenti) učitele nebo experti na nějakou oblast.

Třídní kolektiv, v němž především si žáci budují své životní a oborové kompetence, nemůže být uzavřenou sebestřednou jednotkou. Tam, kde je to možné a smysluplné, se využívá spolupráce s ostatními třídami, ať už při meziročníkových nebo i celoškolních projektech.

K rozvoji jednotlivých kompetencí používáme na škole zejména společně domluvených výchovných a vzdělávacích strategií, které jsou vymezeny na dalších stranách tohoto dokumentu.

Harmonogram zavádění tohoto školního vzdělávacího programu do výuky

Školní vzdělávací program Učíci se škola II nahrazuje od 1. 9. 2021 na Základní škole Mendelova vzdělávací program Učíci se škola z roku 2014.

Dílní evaluace tohoto programu probíhají každý rok, k první systematické evaluaci celého dokumentu dojde v roce 2025/26, kdy budeme vyhodnocovat nejen srozumitelnost a reálnost tohoto vzdělávacího programu, ale také účinnost, s níž směřuje k dosahování našich hlavních vzdělávacích cílů.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá (v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných) u žáků, u nichž byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického, případně psychologického vyšetření školským poradenským zařízením. Toto speciální vyšetření doporučuje škola zákonným zástupcům žáků, u nichž se na základě jejich projevů a výkonů pedagogové domnívají, že by mohli mít případné vývojové poruchy, prostřednictvím třídních učitelů. Při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se na škole vždy jedná o vzdělávání formou individuální integrace.

Pro tyto žáky vypracovávají jejich učitelé (zpravidla třídní učitelé) ve spolupráci se speciální pedagožkou a příslušným školským poradenským zařízením individuální vzdělávací plán zohledňující závěry jednotlivých vyšetření. V tomto plánu je vymezen způsob poskytování individuální péče žákovi, údaje o cíli vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva a další potřebné údaje. Individuální vzdělávací plán je zpracováván na dobu jednoho školního roku a podle potřeby je i v jeho průběhu doplňován a obměňován. S plánem je seznámen zákonný zástupce žáka, který svůj souhlas potvrdí podpisem.. Při hodnocení integrovaných žáků je vždy přihlíženo ke stupni a druhu jeho postižení, resp. jeho poruchy.

Nejčastější skupinou žáků se speciálními potřebami jsou na naší škole žáci s vývojovými poruchami učení a chování. Při přístupu k nim respektují pedagogové školy postupy doporučené příslušnými poradenskými zařízeními. Pro žáky s těžkým zdravotním postižením zajišťuje škola po souhlasu uděleném krajským úřadem asistenta pedagoga, jehož hlavní činností je pomoc žákům při přizpůsobení školnímu prostředí, pomoc učitelům školy při výchovné a vzdělávací činnosti, pomoc při komunikaci se žáky a při spolupráci se zákonnými zástupci žáka. Speciální přístup škola zajišťuje i žákům dlouhodobě nemocným, kterým pomáhají pedagogové při jejich zařazení zpět do kolektivu jejich třídy. Těmto žákům jsou poskytovány podle potřeby individuální konzultace, je respektován časový prostor potřebný na rekonvalescenci a na postupné dosažení předpokládaných očekávaných výstupů.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola je připravena věnovat potřebnou péči i žákům mimořádně nadaným. Těmito žáky jsou ti žáci, jejichž rozložení schopností (v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných) dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech“.

S potvrzením mimořádného nadání (na základě pedagogicko psychologického vyšetření) mohou děti přijít již do 1. ročníku. Ale takovéto žáky cíleně vyhledávají učitelé školy i sami a dávají ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm podněty k jejich vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Po potvrzení mimořádného nadání pak ve spolupráci s poradnou a speciální pedagožkou vypracovávají příslušní učitelé (na 1. stupni zpravidla třídní učitelé, na 2. stupni pak učitelé daného oboru; ovšem ve spolupráci s dalšími učiteli školy, případně i externími odborníky) individuální vzdělávací plán zohledňující závěry odborné psychologické a pedagogické diagnostiky. V tomto plánu je vymezen způsob organizace výuky žáka a stanoveny úpravy vzdělávacích obsahů oproti školnímu vzdělávacímu programu. Účinnost plánu je průběžně vyhodnocována a plán je inovován (nejméně jednou za rok) v souladu s aktuálními vzdělávacími potřebami žáka. Při jeho tvorbě jsou zohledňovány i případné další speciální vzdělávací potřeby tohoto žáka (speciální poruchy učení apod.)

Individuální péče o žáky s mimořádným nadáním spočívá zejména v obohacování učiva, které je v souladu s jeho potřebami a s jeho věkovými zvláštnostmi, a to tak, aby bylo minimalizováno nebezpečí stereotypu ve vyučování. Obohacování učiva znamená jednak rozšiřování učiva (s ohledem na meziborové vztahy), jednak prohlubování učiva o nové podrobnosti a jednak i rozšiřování učiva jdoucí zcela nad rámec školního vzdělávacího programu. Učivo je přitom zpracováváno didakticky pestře s důrazem na komplexní postupy (práce s informacemi...) při individuální práci žáka. Aby se však dostatečně rozvíjela i jeho sociální a emoční inteligence, je žák vhodně včleňován i do kooperativních činností se svými spolužáky, a to mimo jiné i prostřednictvím tutorství (maximálně dvě hodiny týdně a vždy pouze se souhlasem všech zúčastněných žáků). V případě potřeby může být použita i spolupráce žáka mimořádně nadaného se staršími žáky školy, ale i se studenty vyšších typů škol. Ve výuce mimořádně nadaných žáků mohou být podle potřeby využívány i exkurze, účast na přehlídkách a soutěžích a vyhledávání vhodných sdružení a asociací školských zařízení pro zájmové vzdělávání, které by mohly dále rozvíjet žákovo nadání.

V potřebné míře škola zajišťuje i akcelerační program, kdy je žák zařazován do výuky předmětu, více předmětů nebo celého vzdělávacího obsahu do vyššího ročníku (což může být opět spojeno se způsoby dalšího obohacování učiva popsaného v předchozím odstavci). Přeřazení žáka do vyššího ročníku bez absolvování ročníku předcházejícího předchází komisionální zkouška. Průběh vzdělávání při využití akcelerace je stále průběžně monitorován, pokud by se akcelerace ukázala jako nevhodná, může se žák vrátit do původního ročníku. Zároveň při takto uplatněné akceleraci škola již s předstihem aktivně hledá možnosti návaznosti akcelerace na vhodné střední škole. Maximálně však může být akcelerace poskytnuta v podobě vynechání dvou ročníků za celé období základního vzdělávání.

Začlenění průřezových témat

Začlenění průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy:

1. Osobnostní rozvoj
 - Rozvoj schopností poznávání
 - Sebepoznání a sebepojetí
 - Seberegulace a sebeorganizace
 - Psychohygiena
 - Kreativita
2. Sociální rozvoj
 - Poznávání lidí
 - Mezilidské vztahy OSV
 - Komunikace
 - Kooperace a kompetice
3. Morální rozvoj
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- Hodnoty, postoje, praktická etika

Jak naznačuje výčet jejích tematických okruhů, je Osobnostní a sociální výchova velmi úzce (z průřezových témat nejvíce) spjata s procesem utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Proto jsou mnohé výchovné a vzdělávací strategie školy využívané k rozvoji kompetencí současně efektivním prostředkem této výchovy. Osobnostní a sociální výchova je specifická tím, že se v ní učivem stává sám žák, konkrétní žákovská skupina i běžné situace každodenního života ve třídě a škole (a samozřejmě i mimo ni). Odtud vyplývá, že dalším důležitým prostředkem začleňování tohoto průřezového tématu do výuky je i to, jak učitelé (poučení prostřednictvím svého dalšího vzdělávání) těchto každodenních situací k osobnostní a sociální výchově využívají: jak řeší s žáky určité situace a posléze je (včetně jejich řešení), aby byl proces učení efektivnější, s nimi i reflektují, a jak sami svým chováním modelují požadované hodnoty, k nimž toto téma směřuje.

Osobnostní a sociální výchova se realizuje rovněž v různých projektech organizovaných i pro zajištění začlenění ostatních průřezových témat do výuky a výrazně rovněž v průběhu školních výletů, které jsou organizovány ve všech ročnících.

Přestože Osobnostní a sociální výchova takto probíhá na naší škole v podstatě stále, kontinuálně a nepřetržitě, definujeme níže zcela jasné a cílené prostředky pro její efektivní plánované začlenění do procesu vzdělávání žáků na naší škole.

Realizace tematických okruhů začleněním jejich témat a aktivit do jednotlivých předmětů na 1. stupni

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1.1. Rozvoj schopností poznávání	M	M, ČJ	M, ČJ	M, ČJ	M
OSV 1.2. Sebepoznání a sebepojetí		ČaJS	ČaJS	M	M
OSV 1.3. Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Tv, ČJ	Tv	ČJ, Tv	Tv
OSV 1.4. Psychohygienu	Hv, ČJ	ČaJS, Hv, ČJ	Hv	Hv	Hv
OSV 1.5. Kreativita	M, Pč, Hv, Vv	M, Pč, Hv, Vv	M, ČJ, Pč, Hv, Vv	ČJ, M, Pč, Hv, Vv	M, ČJ, Pč, Hv, Vv
OSV 2.1. Poznávání lidí	ČaS	ČaS	ČaS	Vv	ČJ, Vv
OSV 2.2. Mezilidské vztahy	ČaS, M, ČJ, Vv, Pč	ČaJS, M, Vv, Pč	M, ČaJS, Vv, Pč	M, Pč	M, Pč

OSV 2.3. Komunikace	ČJ, M, ČaS	ČJ, M, ČaS	ČJ, M	ČJ, M, Vv	ČJ, M, Vv
OSV 2.4. Kooperace a kompetice	ČJ	ČaS		M	M
OSV 3.1. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, Pč, ČaS	M, Pč	M, Pč	M, Pč	M, Pč
OSV 3.2. Hodnoty, postoje, praktická etika	Vv	Vv, ČJ	Vv	Vv	Vv

Týdenní zážitkový program pro žáky 6. ročníku

Jedná se o promyšlený pětidenní program na počátku 6. ročníku (zpravidla již v průběhu září) určený všem žákům 6. ročníku, jehož cílem je naladit kolektivy dětí k práci na 2. stupni základní školy. Tento program prostřednictvím cílených zážitkových aktivit (her a úkolů) zajišťuje plnění naprosté většiny přínosů Osobnostní a sociální výchovy (v podstatě všech tematických okruhů), zejména

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě a mimo ni
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací
- pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

Ačkoliv bude tento program realizován přednostně jako pobytový, je základní snahou, aby se jej zúčastnili skutečně všichni žáci 6. ročníku (s výjimkou aktuálně nemocných), proto v případě problémů s jeho finančním zajištěním se může konat i v blízkém okolí Karviné se dvěma jednodenními výjezdy na hory.

Realizace tematických okruhů začleněním jejich témat a aktivit do jednotlivých předmětů na 2. stupni

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1.1. Rozvoj schopností poznávání	ČJ	ČJ	ČJ,	ČJ,
OSV 1.2. Sebepoznání a sebepojetí	VkZ	Ov, Aj	Aj, VkZ	ČJ, VkZ
OSV 1.3. Seberegulace a sebeorganizace	VkZ	Ov, Čj, Z	Ov, Z	VkZ
OSV 1.4. Psychohygiena	VkZ	Ov	VkZ	VkZ
OSV 1.5. Kreativita	ČJ	Ov, Čj	ČJ, CH	ČJ
OSV 2.1. Poznávání lidí	VkZ	ČJ	OV	
OSV 2.2. Mezilidské vztahy	VkZ			OV
OSV 2.3. Komunikace	ČJ, Aj	ČJ, Ov, Rj	ČJ, CH	ČJ, CH, D, Aj
OSV 2.4. Kooperace a kompetice	VkZ	ČJ	CH	CH
OSV 3.1. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	VkZ, F	F	Ov, CH, VkZ	D, CH, VkZ
OSV 3.2. Hodnoty, postoje, praktická etika		Ov, Čj		Ov, Čj

Další pravidelně organizované aktivity, při nichž bude (mimo jiné) probíhat cíleně i osobnostní a sociální výchova

Aktivita	Základní náplň	Ročník	Délka trvání
Školní poznávací výlet	Poznávání kulturních a přírodních krás ČR, letní turistika, hry v přírodě a místnosti	1. – 7.	1 – 4 dny
Zimní sportovní kurz	Kurz lyžování, případně snowboardingu, zimní turistika, hry a aktivity v místnosti	7.	5 dnů
Turisticko-poznávací kurz	Letní turistika, soutěživé hry, poznávání naší vlasti	8.	5 dnů

Sportovně poznávací kurz	Letní turistika, hry v přírodě a místnosti, případně i lanové aktivity, rafting..., poznávání kulturních a přírodních krás ČR, (je organizován zároveň výlet)	9.	5 dnů
---------------------------------	---	----	-------

Snahou školy je zajistit maximální účast žáků i na těchto aktivitách, rodiče jsou o jejich programu a jejich přínosech včas informováni, škola usiluje o jejich alespoň částečnou finanční podporu díky prostředkům z projektů, grantů či sponzorských darů.

Na rozdíl od týdenního zážitkového programu pro žáky 6. ročníku však není účast na těchto akcích nezbytně nutná – cíle a úkoly osobnostní a sociální výchovy jsou totiž v rámci školního vzdělávacího programu zcela zajištěny komplexem všech ostatních popsanych prostředků.

Začlenění průřezového tématu Výchova demokratického občana

Tematické okruhy Výchovy demokratického občana:

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova demokratického občana na naší škole je velmi úzce spjata s uplatňováním demokratických principů v životě školy. Možnost žáků spolupodílet se na činnosti žákovské samosprávy: jednak v třídní samosprávě, jednak v Žákovském parlamentu (ve volbách do něj i v jeho samotné činnosti) přirozeným způsobem modeluje fungování demokratické společnosti vůbec. S výchovou demokratického občana však souvisejí i mnohé zásady našeho Řádu školy, které jsou vytvořeny v souladu s demokratickými principy.

Realizace tematických okruhů prostřednictvím projektů a aktivit školy

K přínosům tohoto průřezového tématu směřuje každoroční projekt, v němž žáci nejvyšších ročníků vyučují po konzultaci s učiteli jednu vyučovací hodinu (i více) je ve třídách 1. stupně. I další projekty (celoškolní, meziročníkové i třídní), které škola zařazuje aktuálně do výuky, směřují k výchově demokratického občana.

Realizace tematických okruhů začleněním jejich témat a aktivit do jednotlivých předmětů na 1. stupni

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola				ČaS	
Občan, občanská společnost a stát				ČaS	
Formy participace občanů v politickém životě				ČaS	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				ČaS	

Realizace tematických okruhů začleněním jejich témat a aktivit do jednotlivých předmětů na 2. stupni

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
DEM 1. Občanská společnost a škola			Ov	ČJ, Z
DEM 2. Občan, občanská společnost a stát	D	Ov	D	D
DEM 3. Formy participace občanů v politickém životě			Ov	
DEM 4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D		Ov, Z	D, Z

Začlenění průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech v duchu podpory rozvoje globálního myšlení a mezinárodního porozumění prostupuje celým základním vzděláním a všemi vzdělávacími oblastmi. Jejím cílem je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Toto průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší možnosti poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Její snahou je podporovat ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnosti spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Realizace tematických okruhů prostřednictvím projektů a aktivit školy

Škola organizuje různé aktivity, jimiž reaguje na aktuální dění ve světě, na škole jsou organizovány výstavy, besedy a filmová představení přibližující dětem různou problematiku. Protože je naší filozofií spojovat výuku co nejvíce se životem, jsme připraveni takto tvořivě reagovat aktivitami či speciálními projekty na všechny významnější světové události (živelné pohromy, politické události – politická jednání, olympiády, války apod.)

Realizace tematických okruhů začleněním jejich témat a aktivit do jednotlivých předmětů na 1. stupni

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
GLOB 1. Evropa a svět nás zajímá		AJ	AJ	AJ	AJ, ČaS
GLOB 2. Objevujeme Evropu a svět			AJ	AJ	AJ, ČaS
GLOB 3. Jsme Evropané					ČaS

Realizace tematických okruhů začleněním jejich témat a aktivit do jednotlivých předmětů na 2. stupni

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
GLOB 1. Evropa a svět nás zajímá		Aj, D, Ov, Rj	D, Aj, Čj, Z	Z
GLOB 2. Objevujeme Evropu a svět	AJ	Aj,Ov	Z	Ov
GLOB 3. Jsme Evropané	D	D	Z	D

Začlenění průřezového tématu Multikulturní výchova

Tematické okruhy Multikulturní výchovy:

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Principy sociálního smíru a solidarity

Průřezové téma Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur – jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinových etnik rozvíjí jejich kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u všech skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

V současnosti je na naší škole mizivé procento dětí jiné kultury, ovšem dá se předpokládat, že počet těchto dětí se bude postupně zvětšovat a že tu budou časem docházet i děti z dalších etnik (např. Vietnamci, navíc je v blízkosti školy sanatorium, kde se léčí spousta pacientů z islámského světa) Na naší škole již dnes vytváříme takové klima, kde se všichni cítí rovnoprávně, kde v majoritní kultuře nalézají úspěch i žáci minorit. Vytváříme situace, v nichž žáci majority dostávají příležitosti poznat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím rozvíjíme jejich vzájemnou toleranci, snažíme se odstraňovat nepřátelství a předsudky vůči „nepoznanému“.

Realizace tematických okruhů prostřednictvím projektů a aktivit školy

Škola organizuje mnohé projekty a aktivity, které vedou k pochopení problematiky zařazené do tohoto průřezového tématu. Většina z nich přináší i přínosy průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, takže jsou popsány v předchozí kapitole.

Realizace tematických okruhů začleněním jejich témat a aktivit do jednotlivých předmětů na 1. stupni

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	M, ČaS	M	M	M, Vv	M, Vv
Lidské vztahy	M, Pč	M, Pč	M, ČaS, Čj, Pč	M, ČaS, Čj, Pč	M, ČaS, Pč
Etnický původ		ČaS			
Multikulturalita	Pč	Pč	Pč	Pč	Pč
Principy sociálního smíru a solidarity					ČaS

Realizace tematických okruhů začleněním jejich témat a aktivit do jednotlivých předmětů na 2. stupni

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	D	Z		D, Z
Lidské vztahy		Z		D
Etnický původ	Z	D, Z		Čj
Multikulturalita		Rj, Z	D	D
Principy sociálního smíru a solidarity				D

Začlenění průřezového tématu Environmentální výchova

Tematické okruhy Environmentální výchovy:

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova na škole je zajišťována prostřednictvím mnoha nejrůznějších způsobů a odráží se v celém životě školy.

Žáci ve spolupráci s pedagogy usilují o to, aby ve škole vytvořili příjemné prostředí, v jejích interiérech pečují o velmi bohatou květinovou výzdobu a podílejí se na celkové estetizaci učeben i dalších prostor, v exteriéru pečují o květinové atrium i o další zelené plochy. Výchovně rovněž působí zaběhaný systém úklidu v nejbližším okolí učebních pavilonů, do něhož jsou zapojeni všichni žáci školy. Postupně je vytvářen a realizován systém separace odpadu, v rámci žákovské samosprávy jsou tradičně organizovány sběrové akce a děti společně hledají optimální způsoby hospodaření s energiemi na škole.

Environmentální výchově slouží i účast na jednorázových akcích, na nichž škola spolupracuje podle aktuálních nabídek s nadací Zdravé město, Stanicí mladých přírodovědců, ZOO Ostrava atd. Při příležitosti Dne pro Zemi, Dne vody ... jsou ve třídách i po ročnících organizovány výukové projekty.

Začlenění průřezového tématu Mediální výchova

Tematické okruhy Mediální výchovy:

Receptivní činnosti:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Produktivní činnosti:

- Tvorba mediálních sdělení
- Práce v realizačním týmu

Průřezové téma Mediální výchova nabízí žákům elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii, vybavuje žáky základní úrovní mediální gramotnosti. Pro žáky je důležité získat schopnost vyhodnocovat a využívat podněty přicházející z médií, která mohou výrazně ovlivnit chování jedince i celé společnosti, zejména vzhledem k záměrům, jež jsou v nich skryty. Měli by se proto naučit rozkrývat, odhalovat a vyhodnocovat tyto skryté záměry. Každý žák by měl umět analyzovat a posuzovat z různých úhlů pohledu sdělení, s nimiž se setkává, volit mezi různými médii podle potřeby a tvořit si vlastní názor na informace, které prostřednictvím nich získává, s nimiž pracuje.

Cílem Mediální výchovy je nejen s médii seznamovat, společně poznávat jejich záludnosti a hodnotit je, ale také učit žáky tvořit si vlastní názor a dávat jim maximum příležitostí prakticky si zkusit zpracovat různá témata formou svých vlastních mediálních sdělení, a to s různým záměrem. Prostor pro to žáci dostávají přímo ve vyučovacích hodinách nebo i mimo ně.

Průřezové téma Mediální výchova je rozvíjeno v podstatě po dobu celé školní docházky. Již od 1. ročníku se totiž nabízí propojení obsahu mediální výchovy s dalšími předměty - byť na elementární úrovni (využití knížek, novin či počítačů, tvorba třídního časopisu...). Také starší žáci svou mediální gramotnost rozvíjejí průběžně v rámci běžných předmětů (např. při práci s aktuálními oborovými články z médií), ale nejvíce je integrováno do předmětu Český jazyk a literatura a Informační a komunikační technologie.

Realizace tematických okruhů začleněním jejich témat a aktivit do jednotlivých předmětů na 1. stupni

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ			ČJ	M, ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Vv	Vv	Vv		
Stavba mediálních sdělení					ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ	
Fungování a vliv médií ve společnosti					Hv
Tvorba mediálních sdělení			ČJ		
Práce v realizačním týmu				ČJ	ČJ

Realizace tematických okruhů začleněním jejich témat a aktivit do jednotlivých předmětů na 2. stupni:

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEDI 1.1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ, Z	Č
MEDI 1.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Ov, Rj		D
MEDI 1.3. Stavba mediálních sdělení	ČJ	Ov		
MEDI 1.4. Vnímání autora mediálních sdělení	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, VkJ
MEDI 1.5. Fungování a vliv médií ve společnosti				D, VkJ
MEDI 2.1. Tvorba mediálních sdělení	ČJ		ČJ	ČJ, Z
MEDI 2.2. Práce v realizačním týmu	ČJ		ČJ	

Školní vzdělávací program ve školní družině

Hlavní cíle výchovně vzdělávací práce ve školní družině

Školní družina nabízí činnosti, které svým obsahem a zaměřením navazují na cíle základního vzdělání vytyčené na naší škole. Proto je hlavním cílem naší práce napomáhat v rozvoji klíčových kompetencí našich žáků, chceme tak rozvíjet jejich osobnost a vloh a podporovat jejich talent. Specifikum činnosti školní družiny pak směřuje k cíli vychovávat žáky k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času.

Obsah a formy činnosti ve školní družině

1. Pravidelná činnost.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání. Představuje organizované aktivity zájmového estetického, pracovního a tělovýchovného charakteru. Děti si vybírají ze tří druhů nabízených činností.

2. Příležitostné akce

Tyto akce nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností. Přesahují rámec jednoho oddělení. Jsou to např. výlety, besídky, exkurze, návštěvy divadelních představení, víkendové akce.

3. Spontánní aktivity

Zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, po organizované části, při pohybu venku.

4. Odpočinkové činnosti

Tyto činnosti probíhají nejen ve smyslu klidových činností, ale i jako aktivní odpočinek.

5. Příprava na vyučování

Příprava na vyučování zahrnuje didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky získané ve školním vyučování.

Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek práce školní družiny

Školní družina zabírá celé patro pavilónu jídelny a družiny, do něhož je společný vchod. Vstup do družiny je oddělen již před schodištěm do 1. podlaží ozdobnou mříží, družina má na konci schodiště navíc ještě jedny dveře opatřené zvenku bezpečnostní koulí a zevnitř klikou.

V prostorách školní družiny je celkem 7 místností určených činností s dětmi (učebny, herny a malá tělocvična) a další potřebné prostory – šatny, sociální zařízení, chodba, místnost pro zajištění pitného režimu, kabinet vychovatelek a skladovací prostory. Všechny prostory jsou vybaveny vhodným postupně obnovovaným nábytkem. Inventář školní družiny je stále průběžně doplňován o nové pomůcky a hry. Děti mají k dispozici rovněž potřebnou audiovizuální techniku a starší počítače. Materiální zabezpečení družiny je v takovém množství a v takové kvalitě, která bez jakýchkoliv problémů umožňuje navýšit počet žáků na požadovanou kapacitu 120 míst.

Činnost školní družiny je v současnosti zabezpečována čtyřmi vychovateli, kteří jsou plně pro svou činnost kvalifikováni. Jeden z nich pracuje na zkrácený úvazek.

Finančně je činnost družiny zajištěna z prostředků státního rozpočtu (na základě normativů), rozpočtu zřizovatele a z úplaty za zájmové vzdělávání.

Podmínky pro činnost s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a s žáky mimořádně nadanými

Nejčastější skupinou žáků se speciálními potřebami, kteří navštěvují školní družinu, jsou žáci s vývojovými poruchami učení a chování. Aby při přístupu k nim mohli vychovatelé školní družiny zohledňovat jejich specifické potřeby, seznamují se s jejich individuálními vzdělávacími plány

vypracovanými na základě doporučení příslušných poradenských zařízení příslušnými učiteli a jejich specifické potřeby a své výchovné postupy konzultují s jejich učiteli, případně s poradkyní výchovného poradce pro integrované žáky. Stejný postup je dodržován i při začlenění žáků mimořádně nadaných.

Činnost s žáky s těžším zdravotním postižením, kteří navštěvují školní družinu, je konzultována ve speciálním týmu, jehož členy jsou kromě příslušného vychovatele a učitele i poradkyně výchovného poradce pro integrované žáky. Na jednání tohoto týmu může být podle potřeby pozván jak zákonný zástupce žáka a pedagog speciálního pedagogického centra, tak ředitelka školy a další zainteresovaní pedagogičtí pracovníci školy.

Školní učební plán

Školní učební plán pro 1. – 5. ročník

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ČASOVÁ DOTACE V ROČNÍKU (V HOD.)						DOTACE V RVP ZV	
		1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	Minimum	Z disponibilních
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	9	9	7	7	40	33	7
	Anglický jazyk	1	1	3	3	4	12	9	3
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	25	20	5
Informační a komunikační technologie	Informatika				1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2	3	3	12	11	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0
CELKOVÁ DOTACE		21	22	24	25	26	118	104	14

Školní učební plán pro 6. – 9. ročník

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ČASOVÁ DOTACE V ROČNÍKU (V HOD.)					DOTACE V RVP ZV	
		6.	7.	8.	9.	Celkem	Minimum	Z disponibilních
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	5	5	19	15	4
	Anglický jazyk	4	3	3	3	13	12	1
	Německý jazyk		2	2	2	6	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	4	5	19	15	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	10	1
	Občanská výchova	0	1	1	1	3		
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1	1	6	20	2
	Chemie			2	1	3		
	Přírodopis	2	2	2	1	7		
	Zeměpis	2	2	1	1	6		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	9	1
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	1	1	3	10	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	4	3	1
Volitelné předměty			0	1	2	3		3
CELKOVÁ DOTACE		30	30	31	31	122	104	18

System volitelných předmětů v 8. – 9. ročníku

8. ročník – 1 hodina

Žáci si vybírají jeden z nabídky předmětů spíše výchovného charakteru (množství nabízených předmětů v určitém školním roce je dáno počtem žáků v ročníku):

Název předmětu	Rozšiřuje vzdělávací oblast
Výtvarná praktika	Umění a kultura
Míčové hry (chlapci)	Člověk a zdraví
Sportovní činnosti (děvčata)	Člověk a zdraví
Praktická cvičení z přírodopisu	Člověk a příroda

9. ročník – 2 hodiny

1. Žáci si vybírají jeden předmět z nabídky předmětů spíše naukového charakteru:

Název předmětu	Rozšiřuje vzdělávací oblast
Cvičení z českého jazyka	Jazyk a jazyková komunikace
Cvičení z anglického jazyka	Jazyk a jazyková komunikace
Cvičení z matematiky	Matematika a její aplikace

2. Žáci si vybírají **jeden** z nabídky předmětů spíše **výchovného charakteru** (množství nabízených předmětů v určitém školním roce je dáno počtem žáků v ročníku):

Název předmětu	Rozšiřuje vzdělávací oblast
Výtvarná praktika	Umění a kultura
Míčové hry	Člověk a zdraví
Lidé a peníze	Matematika a její aplikace
Svět pod drobnohledem	Člověk a společnost
Sportovní činnosti	Člověk a zdraví
Úpravy digitálních souborů a animace	Informační a komunikační technologie

Nabídka volitelných předmětů v 8. i 9. ročníku při zachování stejné dotace hodin bude v souladu s poptávkou žáků a podle možností školy dále rozšiřována a obměňována.

Poznámky ke školnímu učebnímu plánu

Využití disponibilních hodin v jednotlivých předmětech ve třídách 1. i 2. stupně je zcela zřetelné z předchozí tabulace učebních plánů.

Ve výuce na 1. stupni, zejména v prvních třech ročnících, učitelé často propojují jednotlivé předměty do integrovaných celků, podle potřeby používají rovněž takových forem práce (kruh, práci v centrech aktivity, integrovanou tematickou výuku apod.), kdy jsou plněny v jedné vyučovací jednotce cíle různých oborů. Proto je třeba hodinovou dotaci uvedenou ve školním učebním plánu chápat jako dotaci týdenní. To například znamená, že uvedená 1 hodina *Anglického jazyka* v 1. a 2. ročníku, nemusí být učena v jednom celku, ale může být rozdělena do kratších časových úseků, které však za týden jednu hodinu v součtu vytvoří.

Poznámky k jednotlivým předmětům:

Český jazyk a literatura

Členění tohoto předmětu na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu je pouze orientační. Učitel (zejména v nižších ročnících) tyto složky různě podle potřeby propojuje do smysluplných celků. Ve vyšších ročnících (na 2. stupni) jsou však jednotlivé složky zpravidla vyučovány odděleně.

Psaní, které je součástí Komunikační a slohové výchovy, se realizuje v menších časových celcích, než je jedna vyučovací hodina.

Anglický jazyk (a druhý cizí jazyk):

Třídy (případně v rámci ročníku) jsou při výuce cizího jazyka od 3. třídy děleny s cílem zvýšení efektivity jazykové výuky tak, aby skupiny měly nejvýše 18 žáků. Výuka *Anglického jazyka* je i na 1. stupni zajišťována učitelem, kterým zpravidla nemusí být třídní učitel.

Informatika:

Aplikaci dovedností z předmětu informatika používají žáci ve všech ročnících.

Třídy (případně ročníky) jsou při výuce informatiky děleny s cílem zvýšení efektivity výuky tak, aby skupiny měly nejvýše 20 žáků.

Člověk a jeho svět

Jedná se o integrovaný předmět plnící ve všech ročnících 1. stupně cíle stejnojmenné vzdělávací oblasti (včetně včleněného vzdělávacího obsahu oblasti Výchovy ke zdraví).

Výchova ke zdraví

Do vzdělávacího obsahu tohoto předmětu jsou kromě obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru zařazena systematicky i témata průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Tělesná výchova

V tomto předmětu je časová dotace vždy (tedy i ve třídách nejnižších ročníků) využita k uceleným vyučovacím hodinám.

Součástí předmětu je i plavecký kurz konaný v 2. a 3. ročníku, v době, kdy je zařazen, se nekonají jiné hodiny tělesné výchovy.

Při výuce *Tělesné výchovy* v ročnících 2. stupně jsou vytvořeny (zpravidla v rámci ročníku) zvlášť skupiny chlapců a zvlášť děvčat, v 9. ročníku je však zařazena jedna smíšená hodina věnovaná míčovým hrám.

Učební osnovy

Jazyk a jazyková komunikace

Tato vzdělávací oblast umožňuje významnou měrou plnit hlavní cíle vzdělávání žáků na naší škole. Bez kompetencí všestranné, účinné a otevřené komunikace, k nimž předměty této oblasti zejména směřují, by totiž naši žáci mohli pouze těžko kvalitně dosahovat dalších obecných vzdělávacích cílů. Díky co nejlepšímu praktickému zvládnutí českého jazyka mohou dobře uspět nejen při dosahování cílů dalších vzdělávacích oblastí a oborů našeho školního vzdělávacího programu, ale především v životě (profesním i osobním) samotném. Ovládnutí základů cizích jazyků jim pak dává příležitost být v budoucnosti úspěšnými i ve stále více se integrující Evropě i globalizujícím se světě.

Vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace* realizujeme prostřednictvím oboru **Český jazyk a literatura** (ve stejnojmenném předmětu, který má vůbec největší časovou dotaci ze všech předmětů našeho školního vzdělávacího programu). Zájemcům je pak v 8. a 9. ročníku nabízena možnost prohloubit své dovednosti a znalosti z tohoto oboru ve volitelném předmětu **Cvičení z českého jazyka**.

Cizím jazykem, jehož výuku nabízíme našim žákům již od 1. ročníku, je **Anglický jazyk**. V prvních dvou ročnících se s ním žáci seznamují zejména formou hry zpravidla v malých výukových blocích zařazovaných v průběhu celého týdne do výuky (výjimečně i v celé hodinové dotaci najednou), od třetího ročníku pak již jde o postupnou ucelenou výuku. Zájemci o širší zvládnutí tohoto jazyka pak mají možnost si v 8. a 9. ročníku vybrat ještě i jednohodinový volitelný předmět **Cvičení z anglického jazyka**. Dalším cizím jazykem v našem školním vzdělávacím programu je **Německý jazyk, Ruský jazyk a Španělský jazyk, případně Český jazyk pro žáky cizince**, který mají do svého učebního plánu zařazení všichni žáci (kromě žáků cizinců) v 7., 8. a 9. ročníku (s dvouhodinovou dotací).

Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Český jazyk a literatura je nosným předmětem našeho školního vzdělávacího programu. Kvalitní dosahování jeho postupných cílů je předpokladem úspěšného zvládnání cílů ostatních vzdělávacích oborů a komplexních cílů celého výchovně vzdělávacího procesu na škole. Výuka předmětu směřuje zejména k rozvoji komunikativních kompetencí žáků, tedy jak ke kompetenci srozumitelně se vyjadřovat (ať už ústně nebo písemně), tak také ústní a písemné projevy co nejpřesněji vnímat (naslouchat a číst). Důležitým principem výuky jazyka je proto péče o náležité porozumění textům a mluveným projevům (kde se mluvnické znalosti žáků stávají nástrojem jejich porozumění) a péče o čistotu závěrečných verzí žakovských textů i jejich mluvených projevů. Socializační potenciál předmětu je pak využíván k rozvoji kooperativních i dalších klíčových kompetencí.

Klíčovému významu předmětu Český jazyk a literatura odpovídá i výše jeho časové dotace v učebním plánu: v 1. ročníku je to 8 hodin, v 2. až 3. ročníku je to 9 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku 7 hodin, v 6. ročníku 5 hodin, v 6. ročníku 4 hodiny a v dalších ročnících 2. stupně po 5 hodinách každý týden. Je-li ve třídě 2. stupně 25 a více žáků, probíhá jedna hodina týdně s rozdělením třídy na dvě skupiny.

K hlavním cílům předmětu směřuje nejen *Komunikační a slohová výchova*, ale i obě další složky tohoto (komplexně pojímaného) předmětu. *Jazyková výchova* umožňuje žákům poznat základy jazykového systému češtiny jako předpokladu jejího uvědomělého používání, *Literární výchova* přispívá zejména k rozvoji čtenářských kompetencí (zejména čtení s porozuměním) a zároveň rozvíjí u žáků lásku k literatuře a jejím prostřednictvím kladný a tvořivý vztah k životu. Všechny tyto tři složky se vzájemně prolínají a je na zvážení učitele, kdy v souladu s potřebami výuky bude tyto tři složky propojovat a kdy a v jakém sledu jim bude vyučovat odděleně.

Komunikační a slohová výchova se přitom často realizuje prostřednictvím speciálních vyučovacích forem – *dílny mluvení a dílny psaní*, kde jsou základem dění ve výuce řečnické a pisatelské činnosti žáků. Potřebné teoretické poznatky tu žáci získávají, většinou jako odpověď na potřeby vyvolané jejich produktivními aktivitami, ve formě minilekcí.

Důležitou vyučovací formou *Literární výchovy* jsou *dílky čtení*, jejichž cílem je vyvolat a podpořit u žáků zájem o čtení. Děti v nich čtou literární texty podle svého výběru (výjimečně společně), který (zejména ve vyšších ročnících) ovlivňuje učitel určením povinných žánrů. O knihách (pře)čtených v rámci dílen čtení, ale i doma, vedou žáci záznamy, knihy si vzájemně prezentují a s ostatními diskutují o jejich jednotlivých prvcích a složkách. Ve vyšších ročnících jsou používány i klasické hodiny literatury, které slouží společné práci (s vybranými texty) vedoucí k osvojení základních pojmů literární teorie a dovednosti s nimi poučeně pracovat a k získání velmi jednoduchého = základního přehledu o literární historii.

Do předmětu *Český jazyk a literatura* byla včleněna témata průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* (zejména jeho tematického okruhu *Komunikace*), průřezového tématu *Multikulturní výchova* (tematických okruhů *Etnický původ* a *Multikulturalita*) a všech tematických okruhů průřezového tématu *Mediální výchova*, jehož začlenění vrcholí v tvorbě vlastních mediálních produktů žáků v rámci jednotlivých tříd v 5. ročníku a na konci 9. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetencí k učení

- komunikativní výchovu spojujeme s aktuálními problémy žáků a událostmi, s propagací a zachycením aktuálních aktivit třídy a školy
- při přípravě a tvorbě žákovských projevů vycházíme ze zmapování tématu prostřednictvím vhodných metod (rozhovory, brainstorming, myšlenková mapa...)
- požadujeme, aby si žáci od 4. ročníku dokumentovali vývoj svých dlouhodoběji vytvářených písemných projevů uložením jejich (alespoň dvou) verzí ve svém portfoliu (alespoň jedenkrát za rok)
- vedeme žáky k ověřování svých projevů v jazykových příručkách, vytváříme příležitosti k práci se slovníky
- ve výuce rozvíjíme i paměťové učení – žáci se učí z paměti řady důležité pro zvládnutí pravopisu a mluvnice (např. vyjmenovaná slova, slovní druhy...), minimálně dvakrát za rok memorují i vhodné umělecké texty

2. kompetencí k řešení problémů

- ve vyšších ročnících ve svých ústních i písemných úvahách vyjadřují své reflexe aktuálních problémů jejich vrstevníků, třídy, školy, města či světa
- společně s žáky vytváříme efektivní algoritmy pro řešení problémů gramatiky (určování slovních druhů, určování větných členů...)

- podporujeme žáky v jejich samostatné tvorbě (oceňujeme jejich příspěvky do školního časopisu, organizujeme křesla pro autora, kde čtou svým spolužákům své vlastní literární pokusy)

3. kompetencí komunikativních

- vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali srozumitelně (ústně i písemně) s ohledem na cíl, adresáta i okolnosti projevu
- prostřednictvím skupinové práce a kooperativního učení dáváme žákům ve výuce možnost vzájemné komunikace s ostatními spolužáky
- vedeme žáky k prezentaci svých názorů a postojů prostřednictvím mluvních cvičení na vybraná témata z jejich každodenního života i referátů o přečtené knize, v následné diskusi žáci dostávají příležitost naučit se argumentovat, obhajovat své názory a hodnotit obsah i formu těchto vystoupení
- prostřednictvím dílen psaní se žáci učí co nejpřesněji vyjádřit své myšlenky, vracet se k jejich formulacím, diskutovat o nich, vyhodnocovat je a dále je zkvalitňovat
- své komplexní komunikativní dovednosti žáci prokazují v každém ročníku od 6. třídy prostřednictvím dvou písemných slohových prací
- společně s žáky vyhodnocujeme některé jejich ústní a písemné jazykové projevy, učíme je využívat k tomu vhodná kritéria a postupně i tato kritéria a (indikátory) kvalitní práce formulovat
- zařazujeme čtenářské dílny, v nichž se žáci prostřednictvím čtení knih, jež si sami vybrali, učí reprodukovat, interpretovat a vyhodnocovat umělecká díla

4. kompetencí sociálních a personálních

- vytváříme učební situace, při nichž si žáci vzájemně pomáhají při osvojování i opakování učiva, a to jak ve dvojicích, tak také v menších skupinách
- vedeme žáky k tomu, aby si své práce před prezentováním před celou třídou vyhodnocovali nejdříve vzájemně ve dvojicích (či menších skupinách)
- umožňujeme žákům vyjadřovat své pocity, city, dojmy a nálady prostřednictvím psaných i mluvených cvičení

5. kompetencí občanských

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a zároveň poslouchat názory jiných (mluvní cvičení, referáty o přečtených knihách, fiktivní dopisy apod.)
- vedeme žáky k respektování vzájemně dohodnutých pravidel chování při různých činnostech v předmětu (např. v dílnách čtení a psaní...)
- motivujeme žáky k vedení kulturního zápisníku, kde si zapisují poznámky o svých kulturních zážitcích
- vedeme žáky k reflektování jejich vztahů ve třídě i k reflexi různých aktuálních problémů prostřednictvím jejich jazykových projevů
- prostřednictvím literárních ukázek rozvíjíme u žáků pocit národní hrdosti, úctu ke kulturním tradicím lidstva i k rozvoji přírodních hodnot
- rozvíjíme iniciativu a aktivitu žáků, talentované žáky zapojujeme do olympiád z českého jazyka, recitačních a literárních soutěží, vedeme je ke psaní příspěvků do školního časopisu i do regionálních a celostátních medií

6. kompetencí pracovních

- žákům, zejména ve vyšších ročnících, zadáváme dlouhodobější úkoly, pomáháme jim s jejich krokováním a vytvářením plánu vedoucího k jejich včasnému splnění
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků

různými formami (čtením vhodných ukázek, besedami, vytvářením jazykových projevů, hraním rolí, dramatizací atd.) seznamujeme žáky s nejrůznějšími profesemi – napomáháme jim ujasnit si představu žáků o volbě jejich další životní cesty

Český jazyk a literatura v 1. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 1. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák:</i>					
	I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti		OSV - Komunikace			
	rozumí čtenému i mluvenému textu a reaguje na ně vlastními poznámkami a otázkami					
ČJL -3-1-06	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	pozdrav, oslovení, prosba, omluva	OSV - Mezilidské vztahy			
ČJL-3-1-07	na základně vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vypravování				
ČJL-3-1-08	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním					
	využívá čtení jako zdroj informací					
	orientuje se v textu přiměřeném jeho věku	nadpis, začátek a konec řádku,				informace známá a nová

		začátek a konec věty				
	zvládá přiměřeným způsobem techniku čtení	sklad a rozklad slova, tiché a hlasité čtení				
	zapisuje přiměřeným způsobem své myšlenky	věta				
II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA						
ČJL-3-2-01	člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	sklad a rozklad slova, slabika, délka samohlásek				
III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA						
	čte beletristické texty jemu přiměřené náročnosti					
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	poslech, čtení literárních textů		VV		
	učí se hravými formami zacházet s různými výrazovými prostředky	dramatizace				
	odpovídá na otázky k postavě a ději	postavy, děj				

Český jazyk a literatura v 2. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 2. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák:</i>					
	I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	technika a plynulost čtení, výslovnost složitějších skupin, výslovnost předložek				
	orientuje se v textu přiměřeném jeho věku	čtení vyhledávací, odstavec				
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti					
ČJL-3-1-03	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	naslouchání				

ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost		OSV- Komunikace			
ČJL-3-1-05	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči i při čtení	dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, tempo řeči				
ČJL-3-1-06	volí vhodné nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	mimika, gesta	OSV- Komunikace			
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	technika psaní				
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně krátká jednoduchá sdělení	vypravování, adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin				
II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA						
ČJL-3-2-01	rolišuje zvukovou a grafickou podobu slova	sluchové rozlišení hlásek, výslovnost souhlásek, samohlásek a souhláskových skupin				

ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	jednoznačná, mnohoznačná, protikladná,				
ČJL-3-2-04	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	podstatná jména, slovesa, předložka, spojky				
ČJL-3-2-07	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací				
ČJL-3-2-08.1	odůvodňuje a píše správně: i/y po měkkých a tvrdých souhláskách,	pravopis měkkých a tvrdých souhlásek,				
ČJL-3-2-08.2	odůvodňuje a píše správně: skupiny dě, tě ně, píše správně ú a ů mimo složených slov,	psaní ú a ů, skupiny dě,tě,ně,				
ČJL-3-2-08.3	odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenováních	velká písmena na začátku věty				

		a některá vlastní jména				
	<i>III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA</i>					
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty a přiměřeného věku	hlasité čtení, přednes, báseň				
	čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy	Osnova				
	domýšlí jednoduchý příběh podle ilustrací a vypráví jej					
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	názory na četbu		VV- výtvarný doprovod		
	reprodukuje vlastními slovy (jednoduchý) přečtený text	reprodukce přečteného				
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	poezie, próza, pohádka		HV-hudba z pohádek		
	orientuje se v přiměřeně obtížných dětských textech – vyhledává v nich požadované údaje, domýšlí pokračování příběhu, navrhuje vhodný název	orientace v textu				
	vybírá si vhodné knihy ke čtení a svůj výběr zdůvodní	individuální četba				
	prohlubuje své čtenářské dovednosti společnou četbou dětských knih a časopisů zvolených učitelem v daných tématech	společná četba				
	stručně vypoví své zážitky ze sledování divadelního představení, rozlišuje jeho postavy a herce, kteří je ztvárňují	divadelní představení a role, herec				

Český jazyk a literatura v 3. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupu	Poznámky
	<i>na konci 3. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák:</i>					
	I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	klíčová slova				
	vybírá si knihy ke čtení a svůj výběr zdůvodní, vede si jednoduché záznamy o své četbě	záznamy o četbě				
	v rámci společné četby čte knihu nebo texty z dětského časopisu	společná četba				
	vyjádří své názory na přečtený text a pocity, které v něm text vyvolává	interpretace textu				
	volně reprodukuje text, případně i tvoří vlastní literární text na dané téma	reprodukce a tvorba				
	orientuje se v přiměřeně obtížných dětských textech – vyhledává v nich hlavní myšlenku, klíčová slova, (hlavní) postavy, předvídá pokračování, vymýšlí vhodný název	studijní čtení				
	reprodukuje vyslechnuté a přečtené příběhy podle velmi krátké a jednoduché osnovy (obrázkové i jednoduché slovní), s pomocí spolužáků a učitele vytváří takovou osnovu a název	název a osnova,				

		aktivní naslouchání				
ČJL-3-1-02	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	zpráva, oznámení, pozdávka, vzkaz, inzerát, dopis				
	II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA					
	vyhledává správný pravopis slov, s jejichž zápisem si není jistý	kontrola pravopisu			vyhledání na internetu	
	podle abecedy seřadí slova	seřazování podle abecedy				
ČJL-3-2-02	vyhledá v textu slova příbuzná					
ČJL-3-2-03	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost					
ČJL-3-2-04	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, rozlišuje slova ohebná a neohebná, uvede příklady všech slovních druhů, bezpečně pozná ohebné slovní druhy, předložky, spojky a citoslovce	slovní druhy				
	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	skloňování				
	skloňuje podstatná jména (určuje pád, číslo, rod)	pád, číslo, rod				

		podstatných jmen				
	časuje slovesa (určuje osobu, číslo, čas)	osoba, číslo, čas sloves				
ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy					
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev	vyjmenovaná slova				
III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA						
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku					
	rozliší prozaická díla a díla poezie	poezie a próza				
ČJL-3-3_04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností					
	plynule čte nahlas s porozuměním beletristické i naučné texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, reprodukuje je a předvídá jeho pokračování, shrnuje děj, vyjasňuje neznámá slova a slovní spojení a klade otázky k textu	čtení, reprodukce, předvídání, shrnování, vyjasňování a kladení otázek				

Český jazyk a literatura v 4. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 4. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák:</i>					
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
ČJL -5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas					
ČJL -5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu pro daný věk					
ČJL -5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení					
ČJL -5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku					
	v diskusi postupuje podle dohodnutých pravidel, neodbíhá od tématu, drží se ho, rozvíjí myšlenky druhých, navazuje na ně, vyjádří i obhájí svůj vlastní názor	diskuse				
	vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo skupinové práce					
ČJL -5-1-07	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru					
ČJL-5-1-08	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace					
ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	adresa, dopis, oznámení,				

		jednoduché tiskopisy				
ČJL -5-1-10	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	osnova, vypravování				
	jednoduše - v logické následnosti jednotlivých kroků - popisuje své činnosti (pokusy)	popis				
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA					
ČJL-5--2-01	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	význam slov				
ČJL-5--2-02	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	kořen, předpona, příponová část, koncovka				
ČJL-5--2-03	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní druhy, časování sloves, skloňování podstatných jmen				
ČJL-5--2-04	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary					
ČJL-5--2-05	vyhledá základní skladební dvojici	přísudek, podmět				
	uvědoměle provádí kontrolu svého napsaného textu	kontrola textu				
ČJL-5--2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	věta jednoduchá, souvětí				
ČJL-5--2-08	píše i/y ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova, koncovky podstatných jmen				

	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	koncovky podstatných jmen, shoda s přísudku s holým podmětem				
LITERÁRNÍ VÝCHOVA						
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zápisy z četby				
ČJL-5-3-02.1	volně reprodukuje text podle svých schopností	obsah přečteného				
	odliší podstatné a okrajové informace, vyhledá klíčová slova, předvídá pokračování textu, najde zápletku	čtení s porozuměním				
	vede si zápisky o přečtených knihách	zápisky o knihách				
	představí spolužákům knihu přiměřenou věku – (autor, ilustrátor, hlavní postavy, stručný obsah)	besedy o knihách				
	přednáší básně s uvědomělou intonací	recitace				
ČJL-5-3-02.2	tvoří vlastní literární text na dané téma	vlastní tvorba				
ČJL-5-3-03	rozdělí různé typy uměleckých a neuměleckých textů					
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	pověst, povídka, přirovnání, verš, rým, sloka				

Český jazyk a literatura v 5. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	na konci 5. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák:					
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas					
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává			ČaS - zápisy		
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta					
ČJL-5-1-06	rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	reklama, fake news	MED-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			
ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	popis, přirovnání				
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA					

ČJL-5-2-02	rozlišuje ve slově kořen, předponu	předpony s-,z-,vz-, skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně, zdvojené souhlásky				
ČJL-5-2-03	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	přídavná jména, zájmena, číslovky				
	rozliší druhy přídavných jmen, skloňuje přídavná jména	přídavná jména				
	pomocí přehledů určí druhy zájmen a číslovek, některá skloňuje	zájmena, číslovky				
	určuje mluvnické kategorie sloves včetně podmiňovacího způsobu	podmiňov ací způsob				
ČJL-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů a podle potřeby projevu je obměňuje	souvětí, spojovací výrazy				
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA					
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je					

ČJL-5-3-02.1	volně reprodukuje text podle svých schopností	otázky k textu i za něj,				
ČJL-5-3-02.2	tvoří vlastní literární text na dané téma	pisatelství, vlastní tvorba				
ČJL-5-3-03	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	beletrie, encyklopedie, naučné texty, práce s informacemi				
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	literární žánry, záměr autora, dialog, monolog, bajka				
	výstižně reprodukuje hlavní myšlenky, které odlišují od podružných informací, posoudí úplnost či neúplnost sdělení	předvídá pokračování textu,				

		diskutuje o přečteném , vyjadřuje své pocity a dojmy z přečtenéh o				
	vede si strukturované zápisky o přečtených knihách	zápisky o knihách				
	rozliší řeč autora a postav	autorská řeč, postavy				
	charakterizuje hlavní a vedlejší postavy	hlavní a vedlejší postavy díla				
	v poezii vyhledá jednoduché příklady přirovnání a básnických vyjádření	přirovnání				
	výrazně přednáší vhodné literární texty	recitace				
	dramatizuje vybrané texty i s pomocí zástupných rekvizit	dramatiza ce scénář				

		scénárista a režisér				
--	--	-------------------------	--	--	--	--

Český jazyk a literatura v 6. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 6. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák:</i>					
	<i>I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</i>					
ČJL-9-1-04	formuluje převzaté informace vlastními slovy dokáže si připravit podklady pro ústní projev (informace, osnova, ...) realizuje připravený i nepřipravený ústní projev vyjadřuje se s ohledem na účel a adresáta projevu používá zřetelné výslovnosti, přiměřené hlasitosti a rychlosti, na vhodných místech používá pauzy	mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralinguální); komunikační žánry:				

		připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát mluvní cvičení (na zadané téma, o přečtené knize)				
ČJL -9-1-06	při mluveném projevu uměřeně gestikuluje, používá vhodné mimiky					
ČJL-9-1-02	udržuje s mluvčím kontakt očima, dává mluvčímu neverbálně známky zaujetí (mimika, přitakávání,...) naslouchá tak, aby mohl zopakovat vlastními slovy vyslechnuté, shrnuje to a komentuje, dává najevo, jak mu porozuměl	naslouchání - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr	OSV - komunikace			

		mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové				
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové				

ČJL9-1-07	v diskusi postupuje podle dohodnutých pravidel, rozvíjí myšlenky druhých, navazuje na ně, vyjádří a obhájí svůj vlastní názor, trpělivě a věcně ho vysvětluje vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo skupinové práce		OSV - komunikace			
ČJL9-1-03	rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace		MED - vnímání autora mediálních sdělení			
ČJL9-1-09.1 ČJL9-1-10	při psaném projevu používá čitelného písma, člení text v souladu s jeho logickou strukturou na odstavce píše s ohledem na účel textu (pobavit, informovat, odborně poučit, ...) píše s ohledem na adresáta textu (spolužák, předškolák, odborník na danou problematiku x laik, ...)	písemný projev – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu na základě poznatků o jazyce a stylu, vlastní tvořivé psaní, vhodné komunikační žánry	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita			

	<p>používá jednoduché metody k zaznamenávání myšlenek (myšlenková mapa, volné psaní,...)</p> <p>dokáže si připravit podklady pro písemný projev (informace, osnova,...)</p> <p>rozlišuje hrubou a čistou verzi textu</p> <p>přepracovává, doplňuje a vylepšuje hrubou verzi</p> <p>vytváří vlastní texty na základě svých dispozic a osobních zájmů, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a tvořivé práce s textem</p> <p>shromažďuje vlastní písemné záznamy (v podobě portfolia)</p>	<p>s ohledem na účel a adresáta textu</p>				
<p>ČJL9-1-09.2</p> <p>ČJL9-2-05</p>	<p>s cílem pobavit (rozesmát, vzbudit napětí) souvisle vypravuje (používá časové následnosti) pro vyjádření napětí využívá kratších vět a přechodu z minulého času do času přítomného</p>	<p>písemný a mluvený projev – komunikační žánry a útvary (výpisek, zpráva, oznámení, žádost,</p>			<p>word (žádost, objednávka, jednoduchý formulář –</p>	

	<p>přesně popisuje, používá přehledné kompozice, vybírá vhodná přídavná jména, vyhýbá se opakování bezobsažných sloves v dopisech používá vhodné prostředky s ohledem na adresáta (rozliší soukromý a oficiální dopis)</p> <p>s cílem informovat výstižně a stručně formuluje zprávy a oznámení, reklama vyplní jednoduché tiskopisy (objednávka, podací lístek, složenko)</p>	<p>dopis, objednávka, pozvánka, jednoduchý popis, jednoduché vyprávování)</p>	<p>MED - stavba mediálních o sdělení</p> <p>MED – tvorba mediálních o sdělení</p> <p>MED - práce v realizačním týmu</p>		<p>podací lístek)</p> <p>JSNS – test mediální gramotnosti</p>	
	<i>II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA</i>					
	Úvod do českého jazyka					
ČJL-9-2-03	význam slov, kterým nerozumí, si vyhledá a ověřuje ve Slovníku spisovného jazyka českého a Slovníku cizích slov	<p>jazykové příručky a slovníky (SSČ, Pravidla českého pravopisu, Slovník cizích slov, ...)</p>			<p>Práce s internetovými příručkami (SSČ, UJČ....)</p>	

	<p>samostatně vyhledá v Pravidlech českého pravopisu či ve Slovníku spisovného jazyka českého správný pravopis slov</p> <p>ve spolupráci se spolužáky se orientuje v úvodní části Pravidel českého pravopisu s pravopisnými pravidly, vyhledává v nich potřebná poučení a aplikuje je na jednodušší případy probíraného učiva</p>					
ČJL-9-2-08	<p>rozdílí spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	základní útvary ČJ			Český národní korpus	
	Tvarosloví					
ČJL-9-2-04	<p>přiřazuje jednotlivá slova ke slovním druhům tvoří spisovné tvary ohebných slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozliší a pojmenuje podstatná jména konkrétní a abstraktní, obecná a vlastní, seznámí se s pomnožnými, hromadnými a látkovými podstatnými jmény</p>	<p>tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov</p> <p><u>podstatná jména</u> (mluvnické kategorie, konkrétní</p>			On-line procvičování (kahoot, ve škole, wordwall...)	

	<p>používá správné tvary přídavných jmen, včetně tvarů při stupňování, na základě určení jejich druhu a vzoru správně píše koncovky přídavných jmen</p> <p>používá spisovné tvary zájmen a rozeznává druhy zájmen, správně píše stejně znějící tvary zájmen (my/mi, mně/mě)</p> <p>používá spisovné tvary číslovek a určí jejich druh s důrazem na rozlišení číslovek základních a řadových zapsaných číslicí</p> <p>používá správné tvary sloves</p>	<p>x abstraktní, obecná a vlastní, pomnožná, hromadná, látková);</p> <p><u>přídavná jména</u> (druhy, vzory, stupňování, jmenné tvary);</p> <p><u>zájmena</u> (druhy, skloňování);</p> <p><u>číslovky</u> (druhy, pravopis u řadových, dva/oba,, tři/čtyři);</p> <p><u>slovesa</u> (mluvnické kategorie)</p>				
	Skladba					
ČJL-9-2-06	<p>vyhledá a určí podmět a přísudek</p> <p>rozliší větu jednoduchou a souvětí</p>	<p>skladba – <u>přísudek a podmět</u> (i nevyjádřený),</p>			On-line procvičování (kahoot,	

	ve větě jednoduché a v souvětích používá a vyhledá nejobvyklejší spojovací výrazy vytváří otázky, jimiž se přesně doptává na konkrétní okolnosti doplňující obsah věty s pomocí rozvíjejících větných členů zpřesňuje a obohacuje obsah sdělení	věta jednoduchá a souvětí, skladební dvojice, větný člen řídicí a závislý, rozvíjející větné členy: <u>přívlastek</u> (shodný a neshodný), <u>předmět</u> , <u>příslowečné určení</u> (místa, času způsobu a míry)			ve škole, wordwall...)	
	Pravopis					
ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-07	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace píše správně i se zdůvodněním i/y ve vyjmenovaných slovech i slovech k nim příbuzných, v koncokách podstatných jmen a sloves	pravopis – základní pravopisné jevy a pravidla, shoda přísudku s podmětem, přídavná jména přívlastňovací,			On-line procvičování (kahoot, ve škole, wordwall...)	

	<p>píše správně a se zdůvodněním skupiny s pě, bě/bje, vě/vje a běžná slova se zdvojenými souhláskami</p> <p>píše správně a se zdůvodněním slova s -n-/-nn-</p> <p>píše správně a se zdůvodněním skupiny mě/mně v různých tvarech podstatných jmen a sloves, v příslovcích i ve slově tamější; správně píše tvary mě/mně při skloňování zájmena já</p> <p>píše správně zdůvodnitelná slova s předponami s-, z- a vz-</p> <p>na základě určení jejich druhu a vzoru správně píše koncovky přídavných jmen včetně přivlastňovacích</p> <p>píše tečku za číslovkami řadovými psanými číslicí</p> <p>píše správně koncovky přičestí minulého i v jednodušších případech shody přísudku s několikanásobným podmětem</p>	<p>základy interpunkce ve větě jednoduché a souvětí</p>				

	<i>III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA</i>					
ČJL-9-3-01	nahlas i potichu čte s porozuměním přiměřeně náročné texty	čtenářské dovednosti	OSV -			Dílna čtení
ČJL-9-3-03.1	výrazně čte a recituje vhodné umělecké texty dokáže si vybrat přiměřeně náročné knihy, které mu přinášejí zážitky z četby vybírá si knihy z různých žánrů souvisle reprodukuje přečtený text diskutuje o přečteném přečtené texty propojuje s vlastní životní, čtenářskou a kulturní zkušeností (filmovou, divadelní,...) svými slovy formuluje hlavní myšlenky čteného přiměřeně ke své čtenářské úrovni konkrétně posuzuje a hodnotí přečtené knihy a texty zaznamenává si písemně své dojmy z četby vede si písemné záznamy o přečtených knihách a textech	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní	komunikace			

		výtvarný doprovod k literárním textům				
	<p>vyhledá hlavní myšlenku textu (promluvy) a stručně ji shrne (formulace obsahuje klíčová slova ze shrnované pasáže)</p> <p>rozezná dějovou linii či jinou souvislost jednotlivých informací a stručně ji shrne</p> <p>odliší důležité (hlavní) sdělení od dílčích informací</p> <p>klade otázky zodpověditelné přímo z textu (promluvy)</p> <p>klade otázky vycházející z textu (promluvy) zodpověditelné s využitím dalších zdrojů</p> <p>rozpozná, co mu nedává smysl</p> <p>odhaduje význam neznámých slov (ze stavby slova, z kontextu)</p> <p>vyjasňuje si význam neznámých slov pomocí dalších zdrojů (slovníky, internet,...)</p>	<p>čtenářské strategie – shrnování, kladení otázek, vyjasňování a předvídání</p>				

	<p>formuluje, jak se bude text dál vyvíjet (obsah, dějová linie)</p> <p>předpovědi zdůvodňuje vodítky z textu, svou čtenářskou nebo životní zkušeností</p>					
ČJL-9-3-06	<p>vysvětlí, čím se vyznačuje próza, poezie a drama</p> <p>rozpozná epické a lyrické části díla</p> <p>při rozboru či tvorbě básní používá elementární literární pojmy (sloka, verš, rým)</p> <p>s porozuměním používá pojmy monolog, dialog, scénické poznámky a další pojmy ze světa divadla a filmu (režisér, kameraman, scénárista, premiéra, repríza, derniéra)</p> <p>na základě přečtené pohádkové knihy a vlastní zkušenosti (čtenářské, filmové, televizní)</p> <p>zobecní znaky pohádek a jejich funkci, rozezná klasickou a moderní pohádku</p>	<p>literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické – seznámení</p> <p>s vybranými žánry a jejich představiteli z národní a světové literatury</p>				

ČJL-9-3-09	orientuje se v dětském oddělení místní pobočky regionální knihovny					
ČJL-9-3-03.2	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo				1 zápis o přečtené knize v elektronické podobě odevzdaný v učebně	
ČJL-9-3-08	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování					

Český jazyk a literatura v 7. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 7. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák:</i>					
	I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
ČJL-9-1-08	při naslouchání parafrázuje vyslechnuté, z vyslechnutého vybírá bez zkreslení podstatné myšlenky, vhodně vyzývá mluvčího k pokračování	naslouchání	OSV - Komunikace			
	písemně svými vlastními slovy formuluje převzaté myšlenky	reprodukce				
	připraví si podklady pro ústní projev – osnovu, potřebné poznámky	mluvní cvičení - vypravování	OSV - Seberegulace a sebeorganizace			
ČJL-9-1-06	při mluveném projevu vědomě gestikuluje, používá vhodné mimiky	gesta, mimika	OSV - Komunikace			

ČJL-9-1-09	při výstavbě svého projevu vědomě dodržuje logický postup (časový, či příčinný)	příčina, důsledek				
	promyšleně používá jednoduché metody k písemnému uspořádání svých myšlenek (volné psaní, myšlenková mapa)	myšlenková mapa	OSV - Rozvoj schopností poznávání			
	člení text na odstavce a používá i jiných způsobů jeho členění, v textu psaném na počítači vhodně používá různých velikostí i druhů písma	velikost písma, druhy písma, odrážky, číslování			word	
	vyhodnotí svůj text na základě dodaných kritérií	hodnocení textu				
ČJL-9-1-07	při diskusi si ujasňuje téma či smysl diskuse, neodbíhá od tématu, navazuje na myšlenky druhých	diskuse	OSV - Komunikace			
ČJL-9-1-09	popisuje dílčí činnosti v přehledném pořadí, využívá vhodných sloves	popis pracovního postupu	OSV - Kreativita		word (jednoduchý recept), odevzdání přes google classroom	
	uspořádaně popisuje vzhled svých přátel, příbuzných a známých, používá výstižné názvy vlastností	charakteristika (vnější a vnitřní - přímá, nepřímá)	OSV – poznávání lidí			
ČJL-9-1-10	při popisu krajiny, či události, k nimž má pozitivní vztah, používá vhodných obrazných vyjádření (přívlastků, přirovnání,	jednoduché líčení – rozvoj	OSV - Kreativita			

	personifikace, metaforu), vyjádří vjemy různých smyslů, přičemž využívá poznatků o jazyce	obrazného vyjadřování				
	napiše jednoduchou žádost spojenou s aktuální potřebou třídy, či školy	žádost			word (žádost), odevzdání přes google classroom	
ČJL-9-1-08.1	v textu vyhledává klíčová slova (v zápisech z četby uvádí 5 klíčových slov celé knihy), výstižně reprodukuje hlavní myšlenky, vypíše informace, jež ho zaujaly	klíčová slova, výpisky				
ČJL-9-1-08.2	z jednoduššího populárně naučného textu vytvoří výtah	výtah			word (výtah), odevzdání přes google classroom	
	vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo skupinové práce (a to i před cizími posluchači), používá flip či tabuli	prezentace				
	do prezentace skupinové práce následně nevnáší své (ve skupině neprodiskutované) nápady	prezentace skupinové práce	OSV – Kooperace a kompetice			
	II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA					
	Nauka o slovech a tvoření slov				on-line procvičování	
ČJL-9-2-02	uvede příklady různých způsobu obohacování slovní zásoby	tvoření nových slov,				

		přejímání slov z jiných jazyků, přejímání z různých vrstev jazyka				
	rozezná slova odvozená a složená a zkratky, uvede, jak tato slova vznikla	tvoření slov - odvozováním, skládáním a zkracováním				
ČJL-9-2-02	k odvozeným podstatným jménům přidá další slova odvozená stejným způsobem – pomocí stejných předpon nebo přípon	odvozování podstatných jmen				
ČJL-9-2-02	přechyluje správným způsobem podstatná jména	odvozování přídavných jmen předponou a příponou a odvozování sloves				
ČJL-9-2-02	odvozuje z podstatných jmen jména přídavná a slovesa	odvozování				
ČJL-9-2-02	správně dělí slova na konci řádku, respektuje při tom kořeny slov a způsob jejich vytvoření (dává přednost nedělení slov)	stavba slova				
ČJL-9-2-02	uvede, jak vznikly složeniny	tvoření slov skládáním				

ČJL-9-2-02	dešifruje zkratky a zkratková slova	zkracování slov - zkratky, zkratková slova.				
	Tvarosloví					
ČJL-9-2-07	používá správný pravopis častých vlastních jmen a názvů, případně si ověřuje v Pravidlech českého pravopisu	psaní velkých písmen			on-line jazykové příručky	
	rozezná slovesa v činném a trpném rodu, vzájemně je převádí z jednoho rodu do druhého	slovesný rod (činný a trpný).				
ČJL-9-2-07	rozliší příslovečnou spřežku od spojení předložky a podstatného jména a zdůvodní svůj pravopis	příslovečné spřežky				
ČJL-9-2-06	ve svých jazykových projevech volí vhodné předložky a spojky, používá synonymních spojek	předložky, spojky				
	Skladba				on-line procvičování	
ČJL-9-2-03	píše správně koncovky příčestí minulého (u	shoda přísudku s				
ČJL-9-2-07	nejsložitějších případů aplikuje poučky z Pravidel českého pravopisu o shodě)	několikanásobným podmětem				
ČJL-9-2-07	využívá různých možností zápisu přímé řeči	přímá řeč				

Český jazyk a literatura v 8. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák::</i>					
			I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-1-02	naslouchá s cílenou pozorností, je přístupný návrhům a názorům jiných, adekvátně dešifruje i neverbální sdělení, usiluje o vcítění se	naslouchání a empatie	OSV - Komunikace			
ČJL-9-1-04	účinně a kultivovaně se dorozumívá, využívá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci s ohledem na adresáta, na situaci i účel projevu, zvažuje vhodnou délku svého projevu	jazykové prostředky s ohledem na adresáta, účel a situaci projevu				
ČJL-9-1-05	při připraveném ústním projevu využívá vhodných jazykových i nejazykových prostředků k upoutání pozornosti, dodrží požadovaný čas	mluvní cvičení				

ČJL-9-1-06	při mluveném projevu vědomě zaujme vhodný postoj, uměřeně gestikuluje, používá vhodné mimiky	nonverbální prostředky				
ČJL-9-1-09.1	při výstavbě svého projevu vědomě dodržuje předem připravený vhodný postup (časový, či příčinný)	příprava projevu				
	k oživení svých projevů používá rčení, přirovnání, přísloví a pořekadla	rčení, další frazémy				
ČJL-9-1-09.2	promyšleně používá jednoduché metody k písemnému uspořádání svých myšlenek (volné psaní, myšlenková mapa, vhodná symbolika, piktogramy)	uspořádání myšlenek	OSV – Rozvoj schopností poznávání			
	člení text na odstavce a používá i jiných způsobů jeho členění, v textu psaném na počítači vhodně používá různých velikostí i druhů písma, použije i desetinné členění textu	velikost písma, druhy písma, odrážky, číslování			Word – odevzdání přes Google Classroom	
	vyhodnotí svůj text i text (a mluvený projev) svých spolužáků na základě dodaných kritérií, sám se podílí na formulaci indikátorů dobré písemné práce	hodnocení práce				

	uspořádaně popisuje vzhled i vlastnosti postav z knih, které čte	charakteristika literární postavy				
ČJL-9-1-10	při popisu věci, krajiny, či události, k nimž má pozitivní vztah, používá vhodných obrazných vyjádření (přívlastků, přirovnání, personifikace, metafor), vyjádří vjemy různých smyslů, přičemž používá poznatků o jazyce	líčení				
ČJL-9-1-08.1	výstižně reprodukuje hlavní myšlenky, vytváří výpisky i jednoduchý výtah z textu, rozliší fakta od názorů a hodnocení	výpisky, výtah			Word – odevzdání přes Google Classroom	
ČJL-9-1-08.2	s pomocí učebnice a jednoho dalšího zdroje zpracuje výtah z učební látky vybraného předmětu	výtah, citace zdroje				
ČJL-9-1-01	napíše jednoduchý výklad o něčem, co ho zajímá, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji, využije různých zdrojů	výklad				
	věcně a srozumitelně vysvětluje své názory na aktuální problémy, které se ho týkají, vyjádří i své postoje,	jednoduchá úvaha	OSV - Kreativita			

	svou úvahu podpoří vhodnou argumentací					
		souhrnné poučení o slohu				
	vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo skupinové práce (a to i před cizími posluchači), vybírá k tomu adekvátní prostředky včetně multimediálních	prezentace				
ČJL-9-1-03	rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, rozpozná její jazykové i mimojazykové prostředky, rozeznává záměry autora (ústního i písemného projevu)	manipulativní komunikace	MED - Vnímání autora med.sdělení MED - Kritické čtení a vnímání med.sdělení		Portál JSNS – test mediální gramotnosti	
ČJL-9-1-07	věcně a podle pravidel diskutuje, rozvíjí myšlenky druhých, vyjádří i obhájí svůj vlastní názor, trpělivě a věcně ho vysvětluje	diskuse	OSV - Komunikace			
			II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
			Úvod do českého jazyka			

	pečuje o kulturu svého mluveného a psaného projevu	kultura jazyka				
ČJL-9-2-08.1	rozezná prvky obecné češtiny i nářečí, převádí text z nespisovné podoby do podoby spisovné	Útvary českého jazyka, obecná čeština, nářečí			Český národní korpus	
ČJL-9-2-08.2	nalézá v projevu prvky různých vrstev jazyka (slang, argot...) a pro oživení svého spisovného jazykového projevu je ve vhodných situacích uvědoměle používá	slang, argot				
	v hrubých rysech (s využitím pochopení kontextu) přeloží jednoduchý slovenský a polský text do češtiny	indoevropské jazyky, slovanské jazyky, západoslovanské jazyky				
			Nauka o slovech a tvoření slov			
ČJL-9-2-02	vysvětlí nejběžněji používaná přenesení významu i nejběžnější frazémy, sám je používá	metafora, metonymie, frazém				
	rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je synonymními slovy domácími	slova přejatá cizí slova				
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje běžně používaná cizí slova, správně je i zapíše					

	Tvarosloví					
ČJL-9-2-07	skloňuje běžně užívaná slova přejatá a cizí vlastní jména významných osobností	skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních – obvyklých				
	rozezná u sloves slovesný vid, vytváří řady sloves s různými vidy a různou násobeností děje	slovesný vid, vidová dvojice				
	Pravopis				Online procvičování (Kahoot, ve škole, wordwall, ..)	
ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace					
ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-07	používá správný pravopis častých vlastních jmen a názvů, správné psaní velkých písmen v méně běžných typech si ověřuje v Pravidlech českého pravopisu	psaní velkých písmen				
ČJL-9-2-07	Zvládá správný pravopis koncovek i/y, předpon s-, z-, vz-, předložek s/se a z/ze a skupin bje/bě, pě, vje/vě a mě/mně					

	Skladba				Online procvičování (Kahoot, ve škole, wordwall, ..)	
ČJL-9-2-07	v psaných projevech využívá různých možností zápisu přímé řeči	přímá řeč				
ČJL-9-2-06.1	nahrazuje větné členy větami vedlejšími	VV podmětná, předmětná, přívlastková a příslovečná (druhů jako u VČ), doplněk a VV doplňková				
ČJL-9-2-06.2	ve větách a souvětích vyhledává spojovací výrazy a místa, kde se klade čárka, využívá synonymních spojovacích výrazů, rozliší souvětí souřadné a podřadné	spojky, vztažná zájmena, vztažná příslovce, souvětí souřadné a podřadné				
ČJL-9-2-06.3	vyjadřuje vhodným způsobem významové vztahy – slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, příčinné (důvodové) a důsledkové mezi několikanásobnými větnými	několikanásobný větný člen - poměry				

	členy, rozšíří větu o větné členy v požadovaném vztahu					
ČJL-9-2-06.4	vyjádří složité jevy a vztahy mezi nimi prostřednictvím různých synonymních prostředků, převádí jeden způsob vyjádření v synonymní vyjádření jinými prostředky (větný člen ve vedlejší větu, podřadné souvětí v souřadné a naopak) a vědomě z nich volí s ohledem na cíle projevu a na jeho pestrost	synonymní vyjádření ve skladbě				
ČJL-9-2-06.5	rozezná věty podle členitosti, vědomě využívá jednočlenných vět pro zvýšení spádu u souvislého vypravování	věty dvojčlenné a jednočlenné				
	<i>III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA</i>					
	čte plynule, výrazně, s prožitkem a s porozuměním (nahlas i potichu) přiměřeně náročné texty, zvládá základy studijního čtení	čtení s porozuměním	OSV – Rozvoj schopností poznávání			
ČJL-9-3-03	Systematicky si vede poznámky o přečtených knihách a výpisky z nich, formuluje dojmy z četby, z návštěvy				V každém pololetí odevzdá elektronicky zpracovaný zápis	

	divadelního či filmového představení a názory na umělecké dílo				o přečtené knize přes Google Classroom.	
ČJL-9-3-01	diskutuje o textu, jednoduše a srozumitelným způsobem prezentuje svou interpretaci textu	diskuse a interpretace				
	ve svých zápiscích využívá výpisků, cituje zajímavé myšlenky, sepíše i jednoduchý obsah textu	citace a obsah textu				
ČJL-9-3-07	uvede základní charakteristiku, představitele a díla nejstarší (včetně antické) literatury, středověké literatury, renesance, baroka, klasicismu, romantismu a realismu (viz poznámky)	antika, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, realismus	GLOB – Evropa a svět nás zajímá			
	vysvětlí příčiny jednání hrdinů, popíše jejich pocity, rozlišuje jejich jednání a úmysly, porovná jednání hrdinů textů se svými zážitky a zkušenostmi	hrdina				
	vyjádří následnost dílčích epizod příběhu, nebo vztahů mezi	epizody díla, vztahy mezi postavami				

	postavami prostřednictvím grafických schémat a diagramů					
ČJL-9-3-06.1	rozezná různé žánry literatury, na různých ukázkách určí jejich typické znaky	horor, epigram, cestopis, fejeton, melodram				
ČJL-9-3-06.2	při rozboru textu používá jednoduché literární pojmy	satira, ironie, sarkasmus, parodie, karikatura symbol, hyperbola				
ČJL-9-3-06.3	určí typické znaky legendy, odliší ji od pověstí	legenda				
ČJL-9-3-06.4	pojmenuje a vyhledá typické znaky kroniky a eposu	epos, kronika				
	výrazně a s prožitkem recituje vhodné umělecké texty	výrazný přednes	OSV - Komunikace			
ČJL-9-3-05	při rozboru publicistických textů rozliší bulvární (zábavní) prvky od prvků informativních	prvky bulvární kontra prvky informativní	MED Kritické čtení a vnímání med.sdělení			
ČJL-9-3-04	využívá inspirace z přečtených textů k tvorbě vlastních literárních pokusů,	vlastní tvorba	MED Tvorba med.sdělení			

	aktivně se zapojuje do kulturního dění na škole (svými dílky případně přispívá do školního časopisu...)		MED Práce v realizačním týmu.			
ČJL-9-3-09	orientuje se v místní pobočce regionální knihovny, orientuje se v jednoduchých katalozích vedených v počítači	orientace v knihovně				
	seznamuje se s nejvýznamnějšími díly a autory světové a české literatury po dobu XIX. století, reprodukuje texty vybraných ukázek, vyjadřuje, jak na něj zapůsobily, čím jsou aktuální, porovnává jejich vyznění se svými zkušenostmi	dějiny literatury				<p><i>Učitel pracuje s různými texty dle svého uvážení podle úrovně třídy, vybírá zejména z této nabídky:</i></p> <p><i>Nejstarší literatura</i> <i>Epos o Gilgamešovi,</i> <i>Bible</i> <i>Antická literatura</i> <i>staré báje: Prometheus,</i> <i>Daidalos a Ikaros,</i> <i>Herakles; Homér</i> <i>Středověká literatura</i> <i>Tristan a Izolda,</i> <i>Kosmova Kronika česká,</i> <i>Kronika tak řečeného</i> <i>Dalimila</i></p>

						<i>Karel IV. Jan Hus, Husitská kronika Vavřince z Březové Literatura renesance William Shakespeare, Miguel de Cervantes, Bible kralická Literatura baroka von Grimmelshausen, Jan Amos Komenský Literatura klasicismu a osvícenectví - Daniel Defoe, Jonathan Swift, Moliere Literatura národního obrození - Josef Dobrovský, Josef Jungman, František Palacký, František Ladislav Čelakovský, Josef Kajetán Tyl, Karel Jaromír Erben</i>
--	--	--	--	--	--	--

						<p><i>Literatura preromantismu a romantismu Johann Wolfgang Goethe, Victor Hugo, Alexandr Sergejevič Puškin, Edgar Allan Poe, Karel Hynek Mácha)</i></p> <p><i>Literatura realismu Honoré de Balzac, Charles Dickens, Lev Nikolajevič Tolstoj, Henrik Sienkiewicz, Fjodor Michajlovič Dostojevskij, Anton Pavlovič Čechov</i></p> <p><i>Česká literatura XIX. století Karel Havlíček Borovský, Božena Němcová, Jan Neruda, Jaroslav Vrchlický, Svatopluk Čech, Josef Václav Sládek, Alois Jirásek</i></p>
--	--	--	--	--	--	---

Český jazyk a literatura v 9. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák:					
	I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
	při naslouchání je přístupný návrhům a názorům jiných, ve své zpětné vazbě vyjadřuje, jak sdělení pochopil	naslouchání	OSV – Komunikace			
	při naslouchání dešifruje a vyhodnocuje i nechtěná neverbální sdělení i rozpory	vnímání nonverbálních signálů	OSV - Komunikace			

	mezi sdělením verbálním a neverbálním					
ČJL-9-1-04	účinně, výstižně a kultivovaně se dorozumívá, s ohledem na cíl projevu, jeho adresáta i na situaci cíleně využívá vhodné jazykové prostředky a vybírá vhodnou formu projevu,	jazykové prostředky s ohledem na účel, adresáta a situaci				
ČJL-9-1-06	při ústním projevu používá vhodně adekvátní paralingvistické prostředky a vědomě i prostředky nonverbální	mluvní cvičení				
	k oživení svých projevů používá prostředků obecné češtiny i dalších vrstev jazyka	obecná čeština, vrstvy jazyka			Český národní korpus	
ČJL-9-1-09	před vypracováním své práce si způsobem, který vyhovuje jeho stylu práce, shromáždí	promyšlení struktury projevu				

	potřebné podklady a promyslí si strukturu svého projevu					
	používá vhodného členění textu, v psaném textu používá úměrně vhodných formátů	členění textu			Word (odevzdání přes Google classroom)	
	vytvoří si vhodná kritéria a ukazatele k posouzení úrovně jazykového projevu, vyhodnotí podle nich svůj vlastní text i texty svých spolužáků i mluvené projevy spolužáků, případně s pomocí vyhodnocování nahrávky i svůj vlastní	kritéria a ukazatele hodnocení				
	v různých zdrojích vyhledá ukázky funkčních stylů a doloží jejich typické znaky	funkční styly (hovorový, odborný, umělecký,				

		publicistický, administrativní a řečnický) a jejich typické znaky				
ČJL-9-1-03	ve skupině odhaluje typické postupy mediálních sdělení, rozezná prostředky vedoucí k větší zábavnosti textu v novinách a časopisech pro dospívající	stavba mediálních textů	MED- Tvorba med.sdělení MED- Práce v realizačním týmu MED- Kritické čtení a vnímání med.sdělení			
ČJL-9-1-09	napíše vypravování, v němž použije vhodné jazykové prostředky	vypravování	OSV- Kreativita			
	uspořádaně popisuje i složitější děje, vypracuje návod pro práci s určitým	popis složitějšího děje				

	přístrojem, nebo kuchařský recept					
	popíše srozumitelně s použitím vhodné odborné slovní zásoby jednodušší výtvarné dílo	popis uměleckého díla	OSV- Kreativita			
ČJL-9-1-01	připraví k prezentaci výklad o něčem, co ho zajímá, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	výklad				
ČJL-9-1-09	napíše úvahu se sebehodnocením či hodnocením jeho vztahů k jiným lidem, své názory podpoří vhodnou argumentací	úvaha	OSV – Kreativita OSV – Sebepoznání a sebepojetí			
	napíše rozhovor se zajímavou (př. imaginární) osobností	interview	OSV -Kreativita			

	připraví proslov k nějaké události v životě třídy či školy	proslov	DEM - Občanská společnost a škola			
	vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo skupinové práce (a to i před cizími posluchači), vybírá k tomu adekvátní prostředky včetně multimediálních	prostředky prezentace	OSV- Komunikace			
ČJL-9-1-03	rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, rozpozná její jazykové i mimojazykové prostředky, rozeznává skryté významy a záměry autora (ústního i písemného projevu)	manipulativní komunikace	MED -Vnímání autora med.sdělení		Portál Jsns.cz (test mediální gramotnosti)	
ČJL-9-1-07	věcně a podle pravidel diskutuje, rozvíjí myšlenky druhých, vyjádří i obhájí svůj	diskuse	OSV - Komunikace			

	vlastní názor, trpělivě a věcně ho vysvětluje, počítá s tím, že výsledkem diskuse nemusí být vždy shoda, řídí diskusi spolužáků					
	II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA					
	Úvod do českého jazyka					
	vysvětlí základní důvody a způsob vývoje češtiny a vysleduje typické vývojové trendy v jejím současném vývoji	indoevropský a praslovanský původ českého jazyka vývoj českého jazyka				
	v textu rozezná slova zastarávající i nově vytvořená	archaismus, historismus, neologismus				
	rozezná základní podobnosti v příbuzných jazycích	slovanské, germánské a románské				

		jazyky – indoevropské jazyky, indoevropský prajazyk				
ČJL-9-2-08	rozezná prvky obecné češtiny i nářečí, ve vhodné situaci a pro oživení svého spisovného jazykového projevu je uvědoměle používá	obecná čeština, nářečí česko polského smíšeného pruhu				
	Zvuková stránka jazyka a hláskosloví					
	ve svých projevech vědomě využívá paralingvistických prostředků řeči	melodie a tempo řeči hlavní a vedlejší přízvuk, příklonka, větný přízvuk				

ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje běžně používaná cizí slova, správně je i zapíše	cizí slova				
	Nauka o slovech a tvoření slov					
ČJL-9-2-02.1	rozumí způsobům obohacování české slovní zásoby a využívá je i ve svých projevech	obohacování slovní zásoby, aktivní a pasivní slovní zásoba				
ČJL-9-2-02.2	vědomě a vhodně používá frazémů, zejména nejobvyklejších rčení a přísloví	metafora, metonymie, frazém				
	usiluje o správné používání základní terminologie jednotlivých vědních oborů a slov cizího původu	terminologie				
ČJL-9-2-03	používá slovníky pro určení významu slova, jeho stylové	práce se slovníky				

	charakteristiky nebo citového zabarvení					
	Tvarosloví					
ČJL-9-2-07.1	správně skloňuje a používá správné tvary obecných i vlastních jmen přejatých (i cizí vlastní jména významných osobností)	skloňování jmen cizího původu			Online procvičování Kahoot, wordwall, veskole...	
ČJL-9-2-07.2	používá správný pravopis vlastních jmen a názvů	pravopis vlastních jmen				
ČJL-9-2-07.3	ve svém projevu občas nahrazuje zájmeno „který“ správným tvarem zájmena jenž	skloňování zájmena jenž				
	Skladba					
ČJL-9-2-06	rozšíří větný člen na člen několikanásobný s požadovaným vztahem	významový poměr mezi jednotlivými členy v několikanáso				

		bném větěném členu				
ČJL-9-2-06	vyjadřuje vhodným způsobem významové vztahy – slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, příčinné (důvodové) a důsledkové mezi HV, rozšíří větu jednoduchou na souvětí s požadovaným vztahem	souvětí souřadné				
ČJL-9-2-06	rozšíří vedlejší větu na vedlejší věty stejného druhu s požadovaným vztahem	významový poměr mezi souřadně spojenými VV			Online procvičování Kahoot, wordwall, veskole...	
ČJL-9-2-06	vyjádří složité jevy a vztahy mezi nimi prostřednictvím různých synonymních prostředků, převádí jeden způsob vyjádření v	synonymní vyjádření ve skladbě				

	synonymní vyjádření jinými prostředky (větný člen ve vedlejší větě, podřadné souvětí v souřadné a naopak) a vědomě z nich volí s ohledem na cíle projevu a na jeho pestrost					
ČJL-9-2-07.4	v psaných projevech využívá různých možností zápisu přímé řeči	zápis přímé řeči				
ČJL-9-2-06	rozpozná a cíleně používá jednočlenné věty slovesné i neslovesné	jednočlenné věty				
ČJL-9-2-06	prostřednictvím přístavkové konstrukce vyjádří totožnost (i v psaném projevu), rozezná použití přístavku ve větě, s pomocí rozvíjejících větných členů a vedlejších vět	přístavkové konstrukce, přívlastek postupně rozvíjející a několikanásob				

	zpřesňuje a obohacuje obsah sdělení	ný, volný a těsný				
ČJL-9-2-06	rozezná nejčastější zvláštnosti ve stavbě věty a vhodně je používá	oslovení, samostatný větný člen, elipsa, vsuvka				
ČJL-9-2-07.5	používá správného syntaktického pravopisu, správně používá i složitější pravidla shody přísudku s několikanásobným podmětem, používá správnou interpunkci ve větě jednoduché i v souvětích	shoda, interpunkce			Online procvičování Kahoot, wordwall, veskole...	
	vhodně propojuje jednotlivé věty a souvětí v rozsáhlejším souvislém textu	výstavba textu				

Cvičení z českého jazyka

Charakteristika předmětu Cvičení z českého jazyka

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Cvičení z českého jazyka je volitelným předmětem, který našim žákům nabízíme v 8. a 9. ročníku. Jeho smyslem je umožnit zejména těm žákům, kteří mají zájem po ukončení etapy základního vzdělávání studovat na náročnějších výběrových středních školách, prohloubit si své dovednosti a znalosti získané v předmětu Český jazyk a literatura, a to ve všech jeho složkách.

V obou ročnících, kdy je předmět vyučován (v 8. a 9. ročníku), má časovou dotaci půl hodiny týdně, což v praxi znamená, že je zařazen do rozvrhu hodin jednotlivých tříd co 14 dní. Jeho výuka je organizována společně pro žáky z více tříd v ročníku, pokud by však měl jejich počet ve společné skupině přesáhnout 24, je v jednotlivých třídách realizována samostatně.

S předmětem úzce souvisí témata průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (zejména jeho tematického okruhu Komunikace), průřezového tématu Multikulturní výchova (tematických okruhů Etnický původ a Multikulturalita) i tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu:

V předmětu jsou využívány stejné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k tvorbě a rozvoji klíčových kompetencí jako v předmětu Český jazyk a literatura.

Cvičení z českého jazyka – 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák::</i>			
I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
při připraveném ústním projevu využívá vhodných jazykových i nejazykových prostředků při mluveném projevu vědomě zaujme vhodný postoj, uměřeně gestikuluje, používá vhodné mimiky k oživení svých projevů používá vhodných frazémů	mluvní cvičení	OSV 2.3.	
psaný text člení na podle svého kompozičního záměru na odstavce a používá i jiných způsobů jeho členění, v textu psaném na počítači vhodně používá různého formátování	psané projevy		
vyhodnotí svůj text i text (a mluvený projev) svých spolužáků na základě dodaných kritérií	hodnocení jazykových projevů		
uspořádaně popisuje vzhled i vlastnosti literární hrdiny	charakteristika literárních postav	OSV 2.1., 3.2.	
vytřídí informace nejméně ze tří různých a vytvoří z nich práci výkladového charakteru	výtah, výklad		
připraví úvahu na jedno z několika témat	úvaha	OSV 3.2.	

věcně a podle pravidel diskutuje, vyjádří i obhájí svůj vlastní názor, trpělivě a věcně ho vysvětluje	diskuse	OSV 2.1.	
II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
vytváří jednoduchou větu podle grafického znázornění (větných členů a vztahů mezi nimi)	věta jednoduchá		
vytváří souvětí podle grafického vyjádření	souvětí podřadné a souřadné		
podle pokynů provádí všestranné jazykové rozbory (s úkoly z nauky o slovech, tvarosloví a skladby)	všestranné jazykové rozbory		
v jednoduchých textech odstraní se zdůvodněním pravopisné chyby	pravopis		

Cvičení z českého jazyka – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák:</i>			
I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
po krátké přípravě realizuje mluvený projev na náhodné téma	mluvní cvičení	OSV 2.3.	
psaný text člení na podle svého kompozičního záměru, v textu psaném na počítači vhodně používá různého formátování	psané projevy		
s pomocí vhodných kritérií a indikátorů, které připraví se spolužáky ve skupině, vyhodnocuje texty i mluvené projevy své i spolužáků	hodnocení jazykových projevů		
připraví obsáhlejší práci výkladového charakteru, využije k tomu různých informačních zdrojů	výklad		
připraví úvahu na téma, které je mu blízké (při přípravě zváží argumenty podpořené několika zdroji)	úvaha, esej	OSV 3.2.	
řídí krátkou diskusi spolužáků, v diskusi trpělivě a věcně argumentuje, navazuje na argumenty druhých	diskuse	OSV 2.4.	
napíše rozhovor se zajímavou osobností	interview	OSV 2.1.	
vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo skupinové práce (a to i před cizími posluchači), používá vhodné prostředky k aktivizaci adresátů prezentace	prezentace a její prostředky	OSV 2.4.	
II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Úvod do českého jazyka			

provádí všestranné jazykové rozbory (s úkoly z nauky o slovech, tvarosloví a skladby), ve skupině je podle zadání úkolů sestavuje	všestranné jazykové rozbory		
vytváří souvětí i souvislé texty odpovídající svou stavbou zadanému grafickému vyjádření	složité souvětí		
synonymně vyjadřuje složitější myšlenky a posuzuje srozumitelnost a vhodnost variant těchto vyjádření (s ohledem na adresáta a typ projevu)	tvoření složitějších výpovědí		
provádí korekturu jednodušších textů	opravy, korektura		
používá správného pravopisu, tam, kde není jistý, hledá poučení v příručkách	pravopis		
orientuje se v populárních příručkách o jazyce	etymologický slovník, slovník jmen...		
tvoří smysluplné věty se slovy podobně znějícími	význam podobně znějících slov		
rozpozná a cíleně používá doplněk	doplněk, VV doplňková		
ve svých výpovědích používá samostatný a osamostatněný větný člen, elipsu a vsuvku	samostatný a osamostatněný větný člen, elipsa, vsuvka		
III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ve svých zápiscích o přečtených dílech české i světové literatury reflektuje přečtené, své zápisky o četbě doplňuje jednoduchými úvahami inspirovanými přečtenou knihou, vytváří doporučení k četbě	reflexe četby v zápiscích	OSV 3.2.	
přečtené ukázky rozebírá po stránce obsahové a s pomocí pojmů osvojených v hodinách literatury i po stránce formální	rozběr textů		

Anglický jazyk

Charakteristika předmětu Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Anglický jazyk poskytuje žákům potřebný jazykový základ a vytváří předpoklady pro jejich efektivní komunikaci v rámci integrující se Evropy a světa. Osvojování anglického jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Napomáhá rovněž lepšímu porozumění slovům a pojmům, které mají především díky rozvoji informačních a komunikačních technologií mezinárodní platnost.

Předmět směřuje zejména k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Důraz je proto kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů. Žáci rovněž porozumí čtenému anglickému textu, který odpovídá obsahem jejich myšlenkové a jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky také s reáliemi zemí, kde se angličtinou hovoří. Znalost anglického jazyka tak vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace s nimi.

Významu, který předmětu Anglický jazyk na naší škole přisuzujeme, odpovídá i to, že jsme k minimální dotaci dané Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání přidali z disponibilních hodin celkem 5 hodin. V 1. a 2. ročníku, kdy se budou žáci zejména hravou formou seznamovat se základní slovní zásobou angličtiny, má dotaci 1 hodinu týdně. Tato hodina není zpravidla vyučována v jednom časovém sledu, ale v malých výukových blocích zařazovaných do výuky v průběhu celého týdne. Od 3. ročníku začíná potom systematičtější jazyková výuka,

kterou zpravidla vedou jazykáři – specialisté, zprvu s dotací 3 hodiny týdně, ve 4., 5. a 6. ročníku s rozšířenou dotací 4 hodiny týdně. V 7., 8. a 9. ročníku, kdy začíná na škole výuka druhého cizího jazyka, je pak časová dotace angličtiny opět 3 hodiny týdně.

Od 3. ročníku probíhá výuka, je-li ve třídě více než 22 žáků, děleně na dvě skupiny.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk jsou zahrnuta zejména témata tematických okruhů Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetencí k učení

- při řešení úloh, cvičení a úkolů z různých učebních zdrojů necháváme žákům prostor pro volbu vlastního postupu práce, v diskusi mezi žáky navzájem i prostřednictvím konzultace s učitelem jim pomáháme najít nejvhodnější postup vedoucí k osvojování nové látky
- zadáváme žákům kratší i delší testy, ve kterých prokazují své schopnosti spojovat a kombinovat vědomosti nabyté v anglickém jazyce s využitím poznatků či znalostí z jiných předmětů
- pořádáme poznávací zájezdy, které žákům nejen dávají možnost prakticky uplatnit jejich jazykové dovednosti, ale také je dále motivují pro jejich další zdokonalování

2. kompetencí k řešení problému

- vedeme žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu

- ve výuce používáme pracovní sešity k individuálnímu procvičování látky, k těmto cvičením zařazujeme motivační úkoly, při kterých žáci mohou projevit své znalosti a individuálně se projevit
- vytváříme situace, v nichž žáci mají možnost využívat svých individuálních schopností a znalostí, své intuice, fantazie, umění improvizovat, své schopnosti adekvátně reagovat v neočekávané situaci, dotazovat se, ověřovat si informace, hájit své stanovisko a vyjádřit svůj názor

3. kompetencí komunikativních

- vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali výstižně a souvisle
- procvičujeme s žáky různé způsoby komunikace v anglickém jazyce, při nichž simulují možné situace praktického života (především příklady dialogů, které žáci tvořivě obměňují ve dvojicích, skupině nebo předvádějí jako scénku)
- prostřednictvím komunikačních situací, pro něž nemají žáci ještě plně vytvořenou potřebnou slovní zásobu, vedeme žáky k používání opisu, k hledání náhradního vyjádření pomocí jiných (případně i nejazykových) prostředků
- záměrně vytváříme situace, při nichž mohou žáci komunikovat pouze prostřednictvím angličtiny, a to jak s rodilými mluvčími, tak s lidmi, pro něž je angličtina rovněž cizím jazykem (návštěvy cizinců ve škole, komunikace prostřednictvím internetu, zájezdy...)

4. kompetencí sociálních a personálních

- pro písemnou komunikaci zadáváme úkoly, ve kterých žáci pracují buď samostatně, kde mohou uplatnit své individuální schopnosti, nebo ve dvojici či menší skupince, kde si pomáhají navzájem, doplňují se, podílejí se na společné práci, projevují a uplatňují se dle svých schopností, odhadují a hodnotí svůj přínos pro skupinu a zodpovídají za svoji práci celému kolektivu

- při společných projektech dbáme, aby si žáci stanovili takový rozsah své práce a jeho prezentace, na které jim stačí jejich znalosti a schopnosti
- vedeme žáky k tomu, aby si rovnoměrně a odpovědně rozdělili dílčí úkoly celé úlohy a vzali svůj díl odpovědnosti vůči celému kolektivu při jeho řešení a vyhodnocení

5. kompetencí občanských

- vybízíme žáky k otevřenosti, k upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli se za své případné chyby, aby tolerovali postupy jiných, a získali tak k sobě vzájemnou úctu a respekt k individualitě každého z nich
- při poznávacích zahraničních zájezdech, sledování zahraničních filmů, čtení literatury vybízíme žáky k zamyšlení a k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, etických a duševních hodnot lidí žijících v odlišném jazykovém prostředí

6. kompetencí pracovních

- vyžadujeme po žácích plnění úkolů, dodržování pracovních postupů i termínů
- předkládáme žákům návody k vyhledávání informací i ke zpracování referátů
- učíme žáky základům spolupráce v týmu při zpracovávání projektů a při samostatné práci

Anglický jazyk v 1. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 1. ročníku v předmětu Anglický jazyk</i> žák:					
	<i>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i>	<i>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</i>				
CJ-3-1-04	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	základní výslovnostní návyky				
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	<i>TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba</i>				maximální využití názoru (pomůcky, obrázky, pantomima)
	užívá základní zdvořilostní fráze – pozdraví a rozloučí se, poděkuje, představí se	pozdravy představování				
	reprodukuje jednoduché písničky a básničky	základní pokyny				
CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	jednoduché fráze čísla 0-10 barvy				

		hračky členové rodiny jídlo zvířata pocity				
--	--	--	--	--	--	--

Anglický jazyk v 2. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 2. ročníku v předmětu Anglický jazyk</i> žák:					
	<i>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i>	<i>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</i>				
CJ-3-1-04	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	základní výslovnostní návyky				

CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba				maximální využití názoru (pomůcky, obrázky, pantomima)
CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	barvy zvířata škola, školní potřeby				práce s obrázkovým slovníkem
	vznáší jednoduché dotazy a odpovídá na ně	dopravní prostředky				
CJ-3-1-06	píše slova na základě textové a vizuální předlohy	lidské tělo				
	zazpívá písničky s méně složitým anglickým textem	místnosti v domě, nábytek				
	reprodukuje básničky a říkadla	číslovky 0 - 20				
	vypráví česky o anglických Vánocích a Velikonocích	sparty, volnočasové aktivity				
		počasí Vánoce, Velikonoce	GLOB - Evropa a svět nás zajímá			

Anglický jazyk v 3. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 3. ročníku v předmětu Anglický jazyk žák:</i>					
	<i>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i>	<i>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</i>				
CJ-3-1-04	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	základní výslovnostní návyky rozlišování zvukové a grafické podoby slov				
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal					
CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně					

	plní úkoly zadané anglicky, tyto pokyny vydává i sám	TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba				osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
	přečte jednoduchý text	pozdravy				práce s obrázkovým slovníkem
	vznáší jednoduché dotazy a odpovídá na ně					
CJ-3-1-03	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	zdvořilostní fráze				
	zpívá jednoduché písničky, reprodukuje básničky a říkadla	pokyny učitele k výuce zvířata				
CJ-3-1-05	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	dny v týdnu				

CJ-3-1-06	píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	barvy				
	přepíše a přeloží slovíčka z angličtiny do češtiny a naopak	hračky				
		jídlo sport a volnočasové aktivity počasí a podnebí přídavná jména pro popis osob a věcí oblečení Vánoce, Velikonoce Objevujeme Británii	GLOB - Evropa a svět nás zajímá			

			GLOB - Objevujeme Evropu a svět			
		GRAMATICKÉ STRUKTURY				základní gramatické struktury a typy vět (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
		tázací zájmena sloveso „to be“, “to have got” rozkazovací způsob				

		existenční vazba “there is/ there are” pomocná slovesa pro jednoduchou otázku sloveso „can“ předložky místa “in/on”				
--	--	--	--	--	--	--

Anglický jazyk v 4. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 4. ročníku v předmětu Anglický jazyk</i> <i>žák:</i>					
	<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i>	<i>ZVUKOVÁ</i>				

		<i>A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</i>				
CJ-5-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	základní výslovnostní návyky				
CJ-5-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozlišování zvukové a grafické podoby slov				
CJ-5-1-03	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	<i>TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba</i>				osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikační ch situacích probíraných tematických okruhů
	<i>MLUVENÍ</i>	Pozdravy, zdvořilostní fráze				práce s obrázkovým slovníkem
CJ-5-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů					
CJ-5-2-02.1	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat	pokyny učitele k výuce				
CJ-5-2-03.1	odpovídá na jednoduché otázky týkající se rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat	měsíce v roce				
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>					

CJ-5-3-01	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	rodina				
CJ-5-3-02	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	jídlo				
	<i>PSANÍ</i>	zvířata				
CJ-5-4-01.1	napiše krátký text s použitím velmi jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině a přátelích	oblečení				
		volný čas a koníčky				
		bydlení				
		počasí a roční období				
		Halloween, Vánoce	GLOB - Evropa a svět nás zajímá			
		Objevujeme Británii	GLOB - Objevujeme Evropu a svět			
		<i>GRAMATICKÉ STRUKTURY</i>				základní gram. struktury a typy vět (tolerovány elementární)

						chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
		sloveso "to be", "to have got"				
		sloveso "can"				
		předložky místa				
		přítomný čas prostý				
		přítomný čas průběhový				

Anglický jazyk v 5. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 5. ročníku v předmětu Anglický jazyk žák:</i>					
	POSLECH S POROZUMĚNÍM	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA				
CJ-5-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány přiměřeným tempem a s pečlivou výslovností	základní výslovnostní návyky, fonetické znaky (pasivně)				
CJ-5-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny přiměřeným tempem a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozlišování zvukové a grafické podoby slov				
CJ-5-1-03	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen přiměřeným tempem a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba				osvojení a používání základní slovní zásoby v komun. situacích probíraných

						tematických okruhů
	<i>MLUVENÍ</i>	pozdravy				práce se slovníkem
CJ-5-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů					
CJ-5-2-02.2	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	zdvořilostní fráze pokyny učitele k výuce				
CJ-5-2-03.2	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	domov, bydliště rodina a přátelé			PPT prezentace	
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>					
CJ-5-3-01	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	domácí mazlíčci, popis zvířete				
CJ-5-3-02	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	nákupy				
	<i>PSANÍ</i>					
CJ-5-4-01.2	napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	kalendářní rok (svátky, roční období, dny v týdnu, měsíce, hodiny)				
CJ-5-4-02	vyplní osobní údaje do formuláře	město dopravní prostředky				

		povolání příroda Vánoce, Velikonoce země a vlajky	GLOB - Evropa a svět nás zajímá GLOB - Objevujeme Evropu a svět			
		<i>GRAMATICKÉ STRUKTURY</i>				základní gram. struktury a typy vět (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
		sloveso "have got" sloveso "to be sloveso "can" existenční vazba "there is/there are" předložky místa				

		přítomný čas prostý přítomný čas průběhový přivlastňovací zájmena určování času				
--	--	--	--	--	--	--

Anglický jazyk v 6. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 6. ročníku v předmětu Anglický jazyk</i> žák:					
	<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i>	<i>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</i>				
	rozumí jazyku učitele	rozvíjení dostatečně	OSV -			
CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	srozumitelné výslovnosti	Komunikace			

CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby intonace				
	<i>MLUVENÍ</i>	<i>TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba</i>				rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písem. komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím
CJ-9-2-01.1	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích	domov a město				práce se slovníkem
CJ-9-2-02.1	mluví o své rodině, kamarádech, volném čase a dalších osvojovaných tématech	rodina				
CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	zvířata sport a volný čas			PPT prezentace	

	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>	prázdniny a cestování jídlo				
	přečte zadání k úkolům v učebnici a rozumí jim					
CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	oblečení a móda				
	přečte jednoduché obrázkové příběhy a orientuje se v ději	anglicky mluvící země	GLOB - Objevujeme Evropu a svět			
	přečte krátké texty a přeloží je s pomocí překladového slovníku					
	<i>PSANÍ</i>	<i>GRAMATICKÉ STRUKTURY</i>				rozdílení a používání gram. jevů k realizaci komun. záměru tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
CJ-9-4-02.1	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat	přítomný čas prostý				

		<p>frekvenční příslovce</p> <p>přítomný čas průběhový</p> <p>příslovce</p> <p>existenční vazba “there is/there are”</p> <p>zájmena osobní, přivlastňovací, tázací</p> <p>stupňování přídavných jmen</p> <p>sloveso “can”</p> <p>minulý čas prostý</p>				
--	--	---	--	--	--	--

Anglický jazyk v 7. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 7. ročníku v předmětu Anglický jazyk žák:</i>					
	POSLECH S POROZUMĚNÍM	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA				
	rozumí jazyku učitele	rozdílení dostatečně srozumitelné výslovnosti	OSV - Komunikace			
CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	ovládání pravopisu slov				
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	osvojené slovní zásoby intonace				
	MLUVENÍ	TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba				rozdílení dostatečnými slovní zásoby k ústní i písemné

						komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím
CJ-9-2-01.1	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích	škola				práce se slovníkem
CJ-9-2-02.2	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	pocity				
CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	domov				
		počasí				
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM					
	přečte zadání k úkolům v učebnici a rozumí jim	stravovací návyky				
		péče o zdraví				
CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	nákupy				
	přečte jednoduché obrázkové příběhy a orientuje se v ději	moderní technologie a média				
	přečte krátké texty a přeloží je s pomocí překladového slovníku					
	PSANÍ					
			OSV - Sebepoznání a sebepojetí			
					PPT prezentace	
					PPT prezentace	

CJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	příroda a město problémy “náctiletých” Austrálie	OSV - Sebepoznání a sebepojetí GLOB - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět			
CJ-9-4-02.2	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<i>GRAMATICKÉ STRUKTURY</i>				rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

		sloveso "to have got" sloveso "can" zájmena - podmětná, předmětná, přivlastňovací přítomné časy stavová slovesa minulý čas prostý existenční vazba "there was/there were" přísluvečná určení času počitatelná/nepočitateln á podstatná jména budoucí čas "will/going to" modální slovesa				
--	--	---	--	--	--	--

Anglický jazyk v 8. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku v předmětu Anglický jazyk žák:</i>					
	<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i>	<i>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</i>				
	rozumí jazyku učitele	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat	OSV - Komunikace			
CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny přiměřeným tempem a zřetelně	sluchem prvky fonologického systému jazyka				
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat	slovní a větný přízvuk				
	<i>MLUVENÍ</i>	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby				

		intonace				
CJ-9-2-01.2	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	<i>TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba</i>				rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím
CJ-9-2-02.2	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	životní etapy společnost a její problémy			PPT prezentace	práce se slovníkem
CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	pocity a nálady				
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>					
	přečte zadání k úkolům v učebnici a rozumí jim	počasí				
CJ-9-3-02	rozumí jednoduchým textům přiměřeného rozsahu, vyhledá v nich požadované informace	ambice		OSV - Sebepoznání a sebepojetí		

	přečte obrázkové příběhy a orientuje se v ději	kultura				
	pracuje s texty přiměřeného rozsahu					
CJ-9-3-01	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	lidské tělo	GLOB - Evropa a svět nás zajímá			
		návštěva lékaře				
		sport v UK	GLOB - Evropa a svět nás zajímá			
		rodinné oslavy				
	<i>PSANÍ</i>	<i>GRAMATICKÉ STRUKTURY</i>				rozdílení a používání gram. jevů k realizaci kom. záměru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
CJ-9-4-03	reaguje na jednoduché písemné sdělení	přítomné časy				
CJ-9-4-02.2	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	budoucí časy				
		minulý čas prostý				
		vazba "used to"				
		minulý čas průběhový				
		předpřítomný čas				
		modální slovesa				

		zvrtná zájmena				
--	--	----------------	--	--	--	--

Anglický jazyk v 9. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku v předmětu Anglický jazyk</i> <i>žák:</i>					
	POSLECH S POROZUMĚNÍM	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA				
	rozumí jazyku učitele	rozvíjení dostatečně	OSV -			
CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechovéch textech, jsou-li pronášeny přiměřeným tempem a zřetelně	srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky	Komunikace			
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	fonologického systému jazyka				
	MLUVENÍ	slovní a větný přízvuk				

		ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby intonace				
CJ-9-2-01.2	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	<i>TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba</i>				rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím
CJ-9-2-02.2	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	emoce	OSV - Sebepoznání a sebepojetí			práce se slovníkem
CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	kultura a věda vesmír			PPT prezentace	
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>					
	přečte zadání k úkolům v učebnici a rozumí jim					

CJ-9-3-02	rozumí jednoduchým textům přiměřeného rozsahu, vyhledá v nich požadované informace	filmy a knihy budoucnost a volba povolání			PPT prezentace	
	přečte obrázkové příběhy a orientuje se v ději	<i>GRAMATICKÉ STRUKTURY</i>				rozvíjení a používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
	pracuje s texty přiměřeného rozsahu	vztažná zájmena				
CJ-9-3-01	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	vztažné věty neurčitá zájmena				
	<i>PSANÍ</i>	počitatelná/nepočítatel.				
CJ-9-4-03	reaguje na jednoduché písemné sdělení	podstatná jména				

CJ-9-4-02.2	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	stupňování přídavných jmen a příslovcí podmínkové věty				

Cvičení z anglického jazyka

Charakteristika předmětu Cvičení z anglického jazyka

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Cvičení z anglického jazyka je volitelný předmět, který je nabízen žákům v 8. a 9. ročníku. Je zaměřena na rozšiřování, třídění a upevnění slovní zásoby a upevňování gramatických jevů, jež byly získány v povinné výuce anglického jazyka. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. a umožnit mu získat jazykové dovednosti pro obsažnější diskusi nebo dialog. Zároveň má také za cíl rozšířit a upevnit povědomí o obecných gramatických zákonitostech anglického jazyka.

Předmět Cvičení z anglického jazyka je koncipován tak, aby se mu mohli učit žáci nejen pouze v 8. nebo 9. ročníku, ale případně i v obou ročnících po sobě, proto jsou osnovy připraveny ne po ročnících, ale po rocích. Předmětu se v obou ročnících vyučuje jedna hodina týdně.

Ve vyučovacím předmětu Cvičení z anglického jazyka jsou zahrnuta některá z témat tematických okruhů Osobnostní a sociální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu:

V předmětu jsou využívány stejné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k tvorbě a rozvoji klíčových kompetencí jako v předmětu Anglický jazyk.

Cvičení z anglického jazyka – 8. a 9. ročník

Očekávané výstupy za „lichý“ rok	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 1. roku díky (v) předmětu Cvičení z anglického jazyka žák:</i>			
rozumí promluvě a konverzaci na dané téma	tematické okruhy:		
domluví se v běžných každodenních situacích týkajících se tématu	cestování, ŽP + počasí, stravování, nakupování, osobní dopis, Halloween, Vánoce, můj oblíbený film / herec		

Očekávané výstupy za „sudý“ rok	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 2. roku díky (v) předmětu Cvičení z anglického jazyka žák:</i>			
rozumí promluvě a konverzaci na dané téma	tematické okruhy:		
domluví se v běžných každodenních situacích týkajících se tématu	rodina, škola, bydlení, moje záliby, sport, Velikonoce, moje oblíbená kniha / autor		

Německý jazyk

Charakteristika předmětu Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. V učebním plánu je zařazen pro všechny žáky školy od 7. ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně. Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Je v ní tedy kladen důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní..

Vyučovací hodiny jsou různého typu: je využíváno frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce i samostatná individuální práce.

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk jsou zahrnuta zejména témata tematických okruhů Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetencí k učení

- vedeme žáky k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)
- ve výuce využíváme i postupů projektové vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe.
- vědomě pracujeme s chybou, kterou nechápeme jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení – takto učíme vnímat chybu i samotné žáky
- vedeme žáky k reakci na německé promluvy, ačkoliv jim plně nerozumí, kdy si musí domyslet význam
- učíme žáky k transferu – z angličtiny do němčiny, z mezinárodní slovní zásoby do němčiny apod., zároveň je učíme zvažovat možná problémy s chybným transferem

2. kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky k uplatňování řešení problému i v situacích, kde je nutná znalost němčiny
- modelujeme s žáky problémové situace, při nichž se v cizím jazykovém prostředí potřebují zeptat na cestu a porozumět
- odpovědi, vyhledat si dopravní spoj v cizině i doma, zakoupit si jízdenky v automatu, telefonovat, komunikovat v hotelu, na poště, při dovolené, lyžování...

3. kompetencí komunikativních

- vedeme žáky k tomu, aby adekvátně a s porozuměním reagovali na pokyny v němčině, aby podle nich pracovali a řešili úkoly.
- vedeme žáky k efektivnímu využívání všech možných způsobů komunikace v němčině, včetně pomoci opisů, obrázků a gest
- vedeme žáky k porozumění jak při poslechu, tak při čtení – usilujeme o tříbení jejich jazykové paměti
- učíme je vyhledávat základní informace (Globalverstehen).
- učíme žáky formulovat myšlenky tak, aby jim rozuměl partner, vedeme je ke srozumitelnému popisu situace a věcí
- učíme žáky vhodným způsobům rozšiřování si slovní zásoby (aktivní i pasivní)
- společně s žáky nacvičujeme strukturu mluvených projevů (vyprávění, diskuze, referát, dialog...) i písemných projevů (e-mail, dopis, vzkaz, přání, formulář...)

4. kompetencí sociálních a personálních

- do hodin zařazujeme kooperativní učení ve dvojicích (často při rozhovorech a jejich přípravě), skupinovou práci i týmovou spolupráci
- vedeme žáky k efektivnímu k sebehodnocení k hodnocení práce skupiny, k hledání rezerv

5. kompetencí občanských

- vedeme žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a k dodržování pravidel a termínů
- porovnáváním s německou kulturou a tradicemi vedeme žáky k hrdosti na české tradice a k chápání odlišností a jejich tolerování a respektu k nim
- společně s žáky hledáme, co nás spojuje s německy mluvícími lidmi, hledáme společné a podobné situace v dějinách
- při mluvních cvičeních vedeme žáky k používání zdvořilostní mluvy, vedeme je ke kulturnímu chování

6. kompetencí občanských

- vedeme žáky k rozvoji správných pracovních návyků – vedení sešitů, psaní slovíček
- vedeme žáky k účelnému využívání dovedností získaných v jiných předmětech (k práci s počítačem vyhledávat na internetu...)
- pracujeme i s mapami, grafy, diagramy a tabulkami

Německý jazyk – 7. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy <i>na konci 7. ročníku v předmětu Německý jazyk</i> <i>žák:</i>	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i>					
DCJ-9-1-01	řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u> <i>základní výslovnostní návyky</i> <i>slovní zásoba k tematickým okruhům</i> <i>společenské obraty a fráze</i>	OSV - Komunikace GLOB - Evropa a svět nás zajímá MULT - Multikultura lita	Z - Evropa Čj - mluvní cvičení	-práce s online slovníkem -aplikace k procvičování slovní zásoby cizího jazyka -	
DCJ-9-1-02	rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům					

			MED - Tvorba mediálního sdělení		
	porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, má-li k dispozici vizuální oporu	<u>TEMATICKÉ OKRUHY</u>			
	porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům	Volný čas - záliby, sport a jiné aktivity -pozvánka na oslavu			
DCJ-9-1-03	zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	-domácí mazlíčci			
	porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k tématům každodenního života	Média -počítače, média - psaní e-mailů			
	<i>MLUVENÍ</i>	Škola			

DCJ-9-2-01	použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech	-rozvrh hodin -školní potřeby Čas -časové údaje -roční období a měsíce Cestování -Rakousko -Německo -Švýcarsko				
	účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá	<u>GRAMATICKÉ</u> <u>STRUKTURY</u> časování pravidelných a nepravidelných sloves				

DCJ-9-2-02	Představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět	předložky u časových údajů				
	sdělí informace o své rodině a kamarádech za použití jednoduchých slovních spojení a vět	4. pád podstatných jmen				
	popíše skutečnosti z běžného života za použití jednoduchých vět	zápor v německé větě				
DCJ-9-2-03	reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na základní otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů	množné číslo podstatných jmen				
	odpoví na otázky a poskytne informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, slovních spojení a jednoduchých vět					
	zeptá se na konkrétní informace vztahující se k osvojovaným tématům za použití jednoduchých vět					
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>					

DCJ-9-3-01	porozumí jednoduchým nápisům, pokynům, s nimiž se setkává v každodenním životě					
DCJ-9-3-02	rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života					
	porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k běžným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu					
DCJ-9-3-03	porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem					
	najde konkrétní informace v jednoduchém krátkém textu					
	<i>PSANÍ</i>					
DCJ-9-4-01	zapiše informace nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které vykonává					

DCJ-9-4-02	napiše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností					
DCJ-9-4-03	odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky					

Německý jazyk – 8. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy <i>na konci 8. ročníku v předmětu Německý jazyk</i> <i>žák:</i>	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i>					
DCJ-9-1-01	řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u> <i>základní výslovnostní návyky</i> <i>slovní zásoba k tematickým okruhům</i> <i>společenské obraty a fráze</i>	OSV - Komunikace GLOB - Evropa a svět nás zajímá MULT - Multikultura lita	Z - Evropa Čj - mluvní cvičení	-práce s online slovníkem -aplikace k procvičování slovní zásoby cizího jazyka -	
DCJ-9-1-02	rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům					

			MED - Tvorba mediálního sdělení		
	porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, má-li k dispozici vizuální oporu	<u>TEMATICKÉ OKRUHY</u>			
	porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům	Volný čas - záliby, sport a jiné aktivity -pozvánka na oslavu			
DCJ-9-1-03	zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	-domácí mazlíčci			
	porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k tématům každodenního života	Média -počítače, média - psaní e-mailů			
	<i>MLUVENÍ</i>	Škola			

DCJ-9-2-01	použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech	-rozvrh hodin -školní potřeby Čas -časové údaje -roční období a měsíce Cestování -Rakousko -Německo -Švýcarsko				
	účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá	<u>GRAMATICKÉ</u> <u>STRUKTURY</u> časování pravidelných a nepravidelných sloves				

DCJ-9-2-02	Představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět	předložky u časových údajů				
	sdělí informace o své rodině a kamarádech za použití jednoduchých slovních spojení a vět	4. pád podstatných jmen				
	popíše skutečnosti z běžného života za použití jednoduchých vět	zápor v německé větě				
DCJ-9-2-03	reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na základní otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů	množné číslo podstatných jmen				
	odpoví na otázky a poskytne informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, slovních spojení a jednoduchých vět					
	zeptá se na konkrétní informace vztahující se k osvojovaným tématům za použití jednoduchých vět					
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>					

DCJ-9-3-01	porozumí jednoduchým nápisům, pokynům, s nimiž se setkává v každodenním životě					
DCJ-9-3-02	rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života					
	porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k běžným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu					
DCJ-9-3-03	porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem					
	najde konkrétní informace v jednoduchém krátkém textu					
	<i>PSANÍ</i>					
DCJ-9-4-01	zapiše informace nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které vykonává					

DCJ-9-4-02	napiše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností					
DCJ-9-4-03	odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky					

Německý jazyk – 9. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy <i>na konci 9. ročníku v předmětu Německý jazyk žák:</i>	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i>					
DCJ-9-1-01	řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u> <i>základní výslovnostní návyky</i>	OSV - Komunikace GLOB - Evropa a svět nás zajímá	Z - Evropa Čj - mluvní cvičení	-práce s online slovníkem -aplikace k procvičování slovní zásoby cizího jazyka	
DCJ-9-1-02	rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	<i>slovní zásoba k tematickým okruhům společenské obraty a fráze</i>	MULT - Multikulturalita		-	

			MED - Tvorba mediálního sdělení			
	porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, má-li k dispozici vizuální oporu	<u>TEMATICKÉ OKRUHY</u> Bydlení				
	porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům	- popis domu a pokoje Můj denní program				
DCJ-9-1-03	zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	-aktivity během dne Jídlo a pití				
	porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k tématům každodenního života	-restaurace a nakupování U lékaře				
	<i>MLUVENÍ</i>					

DCJ-9-2-01	použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech	-nemoci a bolesti Cestování -hotely a poznávání světa			práce s online slovníkem	
	účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá	<u>GRAMATICKÉ STRUKTURY</u> předložky se 3. a 4. pádem				
DCJ-9-2-02	Představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět	nepravidelná slovesa				

	sdělí informace o své rodině a kamarádech za použití jednoduchých slovních spojení a vět	slovesa s odluč. předponou				
	popíše skutečnosti z běžného života za použití jednoduchých vět	způsobová slovesa				
DCJ-9-2-03	reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na základní otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů	osobní zájmena ve 3. a 4. pádě				
	odpoví na otázky a poskytne informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, slovních spojení a jednoduchých vět					
	zeptá se na konkrétní informace vztahující se k osvojovaným tématům za použití jednoduchých vět					
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>					

DCJ-9-3-01	porozumí jednoduchým nápisům, pokynům, s nimiž se setkává v každodenním životě				
DCJ-9-3-02	rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života				
	porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k běžným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu				
DCJ-9-3-03	porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem				
	najde konkrétní informace v jednoduchém krátkém textu				
	<i>PSANÍ</i>				
DCJ-9-4-01	zapiše informace nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které vykonává				

DCJ-9-4-02	napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností				
DCJ-9-4-03	odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky				

Ruský jazyk

Charakteristika předmětu Ruský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět *Ruský jazyk* patří do vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk*. V učebním plánu je zařazen pro všechny žáky školy od 7. ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně. Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Je v ní tedy kladen důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní..

Vyučovací hodiny jsou různého typu: je využíváno frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce i samostatná individuální práce.

Ve vyučovacím předmětu *Ruský jazyk* jsou zahrnuta zejména témata tematických okruhů *Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech*.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

kompetencí k učení

- vedeme žáky k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)

- ve výuce využíváme i postupů projektové vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe.
- vědomě pracujeme s chybou, kterou nechápeme jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení – takto učíme vnímat chybu i samotné žáky

kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky k uplatňování řešení problému i v situacích, kde je nutná znalost ruštiny
- modelujeme s žáky problémové situace, při nichž se v cizím jazykovém prostředí potřebují zeptat na cestu a porozumět
- odpovědi, vyhledat si dopravní spoj v cizině i doma, zakoupit si jízdenky v automatu, telefonovat, komunikovat v hotelu, na poště, při dovolené, lyžování...

kompetencí komunikativních

- vedeme žáky k tomu, aby adekvátně a s porozuměním reagovali na pokyny v ruštině, aby podle nich pracovali a řešili úkoly.
- vedeme žáky k efektivnímu využívání všech možných způsobů komunikace v ruštině, včetně pomoci opisů, obrázků a gest
- vedeme žáky k porozumění jak při poslechu, tak při čtení – usilujeme o tříbení jejich jazykové paměti

kompetencí sociálních a personálních

- do hodin zařazujeme kooperativní učení ve dvojicích (často při rozhovorech a jejich přípravě), skupinovou práci i týmovou spolupráci

kompetencí občanských

- vedeme žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a k dodržování pravidel a termínů
- porovnáváním s ruskou kulturou a tradicemi vedeme žáky k hrdosti na české tradice a k chápání odlišností a jejich tolerování a respektu k nim

kompetencí občanských

- vedeme žáky k rozvoji správných pracovních návyků – vedení sešitů, psaní slovíček
- vedeme žáky k účelnému využívání dovedností získaných v jiných předmětech (k práci s počítačem vyhledávat na internetu...)
- pracujeme i s mapami, grafy, diagramy a tabulkami

Ruský jazyk – 7. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 7. ročníku v předmětu Ruský jazyk žák:</i>					
	POSLECH S POROZUMĚNÍM	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA				
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	fonetické znaky (pasivně)				

DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	základní výslovnostní návyky				
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	výslovnost měkkých a tvrdých souhlásek				osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
		pohyblivý přízvuk, výslovnost přízvučných a nepřízvučných slabik				

		intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět				
	<i>MLUVENÍ</i>	<i>TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba</i>				
DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	pozdravy	OSV - Komunikace			práce se slovníkem
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat	zdvořilostní fráze				
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá	pokyny učitele k výuce				
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>	rodina (základ)				
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	dny v týdnu				
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	realie ruský hovořících zemí	MULT - Multikulturalita			
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální	svátky, oslavy				

	oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci					
		základní informace o Rusku	MED – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Co znáte z Ruska?
	<i>PSANÍ</i>	číslovky 0 - 1000				
DCJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	země a kontinenty, národnosti, jazyky	GLOB – Evropa a svět nás zajímá			
DCJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat	azbuka				
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	GRAMATICKÉ STRUKTURY				
		osobní zájmena v 1. a 3. pádě				základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují

						smysl sdělení a porozumění)
		tázací zájmena				
		časování vybraných sloves v přítomném čase				
		1.-3. pády podstatných jmen				
		rod podstatných jmen				

Ruský jazyk – 8. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku v předmětu Ruský jazyk žák:</i>					
	POSLECH S POROZUMĚNÍM	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA				
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	fonetické znaky (pasivně)	OSV - Komunikace			

DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	opakování výslovnosti nepřízvučných samohlásek; měkkých a tvrdých souhlásek				
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	změny intonace otázek podle jejich smyslu				
		výslovnost не, те v přejatých slovech				
	<i>MLUVENÍ</i>	<i>TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba</i>				
DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	pozdravy, zdvořilostní fráze				práce se slovníkem
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, povolání a dalších osvojovaných témat	pokyny učitele k výuce				
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, povolání a podobné otázky pokládá	rodina a přátele				

	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>	škola, studium				
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	práce a povolání				
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	volný čas a koníčky				
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	ruská rozpočítadla	MULT - Multikulturalita			
	<i>PSANÍ</i>	<i>GRAMATICKÉ STRUKTURY</i>				
DCJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	věty typu „У меня есть брат.“ „У меня нет брата.“				základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
DCJ-9-4-02	napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat	osobní zájmena v 1.-4. pádě				

DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	přivlastňovací zájmena v 1. pádě j. č. a mn. č.				
		7. pád vybraných podstatných jmen j. č.				
		časování vybraných sloves v přítomném čase				
		I. a II. časování sloves				
		zvratná slovesa				
		slovesa se skupinou – ова - /- ева -				
		slovesa se změnou kmenových souhlásek				
		slovesné vazby играть на чём, играть во что				

Ruský jazyk – 9. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku v předmětu Ruský jazyk žák:</i>					
	POSLECH S POROZUMĚNÍM	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA				
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	fonetické znaky (pasivně)	OSV - Komunikace			
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	opakování výslovnosti ж, ш, ч, ц; slabik дц, тс, тьс				

DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	opakování výslovnosti ди, ти, ни ve slovech cizího původu				
		intonace vět, jimiž se vyjadřuje obdiv				
		opakování intonace rozkazovacích, tázacích a zvolacích vět				
	MLUVENÍ	ТЕМАТИЧЕСКЕ ОКРУХЫ А СЛОВНИ ЗАСОБА				
DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	škola (rozvrh hodin, předměty, známky)			práce s online slovníkem	práce se slovníkem
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, bydlení, školy, orientace ve městě, dopravních prostředků a dalších osvojovaných témat	město				
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, bydlení,	dopravní prostředky				

	školy, orientace ve městě, dopravních prostředků, nákupů a podobné otázky pokládá					
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	nákupy, v obchodě				
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	bydlení				
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům					
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci					
	PSANÍ	GRAMATICKÉ STRUKTURY				
DCJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	řadové číslovky v 1. a 6. pádě				základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány)

						elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
DCJ-9-4-02	napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat	minulý čas				
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	vyjádření vykání				
		předložkové vazby odlišné od češtiny (по, после)				
		skloňování podstatných jmen podle vzorů				
		časování sloves ехать, мочь, искать				
		budoucí čas				

		Надо + infinitiv				
		nesklonná podstatná jména				
		Infinitivní věty typu: Как пройти к ...?				

Španělský jazyk

Charakteristika předmětu Španělský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. V učebním plánu je zařazen pro všechny žáky školy od 7. ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně. Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Je v ní tedy kladen důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní..

Vyučovací hodiny jsou různého typu: je využíváno frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce i samostatná individuální práce.

Ve vyučovacím předmětu Španělský jazyk jsou zahrnuta zejména témata tematických okruhů Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetencí k učení

- vedeme žáky k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)
- ve výuce využíváme i postupů projektové vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe.
- vědomě pracujeme s chybou, kterou nechápeme jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení – takto učíme vnímat chybu i samotné žáky

2. kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky k uplatňování řešení problému i v situacích, kde je nutná znalost španělštiny
- modelujeme s žáky problémové situace, při nichž se v cizím jazykovém prostředí potřebují zeptat na cestu a porozumět

3. kompetencí komunikativních

- vedeme žáky k tomu, aby adekvátně a s porozuměním reagovali na pokyny ve španělštině, aby podle nich pracovali a řešili úkoly.
- vedeme žáky k efektivnímu využívání všech možných způsobů komunikace ve španělštině, včetně pomoci opisu, obrázků a gest
- vedeme žáky k porozumění jak při poslechu, tak při čtení – usilujeme o tříbení jejich jazykové paměti

4. kompetencí sociálních a personálních

- do hodin zařazujeme kooperativní učení ve dvojicích (často při rozhovorech a jejich přípravě), skupinovou práci i týmovou spolupráci

5. kompetencí občanských

- vedeme žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a k dodržování pravidel a termínů

- porovnáváním se španělskou kulturou a tradicemi vedeme žáky k hrdosti na české tradice a k chápání odlišností a jejich tolerování a respektu k nim

6. kompetencí občanských

- vedeme žáky k rozvoji správných pracovních návyků – vedení sešitů, psaní slovíček
- vedeme žáky k účelnému využívání dovedností získaných v jiných předmětech (k práci s počítačem vyhledávat na internetu...)
- pracujeme i s mapami, grafy, diagramy a tabulkami

Španělský jazyk – 7. ročník

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 7. ročníku v předmětu Španělský jazyk žák:</i>					
	<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i>	<i>ZVUKOVÁ</i>				

		<i>A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</i>				
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	fonetické znaky (pasivně)				
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	základní výslovnostní návyky	OSV - Komunikace			
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<i>TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba</i>				osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikač ních situacích probíraných tematických okruhů
	<i>MLUVENÍ</i>	pozdravy				

DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	zdvořilostní fráze				práce se slovníkem
DCJ-9-2-02.1	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat	pokyny učitele k výuce				
DCJ-9-2-03.1	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá	abeceda				
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>					
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	domov				
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	obec				
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu, datum)				
	<i>PSANÍ</i>	zvířata				
DCJ-9-4-01.1	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	číslovky 0 -30				

DCJ-9-4-02.1	napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat	reálie španělsky hovořících zemí	GLOB - Objevujeme Evropu a svět			
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	svátky země a kontinenty, národnosti	GLOB - Evropa a svět nás zajímá GLOB - Objevujeme Evropu a svět			
		<i>GRAMATICKÉ STRUKTURY</i>				základní gramatické struktury a typy vět (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)

						a porozumění)
		osobní zájmena sloveso "ser" časování sloves dle koncovek "-ar, -er, -ir" tázací zájmena národnost (rod + číslo určitý a neurčitý člen mužský a ženský rod podstatných jmen				

Španělský jazyk – 8. ročník

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku v předmětu Španělský jazyk žák:</i>					
	<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i>	<i>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</i>				
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV - Komunikace			
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu					
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<i>TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba</i>				osvojení a používání základní

						slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
	<i>MLUVENÍ</i>	rodina				práce s obrázkovým slovníkem
DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	škola				
DCJ-9-2-02.2	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	volný čas				
DCJ-9-2-03.2	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	jídlo				
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>	dopravní prostředky				
		hodiny				

DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	příroda				
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	svátky	GLOB - Evropa a svět nás			
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	reálie španělsky hovořících zemí	zajímá GLOB - Objevujeme Evropu a svět			
	<i>PSANÍ</i>	režim dne				
DCJ-9-4-01.2	vyplní údaje o sobě ve formuláři dle probíraných témat					
DCJ-9-4-02.2	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat					
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení					
		<i>GRAMATICKÉ STRUKTURY</i>				základní gramatické struktury a typy vět

						(tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
		<p>přítomný čas - kladná věta pravidelná slovesa nepravidelná slovesa přítomný čas - záporná v. předložky místa j. č. a mn. č. podstat. jmen</p>				

		přivlastňovací zájmena slovesa “ir” a “gustar”				
--	--	---	--	--	--	--

Španělský jazyk – 9. ročník

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku v předmětu Španělský jazyk žák:</i>					
	<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM</i>	<i>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</i>				

DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV - Komunikace			
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu					
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<i>TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba</i>				osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
	<i>MLUVENÍ</i>	domov (byt a vybavení)				práce s obrázkovým slovníkem
DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů					

DCJ-9-2-02.2	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	povolání lidské tělo				
DCJ-9-2-03.2	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	zdraví oblékání				
	<i>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>					
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	nákupy roční období				
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	počasí				
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	svátky reálie španělsky	GLOB - Evropa a svět nás zajímá GLOB - Objevujeme Evropu a svět			
	<i>PSANÍ</i>	hovořících zemí				
DCJ-9-4-01.2	vyplní údaje o sobě ve formuláři dle probíraných témat	číslovky do 100				

DCJ-9-4-02.2	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat					
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení					
		<i>GRAMATICKÉ STRUKTURY</i>				základní gramatické struktury a typy vět (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

		mužský a ženský rod přídavných jmen minulý čas prostý slovesa "hay/estar" vazba "ir a + infinitiv" pro vyjádření plánů ukazovací zájmena příslowce místa				
--	--	--	--	--	--	--

Český jazyk pro cizince

Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci-cizinci v řadě českých škol narážejí na to, že pedagogové na školách nejsou zatím vybaveni soustavnými odbornými ani metodologickými znalostmi, jak by měli pracovat s těmito žáky, často jsou odkázáni pouze na své vlastní schopnosti a zkušenosti.

Pedagogové mají nelehkou úlohu, neboť ve svých třídách dosud neadaptované cizince mají a musí se jim často individuálně věnovat na úkor jejich česky mluvících spolužáků. Na druhé straně přítomnost česky komunikujících žáků-cizinců může přirozeným způsobem obohatit vzdělávání o interkulturní vztahy.

Osvojování českého jazyka pro cizince pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Časová dotace vyučovacího předmětu český jazyk pro cizince v 1. - 9. ročníku je obvykle 2 hodiny týdně a výuka je přizpůsobena potřebám jednotlivých žáků.

Kompetence k učení

Žáci si mají od první vyučovací hodiny osvojovat efektivní strategie vedoucí k zvládnutí českého jazyka - vedeme je prostřednictvím zajímavých a různorodých metod k aktivnímu učení během hodiny – žáci by si měli ve škole osvojit správnou výslovnost, z velké části zapamatovat novou slovní zásobu, z velké části pamětně naučit texty písniček, říkanek, pochopit základní gramatické struktury prezentované komunikativní formou.

Žáky je třeba naučit, aby si poznatky získané ve škole prohlubovali při práci doma zadáváním samostatné práce na rozvoj daného tématu.

Žáky systematicky vedeme ke správné orientaci v učebnicích a dalších materiálech – slovníky, čítanky, doplňkové texty, časopisy – osvojují si pokyny a termíny související s jednotlivými typy cvičení a textů, učí se ovládat abecedu a hledání v abecedním seznamu (není možné, aby žáci v rámci výuky českého jazyka pracovali pouze s jednou učebnicí a pracovním sešitem).

Žáci mají být vedeni ke schopnosti využívat analogie, odhadovat význam neznámých výrazů podle známých a dříve osvojených, orientovat se v novém neznámém textu poslechovém či čteném – nezbytné pro komunikaci.

Žákům musí být dána příležitost v praxi pochopit přínos osvojení českého jazyka – při práci s časopisy, na Internetu si musí vyzkoušet možnost rozšířit si znalosti z různých oborů (kultura, sport, příroda apod.).

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí pracovat s různými typy cvičení – je nutné, aby zpočátku alespoň pasivně zvládali cizojazyčné pokyny v materiálech, se kterými pracují – učitel by je měl vést jen omezenou dobu, později by žáci měli pracovat bez vysvětlování (jen s individuální podporou) a dalších komentářů.

Projektové vyučování – žáci se učí vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat.

Velmi vhodné je použít opakovaně již jednou vyřešený problém na jiné téma – žáci si ověří v praxi, jakého pokroku dosáhli, oč snazší je jejich další práce – průběžné zařazování miniprojektů do výuky.

Kompetence komunikativní

Žákům vytváříme dostatečné množství komunikativních situacích, aby byli „nuceni“ vyjadřovat samostatně svůj názor, svoje mínění, myšlenky (volba impulsů k rozvoji mluvení a psaní – ne pouze otázky, ale obrázky, nedokončené věty, začátek zajímavého příběhu, předmět, který ožívá a mluví apod.).

Důležitá je komunikace učitel – žák: učitel doprovází svůj projev gesty, mimikou a názornými pomůckami, pokyny pro žáka jsou jednoduché, jednoznačné a srozumitelné – učitel je součástí jazykové skupiny, účastní se všech aktivit, žáci ho v podstatě napodobují, navazují na něj (důležitý psychologický moment).

Učitel musí vymýšlet pro žáky přirozené situace, kdy budou mluvit nejen ve dvojici, ale ve trojici či ve větších skupinách.

Plánovitý a systematický rozvoj psaní žáků navazuje na počáteční rozvoj mluveného projevu poměrně brzy. Nejde však o formu doplňovacích cvičení v pracovním sešitě, automatické opisování či překlad, ale od počátku o jednoduché, ale přesto kreativní, zajímavé, zábavné psaní – žáky necháme, aby psaní doplňovali náčrtky a obrázky.

Žáci hrají jednoduché dialogy, didaktické hry, vyprávějí či dramatizují pohádky či jednoduché příběhy, zpívají a pohybem doprovázejí písničky.

Pozitivní motivací pro výuku českého jazyka je, když žáci získávají informace také z jiných vzdělávacích oblastí v rámci výuky českého jazyka – např. zeměpisné poznatky, literatura – spisovatelé, ukázky z děl v českém jazyce, hudební a výtvarná výchova – skladatelé, hudební díla, poznatky z návštěv jiných měst (muzea, galerie).

Dialogy musí být zajímavé a aktuální, měly by vycházet z potřeb každodenního života.

Nezastupitelná role písniček (didakticky rozpracované) – žáci si jejich prostřednictvím osvojují obraty, lexikalizované gramatické jevy, které si velmi snadno a dlouho uchovávají v paměti.

Velkou pozornost věnujeme nácviku poslechu s porozuměním – volíme pestré, zajímavé a pro žáky zábavné prvky motivační i úkoly k porozumění, které žáci dále mohou rozvíjet – na základě poslechu se žáci učí nejen reprodukovat vyslechnuté, ale také je využít k dalšímu ústnímu či písemnému projevu.

Zaměřujeme se na aktuální a autentické typy textů a záznamů – učíme žáky pracovat s texty plakátů, oznámení, zpráv, e-mailů, vzkazů, záznamů a příkazů, pokynů k užívání, receptů, SMS zpráv.

Podle možností využíváme s žáky on-line cvičení – žáci se učí reagovat v reálné situaci, musí současně řešit myšlenkový i jazykový problém.

Práce s Internetem – žáci se učí nejen vyhledávat informace, ale i reagovat na výzvy.

Zařazování práce s mimoučebnicovými texty – časopisy pro děti, mládež, říkanky, pohádky, básničky a písničky z různých čítanek.

Kompetence sociální a personální

Do výuky zařazujeme všechny sociální formy práce a efektivně střídáme – frontální práce, práce ve dvojici, trojici, skupinová práce i jednotlivce – důležité i pro udržení pozornosti žáků.

Role učitele se musí v průběhu výuky měnit – zpočátku je iniciátorem a organizátorem aktivit a jejich účastníkem (výuka začátečníků), později pouze dává impulsy a žáci se musí rozhodovat sami. Samostatně tvoří skupiny, rozhodují o tom, jakou roli kdo ve skupině bude mít – vhodné je stacionární učení (žáci pracují ve skupinách – rozdělí si úkoly s cílem dosáhnout co největší úspěšnosti).

Pro pokročilejší žáky je vhodné volit i formy diskusí, zamyšlení, hodnocení aktuálních témat každodenního života – východiskem může být článek v učebnici, časopise.

V hodinách českého jazyka pro cizince by měla vládnout přátelská a pohodová atmosféra – všechny členy jazykové skupiny spojuje snaha osvojit si český jazyk. Učitel může hodnotit žáky na základě zajímavých a hravých aktivit, pozorování, zaznamenávání a hodnocení aktivního zapojení jednotlivců do výuky.

Velmi významnou roli hraje evaluace a autoevaluace – žáci by se měli učit hodnotit sebe, své spolužáky, to, jak se jim nejen líbila, ale i podařila hodina – jak byli aktivní, co budou muset zlepšit. Učitel by neměl tuto důležitou fázi hodiny vynechávat.

Velkým přínosem je i tvorba vlastního portfolia – žáci si shromažďují své písemné projevy, literární pokusy, miniprojekty a mohou sami sledovat svůj vývoj a pokroky.

Kompetence občanské

Žáci by si měli prostřednictvím výuky českého jazyka uvědomit i vlastní identitu velmi vhodné jsou simulované situace, kdy žáci seznamují spolužáky se svou zemí, s památkami, kulturou, s městem, v němž žili, se školou, rodinou – i zde lze využít nejrůznějších zdrojů, dostatečné množství doprovodného materiálu. Žáci podávají jednoduchý výklad na dosažené jazykové úrovni.

Prostřednictvím Internetu mohou žáci sledovat aktivity jiných škol v oblasti problémů životního prostředí a ochrany zdraví.

Seznamováním se s reáliemi a kulturou České republiky vedeme žáky k tolerování odlišností a respektování pravidel země, v níž momentálně žijí.

Kompetence pracovní

Nesmírně důležité je vedení žáků k samostatné práci s materiály podporujícími výuku českého jazyka - práce se slovníky, gramatickými příručkami, vyhledávání zadaných témat v českých časopisech, knihách, na Internetu.

Žáci musí pracovat samostatně, systematicky a cílevědomě.

Klademe velký důraz na individuální přístup k žákům s přihlédnutím k věku žáků, jimi navštěvovanému ročníku základní školy, jejich stávajícím znalostem českého jazyka a délce jejich pobytu na území České republiky.

Každý žák má svůj vlastní výukový plán, ke kterému je v hodinách předmětu český jazyk pro cizince (Čj C) přihlíženo.

Předmět	Český jazyk pro cizince			
Ročník	1.- 9.			
Očekávané výstupy z	Tematický celek	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Vyslovuje a čte foneticky správně. Opakuje slovní zásobu dle probraného tématu. Přiřazuje slovo či slovní spojení ke konkrétnímu obrázku. Rozumí slovům, jednoduchým větám, psaným textům a obsahu krátkého mluveného textu s pomocí vizuální opory. Rozumí pokynům, otázkám a informacím pronášeným pomalu a zřetelně. Naváže kontakt s konkrétní osobou na určité téma. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	Zvuková a grafická stránka jazyka	Česká abeceda Česká písanka (uvolňovací cvičení) Zvuková stránka slova Výslovnostní návyky: Samohlásky a souhlásky Problematická výslovnost hlásek a slabik Základy intonace Pozdravy, seznámení, představování Základní pokyny formou obrázkového materiálu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy)	Výtvarná výchova

<p>Na základě textové a vizuální předlohy píše slova a krátké věty.</p> <p>Rozumí jednoduchému poslechovému textu dle vizuální opory.</p> <p>Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace, popř. se zeptá na informace.</p>				
<p>Dokáže se zapojit do jednoduchého rozhovoru v základních tematických okruzích.</p>	<p>Tematické okruhy a komunikativní situace</p>	<p>Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů</p>	<p>Mediální výchova</p>	<p>Přírodověda</p>

<p>Mluví, sděluje a odpovídá na základní informace o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších probíraných tématech. Rozumí krátkým jednoduchým informačním textům a vyhledá v nich požadovanou informaci. Vyhledá potřebnou informaci v textu. Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa věci ze svého života.</p>		<p>Škola Bydlení a rodina Roční období a volný čas Svátky v ČR Jídlo Povolání a řemesla Nakupování Zvířata a příroda Lidské tělo a nemoci Cestování Práce s online jazykovou příručkou (Slovník spisovné češtiny)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebezpojetí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání</p>	<p>Volba povolání Vlastivěda Výchova k občanství Hudební výchova Výchova ke zdraví Přírodověda/Přírodopis</p>
--	--	---	--	---

<p>Správně používá a rozlišuje jednotlivé osoby.</p> <p>Jednoduchou formou napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a svých zájmech.</p> <p>Vyplní osobní informace do formuláře. Píše jednoduché texty o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších probíraných tématech.</p> <p>Reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p> <p>Rozezná jednotlivé časy u frekventovaných sloves.</p> <p>Orientuje se v základních pravidlech české mluvnice.</p>	<p>Mluvnice</p>	<p>Pravopis měkkých a tvrdých souhlásek Psaní ú/ů</p> <p>Slovesné osoby</p> <p>Osobní a přivlastňovací zájmena</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Rod M/Ž/S</p> <p>Frekventovaná slovesa přítomného času</p> <p>Synonyma a antonyma</p> <p>Minulý čas vybraných sloves</p> <p>Budoucí čas vybraných sloves</p> <p>Vazba mít rád</p> <p>Psaní velkých písmen</p> <p>Pravopis vyjmenovaných slov</p> <p>Základy skladby</p> <p>Práce s adaptovanou četbou a jednoduchými komunikačními žánry – aplikace gramatických jevů.</p> <p>Upevňování znalostí.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj –</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p>	<p>Anglický jazyk</p>
--	------------------------	--	--	-----------------------

<p>Samostatně pracuje s českým textem.</p> <p>Správně interpretuje jeho obsah.</p> <p>Zapíše klíčové informace.</p> <p>Odpoví na kontrolní otázky.</p>	<p>Rozšiřující texty</p>	<p>Adaptované texty ke konkrétním tématům.</p> <p>Práce s adaptovanými texty.</p> <p>Vyhledávání informací. Dialog</p>	<p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy (tolerance odlišných etnických skupin, názorů, zájmů)</p>	<p>Hudební výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Český jazyk a literatura</p> <p>Přírodopis</p> <p>Dějepis, vlastivěda</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Výchova ke zdraví</p>
--	---------------------------------	--	---	---

Matematika a její aplikace

Matematika

Charakteristika předmětu Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Matematika patří k základním předmětům našeho školního vzdělávacího programu. V Matematice se především klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům, porozumění základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Výuka předmětu je zaměřena na řešení problémů, které vedou k rozvoji logického myšlení, kombinační úvaze, originalitě nápadů řešení, předem odhadovaným výsledkům, možnosti dojít k danému cíli několika možnými postupy a algoritmy. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v reálném životě. I kvůli snaze naplňovat tyto cíle jsme postupně přešli (a na 2. stupni přecházíme) k výuce matematiky prostřednictvím tzv. Hejného metodiky.

K těmto cílům lze dojít prostřednictvím různých matematických prostředí. Zároveň žáci pracují s Aritmetikou, ve které si žáci osvojují dovednosti provádět početní operace a získávají efektivní algoritmy používané v praktickém životě. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. V Algebře se seznamují s pojmem proměnná a s jejím užitím v reálných situacích. V Geometrii aktivně modelují reálné situace v rovině a v prostoru, hledají podobnosti i odlišnosti základních geometrických útvarů, které vycházejí z běžných životních situací. K hlavní náplni Matematiky patří slovní úlohy. Pro naši výuku vybíráme úlohy z reálného života, které propojují matematiku s ostatními předměty.

Předmětu Matematika vyučujeme na škole s touto týdenní dotací: v 1. ročníku 4 hodiny, v 2. až 7. ročníku 5 hodin. V 8. a 9. ročníku je matematika zařazena po 4 hodinách týdně.

Do předmětu Matematika byla včleněna některá témata průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (zejména jeho tematického okruhu Osobnostní rozvoj).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetencí k učení

- pro řešení úloh a matematických problémů vybíráme a využíváme různé efektivní metody (kooperativní učení, metody RWCT, činnostní učení, projektové metody) a strategie
- vedeme žáky k efektivnímu využívání matematických termínů, znaků a symbolů používaných v reálném životě a pomáháme jim vytvořit si ucelený pohled na matematické a přírodní jevy
- vedeme žáky k tomu, aby si výsledky svých měření a výpočtů ověřovali a aby je dále využívali v matematických úlohách
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím jednoduchých numerických výpočtů a matematických algoritmů
- zapojujeme žáky do řešení různých netradičních úloh (včetně úloh testů Scio a Kalibro, soutěží Matematický klokan, Pangea, Pythagoriáda, a matematické olympiády)

2. kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání důležitých údajů v zadání slovních i logických úloh

- vedeme žáky k uvědomění, že úloha může mít i více řešení nebo žádné řešení
- učíme žáky hledat vlastní postup při řešení problémů
- modelujeme s žáky postupy při rozboru problému, učíme je vytvářet plán jeho řešení, vedeme je k odhadování výsledků a k hledání efektivních postupů k řešení problémů
- požadujeme od žáků závěry vyvozené na základě dosažených výsledků a dáváme jim příležitost k jejich obhajobě

3. kompetencí komunikativních

- učíme žáky přesně a srozumitelně formulovat hlavní úkoly, např. ve slovních úlohách, argumentovat svou volbu řešení matematických úloh
- vedeme žáky k používání dostupných informací (literatura, internet...)
- vedeme žáky k tomu, aby dodržovali postupné kroky při vyjadřování svých myšlenek a argumentů (hlavně při řešení problémů i při opravách domácích úkolů nebo opravách písemných prací)

4. kompetencí sociálních a personálních

- vytváříme situace, v nichž je důležitá týmová práce žáků, protože tím se vytváří pracovní prostředí, kde má každý žák svoji roli (z toho plyne jejich zodpovědnost za své výsledky)
- učíme žáky přijímat názory druhých, pomáhat druhým při řešení úloh, diskutovat o tom
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí

5. kompetencí občanských

- vedeme žáky, aby na základě konkrétních tabulek, grafů a dalších údajů zveřejňovaných v médiích uváděli argumenty pro jejich vyhodnocení z hlediska případného zlepšení či zhoršení situace lidí ve společnosti
- vedeme žáky, aby na základě zveřejňovaných číselných údajů a statistik ze společnosti vnímali rozdílné podmínky lidí pro život

6. kompetencí pracovních

- motivujeme žáky ke kvalitním výsledkům své práce (úroveň rýsování, přehlednost náčrtů a zápisů)
- vedeme žáky ke správnému a věcnému používání vhodných rýsovacích pomůcek, kalkulačů, matematických pomůcek a odborné literatury

Matematika v 1. ročníku

Kód	Očekávané výstupy <i>na konci 1. ročníku díky (v) předmětu Matematika</i> žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE						
M-3-1-01	<p>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p><i>Rozumí přirozenému číslu v různých prostředích (sémantických i strukturálních)</i></p> <p>v oboru do 20, nula, číslice 1 - 9 v různých modelech - statické, dynamické, akustické, vizuální, haptické, kinestetické, ...</p> <p>uvědoměle manipuluje s předměty, počítá předměty a vytváří skupiny o daném počtu prvků</p> <p>eviduje počty souboru v různých prostředích</p> <p>vnímá množství jak trvalé, tak i pomíjivé</p> <p>počítá v oboru do dvaceti (sčítá a odčítá)</p> <p>rozkládá číslo na součet několika sčítanců</p> <p>poznává číslo jako počet i veličinu (vláček, mince)</p>	<p>Prostředí - předmětů, kroků, šipek,</p> <p>Krokování, Schody, hry s kostkami, sčítací trojúhelníky,</p> <p>Neposedové, Autobus, hadi, číselné trojice, barevné trojice, kouzelné fazole, miskové úlohy, sousedé, Abaku</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>kreativita</p> <p>mezilidské vztahy</p> <p>komunikace</p> <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MULT - lidské vztahy</p>	TV	Collboard	<p><i>Pomíjivé množství</i></p> <p>– krokování, autobus – po dokončení operace počet pomine, musíme si ho uchovat v paměti</p> <p><i>Přechod desítky</i></p> <p>není nijak zdůrazněn (každý žák má svůj způsob řešení)</p> <p>Propedeutika pojmu sudé a liché</p>

	rozumí slovu polovina (kmenový zlomek jako část celku)					číslo, záporných čísel, kmenových zlomků <i>Kombinatorické zkušenosti</i> - hledání více řešení
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>Má vhléd do různých reprezentací malých čísel</i> zapisuje a čte množství včetně číslic přepisuje kvantitativní údaje z jednoho jazyka do druhého porovnává množství předmětů a velikost čísel, počtů a veličin rozumí pojmům - rovnost, nerovnost (větší, menší, nejmenší, největší) - vědomě užívá znaménka <, >, =	Čtení čísel, psaní číslic, porovnávání - o n větší/menší, krokování a schody,		ČJ		Kroky → číslice
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose <i>Orientuje se na číselné ose</i> modeluje číselnou osu (uspořádá podle počtu, řadí čísla) intuitivně zakreslí celé číslo (i záporné)	Krokování i dozadu, záznam krokování, řešení úloh na číselné ose, ciferník. Uspořádání vzestupné, sestupné				

M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly paměťově řeší situace v různých prostředích (používá aditivní triádu) používá opakované sčítání a spravedlivě rozděluje	Krokování, autobus, neposedové, hadi, trojúhelníky (pyramidy), číselné trojice, Abaku, spravedlivě rozděl,				<i>Aditivní triáda - trojice čísel, z nichž jedno je součtem dalších dvou. Například (2, 3, 5). Propedeutika násobení, dělení a zlomků</i>
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace řeší úlohy (i s antisignálem) modelováním, dramatizací, metodou pokus – omyl tvoří analogické úlohy	Ve všech použitých prostředích		ČAS		<i>Antisignálem označujeme slovo nebo slovní spojení slovní úlohy, které poukazuje na početní operaci, ale k řešení úlohy použijeme operaci právě opačnou. Získává zkušenosti z oblasti kombinatoriky.</i>
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY						

M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času umí nastavit a číst celé hodiny - zná strukturu týdne - řeší jednoduché úlohy o věku	Týden, hodina, den, věk		ČAS		
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života eviduje situace pomocí objektů (vagónky, víčka, ...), slov, šipek, čísel i zástupných reprezentantů čísel (tečky, čárky, ...) i tabulkou rozumí jednoduchým vztahům v rodině	Krokování, autobus, ..., rodina			jazyk šipek	
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel orientuje se v tabulce, používá ji jako nástroj organizace souboru dat orientuje se ve schématech- orientuje se v posloupnostech čísel	Doplňování tabulek, zapiš kolik, autobus, mince, cesta v grafu, bludiště, dětský park, výstaviště, řešení grafu, rytmus, periodická posloupnost znaků			čte data z tabulky, doplňuje tabulku, orientace ve schématech	<i>Propedeutika posloupností</i>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU						
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - rozezná čtverec, obdélník, trojúhelník a to i ve svém okolí - porovnává velikosti útvarů	Papírové tvary (origami), dřívka, krychlové stavby, plán stavby Intuitivní představa: tvarů - čtyřúhelník, kruh, kružnice, ...		ČaJS VV PČ		

	<ul style="list-style-type: none"> - konstruuje různé útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, ...) pomocí dřívěk, překládáním a stříháním papíru, skládáním parket, skládáním k sobě různých tvarů - poznává a pojmenovává tvary při transformaci tvarů (překládání dřívěk, chirurgie - papír) - postaví a přestaví krychlovou stavbu podle plánu - zaznamená krychlovou stavbu v plánu 	<p>strana, vrchol, úhlopříčka, střed krychle Vazby čtverec - trojúhelník, čtverec - obdélník (skládání papíru, ...)</p>				
	<p>Orientuje se v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle daných pokynů i sám slovně vyjádří jednoduchou prostorovou situaci - pravolevá orientace 	<p>Podle daných pokynů (vpředu, vzadu, nahoře, dole, vpravo, vlevo), sám slovně vyjádří jednoduchou prostorovou situaci</p>				
M-3-3-02	<p>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření délek pomocí vlastního těla, předmětů, ... - odhaduje shodnost, porovnává (větší, menší, ...) 	<p>Skládání papíru, měření pomocí vlastního těla, provázek, ... , odhady, shodnost - neshodnost rovinných útvarů a krychlových staveb,</p>				propedeutika délky, obvodu, obsahu a objemu

		obsah a objem jako počet čtverců a krychlí				
M-3-3-03	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Skládání papíru, geoboard, parkety				propedeutika osové souměrnosti, středové souměrnosti
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY						
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky poznává některé řešitelské strategie (pokus – omyl, řetězení, od konce, manipulace, grafy, tabulky)	Autobus, Krokování, Vlázky, Mince, Rodina, součtové trojúhelníky, Hadi				

Matematika v 2. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 2. ročníku díky (v) předmětu Matematika žák:</i>					
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE						
M-3-1-01	<p>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p><i>Používá přirozená čísla v různých prostředích</i></p> <p>rozumí př. číslu v oboru do 100 v různých prostředích (sémantických i strukturálních)</p> <p>vnímá různé způsoby množství jak trvalé, tak i pomíjivé</p> <p>počítá v oboru do 100 (sčítá a odčítá i s přechodem desítky, počítá po desítkách, po jedné)</p> <p>poznává číslo jako počet i veličinu</p> <p>vytváří soubory prvků se stejným počtem i hodnotou</p> <p>rozumí slovu čtvrtina, osmina, třetina, šestina</p> <p>znázorní kmenové zlomky v různých modelech</p>	<p>Prostředí Krokování a schody - rovnice se dvěma neznámými v reálném kontextu,</p> <p>Součtové trojúhelníky, Neposedové</p> <p>s kombinacemi s jinými prostředími, Autobus, Hadů, číselné trojice, Sousedé, Abaku, Mince, Pavučiny, číselné tabulky, děda Lesoň - síla</p> <p>zvířátek, Vláčky - délka, zlomky - model kruh,</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>kreativita</p> <p>mezilidské vztahy</p> <p>komunikace</p> <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MULT - lidské vztahy</p>	TV	Collboard	<p><i>Pomíjivé</i></p> <p>množství – krokování, autobus – po dokončení operace počet pomine, musíme si ho uchovat v paměti</p> <p><i>Přechod desítky</i></p> <p>není nijak zdůrazněn (každý žák má svůj způsob řešení)</p>

		čokoláda, úsečka - tyč, počet, dvoj-, trojciferné číslo				<i>Kombinatorické zkušenosti - hledání více řešení</i>
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>Má vhléd do různých reprezentací čísel</i> zapisuje a čte čísla v oboru do 100 přepisuje kvantitativní údaje z jednoho jazyka do druhého porovnává počet i velikost (veličinu) rozhoduje o pravdivosti rovnosti/nerovnosti vědomě užívá znaménka $<$, $>$, $=$ i v různých kontextech (veličina - peníze, délka, čas)	Porovnávání, Krokování a schody, Děda Lesoň, měření, Vláčky, mince, dvoj-, trojciferné číslo, o n-více/méně, n-krát více/méně	Finanční gramotnost - peníze	ČJ		Kroky → číslice, ikony
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose <i>Orientuje se na číselné ose</i> užívá číselnou osu do 100 na modelování čísla (adresa, stav), součet a součin, zobrazí číslo užívá čís. osu k porovnávání čísel uspořádá číselnou řadu i do nelineárního tvaru	Propedeutika číselné osy, číselná řada, schodiště, výstaviště, pravidelnost, ciferník, rozklad čísel, úlohy o věku, násobek				

M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly používá aditivní triádu, rozumí vazbě mezi sčítáním a odčítáním využívá komutativnost sčítání násobí formou opakovaného sčítání dělí na části a po částech	Propedeutika násobení, násobkový čtverec, figurky, Abaku, Vláčky, děda Lesoň, Šotek, násobek a společný násobek - tleskni - dupni, dvoj-, trojčiferné číslo, n-tina				<i>Dělení</i> jako pojem cíleně neužíváme
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace řeší úlohy (i s antisignálem) i na násobení a dělení v oboru násobílek řeší úlohy se dvěma i více různými početními úkony tvoří analogické úlohy rozumí jednoduchým kombinatorickým situacím	Ve všech použitých prostředích, myšlené číslo, algebrogramy, číslo a veličina, věk, mince, rekonstrukce struktury	Finanční gramotnost - peníze, hotovost, způsob placení	ČaJS, ČJ		<i>Antisignálem</i> označujeme slovo nebo slovní spojení slovní úlohy, které poukazuje na početní operaci, ale k řešení úlohy použijeme operaci právě opačnou <i>Kombinatorické zkušenosti</i> - hledání více řešení
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY						

M-3-2-01	<p>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>rozumí časovým údajům (digitální i ciferníková podoba)</p> <p>vyjádří dobu trvání v hodinách a minutách</p> <p>porovná časové údaje</p> <p>orientuje se v kalendáři – den, měsíc, rok</p> <p>rozumí pojmům dnes, včera, zítra</p>	<p>Hodiny, kalendář – diář,</p> <p>modelování časových jevů, úlohy o věku</p>		ČaJS		
M-3-2-02	<p>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>čte z grafů, tabulek a diagramů</p> <p>eviduje složitější situace statické i dynamické pomocí ikon, slov, šipek, tabulek a grafů</p> <p>popisuje závislosti a vazby ve strukturách (tabulka pro autobus, sčítací tabulka, sčítací trojúhelník, násobilkový čtverec, ...).</p> <p>z náhodných jevů vytvoří statistický soubor</p> <p>rozumí jednoduchým vztahům v širší rodině</p>	<p>Krokování/schodiště, autobus, sčítací tabulka, sčítací trojúhelník, násobilkový čtverec, dětský park, trasy, děda Lesoň, rodina - neteř, synovec</p>			čte z grafů, tabulek a diagramů, třídí a eviduje data	
M-3-2-03	<p>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p> <p>používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100</p> <p>vybere objekty podle zadaných vlastností, třídí je</p> <p>určí vodorovný a svislý parametr tabulky</p>	<p>Doplňování tabulek - bus, cesta v grafu - výstaviště, dětský park, bludiště, řešení grafu - pavučiny, peníze,</p>				

	orientuje se ve schématech používá grafické symboly (šipky, barvy, ...)	organizace souboru jevů, třídění, náhoda a pravděpodobnost - házení kostkou, evidence				
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU						
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci <i>Pracuje v rovině</i> orientuje se v rovině, pokrývá a doplňuje různé tvary rozlíší a vymodeluje čtverec, obdélník, čtyřúhelník, trojúhelník, šestiúhelník nezávisle na jejich poloze v rovině konstruuje různé útvary i s podmínkou (trojúhelník, čtverec, obdélník, ...) pomocí dřivek, překládáním a stříháním papíru, skládáním parket, skládáním k sobě různých tvarů poznává a pojmenovává tvary při transformaci tvarů (překládání dřivek, chirurgie - papír) manipulací v různých prostředích poznává vlastnosti rovinných útvarů (včetně souměrnosti)	Orientace v rovině – cyklotrasy, parkety, záplaty, geoboard, stříhání, dřívka, čtverečkovaný papír, konstrukce trojúhelníku, čtverce pomocí dřivek, provázku, geoboardu, ...		VV, PČ		Korespondence 2D-3D

	<p>určí průvodní jevy (vrcholy, strany) i číselné charakteristiky (obvod, obsah)</p> <p>k řešení úloh využívá čtverečkovaný papír</p> <p><i>Pracuje v prostoru</i></p> <p>postaví a přestaví krychlovou stavbu podle plánu nebo 3D reprezentace a zaznamená ji v plánu</p> <p>provádí přeměnu stavby přemístěním jedné krychle</p> <p>rozhodne o shodnosti dvou staveb</p> <p>využívá krychli jako základní jednotku obsahu</p> <p>tvoří síť krychle</p>	<p>Trojúhelníková</p> <p>nerovnost v prostředí</p> <p>dřívěk; vlastnosti</p> <p>úhlopříček</p> <p>čtyřúhelníků v prostředí dřívěk</p> <p>Krychlové stavby, plán stavby</p> <p>Střihy, čtverečkovaný papír, pokoj, jeviště</p>			
M-3-3-02	<p>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>měří a odhaduje délku (výšku, šířku) různých objektů</p> <p>užívá různé základní jednotky při měření - dřívko, krok, stopa, metr, centimetr</p>	<p>Měření – různá měřidla (provázek, dřívka, kroky, ...), měří s přesností na centimetry</p> <p>Čtverečkový papír, dřívka, geoboard</p>			Čtvercový tvar – útvar složený z čtverců, zakreslený na čtverečkovém papíru

	modeluje a určí obvod tvarů jako součet délek všech stran určí obsah jako počet základních čtverců					
M-3-3-03	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině rozliší souměrné a nesouměrné rovinné útvary dokreslí druhou polovinu souměrného obrazce	čtvercová síť, geoboard, dřívka, skládání papíru - dečky, obrázky, parkety				
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY						
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky poznává některé řešitelské strategie (řetězení, od konce, manipulace, grafy, tabulky) používá metodu pokus - omyl	Autobus, Krokování, Vláčky, Mince, Rodina, součtové trojúhelníky, Hadi	ČJ			

Matematika v 3. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 3. ročníku díky (v) předmětu Matematika žák:</i>					
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE						
M-3-1-01	<p>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p><i>Používá přirozená čísla v různých prostředích</i></p> <p>počítá v oboru do 1000 (sčítá a odčítá, počítá po desítkách, po jedné)</p> <p>sestavuje a řeší jednoduché rovnice</p> <p>popsané slovy</p> <p>užívá závorky</p>	<p>Prostředí:</p> <p>a) sémantická – krokování a schody, autobus, vláček, děda Lesoň, Mince</p> <p>b) strukturální – hadi, pavučiny, stovková tabulka, součtových trojúhelníků, násobilkové čtverce, Abaku</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání kreativita mezilidské vztahy komunikace řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MULT - lidské vztahy</p>	TV	Collboard, Abaku	<p><i>Pomíjivé množství – krokování, autobus – po dokončení operace počet pomine, musíme si ho</i></p>

	<p>orientuje se v situacích s násobením a dělením</p> <p>násobí vícemístná čísla a dělí trojmístně číslo jednociferným</p> <p>používá číselné i jiné znakové systémy</p> <p>k modelování kvantitativních jevů (pomíjivé, trvalé, procesuální, konceptuální, spojité, nespojité)</p> <p>převádí záznamy situací z jednoho jazyka do druhého</p> <p>rozumí a aktivně používá kmenové zlomky</p> <p>rozumí číslu jako počet i jako veličina</p>	<p>čtyřciferná čísla - kameny</p> <p>kmenové zlomky</p> <p>propedeutika</p> <p>rovníc</p>				<p>uchovat v paměti</p> <p><i>Přechod desítky</i></p> <p>není nijak zdůrazněn (každý žák má svůj způsob řešení)</p>
M-3-1-02	<p>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p><i>Má vhléd do různých reprezentací čísel</i></p> <p>zapisuje a čte čísla v oboru</p>	<p>Porovnávání v různých prostředích, číselná osa, číselná řada, zaokrouhlování,</p>	<p>Finanční gramotnost - peníze, hotovost, způsob placení</p>			<p>Kroky → číslice, ikony</p>

	<p>přepisuje kvantitativní údaje z jednoho jazyka do druhého</p> <p>porovnává trojčiferná čísla i v různých kontextech (počet, peníze, délka, čas)</p> <p>rozkládá číslo na jednotlivé řády v desítkové soustavě</p>	<p>desítková poziční soustava - kameny, ciferný součet</p>				
M3-1-03	<p>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>užívá číselnou osu do 1000</p> <p>znázorní jednociferné a dvojciferné číslo na číselné ose</p> <p>pomocí číselné osy porovnává trojčiferná čísla</p> <p>užívá číselnou osu k zaokrouhlování na desítky</p>	<p>Číselné rytmy a pravidelnosti, číselná řada, modely čís.osy (horizontální i vertikální) - výstaviště, role čísla na čís.ose – adresa, změna, vzdálenost, pohyb na čís.ose (propedeutika záporných čísel),</p>				<p>Číselná osa jako nástroj modelování – úlohy o věku, atd.</p>

		ciferníková matematika				
M3-1-04	<p>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p><i>Provádí i z paměti jednoduché početní operace</i></p> <p>má vzhled do čtyř základních operací (užívá aditivní a multiplikační třídu) z paměti provádí jednoduché operace (aditivní v oboru do 100, multiplikační v oboru malé násobilky) využívá komutativnost a asociativnost operace sčítání používá pravidla pro přednost operací dělí i se zbytkem</p>	<p>Paměťové i písemné sčítání, odčítání a násobení (i indickým způsobem), paměťové dělení v rozsahu malé násobilky, dělení se zbytkem, Abaku, algebrogramy, hvězdičkogramy, výpočet třetiny celku, přednost operací, závorky</p>				<p><i>Multiplikační třída – trojice čísel v multiplikačním vztahu</i></p>
M3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Ve všech použitých prostředích,	Finanční gramotnost -	ČaJS		

	<p>modeluje a řeší slovní úlohy využívající čtyř základních početních operací</p> <p>řeší a tvoří úlohy se dvěma různými početními operacemi (v různém kontextu)</p> <p>řeší úlohy vedoucí k porozumění řešení rovnic s jednou nebo dvěma neznámými</p> <p>využívá řešitelské strategie – řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy</p> <p>tvoří analogické úlohy</p> <p>získává zkušenosti s jednoduchou permutací, variací a kombinací</p>	<p>kombinatorické situace, tvorba úloh metodou analogie i přenosu, řetězení početních operací</p>	<p>peníze, hotovost, způsob placení</p>			
<i>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</i>						
M3-2-01	<p>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>užívá ciferník i jako stupnici a časovou přímkou pro řešení úloh</p> <p>prohlubuje si znalosti o čase a jeho měření</p> <p>řeší úlohy o věku</p>	<p>Hodiny, kalendář, úlohy o věku, aritmetika ciferníku, rytmicky se opakující děje, modelování</p>		ČaS		

		časových jevů s využitím čís.osy a ciferníku, jízdní řád				
M3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života eviduje statistické i dynamické situace pomocí znaků, slov, tabulek i grafů pracuje s daty, organizuje soubor dat získané zkušenosti využívá při řešení úloh z reálného života rozumí jednoduchým vztahům v širší rodině	Závislosti v různých prostředích, propedeutika statistiky a pravděpodobnosti, práce s parametrem, plán a mapa, rodina - švagr, švagrová, teta, strýc - relace	Finanční gramotnost		eviduje data	
M3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísels <i>Doplní tabulku, orientuje se ve schématech</i> používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů	Doplňování tabulek - bus - muži, ženy, stovková tabulka. Diagramy různých typů - výstaviště (dvoupodlažní), stezky -	Finanční gramotnost - ceny, způsob placení			

	<p>používá tabulku pro evidenci jevů (statistických - četnost, probíhajícího děje (autobus - muži, ženy)</p> <p>poznává některé jednoduché jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti, statistiky a závislostí</p> <p>orientuje se ve schématech z reálného života (divadlo, časové údaje v trasách, ...)</p>	<p>autobusové linky, dětský park s časovými údaji, jízdní řády, ceny vstupenek, pavučiny, organizace souboru jevů, třídění</p>				
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU						
M3-3-01	<p>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p><i>Pracuje v rovině</i></p> <p>rozliší a vymodeluje základní mnohoúhelníky (i nekonvexní) nezávisle na jejich poloze v rovině</p> <p>určí jejich průvodní jevy (vrcholy, strany, úhlopříčky) i číselné charakteristiky (obvod a obsah)</p>	<p>Rovinné útvary – čtverec, obdélník, pěti- a šestiúhelník, lichoběžník, čtyřúhelník, trojúhelník – rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, kružnice, kruh.</p>		<p>ČaJS</p> <p>VV</p> <p>PČ</p>		<p>Čtvercový - mřížový tvar – útvar složený z čtverců, zakreslený na čtverečkovém papíru</p>

	<p>rozlišuje jednotlivé typy trojúhelníků (rovnoramenný, rovnostranný) i čtyřúhelníků (lichoběžník, rovnoběžník) pozná kružnici modeluje kolmost a rovnoběžnost rýsuje rovinné mřížové útvary (využívá čtvercovou síť) zapisuje proces konstrukce</p> <p><i>Pracuje v prostoru</i></p> <p>pracuje s krychlovými tělesy v různých jazycích (portrét, plán, průměty) pojmenuje a rozliší základní tělesa (krychle, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a koule) a pojmenuje jejich obecné vlastnosti</p> <p>seznamuje se a modeluje kolmost a rovnoběžnost v různých tělesech používá různé sítě krychle k vyznačení protějších stran</p>	<p>Geodeska a čtv.papír, orientace v rovině – parkety, dřívka, kolmice a rovnoběžky.Obvod a obsah mřížových útvarů,</p> <p>Jazyk šipek – propedeutika souřadnic,</p> <p>Konstrukce mnohoúhelníků a kružnice</p> <p>Krychlové stavby a jejich 2D prezentace - plán, půdorys a nárys</p>				<p>Korespondence 2D-3D</p>
--	---	--	--	--	--	----------------------------

		stavby, proces stavby a přestavby, překlápění, koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, vlastnosti základních těles, síť krychle - povrch, objem				
M3-3-02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky měří a odhaduje délku stran různých mnohoúhelníků modeluje a určí obvod (součet všech stran) a používá vhodná zjednodušení určí obsah pravoúhelníku jako součin dvou sousedních stran určí obsah složeného obrazce jako součet nepřekrývajících se obsahů	Měření – různá měřidla (metr, provázek, dřívka, ...), měření a porovnávání úseček, obvod, obsah, čtverečkovaný papír, dřívka, geoboard, síť těles				Vztahy mezi početními operacemi a obsahy útvarů v mříži.

M3-3-03	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině rozliší souměrné a nesouměrné rovinné útvary dokreslí druhou polovinu souměrného obrazce bez ohledu na pozici osy souměrnosti	čtvercová síť, geoboard, dřívka, skládání papíru - dečky, konstrukce shodných mnohoúhelníků				
<i>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</i>						
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky poznává některé řešitelské strategie (řetězení, od konce, manipulace, grafy, tabulky) používá metodu pokus - omyl úlohy řeší za pomoci náčrtku, obrázku, dramatizace	Autobus, Krokování, Vlázky, Mince, Rodina, součtové trojúhelníky, Hadi, magické čtverce	ČJ			

Matematika v 4. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 4. ročníku díky (v) předmětu Matematika žák:</i>					
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE						
M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení <i>Používá přirozená čísla v různých prostředích</i> počítá v oboru do 1000 (sčítá a odčítá, násobí a dělí v oboru násobílek, porovnává a zaokrouhluje) užívá efektivní postupy	krokování a schody, součtové trojúhelníky, kouzelník Zababa, stovková tabulka, šipkové grafy, hadi, pavučiny, Abaku, algebrogramy, součinnové čtverce, sousedé, kameny	OSV - rozvoj schopností poznávání kreativita mezilidské vztahy komunikace řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULT - lidské vztahy		Collboard , Abaku	

	<p>objevuje vztahy mezi jednotlivými ciframi čísla(počet jednotek, desítek, stovek) užívá pravidlo o přednosti početních operací sestavuje a řeší jednoduché rovnice využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p>					
	<p><i>Má vhled do různých reprezentací čísel</i> zapisuje a čte čísla v oboru přepisuje kvantitativní údaje z jednoho jazyka do druhého (seznamuje se s jazykem písmen) má představu záporného čísla jako adresy řeší vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$</p>	<p>krokování a schody, kameny, Římské číslice, algebrogramy, Abaku</p>				<p>Kroky → číslice, ikony Pohyb na čís.ose (propedeutika záporných čísel)</p>
	<p><i>Orientuje se na číselné ose – užívá lineární uspořádání</i> provádí na číselné ose složitější operace (zahušťování, změna měřítka, ...)</p>	<p>Porovnávání čísel v různých prostředích, číselné řady,</p>				<p>Číselná osa jako nástroj modelování</p>

	<p>pomocí číselné osy nabývá zkušeností se zlomky a desetinnými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí odhady, zaokrouhluje 	<p>zaokrouhlování, číselné rytmy a pravidelnosti, sémantické modely číselné osy (horizontální i vertikální), role čísla na číselné ose (adresa, změna, vzdálenost)</p>				– úlohy o věku, atd.
M-5-1-02	<p>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p><i>Používá přirozená čísla v různých prostředích</i></p> <p>počítá v oboru přirozených čísel (sčítá a odčítá)</p> <p>sestavuje a řeší jednoduché rovnice</p> <p>násobí přirozená čísla použitím různých písemných algoritmů (pod sebou, indickým, čínským)</p>	<p>indické násobení, čínské násobení, součtové trojúhelníky, násobkové čtverce, abaku, písemné násobení, sčítání, rozdíl, dělení jednociferným činitelem,</p>				Násobí indicky později klasicky

	<p>vybere z číselné řady konkrétní číslo zadaných vlastností</p> <p>dělí jednociferným dělitelem (i se zbytkem)</p> <p><i>Provádí i z paměti jednoduché početní operace</i></p> <p>umí účelně propojovat písemné a pamětné počítání</p>	dělitelnost, dělení se zbytkem				
M-5-1-03	<p>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p><i>Používá přirozená čísla v různých prostředích</i></p> <p>odhaduje výsledky početních operací porovnává a zaokrouhluje na desítky uspořádá výsledky vzestupně, sestupně</p>	<p>odhady a porovnání, jednotky času, měření délek, N</p> <p>tabulka, zaokrouhlování na desítky</p>				<p>Číselná osa jako nástroj modelování – úlohy o věku, atd.</p>
M-5-1-04	<p>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p>	<p>Ve všech použitých prostředích, kombinatorické situace, tvorba úloh</p>	<p>Finanční gramotnost - peníze, hotovost, způsob placení</p>	čj		<p><i>Multiplikační triáda – trojice čísel</i></p>

	<p>Řeší i vytváří jednoduché úlohy modeluje a řeší slovní úlohy využívající čtyř základních početních operací (i dynamické) využívá řešitelské strategie – řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy tvoří analogické úlohy používá tabulky a grafy k modelování a řešení řeší kombinatorické situace</p>	<p>metodou analogie i přenosu Mince</p>				<p>v multiplikačním vztahu</p>
M-5-1-05	<p>modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku zapiše zlomek číselným zápisem vypočítá velikost části i celku různých modelů zlomků rozloží celek na několik kmenových i nekmenových zlomků</p>	<p>kmenové zlomky, egyptské dělení, nekmenové zlomky, ciferník, pavučiny</p>				<p>Kmenové zlomky – kontext části (počtu, veličina včetně času, úsečky,</p>

	sčítá zlomky pomocí ciferníku i čtverečkového papíru řeší vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pracuje s modely zlomku - počet, koláč, čokolády, tyč					rovinných útvarů)
M-5-1-06	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	kmenové zlomky, egyptské dělení chleba, ciferník, hodnota celku, hodnota části, číselná osa				
M-5-1-07	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty přečte cenu zboží s přesností na jedno desetinné místo řeší numerické úkoly s desetinným číslem (s jedním desetinným místem)	číselná osa, neúplné účty, barevné trojice, neposedové	Finanční gramotnost - peníze, hotovost, způsob placen			
M-5-1-08	porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose použije	krokování a schody, ježibaba Armida, soustava souřadnic,				

	použije zápis záporného čísla na číselné ose rozumí znaku - před závorkou určí hodnotu číselného výrazu se zápornými čísly	součtové trojúhelníky, barevné trojice				
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY						
M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data <i>Pracuje s daty</i> eviduje a organizuje soubory dat, doplňuje scházející údaje využívá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací i k porozumění pravděpodobnostních jevů vyhledává informace v textu a eviduje různé statistické jevy tvoří časový harmonogram projektu	Hodiny, kalendář, úlohy o věku, aritmetika ciferníku, rytmicky se opakující děje, Sova, modelování časových jevů s využitím čís.osy a ciferníku, jízdní řád, harmonogram		ČAJS	eviduje a třídí data	
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy eviduje statistické i dynamické situace pomocí znaků, slov, tabulek i grafů zaznamená dílčí výsledky do tabulky	Algebrogramy, hadi, ... Doplňování tabulek - bus, stovková tabulka, diagramy	Finanční gramotnost			

	<p>sestavuje diagramy na základě vlastního průzkumu</p> <p>třídí skupinu objektů pomocí společných vlastností na dvě skupiny</p> <p>rozhoduje o pravdivosti výroků</p>	<p>různých typů -</p> <p>výstaviště, cyklostezky, pavučiny,</p> <p>organizace souboru jevů, třídění,</p> <p>organizační principy, práce s parametrem</p>				
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU						
M-5-3-01	<p>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici);</p> <p>užívá jednoduché konstrukce</p> <p>sestrojí mnohoúhelníky pomocí různých pomůcek</p> <p>setrojí trojúhelník podle věty sss (ze tří zadaných stran)</p> <p>sestrojí trojúhelníky podle daného obvodu</p> <p>setrojí kružnici, určí její střed a poloměr</p> <p>sestrojí průnik dvou i více kružnic</p>	<p>konstrukce rovinných útvarů -</p> <p>dřívka, papír,</p> <p>geoboard,</p> <p>čtvercová síť,</p> <p>tangram, skládání papíru,</p> <p>euklidovské</p> <p>rýsovací potřeby</p> <p>kružnice, střed, poloměr,</p>		<p>ČaJS</p> <p>VV</p> <p>PČ</p>		

	užívá kružnice pro konstrukci dalších rovinných útvarů	trojúhelníková nerovnost				
	<i>Pracuje v rovině</i> rozšiřuje zkušenosti s dalšími útvary (úhel, nekonvexní mnohoúhelník) aktivně používá některé geometrické pojmy a jazyky (vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod a obsah) rozvíjí představy o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení rozvíjí představy o středové a osově souměrnosti (čtverečkovaný papír, jazyk šipek) rýsuje (jednoduché konstrukce)	Rovinné útvary – čtverec, obdélník, pěti- a šestiúhelník, trojúhelník – rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, kružnice, kruh. Šipkový zápis, chirurgie, sova , souměrnost - modelování, dokreslování				
	<i>Pracuje v prostoru</i> pracuje s krychlovými tělesy v různých jazycích (obraz, plán) pojmenuje kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli - v reálných situacích	Krychlové stavby, plán, půdorys a nárys, bokorys stavby, proces konstrukce a				

	seznamuje se a modeluje kolmost a rovnoběžnost v různých tělesech určuje objem v krychlových stavbách	přestavby, koule, kužel, válec, kvádr, jehlan sítě kvádrů			
M-5-3-02	sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran <i>Měří délku</i> sčítá a odčítá graficky úsečky určí obvod určí délky stran trojúhelníku daného obvodu - hledá všechna celočíselná řešení	Měření – různá měřidla (metr, provázek, dřívka, ...), měření a porovnávání úseček, obvod mnohoúhelníků, Čtverečkovaný papír, dřívka			Čtvercový tvar – útvar složený z čtverců, zakreslený na čtverečkovaném papíru
M-5-3-03	sestrojí rovnoběžky a kolmice sestrojí rovnoběžky překládáním papíru i pomocí tradičních pomůcek zdůvodní rovnoběžnost úseček na čtverečkovaném papíru	pravý úhel, kolmice, rovnoběžka, kolmost a rovnoběžnost hran těles,			Korespondence 2D-3D

	sestrojí kolmice překládáním papíru, na čtvercovém papíru i pomocí pravítka s ryskou určí pravý úhel na ciferníkovém geoboardu	skládání papíru, geoboard				
M-5-3-04	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu určí obsah mřížového mnohoúhelníku různými způsoby sestrojí mnohoúhelník daného obsahu používá základní jednotky (kilo, deci, centi, mili)	čtvercová síť, tangram, dřívka, síť krychle a kvádru, čtvercová mříž, převody jednotek				
M-5-3-05	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru sestrojí osově souměrné útvary ve čtvercové síti, překládáním papíru, pomocí pomůcek (provítko, kružítko) zaznamená osově souměrný útvar pomocí souřadnic	osová souměrnost - obrazce, rovnoramenný trojúhelník, souřadnicový zápis, bílý papír, čtvercová síť				

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY						
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky orientuje se v nepoziční soustavě zapisuje čísla pomocí římských číslic provádí jednoduché operace s římskými čísly řeší úlohy s číslem jako veličinou určí hodnotu písmen, které jsou nositeli různých číslic ovládá některé řešitelské strategie (pokus – omyl, řetězení, od konce, objevuje zákonitosti jako cestu k urychlení řešení	grafy, vývojový diagram, výstaviště, autobusové linky, hadi, myšlené číslo, rodokmen, součtové trojúhelníky - vztah mezi čísly, dělitelnost, číselné řady, římské číslice, algebrogramy				

Matematika v 5. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 1. ročníku díky (v) předmětu Matematika žák:</i>					
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE						
M-5-1-01	<p>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p><i>Používá přirozená čísla v různých prostředích počítá v oboru (sčítá a odčítá, násobí, dělí, porovnává a zaokrouhluje)</i></p> <p>sestavuje a řeší jednoduché rovnice, číselný zápis rovnic</p> <p>řeší jednoduché úlohy s parametrem a zobecňuje získané poznatky</p> <p>převádí záznamy situací z jednoho jazyka do druhého</p>	<p>krokování a schody, součtové trojúhelníky, kouzelník Zababa, stovková tabulka, šipkové grafy, hadi, pavučiny, Abaku, algebrogramy, součinnové čtverce, sousedé, kameny</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání kreativita mezilidské vztahy komunikace řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MULT - lidské vztahy</p>		<p>Collboard, Abaku</p>	<p><i>I s použitím kalkulačky</i></p>

	<p><i>Má vhléd do různých reprezentací čísel</i></p> <p>zapisuje a čte čísla v oboru</p> <p>počítá v některých jiných číselných soustavách (i římské číslice)</p> <p>řeší jednoduché operace i soustavy rovnic (užívá i jazyk písmen)</p> <p>přepisuje kvantitativní údaje z jednoho jazyka do druhého</p> <p>dělí i vícemístným činitelem (se zbytkem)</p> <p>má představu záporného čísla jako adresy</p> <p>řeší jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly a procenty</p>	<p>krokování a schody,</p> <p>kameny, Římské číslice,</p> <p>algebrogramy, Abaku</p>				<p>Kroky →</p> <p>čísllice, ikony</p> <p>Pohyb na</p> <p>čís.ose</p> <p>(propedeutik</p> <p>a záporných</p> <p>čísel)</p>
	<p><i>Orientuje se na číselné ose – užívá lineární uspořádání</i></p> <p>provádí na číselné ose složitější operace (zahušťování, změna měřítka, ...)</p> <p>poznává vztahy v souboru čísel pomocí číselné osy</p> <p>uspořádá a znázorní zlomky a desetinnými čísly</p> <p>provádí odhady, zaokrouhluje údaje</p>	<p>Porovnávání čísel</p> <p>v různých prostředích,</p> <p>číselné řady,</p> <p>zaokrouhlování, číselné rytmy a</p> <p>pravidelnosti, figurální čísla,</p>				<p>Číselná osa</p> <p>jako nástroj</p> <p>modelování</p> <p>– úlohy o věku, atd.</p>

		role čísla na čís.ose (adresa, změna, vzdálenost)				
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <i>Používá přirozená čísla v různých prostředích</i> počítá v oboru přirozených čísel (sčítá a odčítá) sestavuje a řeší jednoduché rovnice násobí i dvojmístným činitelem dělí jednomístným číslem (i se zbytkem) <i>Provádí i z paměti jednoduché početní operace</i> umí účelně propojovat písemné a pamětné počítání	indické násobení, čínské násobení, součtové trojúhelníky, abaku, písemné násobení, sčítání, rozdíl, dělení jednociferným činitelem				Násobí indicky později klasicky
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel <i>Používá přirozená čísla v různých prostředích</i> počítá v oboru do 1000 (porovnává a zaokrouhluje)	jednotky času, měření délek, N tabulka, zaokrouhlování na desítky				Číselná osa jako nástroj modelování – úlohy o věku, atd.
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Ve všech použitých prostředích, kombinatorické situace,	Finanční gramotnost -	čj		<i>Multiplika- tivní triáda</i> – trojice čísel

	<p><i>Řeší i vytváří jednoduché úlohy</i></p> <p>řeší a tvoří slovní i numerické úlohy využívající čtyř základních početních operací (i dynamické a s antisignálem) a relace uspořádání</p> <p>využívá řešitelské strategie a poznává účinnost těchto strategií – řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy</p> <p>tvoří analogické úlohy</p> <p>používá tabulky a grafy k modelování a řešení</p> <p>řeší kombinatorické situace</p>	<p>tvorba úloh metodou analogie i přenosu</p> <p>Mince</p>	<p>peníze, hotovost, způsob placení</p>			<p>v multiplikačním vztahu</p>
M-5-1-05	<p>modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p> <p>řeší vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$</p> <p>pracuje s modely zlomku - počet, koláč, čokolády, tyč</p>	<p>kmenové zlomky, nekmenové zlomky, ciferník, pavučiny</p>				<p>Kmenové zlomky – kontext části (počtu, veličina včetně času, úsečky, rovinných útvarů)</p>
M-5-1-06	<p>porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p>	<p>kmenové zlomky, egyptské dělení chleba, ciferník, hodnota celku,</p>				

		hodnota části, číselná osa				
M-5-1-07	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	číselná osa				
M-5-1-08	porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	krokování a schody, ježibaba Armida, soustava souřadnic, součtové trojúhelníky, barevné trojice				
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY						
M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data <i>Pracuje s daty</i> eviduje a organizuje soubory dat, doplňuje scházející údaje využívá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací i k porozumění pravděpodobnostních jevů	Hodiny, kalendář, úlohy o věku, aritmetika ciferníku, rytmicky se opakující děje, modelování časových jevů s využitím čís.osy a ciferníku, jízdní řád		ČAJS	eviduje a třídí data	
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy <i>Pracuje s daty</i> eviduje a organizuje soubory dat, doplňuje scházející údaje z náhodných jevů tvoří statistický soubor	Algebrogramy, hadi, ... Doplňování tabulek - bus, stovková tabulka Diagramy různých typů - výstaviště,cyklostezky,	Finanční gramotnost			

	<p>pracuje s diagramy</p> <p>využívá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací</p> <p>interpretuje graficky vyjádřené závislosti</p> <p>zapisuje proces, tvoří program pro jednoparametrickou situaci</p> <p>vytváří projekty orientované ke statistice (sběr dat, základní zpracování)</p> <p>řeší jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace</p> <p>určí aritmetický průměr</p> <p>Vénnův diagram</p>	<p>pavučiny, organizace souboru jevů, třídění</p> <p>Organizační principy, práce s parametrem</p>				
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU						
M-5-3-01	<p>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p>	<p>konstrukce rovinných útvarů - dřívka, papír, geoboard, čtvercová síť, tangram, skládání papíru</p>		<p>ČaJS</p> <p>VV</p> <p>PČ</p>		
	<p><i>Pracuje v rovině</i></p> <p>rozšiřuje zkušenosti s dalšími útvary (úhel, nekonvexní mnohoúhelník)</p>	<p>Rovinné útvary – čtverec, obdélník, pěti- a šestiúhelník, trojúhelník – rovnoramenný,</p>				

	<p>aktivně používá některé geometrické jazyky (vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod a obsah)</p> <p>řeší jednoduché výpočtové i konstrukční úlohy o trojúhelníku, některých čtyřúhelnících a pravidelných mnohoúhelnících</p> <p>upevňuje představy o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení</p> <p>rozvíjí představy o středové a osové souměrnosti (čtverečkový papír, jazyk šipek)</p> <p>rýsuje (jednoduché konstrukce)</p> <p>sestrojí úhel dané velikosti</p>	<p>rovnostranný, pravoúhlý, kružnice, kruh, konvexní a nekonvexní mnohoúhelníky, klasifikace útvarů.</p> <p>Konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček.</p> <p>Šipkový i souřadnicový zápis, chirurgie, sova, souměrnost - modelování, dokreslování</p>				
	<p><i>Pracuje v prostoru</i></p> <p>pracuje s krychlovými tělesy v různých jazycích pojmenuje kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli</p> <p>má představu o vzájemné poloze přímek a rovin</p> <p>určuje objem v krychlových stavbách 3D-útvary</p> <p>modeluje a popisuje základní vlastnosti</p> <p>sestrojí model a síť krychle, kvádrů a dalších těles</p> <p>určuje objem, povrch a kostru</p>	<p>Krychlové stavby, plán, půdorys a nárys stavby, popis konstrukce a přestavby ks, koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, čtyřstěn</p>				

M-5-3-02	<p>sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p><i>Měří délku</i></p> <p>sčítá a odčítá graficky úsečky</p> <p>určuje obvod mnohoúhelníků</p> <p>měří délku v daných jednotkách s danou přesností</p> <p>zaokrouhluje získané údaje</p> <p>určí část útvaru pomocí zlomku</p>	<p>Měření – různá měřidla (metr, provázek, dřívka, ...), měření a porovnávání úseček, obvod mnohoúhelníků, Čtverečkovaný papír, dřívka</p>				<p>Čtvercový tvar – útvar složený z čtverců, zakreslený na čtverečkovaném papíru</p>
M-5-3-03	<p>sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<p>pravý úhel, kolmice, rovnoběžka, kolmost a rovnoběžnost hran těles</p>				<p>Korespondence 2D-3D</p>
M-5-3-04	<p>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>určuje obsah</p> <p>užívá základní jednotky obsahu</p>	<p>čtvercová síť, tangram, dřívka, síť krychle a kvádru</p>				
M-5-3-05	<p>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<p>osová souměrnost - obrazce, rovnoramenný trojúhelník, souřadnicový zápis, bílý papír, čtvercová síť</p>				

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY						
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky <i>Řeší slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech</i> ovládá některé řešitelské strategie (pokus – omyl, řetězení, od konce, manipulace, grafy, tabulky) objevuje zákonitosti jako cestu k urychlení řešení	grafy, vývojový diagram, výstaviště, autobusové linky, hadi, myšlené číslo, rodokmen, součtové trojúhelníky - vztah mezi čísly, dělitelnost, číselné řady				

Matematika v 6. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 6. ročníku díky (v) předmětu Matematika žák:</i>					
ČÍSLO A PROMĚNNÁ						
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Provádí početní operace s celými čísly, vyhledá a určí nejmenší a největší prvek, rozlišuje idiomy o n větší/menší, n-krát větší/menší, sčítá kmenové zlomky, sčítá a odčítá desetinná čísla (desetiny, setiny) zpaměti, písemně i kalkulátorem.	Desetinná čísla, Šipkové grafy, Součtové trojúhelníky, Krokování, Indické násobení, Tabulka 100, Pavučiny, Součtinové čtverce, Racionální čísla, Algebrogramy, Rovnice, Zlomky, Sousedé,				

		Autobus, Egyptské dělení, Váhy				
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Při výpočtech zaokrouhluje, provádí odhady (sémantické i strukturální týkající se jedné operace). Účelně využívá kalkulátor (při dělení, dělení se zbytkem).	Desetinná čísla, Součtové trojúhelníky, Indické násobení,				
M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Desetinná čísla, Parkety, Součtinové čtverce,				

	Pracuje s pojmy sudé/liché číslo, násobek, dělitel. Získává zkušenosti s n-cifernými čísly.	Dělitelnost, Tabulka 100, Indické násobení, Váhy				
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) Užívá desetinná čísla, kmenové zlomky se jmenovatelem menším než 13 a 60, 100, krátí a rozšiřuje zlomky, znázorňuje zlomky a desetinná čísla na číselné ose.	Rozjezdy o zlomcích, Desetinná čísla, Zlomky, Číselná osa, Obsahy				
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Dřívka, Obsahy, Origami, Mříž		OSV - kreativita		

	Získává zkušenosti s poměrem, modeluje situace s využitím poměru.					
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Krokování, Tabulka 100, Pavučiny, Číselná osa				
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav Propedeutika rovnic	Mince, Krokování, Rovnice, Váhy, Parkety, Desetinná čísla				
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Egyptské dělení chlebů, Šipkové grafy, Součtové trojúhelníky, Součtinové				

	Modeluje konkrétní situace v jednotlivých prostředích.	čtverce, Indické násobení,				
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY						
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Používá Vennovy diagramy jako nástroj k organizaci prvků množiny. Využívá tabulku jako nástroj k evidenci dat a hledání závislostí.	Součinnové čtverce, Šipkové grafy, Dřívka, Egyptské dělení, Vennovy diagramy				
M-9-2-02	porovnává soubory dat Vyhodnocuje soubor dat procesuálně (evidenci jízdy autobusem tabulkou) porovnává soubory dat konceptuálně (práce se vztahy v rodokmenu).	Součtové trojúhelníky, Autobus, Rodina				

M-9-2-03	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti Získává zkušenosti s lineární závislostí v prostředích a ve slovních úlohách.	Šipkové grafy, Součinné čtverce, Dřívka		OSV – rozvoj schopností poznávání		
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Vyhledává vztahy pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou.	Dřívka, Sousedé, Součinné čtverce			Excel – zhotovení tabulky	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU						
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Mříž, Origami, Konstrukce		OSV - kreativita		

	Skládání papíru, dřívka, geoboard.					
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Rozlišuje a charakterizuje trojúhelník podle stran a úhlů, třídí čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, lichoběžník).	Mříž, Dřívka				
M-9-3-03	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem Zjišťuje velikost úhlu procesuálně i konceptuálně.	Úhel				
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů Měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů (nejprve obsah vyjadřuje	Dřívka, Obsah, Mříž, Parkety, Zlomky		OSV – rozvoj schopností poznávání		

	počtem trojúhelníkových nebo čtvercových kachlíků).					
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary Modeluje rovinné útvary pomocí dřívek, na geoboardu, přehýbáním papíru. Trojúhelníky, čtyřúhelníky načrtává i konstruuje ve čtvercové síti i na čistém papíře.	Dřívka, Mříž				
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Určuje a charakterizuje krychli, krychlová tělesa, kvádr.	Krychlová tělesa				
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Krychle, krychlová tělesa, kvádr, hranol.	Krychlová tělesa, Objem				
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	Sítě krychle a těles		OSV - kreativita		

	Modeluje krychli, kvádr.					
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Obraz krychle, kvádru, krychlových těles v rovině.	Krychlová tělesa				
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Sítě krychle a těles				
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY						
M-9-4-1	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Hledá další možné výsledky a řešení úloh, případně zdůvodňuje neřešitelnost některých úloh.	Součinnové čtverce, Desetinná čísla, Hvězdičkogramy, Parkety, Krychlová tělesa		OSV – komunikace OSV – kooperace a kompetice		

M-9-4-2	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí Logické a netradiční geometrické úlohy.	Dřívka, Parkety, Schody, Objem, Algebrogramy, Mince				
---------	---	--	--	--	--	--

Matematika v 7. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 7. ročníku díky (v) předmětu Matematika žák:</i>					
ČÍSLO A PROMĚNNÁ						
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Provádí početní operace s celými čísly. Zapiše číslo rozvinutým zápisem do řádu desetitisíců. Uspořádá množinu celých i racionálních čísel. Krátí/rozšiřuje zlomky, sčítá a odčítá zlomky a desetinná čísla, násobí zlomky i desetinná čísla, dělí desetinné	Desetinná čísla, Tabulka 100, Racionální čísla, Algebrogramy, Rovnice, Zlomky, Autobus, Racionální čísla I, II, III Zlomky I, Zlomky II, Zlomky III, Zlomky IV, Desetinná čísla, Mocniny				

	číslo desetinným číslem. Užívá n-tou mocninu. Provádí výpočty s mocninami. Převádí jednotky (obsah, objem, rychlost).					
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Při výpočtech zaokrouhluje, provádí odhady (sémantické i strukturální týkající se jedné operace). Účelně využívá kalkulátor (při dělení, dělení se zbytkem, při práci s racionálními čísly).	Dělení, Procenta, Mapa, Objem, Desetinná čísla		OSV – rozvoj schopností poznávání		
M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel Pracuje s pojmy prvočíslo, číslo složené, nejmenší společný	Desetinná čísla, Parkety, Součinnové čtverce, Dělitelnost III, IV, V, VI, Procenta I, II, Prvočísla				

	násobek, největší společný dělitel, s ciferným součtem (propedeutika pojmu rozvinutý zápis).					
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) Používá desetinná čísla (v řádu tisícin), zlomky (s dvoucifernými a trojcifernými jmenovateli), složený zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo, záporný zlomek. Zmíněná čísla umísťuje na číselnou osu, vyjádří číslo opačné. Pracuje s číselnými výrazy. Řeší úlohy na procenta, procentovou část.	Desetinná čísla, Zlomky I, II, III, IV, Číselná osa,				

M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů Modeluje situace s využitím poměru, připravuje se na porozumění pojmu měřítko. Dělí celek v daném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů. Používá trojčlenku.	Úměrnosti, Lineární závislost, Poměry, Mapa				
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) Určení počtu procent, základu, procentové části.	Procenta I, II				
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na	Jazyk písmen, Rovnice, Hadi				

	<p>součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>Používá písmeno jako: obecné číslo, proměnnou, neznámou.</p> <p>Využívá jazyk algebry k řešení úloh. Cíleně provádí úpravy jednodušších algebraických výrazů (rozklad na součin, roznásobování), ekvivalentní úpravy. Pracuje s dvojčleny, trojčleny.</p>					
M-9-1-08	<p>formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>Získává zkušenosti v daných prostředích (propedeutika soustav rovnic, absolutní hodnoty). Řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých.</p> <p>Prostřednictvím úloh se</p>	Rovnice				

	připravuje na řešení lineárních diofantických rovnic.					
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Používá absolutní hodnotu.	Schody, Osnova přímek				
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY						
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data (jednoparametrické třídění, hledání organizačního principu), zjišťuje počet prvků souboru. Používá Vennovy diagramy jako nástroj k organizaci prvků množiny. Využívá tabulku jako	Práce s daty				

	nástroj k evidenci dat a hledání závislostí.					
M-9-2-02	porovnává soubory dat	Procenta, Autobus, Aritmetický průměr				
M-9-2-03	určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti Pracuje s lineární funkcí, narýsuje její graf. Řeší úlohy na kvadratickou funkci (propedeutika)	Schody, Úměrnosti				
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem (vyhledává vztahy pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou) Graficky znázorňuje soubory dat, čte z grafů a diagramů. Užívá kruhový a sloupcový diagram.	Úměrnosti, Lineární závislost			Excel - tabulka	
M-9-2-05	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Jazyk písmen I, II, Hadi, Trojúhelník II				

	Používá různé metody řešení úloh: pokus–omyl, tabulaci, vizualizaci, dělitelnost, modelování, jazyk algebry.					
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU						
M-9-3-01	<p>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu (jako množina bodů dané vlastnosti), těžiště, kružnice opsaná a vepsaná. Úlohy na Pythagorovu větu.</p>	Mříž I, Trojúhelník I, Pravoúhlý trojúhelník		OSV – rozvoj schopností poznávání		

M-9-3-02	<p>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>Rozlišuje a charakterizuje čtyřúhelníky (rovnoběžník, deltoid, nekonvexní čtyřúhelník),</p> <p>Zkoumá vlastnosti úhlopříček čtyřúhelníků.</p>	Mříž I, II, Trojúhelník I,				
M-9-3-03	<p>určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p> <p>Určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů.</p>	Úhel				
M-9-3-04	<p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p>	Dřívka, Obsah, Mříž, Parkety, Zlomky, Trojúhelník I, II				
M-9-3-06	<p>načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>Provádí konstrukce ve čtvercové mříži i na čistém papíře.</p>	Mříž I, II, Trojúhelník II,				
M-9-3-07	<p>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p>	Trojúhelník II, Konstrukce				

	Zkoumá shodné a podobné trojúhelníky. Hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, ty pak užívá k argumentaci a výpočtům.					
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar Používá osovou souměrnost a posunutí, propedeuticky se seznamuje s pojmem vektor.	Osnova přímek				
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Analyzuje vlastnosti hranolu, jehlanu.	Sítě II, Objem				
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Sítě I, Cavalieriho princip, Objem				

	Odhaduje a počítá povrch a objem hranolu a jehlanu (pravidelný a nepravidelný). V úlohách se seznamuje s Cavalieriho principem.					
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles Modeluje hranol a jehlan. Načrtne a sestrojí jejich síť.	Sítě I, II		OSV - kreativita		
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Načrtne a sestrojí obraz hranolu a jehlanu.	Sítě II, Objem				
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Sítě I				
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY						

M-9-4-1	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší základní kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy	Kombinatorika a pravděpodobnost		OSV – kooperace a kompetice		
M-9-4-2	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (logické a netradiční geometrické úlohy)	Poměry				

Matematika v 8. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Matematika žák:</i>					
ČÍSLO A PROMĚNNÁ						
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Užívá n-tou mocninu, druhou odmocninu. Provádí výpočty s mocninami. Převádí jednotky (obsah, objem, rychlost).	Zápis čísla D Mocniny D Odmocniny E				
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Zaokrouhluje, provádí odhady (sémantické i strukturální, týkající se výrazů s více operacemi). Účelně využívá kalkulátor (například při práci s racionálními čísly).	Číselné výrazy E				

M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 3, 4, 9, řeší úlohy s propedeutikou dělitelnosti 6, 8, 11, 12. Pro nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele používá prvočíselný rozklad.	Dělitelnost I D Prvočísla I D Prvočísla II D Dělitelnost II E				
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). Používá desetinná čísla (v řádu tisícín), zlomky (s dvoucifernými a trojcifernými jmenovateli), složený zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo, záporný zlomek. Zmíněná čísla umísťuje na číselnou osu, vyjádří číslo opačné. Intuitivně pracuje s číslem iracionálním. Pracuje s číselnými výrazy. Řeší úlohy na	Zlomky I D Záporná čísla D Procenta D Desetinná čísla D			Grafy v Excelu	

	procenta, procentovou část, promile, úrokování.					
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. Dělí celek v daném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů. Používá trojčlenku.	Úměrnosti D Aritmetický průměr D				
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). Řeší aplikační úlohy na procenta, řeší úlohy o opakovaných slevách a zdraženích v procentech.	Procenta D	OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti		Grafy v Excelu	
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. Používá písmeno jako: obecné číslo, proměnnou, neznámou. Využívá jazyk algebry k řešení úloh. Cíleně provádí úpravy jednodušších algebraických výrazů (rozklad na součin, roznásobování),	Jazyk písmen I D Jazyk písmen II D Rovnice D Rovnice I E				

	ekvivalentní úpravy. Pracuje s dvojčleny, trojčleny.					
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých. Prostřednictvím úloh se připravuje na řešení lineárních diofantických rovnic..	Rovnice I E.				
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Používá absolutní hodnotu.	Zlomky D Záporná čísla D Číselná osa D				
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY						
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Používá množiny, podmnožiny, průnik, sjednocení. Organizuje soubory dat (jednoparametrické třídění, hledání organizačního principu), zjišťuje počet prvků souboru.	Práce s daty E Množiny D Oblé útvary D Pravděpodobnost E	OSV – kooperace a kompetice	I – práce v Excelu s grafy a tabulkami	Grafy a tabulky v Excelu	

M-9-2-02	porovnává soubory dat. Vyhledává data, porovnává soubory dat. Analyzuje statistické soubory. Určuje aritmetický průměr.	Procenta D Aritmetický průměr D	OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti			
M-9-2-03	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Pracuje s lineární funkcí, narýsuje její graf. Řeší úlohy na kvadratickou funkci (propedeutika).	Úměrnosti D Lineární funkce D Oblé útvary D				
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Graficky znázorňuje soubory dat, čte z grafů a diagramů. Užívá kruhový a sloupcový diagram.	Lineární funkce D Oblé útvary D				
M-9-2-05	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. Používá různé metody řešení úloh: pokus–omyl, tabulaci, vizualizaci, dělitelnost, modelování, jazyk algebry.	Rodina D Jazyk písmen I D Lineární funkce D Trojúhelník II D Podobnost D. Odmocniny E Dělitelnost II E Jazyk písmen II D Kombinatorika a pravděpodobnost E				
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU						

M-9-3-01	<p>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu (jako množina bodů dané vlastnosti), těžiště, kružnice opsaná a vepsaná. Úlohy na Pythagorovu větu.</p>	<p>Trojúhelník I D Pravouhlý trojúhelník C (Pythagorova věta). Trojúhelník III D Trojúhelníková nerovnost D Trojúhelník I E.</p>				
M-9-3-02	<p>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Rozlišuje a charakterizuje čtyřúhelníky (rovnoběžník, deltoid, nekonvexní čtyřúhelník), pravidelné mnohoúhelníky (6, 8, 12), nekonvexní mnohoúhelníky. Zkoumá vlastnosti úhlopříček čtyřúhelníků. Řeší úlohy na kruh, kružnici, kruhovou výseč. Rozlišuje poloměr a průměr.</p>	<p>Mnohoúhelníky D</p>				

M-9-3-03	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. Určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů, středových úhlů v pravidelném mnohoúhelníku, využívá dvojice úhlů.	Mnohoúhelníky D				
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Experimentálně hledá Ludolfovo číslo. Určuje obvod i obsah kruhu. Ke zjišťování a odhadování obsahu rovinných útvarů používá geometrickou chirurgii.	Kružnice D Oblé útvary D				
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Prostřednictvím řešení úloh odhaluje Thaletovu větu (jako množina bodů dané vlastnosti).	Trojúhelník II D Geometrické místo bodů D Trojúhelník III D				
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary. Provádí konstrukce ve čtvercové mříži i na čistém papíře.	Trojúhelník II D				
M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti	Podobnost D				

	trojúhelníků. Zkoumá shodné a podobné trojúhelníky. Hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, ty pak užívá k argumentaci a výpočtům.					
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	Trojúhelník D				
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Analyzuje vlastnosti hranolu, jehlanu.	Sítě II C Objem C.				
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Odhaduje a počítá povrch a objem hranolu a jehlanu (pravidelný a nepravidelný). V úlohách se seznamuje s Cavalieriho principem.	Sítě I C Cavalieriho princip C Objem C				
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles. Modeluje hranol a jehlan. Načrtne a sestrojí jejich síť.	Sítě I C Sítě II C				
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Načrtne a sestrojí obraz hranolu a jehlanu.	Sítě II C Objem C.				

M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh.	Objemy C				
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY						
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Řeší základní kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy.	Rodina D. Pravděpodobnost E				
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí. Řeší komplexní úlohy.	Lineární funkce D				

Matematika v 9. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Matematika žák:</i>					
ČÍSLO A PROMĚNNÁ						
M-9-1-01	užívá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě. Porovnává reálná čísla. Užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu. Sčítá, odčítá a dělí zlomky a desetinná čísla, počítá s odmocninami. Provádí aproximaci čísla druhá odmocnina ze dvou. Užívá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě. Rozlišuje čísla s konečným a nekonečným desetinným rozvojem, užívá pojmy perioda a předperioda. V rozšiřujícím učivu se seznamuje s celou a zlomkovou částí čísla.	Číselné výrazy E Racionální čísla E Dělitelnost F Odmocniny E Mocniny a odmocniny E Mocniny a odmocniny F				

	Porovnává reálná čísla. Užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu, počítá s odmocninami, provádí aproximaci čísla druhá odmocnina ze dvou i jiných odmocnin. Sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky a desetinná čísla					
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností a účelně využívá kalkulátor. Provádí řádové odhady (propedeutika limity). Účelně využívá kalkulátor při výpočtech s reálnými čísly.	Odmocniny E Trojúhelník I E Číselné výrazy E Procenta E Práce s daty E				
M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 6, 8, 11, 12. Využívá prvočíselný rozklad pro nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele více čísel. Seznamuje se s Euklidovým algoritmem.	Dělitelnost I E Dělitelnost II E Dělitelnost F				

M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek a část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem a procentem). Reálná čísla umísťuje na číselnou osu.	Odmocniny E				
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. Řeší konstrukčně i výpočtem stejnolehlost útvarů.	Aritmetický průměr F (úlohy o směsích).				
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). Řeší aplikační úlohy na procenta z oblasti finanční matematiky	Procenta E				
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. Pracuje s mnohočleny, provádí cílené úpravy algebraických výrazů (i dělení	Jazyk písmen I E Rovnice II Jazyk písmen II E Výrazy I F Jazyk písmen F Výrazy II F				

	trojčlenu dvojčlenem), upravuje kvadratický trojčlen na čtverec.					
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Řeší lineární nerovnice.	Rovnice II E Rovnice III E Rovnice a nerovnice F				
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Racionální čísla E	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY						
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Organizuje soubor dat (více parametrické třídění) a zjišťuje počet prvků souboru dat. Vytváří statistický soubor, provádí evidenci a jednoduchou analýzu, setkává se s prázdnou množinou. Graficky znázorňuje soubor dat.	Pravděpodobnost E Práce s daty E Aritmetický průměr F	OSV – kooperace a kompetice			
M-9-2-02	porovnává soubory dat. Vyhledává data. Porovnává soubory dat.	Aritmetický průměr F	OSV – řešení problémů a	INF – práce v Excelu	Tabulky a grafy v Excelu	

	Určuje vážený průměr a četnost znaku.		rozhodovací dovednosti			
M-9-2-03	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Řeší úlohy s aritmetickou i geometrickou posloupností.	Pavučiny E				
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem.	Lineární funkce E	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INF – práce v Excelu	Tabulky a grafy v Excelu	
M-9-2-05	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. Používá různé metody řešení úloh: pokus–omyl, tabulaci, vizualizaci, dělitelnost, modelování, jazyk algebry.	Odmocniny E Dělitelnost II E Jazyk písmen II Kombinatorika E				
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU						
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků:	Trojúhelník I E Trojúhelník II E Konstrukce E				

	těžiště a ortocentrum. Provádí různé důkazy Pythagorovy věty.					
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	Oblé útvary E Oblé útvary F Konstrukce E				
M-9-3-03	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	Konstrukce E				
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Zkoumá vztah mezi obsahem a obvodem kruhu.	Oblé útvary E Oblé útvary F				
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	Posunutí E Otočení E Podobnost E				
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary.	Konstrukce E				
M-9-3-07	k argumentaci a při výpočtech užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	Trojúhelník II E Konstrukce E Podobnost E				
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar. Řeší úlohy na	Posunutí E Otočení E				

	otočení. Používá různá shodná zobrazení. Skládá shodná zobrazení.					
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa) a analyzuje jejich vlastnosti. Zkoumá válec, kužel a kouli. Zkoumá pravidelné mnohostěny	Tělesa E Oblé útvary E Oblé tvary F				
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Odhaduje a zjišťuje povrch a objem válce a kuželu. Počítá povrch a objem koule.	Oblé útvary E Oblé tvary F				
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles. Tvoří síť rotačního válce a rotačního kuželu	Oblé útvary E				
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Načrtne a sestrojí obraz válce a kuželu.	Oblé útvary E				
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Tělesa E Rovnice III E Oblá tělesa F				

	Získané poznatky využívá při řešení aplikačních geometrických úloh.					
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY						
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Řeší jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy a získává zkušenosti s kombinatorickými vztahy.	Pravděpodobnost E Kombinatorika E				
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí. Aplikuje znalost grafů lineární funkce, posunuje graf.	Lineární funkce E				
ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY						
	uvádí konkrétní příklady používání úroků a daní v reálném životě	Procenta Práce s daty	OSV – kooperace a kompetice			

	odhaduje a vypočítává úrok z dané jistiny za určité úrokové období při dané úrokové míře		OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti			
	odhaduje a vypočítává daň z úroku					

Cvičení z matematiky

Charakteristika předmětu Cvičení z matematiky

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Cvičení z matematiky je volitelný předmět nabízený v 8. a 9. ročníku. Je určen žákům, kteří mají hlubší zájem o matematiku a její aplikaci.. Cílem je podněcovat zájem žáků o matematické znalosti a dovednosti, snahu propojit tento předmět s reálným životem.

Předmět Cvičení z matematiky je koncipován tak, aby se mu mohli učit žáci nejen pouze v 8. nebo pouze v 9. ročníku, ale případně i v obou ročnících po sobě. Osnovy obsahují společné očekávané výstupy, kterých je dosahováno pomocí ústředních témat výuky, která se mohou v jednotlivých rocích obměňovat v závislosti na zájmu žáků a učitele. Tato komplexně pojatá témata v sobě spojují a využívají nejen vědomosti a dovednosti z matematiky, ale také fyziky i výpočetní techniky.

Předmětu se v obou ročnících vyučuje jedna hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetencí k učení

- učíme žáky pracovat s odborným textem – rychle se v něm orientovat, vycházet z pochopení struktury odborného textu

- vedeme žáky k práci s obrázky a schémata, dbáme na jejich smysluplný popis
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posouzení a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti
- vedeme žáky k vytváření a formulování otázek směřujících k pochopení učiva

2. kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky k zobecňování získaných poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života
- rozvíjíme schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání závěrů z pozorování a z projektů.
- učíme žáky ověřovat své hypotézy i výsledky projektů a experimentů.

3. kompetencí komunikativních

- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých projektů a experimentů
- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- motivujeme žáky k třídění dostupných informací (odborná literatura, internet, média, ...)
- procvičujeme s žáky prezentaci výsledků jejich práce, podporujeme diskusi nad prezentací

4. kompetencí sociálních a personálních

- kooperativním učením vedeme žáky k osvojování kooperativních dovedností a dovednosti společně hledat optimální řešení problémů
- týmovou prací motivujeme žáky k hodnocení výsledků celé skupiny, jednotlivých členů skupiny i sebe sama a učíme je naslouchat názorům

- druhých

5. kompetencí občanských

- motivujeme žáky k odpovědnosti

6. kompetencí pracovních

- motivujeme žáky ke kvalitním výsledkům vlastní práce (přehledný zápis výsledků projektů a experimentů)
- učíme žáky optimálně plánovat a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s poskytnutím první pomoci

Cvičení z matematiky (volitelný předmět)

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci ročníku díky (v) předmětu Cvičení z matematiky žák:</i>			
řeší jednoduché i složitější číselné řady	Celá čísla		
řeší složitější slovní úlohy s využitím postupů přes jedno procento nebo trojčlenkou, projekt - hypermarket	Procenta		
využívá různé taktiky při řešení testových úlohy	Mocniny, Pythagorova věta		
řeší slovní úlohy s využitím tabulek a grafů	Přímá a nepřímá úměrnost		
řeší slovní úlohy obecným vyjádřením	Řešení lineárních rovnic		
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data pro statistická šetření i s využitím moderní výpočetní techniky	Základy statistiky		
řeší logické a netradiční geometrické úlohy na prostorovou představivost	Rovinné obrazce, tělesa		

Lidé a peníze

Charakteristika volitelného předmětu Lidé a peníze

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět *Lidé a peníze* je volitelným předmětem, který našim žákům nabízíme v 9. ročníku. Jeho smyslem je prohlubovat u žáků finanční gramotnost. Žáci si osvojí některé pojmy z finančního světa a budou rozvíjet znalosti, dovednosti a hodnotové postoje spojené s finanční gramotností ve třech tematických okruzích: peníze, hospodaření domácnosti a finanční produkty.

Předmětu *Lidé a peníze* odpovídá tato dotace hodin v učebním plánu: na II. stupni v 9. ročníku má časovou dotaci 1 hodina týdně (do rozvrhu hodin je zařazen co 14 dní). Jeho výuka je organizována společně s žáky z více tříd ročníku.

S předmětem úzce souvisí témata průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* (zejména jeho tematický okruh *Morální rozvoj*, a to v situacích každodenního rozhodování, protože k finančnímu rozhodování přistupují i etická kritéria), průřezového tématu *Mediální výchova* (zejména *Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality*).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení kompetencí:

V předmětu jsou využívány stejné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k tvorbě a rozvoji klíčových kompetencí jako ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, Výchova k občanství a v předmětech Matematika a její aplikace a Informační a komunikační technologie.

Lidé a peníze (volitelný předmět)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
na konci 9. ročníku díky (ve) volitelném předmětu Lidé a peníze žák:					
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	Peníze				
na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH	nakládání s penězi				
objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny	tvorba ceny				
popíše vliv inflace na hodnotu peněz	inflace				
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů	Hospodaření domácnosti rozpočet domácnosti				
objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu	typy rozpočtu, jejich odlišnosti				
vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	základní práva spotřebitelů				

uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Finanční produkty služby bank, aktivní a pasivní operace				
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice)	produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků				
uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing)					
vysvětlí význam úroku placeného a přijatého	úročení				
uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	pojištění				

Informační a komunikační technologie

Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti Informatika

Vzdělávací oblast Informatiky dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Do vzdělávací oblasti Informatiky jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení. Je kladen velký důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích, případně tabletech (Ipadech) nebo noteboocích, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s připojením k internetu. V řadě činností je preferována práce žáků ve dvojicích, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy,

spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Skupiny pro výuku všech předmětů této vzdělávací oblasti mají maximálně 20 žáků, aby mohl každý z nich pracovat v naší počítačové učebně na svém vlastním počítači.

Vzdělávací oblast Informatika je vyučován od 4. ročníku 1 hodina týdně. V 9. ročníku navazuje volitelný předmět Úprava digitálních souborů a animace. Digitální gramotnost je rozvíjena již od 1. ročníku v různých předmětech. Dovednosti získané ve výše popsanych specializovaných předmětech žáci využívají (a dále procvičují) i v dalších předmětech, kde prostřednictvím přenosných počítačů připojitelných ze všech žákovských míst na školní počítačovou síť (i na internet) pracují s výukovým softwarem i s potřebnými informacemi získanými ze zdrojů internetu.

Informatika ve 4. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 4. ročníku díky (v) předmětu Informatika žák:</i>			
OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ			
pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží. Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. Pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí.	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši		I-5-4-01
edituje digitální text, vytvoří obrázek, přehraje zvuk či video. Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor. Používá krok zpět, zoom, řeší úkol použitím schránky. Dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením.	Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otvírání souborů Přehrávání zvuku		I-5-4-03
Zdroje			

Malování			
A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)			
B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)			
C: software Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)			
PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ			
uveďte různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů. Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci.	Využití digitálních technologií v různých oborech		I-5-4-01
propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí. Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj.	Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory		I-5-4-02
při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace. U vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst. V textu rozpozná osobní údaje.	Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a		I-5-4-02 I-5-4-03
rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje		I-5-4-03
Zdroje			
Google učebna, Google disk, Google účet			

A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)			
B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)			
ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ INFORMACÍ			
sdělí informaci obrázkem, předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel, zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text, zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky, obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce		I-5-1-02 I-5-1-03
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)			
TEXTOVÝ EDITOR			
nastaví základní vlastnosti stránky (formát, orientace papíru a okraje), změní velikost, barvu, řez a font textu, zarovná odstavec, vloží do textu odrážky a číslování, zná smysl tabelátorů a dokáže je vhodně použít, zařadí do textu obrázek, hypertextový odkaz, upraví nastavitelné vlastnosti tisku a vytiskne dokument.	Textový editor		I-5-4-03
INTERNET			
zná nejpoužívanější internetové prohlížeče (IE, Firefox, Opera, Netscape ...), zná nejpoužívanější vyhledávací portály a orientuje se na nich, zná základní způsoby komunikace na internetu (e-mail, videokonference, chat, diskuzní fórum, SMS).	Vyhledávání na internetu Elektronická komunikace		I-5-4-01

Informatika v 5. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 5. ročníku díky (v) předmětu Informatika žák:</i>			
ÚVOD DO PRÁCE S DATY			
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat, pracuje s texty, obrázky s tabulkami v učebních materiálech.	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad		I-5-1-01
Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data. Doplní posloupnost prvků, umístí data správně do tabulky, doplní prvky v tabulce, v posloupnosti opakujících prvků nahradí chybný za správný.	Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu		I-5-3-02
Zdroje Word - tabulky Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)			
ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY			
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.	Příkazy a jejich spojování		I-5-1-01
Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky k jeho řešení.	Pohyb a razítkování		I-5-1-02

V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Stanoví, co se bude opakovat a kolikrát.	Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Opakování příkazů		I-5-1-03
Ověří správnost jim navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu. Upraví program pro obdobný problém.	Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur		I-5-1-04
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)			
ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ			
V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi. Nalezne ve svém okolí a určí jeho prvky. Určí, jak spolu prvky souvisí.	Systém, struktura, prvky, vztahy		I-5-3-01
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)			
ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA			
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.	Kreslení čar		I-5-2-01
Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	Změna vlastností postavy pomocí příkazů Čtení programů		I-5-2-02

V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, používá a opravuje vlastní bloky.	Pevný počet opakování Vlastní bloky a jejich vytváření Ladění, hledání chyb		I-5-2-03
Ověří správnost navrženého postupu či programu. V programu najde a opraví chyby. Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů.	Náhodné hodnoty Programovací projekt		I-5-2-04
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)			
ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT			
Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty. Pomocí obrázku znázorní jev.	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové		I-5-1-02
Vyčte informace z daného modelu. Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy.	modely Model		I-5-1-03
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)			
ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI			
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Používá události ke spuštění činnosti postav.	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a		I-5-2-01
Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky.	souběžné reakce Modifikace programu		I-5-2-02
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav.	Animace střídání obrázků Čtení programů		I-5-2-03

Ověří správnost navrženého postupu či programu. V programu najde a opraví chyby. Upraví program pro obdobný problém. Ovládá více postav pomocí zpráv.	Spouštění pomocí události Vysílání zpráv mezi postavami Programovací projekt		I-5-2-04
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)			

Informatika v 6. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 6. ročníku díky (v) předmětu Informatika žák:</i>			
KÓDOVÁNÍ a ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ			
Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu. Rozpozná zakódované informace kolem sebe. Zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady. Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer. Zakóduje v obrázku barvy více způsoby. Zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů. Zjednoduší zápis text a obrázku, pomocí kontrolních součtu ověří úplnost zápisu. Ke kódování využívá i binární čísla.	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model		I-9-1-02

	Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO		
<p>Zdroje</p> <p>metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)</p>			
PRÁCE S DATY			
Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat (tabulka versus graf). Odpoví na otázky na základě dat v tabulce.	Data v grafu a tabulce Kontrola hodnot v tabulce		I-9-1-01
Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu. Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce. Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy. Navrhne tabulku pro záznam dat. Propojí data z více tabulek či grafů.	Řešení problémů s daty Evidenze dat, názvy a hodnoty v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnávání dat v tabulce a grafu Tabulkový editor		I-9-1-01
<p>Zdroje</p> <p>Excel – tabulkový procesor</p> <p>Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)</p>			

INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi. Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují. Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva.	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		I-9-3-01
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly			
PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY			
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.	Vytvoření programu Opakování Podprogramy		I-9-2-01
Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.			I-9-2-03
V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech.			I-9-2-05
Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.			I-9-2-06

<p>Zdroje</p> <p>učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy</p> <p>(https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</p>

Informatika v 7. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 7. ročníku díky (v) předmětu Informatika žák:</i>			
PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI			
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.	Opakování s podmínkou Události, vstupy		I-9-2-01
Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.	Objekty a komunikace mezi nimi		I-9-2-03
V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech.			I-9-2-05

Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.			I-9-2-06
<p>Zdroje</p> <p>učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly</p>			
MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT			
Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní. Vysvětlí známé modely jevů, situaci, činností. V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku.	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu		I-9-1-03
Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji. Pomoci ohodnocených grafů řeší problémy. Pomoci orientovaných grafů řeší problémy. Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.	Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost		I-9-1-04
<p>Zdroje</p> <p>Excel – tabulkový procesor metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly</p>			
PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ			
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Větvení programu, rozhodování		I-9-2-01

Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.	Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné		I-9-2-03
V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Spouští program myší, klávesnicí interakci postav.			I-9-2-05
Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.			I-9-2-06
<p>Zdroje</p> <p>učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly</p>			
POČÍTAČE			
Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. Nainstaluje a odinstaluje aplikaci. Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory. Vybere vhodný formát pro uložení dat. Spravuje sdílení souborů.	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek		I-9-4-02
Vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. Vytvoří jednoduchý model domácí sítě. Popíše, která zařízení jsou připojená do školní sítě. Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy.	Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť		I-9-4-03

Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače. Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy.	Fungování a služby internetu Princip e-mailu		I-9-4-04
Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení. Porovná různé metody zabezpečení účtů.	Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		I-9-4-05

Informatika v 8. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Informatika žák:</i>			
PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE			
Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota. Upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol.	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním,		I-9-2-02
Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. Vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota.	s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk)		I-9-2-03
V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost.	Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu		I-9-2-05
Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Přečte program pro robota a najde v něm případné chyby.	Projekt Můj robot		I-9-2-06
Zdroje Robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3 učebnice Robotika na 2. stupni základní školy s LEGO Mindstorms https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-na-2-stupni-zakladni-skoly-s-lego-mindstorms			

HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT			
Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky. Řeší problémy výpočtem.	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat		I-9-3-03
Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat. Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, délka, počet, když). Seřadí tabulku podle daného kritéria (velikost, abecedně). Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy. Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat.	Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat		I-9-3-02
<p>Zdroje</p> <p>Excel - tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí</p> <p>učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy</p> <p>učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty</p> <p>A: Online příprava souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx</p>			

Informatika v 9. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Informatika žák:</i>			
PROGRAMOVACÍ PROJEKTY			
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému		I-9-2-02
Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.	Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv		I-9-2-03
V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech.	Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu		I-9-2-05
Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému. Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně.	Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování.		I-9-2-06

	<p>Animace kostýmů postav, události</p> <p>Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné</p> <p>Výrazy s proměnnou</p> <p>Tvorba hry s ovládáním, více seznamů</p> <p>Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>		
<p>Zdroje</p> <p>učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy</p> <p>(https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</p>			
<i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i>			
<p>Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě. Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí. Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením. Diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich.</p>	<p>Hardware a software</p> <p>Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí</p> <p>Operační systémy: funkce, typy, typické využití</p>		I-9-4-01
<p>Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat.</p>	<p>Komprese a formáty souborů</p>		I-9-4-02

<p>Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní. Na schematickém modelu popíše princip zaslání dat po počítačové síti. Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu.</p>	<p>Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě</p>		I-9-4-03
<p>Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p>	<p>Typy, služby a význam počítačových sítí</p>		I-9-4-04
<p>Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení. Diskutuje o cílech a metodách hackerů. Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat. Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu.</p>	<p>Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků),</p>		I-9-4-05

	<p>nebezpečné aplikace a systémy</p> <p>Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita</p> <p>Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat</p> <p>Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>		
<p>Zdroje</p> <p>učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (https://opocitacich.cz)</p>			
<p>ZÁVĚREČNÉ PROJEKTY</p>			
<p>Tvořivě řeší zadané problémy (úlohy).</p>	<p>Projektová výuka</p>		

	Samostatná/skupinová práce Tvorba prezentací		
--	--	--	--

Úprava digitálních souborů a animace

Charakteristika volitelného předmětu Úprava digitálních souborů a animace

Obsahové, časové a organizační vymezení

Prostřednictvím volitelného předmětu Úprava digitálních souborů a animace se žáci seznamují se základními principy fotografování, pořizování počítačové grafiky a její vlastnosti, pořizování videa a jeho úpravou. Z pořízených materiálů se pomocí dostupných aplikací žáci vytváří animace, animační a video projekty (reportáž). Další část předmětu Úprava digitálních souborů a animace je zaměřena na 3D modelování a 3D tisk. Zde se žák seznámí s druhy 3D tiskáren. Pomocí dostupných nástrojů modeluje 3D modely, které posléze s pomocí učitele vytiskne.

Volitelný předmět Úprava digitálních souborů a animace je určen žákům 9. ročníku. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je strukturován tak, aby v něm žáci mohli pracovat jeden rok. V učebním plánu je mu vymezena 1 hodina týdně.

Skupina pro výuku tohoto předmětu je maximálně 20 žáků, aby mohl každý žák pracovat na svém vlastním počítači.

Do předmětu Úprava digitálních souborů a animace byla včleněna témata průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* (jeho tematických okruhů *Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti*) a průřezového tématu *Mediální výchova* (tematických okruhů *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu*).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

Kompetencí k učení

- témata určená k prezentaci v síti Internet jsou pro žáky aktuální a vycházejí z jejich zkušeností, převážně individuální výuka učí žáky samostatnosti.

Kompetencí k řešení problémů:

- podporujeme žáky v tvořivém přístupu k hledání originálních řešení,
- vyučující v roli průvodce podporuje samostatnost při řešení problémů a zasahuje pouze na žákovo přání.

Kompetencí komunikativních:

- žáci se seznamují s komunikačními prostředky, které jim síť Internet nabízí (programy, které slouží pro úpravu a střih hudby, videa a k publikování videa,...).

Kompetencí sociálních a personálních:

- žáci s pokročilými dovednostmi po dohodě s vyučujícím učí méně zkušené žáky,
- žáci jsou vedeni k vzájemné spolupráci, v případných projektech pracují v týmech, ve kterých si rozdělují, a plánují práci, společně dohlížíjí na plnění časového harmonogramu,
- žák se účastní svého hodnocení, je seznámen s případnými chybami řešení, které si může následně opravit, učí se hodnotit práci ostatních, je veden k ohleduplnosti, toleranci a respektu individuality nejen svých vrstevníků.

Kompetencí občasných:

- žáci jsou seznámeni s legislativou a obecnými morálními zásadami při publikování v síti Internet (softwarové licence, autorský zákon, ochrana osobních údajů, hesel apod.),
- využíváním loga školy a výběrem témat souvisejících se školou pěstujeme v žácích pocit sounáležitosti se školou.
- Kompetencí pracovních:
- Žáci dodržují bezpečností a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou, se kterými byli žáci seznámeni na začátku školního roku.

Úprava digitálních souborů a animace

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Úpravy digitálních souborů a animace žák:</i>					
Úprava digitálních souborů						
	pořídí expozičně správné video a foto.	Grafické formáty	OSV – kreativita, spolupráce	INF – počítačová grafika VV – propojení digitálních technologií s malováním		
	rozpozná základní grafické formáty.	Počítačová grafika				
	vhodně využívá rastrovou a vektorovou grafiku.	Grafické editory				
	tvořivě používá nejpoužívanější grafické editory.	Editace fotografií				
	upraví pořízenou fotografii.					
	použije vhodný video formát.	Video formáty				
	tvořivě používá nejpoužívanější video editory.	Video editory				
	nastříhá pořízené video.	Editace videa				
	tvořivě používá nástroje pro vytváření animací.	Animace				
	vytvoří jednoduchou animaci.	Animační programy Animační techniky				
Projekty						
	navrhne a vytvoří video reportáž dle zadaného tématu.	Projektová výuka Samostatná/skupinová práce	OSV – kreativita, spolupráce			

			MED – komunikace, zdroje informací			
	navrhne a vytvoří animační projekt dle zadaného tématu.	Projektový výuka Samostatná/skupinová práce	OSV – kreativita, spolupráce	VV – propojení digitálních technologií s malováním		
3D tisk						
	seznamuje se s různými druhy tiskáren, jejich výhodami a nevýhodami, pozná různé druhy materiálu k tisku na 3D tiskárnách.	Programy pro tvorbu 3D modelů		M – počítání, vizualizace dat		
	seznamuje se s různými nástroji pro 3D modelování a jejich rozdíly.					
	vytvoří 3D model pro zadaný objekt. vytvoří vlastní 3D model vybraného modelu a vytiskne jej.					

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Oblast *Člověk a jeho svět* je jedinou vzdělávací oblastí školního vzdělávacího programu, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. V této vzdělávací oblasti žáci získávají základní poznatky, dovednosti a postoje týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví, a to z pohledu historie i současnosti. Na tento obsah pak navazují vzdělávací oblasti na 2. stupni: Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět* realizujeme prostřednictvím integrovaného předmětu **Člověk a jeho svět** zařazeného v 1. až 5. ročníku.

Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu Člověk a jeho svět

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět *Člověk a jeho svět* přináší žákům prvotní školní poznání týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví, a to z pohledu historie i současnosti. Stává se tak předpokladem k úspěšnému zvládnutí specializovanější výuky ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví zařazených na 2. stupni.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je členěn do pěti tematických okruhů: Okruh *Místo, kde žijeme* pomáhá žákům poznat nejbližší okolí, vztahy, souvislosti a organizaci života v rodině, ve škole, ve městě i ve společnosti. Přirozeným způsobem probouzí v žácích kladný vztah k místu bydliště, postupně rozvíjí národní cítění a vztah k naší vlasti. Okruh *Lidé kolem nás* žáky vede k osvojování si a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznamuje je se základními právy a povinnostmi občana a směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem potřebným k životu v demokratické společnosti. V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat se v dějích a čase. Žákům je otevírán pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a českého národa s cílem vyvolat u nich zájem o minulost, kulturní bohatství regionu i celé země. V okruhu *Rozmanitosti přírody* výuka ukazuje Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život, žáci poznávají nejen rozmanitost, ale i proměnlivost živé a neživé přírody naší vlasti s cílem uvědomit si, že Země a život tvoří jeden celek ve vzájemném souladu a rovnováze. V tematickém kruhu *Člověk a zdraví* žáci naší školy poznávají především sebe sama na základě poznávání člověka, získávají základní poučení o zdraví, nemocech, prevenci či bezpečném chování.

Časová dotace předmětu *Člověk a jeho svět* je v 1., 2. a 3. ročníku 2 hodiny týdně a ve 4. a 5. ročníku 3 hodiny týdně.

Do předmětu *Člověk a jeho svět* byla včleněna témata všech průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

kompetencí k učení

- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- vycházíme z kvalitní nabídky aktivačních metod pro žáky s cílem utváření jednotlivých pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti, radosti z učení, sebehodnocení apod.

- požadujeme základní orientaci ve světě informací (historických, zeměpisných či kulturních)

2. kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky, aby hledali různá řešení problémů, činili uvážlivá rozhodnutí a svá rozhodnutí dokázali obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami
- zdokonalujeme žákovskou kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů (ústních, tisku, mediálních či počítačových), aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti (plánování, přípravě, realizaci, hodnocení)

3. kompetencí komunikativních

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům jiných
- rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- do výuky zařazujeme i takové projekty, které žáci prezentují, popř. zpracovávají na veřejnosti v novém prostředí a před neznámými lidmi
- vždy dbáme na kultivovaný projev v komunikaci

4. kompetencí sociálních a personálních

- v rámci kooperace umožňujeme žákům střídat role ve skupině, vedeme je k respektování společně dohodnutých pravidel chování, (na jejichž formulaci se sami podíleli), vzájemné pomoci a učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky se snahou podílet se na utváření příjemné atmosféry a posilování dobrých mezilidských vztahů

- učíme je poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání, a k plnění povinností a společných úkolů
- při vlastní práci vedeme žáky i k tomu, aby co nejvíce objektivně hodnotili výsledky své práce, popřípadě dokázali citlivě posoudit práci celé skupiny se zaměřením se na vlastní přínos i přínos jednotlivých členů skupiny

5. kompetencí občanských

- při používaných metodách klademe důraz na prožitek žáka
- vedeme žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně (třídění odpadu, sběr papíru.)
- snažíme se o přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu nejen k sobě, ale i okolnímu prostředí (přírodě.)
- žáky zapojujeme do projektů (Napříč školou – kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národností, národů nebo besed – s představiteli města či exkurzí – návštěva Záchrané stanice, hasičů, policie, soudu.....)
- ve výuce plně respektujeme individuální rozdíly (integrování žáci, národnostní, kulturní)

6. kompetencí pracovních

- usilujeme o praktické využívání bezpečnostních pravidel a dodržování pravidel bezpečnosti s využitím žákovských návyků hygieny práce
- žáky motivujeme k aktivnímu objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by mohl v budoucnosti uspět
- učíme žáky poznávat podstatu zdraví i příčin nemocí (jejich předcházení), umět jednat v situacích ohrožení vlastního i cizího zdraví

Člověk a jeho svět – 1. ročník

Kódy	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezi předmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 1. ročníku díky (v) předmětu Člověk a jeho svět žák:</i>					
	MÍSTO, KDE ŽIJEME					
	orientuje se v prostoru školy	škola, funkce vybraných místností ve škole, profese ve škole, vyučování, přestávka, školní aktovka			Návštěva IT učebny - prohlídka	
ČJS-3-1-01	orientuje se v nejbližším okolí svého bydliště a školy	adresa, vztah k místu, kde bydlím				
	LIDÉ KOLEM NÁS					
	poznává jedinečnost svou a i těch druhých	vlastní úspěchy, poznává rozdíly a společné znaky se spolužáky	MULT – kulturní výchova			
ČJS-3-2-01 1	projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	konflikty a jejich řešení, empatie, vzájemná pomoc	OSV- poznávání lidí			
ČJS-3-2-01 2	vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve třídě	pravidla soužití ve třídě a ve škole	OSV . mezilidské vztahy, komunikace			

ČJS-3-2-01 3	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině	rodina a její členové, role v rodině, užší a širší rodina				
ČJS-3-2-02	zvažuje význam povolání dospělých ze svého okolí	profese			Profese programátora – zapni počítač, přihlas se, vypni počítač	
	LIDÉ A ČAS					
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v přítomnosti, minulosti a budoucnosti	Hodiny (čtvrt, půl, celá), sled událostí, dny a týdny, cyklus roku a měsíce, kalendář, režim dne				
	přiřadí charakteristické události k jednotlivým obdobím v roce	Vánoce, Velikonoce, cyklus roku, dříve a později	?			
	ROZMANITOST PŘÍRODY					
ČJS-3-4-01	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	roční období v přírodě	EVVO - Ekosystémy			
ČJS-3-4-02	pojmenuje některé rostliny ze svého okolí a jejich části	stavba rostlinného těla (byliny a stromy), jarní květiny				
ČJS-3-4-02	rozlišuje a pojmenuje druhy ovoce a zeleniny					

	rozpozná a pojmenuje rodiny domácích a volně žijících zvířat	domácí zvířata a mláďata, volně žijící zvířata, domácí mazlíčci, životní potřeby zvířat, význam pro člověka				
ČJS-3-4-03	poznává vlastnosti látek na základě jednoduchých pokusů	plasty, železo, papír, sklo, dřevo, třídění odpadu				
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ					
ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické a zdravotní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	Základní části lidského těla, smysly, péče o zdraví, hygiena, režim dne, zdravý jídelníček, chrup			Hygienická pravidla pro práci na PC, práce v jednoduchém výukovém programu	
ČJS-3-5-02	orientuje se bezpečně v silničním provozu v roli chodce v nejbližším okolí	chování chodce na chodníku, na přechodu, světelné signály, nebezpečná místa při cestě do školy				
ČJS-3-5-03	rozpoznává krizové situace a učí se je řešit	Nemoc, úraz, nebezpečná komunikace	OSV – řešení problémů a rozhodovací činnost			

Člověk a jeho svět – 2. ročník

Kódy	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 2. ročníku díky (v) předmětu Člověk a jeho svět žák:</i>					
	MÍSTO, KDE ŽIJEME					
ČJS-3-1-01	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy	Plán a okolí školy a bydliště				
ČJS-3-1-01	Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, cestu na určené místo	Bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace				
	LIDÉ KOLEM NÁS					
ČJS-3-2-01	Vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole. Obhájí a odůvodňuje své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	Pravidla třídy, školy, komunikace		OSV – Mezilidské vztahy, Sebepoznání a sebepojetí		
ČJS-3-2-01	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Vnímá správné postavení jedince v rodině, rozlišuje role členů rodiny.	Rodina a příbuzenské vztahy		OSV - Komunikace		

ČJS-3-2-01	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí. Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se již tolerovat nemohou	Přijímáme rozmanitost		OSV-Poznávání lidí		
ČJS-3-2-02	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Povolání			Povolání IT – práce s Wordem	
	LIDÉ A ČAS					
ČJS-3-3-01	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Orientace v čase				
	Žák je schopen uvědomit si své aktivity, povinnosti a zájmy v rámci časového období.			OSV - Psychohygiena		
ČJS-3-3-03	Hovoří o charakteristických svátcích v jednotlivých obdobích	Sv. Václav, náboženské a státní svátky		OSV –Mezilidské vztahy	Vánoční přání, velikonoční přání ve Wordu	
	ROZMANITOST PŘÍRODY					
ČJS-3-4-01	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Roční období a jeho znaky				
ČJS-3-4-02	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků a uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Třídění přírodnin v okolí školy		EVVO - Ekosystémy		

ČJS-3-4-02	Žáci rozeznají běžná hospodářská zvířata, pojmenují samce, samici, mládě a uvedou příklady jejich užitku.	Domácí, hospodářská a volně žijící zvířata				
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ					
ČJS-3-5-01	Uplatňuje základní hygienické a režimové návyky a zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	Hygiena, zdravá výživa, režim dne, části těla, smysly		OSV - Psychohygiena		
ČJS-3-5-02	Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Dodržuje zásady bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných	Pravidla silničního provozu chování chodce, bezpečná cesta do školy		OSV		
ČJS-3-5-03	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	Osobní bezpečí, krizové situace		OSV – Kooperace a kompetice		
ČJS-3-5-03	Rozezná nebezpečné a krizové situace, v případě potřeby požádá o pomoc	První pomoc, krizové linky, zneužívání, týrání, šikana			Vyhledat důležitá telefonní čísla	
ČJS-3-5-04	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Postup v případě ohrožení				

Člověk a jeho svět – 3. ročník

Kódy	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 3. ročníku díky (v) předmětu Člověk a jeho svět žák:</i>					
	MÍSTO, KDE ŽIJEME					
	určuje hlavní světové strany	Světové strany Mapy, barvy na mapě		M, VV		
	vyjmenovává hlavní zeměpisné dominanty v krajině (vrcholky, vodní toky a plochy, silnice, žel. tratě, názvy lesních a rekreačních oblastí ...)	Typy krajiny - nížiny, vysočiny, hory, velehory krajina průmyslová, zemědělská a lesnatá		ČJ ENVI 4		
ČJS-3-1-02	orientuje se v místní krajině, v obci, vyjmenovává části Karviné, začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí	Karviná - části Karviné, význam pro region, začlenění Karviné do příslušného kraje, místní krajina EXKURZE			Vyhledávání informací o regionu – tvorba lapbooku	
	LIDÉ KOLEM NÁS					

ČJS-3-2-01	Orientuje se v blízkých příbuzenských vztazích, seznamuje se s možnostmi řešení krizových situací v rodině, ve škole	Rodina	OSV – Mezilidské vztahy	ČJ		
ČJS-3-2-01	Řeší konfliktní situace se spolužáky dohodou, respektuje odlišnosti spolužáků a jiných lidí	Soužití lidí	OSV . Poznávání lidí			
ČJS-3-2-02	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Zaměstnání	MULT – Lidské vztahy		Prezentace	
	<i>LIDÉ A ČAS</i>					
ČJS-3-2-02	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Regionální památky a pověsti		ČJ - LV	Vyhledávání informací o rodácích v regionu, historických památkách, významných událostech – tvorba lapbooku	
ČJS-3-3-03	Porovnává minulost a současnost	Pravěk, vynálezy, orientace na časové ose				
ČJS-3-3-03	Uplatňuje elementární poznatky o sobě o rodině a činnostech člověka o lidské společnosti a soužití	II				

	Seznamuje se s českými pověstmi	O Krokovi, O Čechovi, O Libuši, O Horymírovi, O Přemyslovi		GLOB 1		
	<i>ROZMANITOST PŘÍRODY</i>					
ČJS-3-4-02	Rozlišuje živou přírodu a neživou přírodu, přírodniny, lidské výtvy	Přírodniny, neživá příroda, lidské výtvy,		ENVI 1, 2, 3, 4		
ČJS-3-4-02	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě	Rostliny a živočichové společné znaky rostlin a živočichů, třídění rostlin a živočichů, části rostlin, dřeviny, byliny, houby	EVVO – základní podmínky života			
ČJS-3-4-02	Rozlišuje surovinu, materiál, výrobek	Výrobek, surovina, lidská činnost, obchod, služby, řemesla - profese, zboží, přírodniny a lidské výtvy				
ČJS-3-4-03 1	Provádí jednoduché pokusy u skupiny jednoduchých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Látky pevné, kapalné a plynné, měření délky, hmotnosti, objemu, času				
ČJS-3-4-03 2	Vysvětlí význam vody, vzduchu a půdy pro život člověka	Voda (bod mrazu, bod varu), vzduch, půda	EVVO – Základní podmínky života			

	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ					
ČJS-3-5-01	Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Životospráva, zdraví životní styl, stres, složky				
ČJS-3-5-01	Porozumí významu střídání pracovních činností, volného času a odpočinku a vhodného režimu dne	stravy a jeho vliv na zdraví člověka	OSV – Sebepoznání a sebepojetí			
ČJS-3-5-02	Řeší některé dopravní situace z hlediska chodce a cyklisty	Dopravní výchova – předchází rizikovým situacím v dopravě a dopravních situacích				
ČJS-3-5-03	Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Správný způsob volání na tísňovou linku				
ČJS-3-5-04	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Postup v případě ohrožení				

Člověk a jeho svět – 4. ročník

Kódy	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 4. ročníku díky (v) předmětu Člověk a jeho svět žák:</i>					
	MÍSTO, KDE ŽIJEME					
ČJS-5-1-01	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Okolní krajina (místní oblast, region)				
ČJS-5-1-02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Mapa a plán při práci s mapou využívá mapové značky, základní barvy mapy, určuje světové strany na mapě i v přírodě			Vyhledá na on-line mapách své bydliště	
ČJS-5-1-03	vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	Poloha, povrch, vodstvo, města ČR na mapách ČR rozlišuje jednotlivá historická území, ukáže nejdůležitější pohoří a nížiny, města, řeky, jezera, vodní nádrže a na vlastivědné mapě vyhledává sousední státy			Vyhledává na on-line mapách informace o různých místech svého pobytu	

ČJS-5-1-04	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Nerostné bohatství, průmysl, půdy a zemědělství z tematické mapy vyčte, kde se nacházejí zemědělské a průmyslové oblasti, pěstování plodiny a chov živočichů				
ČJS-5-1-05	porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti	domov, krajina, národ				
ČJS-5-1-06 1	Rozlišuje symboly našeho státu a jejich význam	státní symboly				
ČJS-5-1-06 2	Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce	základní státoprávní pojmy (stát, prezident, volby s demokracie), významné osobnosti ČR	DEM – Principy demokracie, jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě			
LIDÉ KOLEM NÁS						
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, dodržuje pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	Soužití lidí, právo a spravedlnost	DEM – Občanská společnost a škola			

ČJS-5-2-03	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Chování lidí				
ČJS-5-2-04	Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	Používání peněz, odhad a kontrola vrácených peněz, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení	MULT – Lidské vztahy			
<i>LIDÉ A ČAS</i>						
ČJS-5-3-01	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy					
ČJS-5-3-02	Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti					
ČJS-5-3-04	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik					
	státní svátky spojí s příslušnými fakty a událostmi, vyjmenuje nejvýznamnější památná místa ČR	státní svátky, památná místa				
	orientuje se na časové přímce	orientace v čase				
	vypráví o životě Slovanů v období Sámovy říše, Velké Moravy	dávní Slované				
	popíše život v pravěku, vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností	Staré pověsti české				

	objasní počátky křesťanství, vysvětlí význam příchodu Cyrila a Metoděje na naše území	Konstantin a Metoděj Vánoce, Velikonoce				
	charakterizuje život lidí za vlády Přemyslovců, odůvodní, kteří Přemyslovci a proč byli prohlášeni za svaté	Sv. Václav, sv. Ludmila				
	charakterizuje hospodářský a společenský rozvoj Českého státu za vlády Karla IV.	život ve středověku Karel IV.				
	vysvětlí učení J. Husa, vysvětlí, kdo byli Husité a za co bojovali	Jan Hus, Husité				
	vyjmenuje významné osobnosti v období husitských válek	husitské války, zbraně				
	vysvětlí, proč došlo v období vlády císaře Rudolfa II. k rozkvětu Prahy	vláda Habsburků, císař Rudolf II.				
	vysvětlí význam díla J. A. Komenského	J. A. Komenský				
	ROZMANITOST PŘÍRODY					
ČJS-5-4-01	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka	základní podmínky života živých organismů, jejich základní společné znaky; rozdíly mezi rostlinami a živočichy	EVVO – Základní podmínky života			
ČJS-5-4-03	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Ekosystémy nejznámější živočichové a rostliny jednotlivých ekosystémů	EVVO - Ekosystémy			

ČJS-5-4-04	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Třídění organismů				
ČJS-5-4-05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ochrana životního prostředí vliv člověka na životní prostředí, vážné důsledky poškozování životního prostředí, patřičná opatření pro ochranu přírody	EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Vytvoření ankety na téma třídění odpadů	
ČJS-5-4-07	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	neživá příroda vlastnosti vody, vzduchu, půdy				
	experimentuje s magnetem a sleduje účinky magnetické síly	magnetismus				
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ						
ČJS-5-5-04	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	základní pravidla silničního provozu, výcvik na dopravním hřišti				

ČJS-5-5-05	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Zdraví a jeho ochrana				
ČJS-5-5-06	Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Zdraví a jeho ochrana				
ČJS-5-5-07	Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	zdraví a jeho ochrana				

Člověk a jeho svět – 5. ročník

Kódy	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 5. ročníku díky (v) předmětu Člověk a jeho svět žák:</i>					
	MÍSTO, KDE ŽIJEME					
ČJS-5-1-03	Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy	orientace na mapách světa a Evropy světadíly, ostrovy, poloostrovy a oceány na Zemi, poloha ČR	GLOB – Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané		Práce s mapou on-line	

		vzhledem k Evropě, světu, přírodní podmínky Evropy				
ČJS-5-1-05	Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Hlavní města a charakteristické znaky vybraných evropských států	GLOB – Evropa a svět nás zajímá			
	vyjmenuje a vyhledá na mapách sousední státy ČR, popíše jejich polohu, stručně posoudí jejich hospodářskou a společenskou vyspělost, vyhledá známé oblasti cestovního ruchu	sousední státy ČR				
LIDÉ KOLEM NÁS						
ČJS-5-2-02	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	principy demokracie, vlastnosti lidí, rizikové situace a rizikové chování, předcházení konfliktům	MULT – Lidské vztahy			
ČJS-5-2-03	Orientuje se v základních formách vlastnictví, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Vlastnictví soukromé, společné, veřejné, osobní Hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje, půjčky, úspory			Tabulka – měsíční výdaje v rodině	
LIDÉ A ČAS						
ČJS-5-3-01	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů					
ČJS-5-3-02	k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy					

ČJS-5-3-04	Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti					
	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik					
	vysvětlí význam díla J. A. Komenského	J. A. Komenský				
	zdůvodní význam reforem, které provedla Marie Terezie a Josef II.	Marie Terezie, Josef II. a jejich reformy				
	posoudí význam národních obrozenců pro rozvoj a záchranu českého jazyka, kultury a hospodářství	Národní obrození a jeho významní představitelé, průmyslová revoluce a vynálezy				
	posoudí význam 1. světové války pro české země	1. světová válka				
	objasní vznik Československé republiky, vypráví o životě v první republice, uvede nejvýznamnější osobnosti	vznik samostatné Československé republiky, hospodářský, společenský a politický rozvoj				
	posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace, hovoří o nejvýznamnějších událostech, které se týkaly naší vlasti	2. světová válka, české země v období nacistické okupace				

	charakterizuje život v naší zemi od skončení 2. světové války po současnost	Komunismus, Sametová revoluce				
<i>ROZMANITOST PŘÍRODY</i>						
ČJS-5-4-02	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	základní podmínky života na Zemi, význam Slunce pro život na zemi, důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce, střídání ročních období, střídání dne a noci, postavení planet ve vesmíru, význam výzkumu vesmíru	EVVO – Základní podmínky života			
ČJS-5-4-03	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách	Podnebné pásy, přiřazování organismů k jednotlivým oblastem, přizpůsobení rostlin a živočichů některým podnebným pásmům, rozmanitosti přírody v Evropě a ve světě				

ČJS-5-4-05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	vliv člověka na prostředí, ochrana přírody a prostředí	EVVO – Vztah člověka k prostředí			
	vysvětlí využití síly u jednoduchých strojů	člověk a technika				
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ						
ČJS-5-5-01	využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	lidské tělo, péče o zdraví				
ČJS-5-5-02	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vývoj jedince, rozmnožovací soustava				
ČJS-5-5-03	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim - plánování				

Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Vzdělávací oblast *Člověk a společnost* zařazená do vzdělávacího programu naší školy na 2. stupni navazuje na společensky zaměřené části vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět realizované v 1. až 5. ročníku. Vzdělávací obsah této oblasti vybavuje žáky naší školy dovednostmi a znalostmi potřebnými pro aktivní život v demokratické společnosti. Tato oblast má velký význam pro rozvoj všech kompetencí (zejména kompetencí občanských), primárně směřuje k tomu, aby se žáci ve svém životě chovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, vědomě uplatňující svá práva a plnící své povinnosti. Důležitou součástí této vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Díky svým cílům a svému obsahu umožňuje tato vzdělávací oblast včlenění většiny průřezových témat.

Vzdělávací oblast *Člověk a společnost* realizujeme prostřednictvím oboru **Dějepis** (ve stejnojmenném předmětu, který má v každém ročníku 2. stupně dvouhodinovou dotaci) a oboru Výchova občanství, který realizujeme prostřednictvím předmětu **Občanská výchova** (zařazeného do učebního plánu 6. až 9. ročníku vždy jednu hodinu).

Dějepis

Charakteristika předmětu Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Výuka předmětu *Dějepis* otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva i našeho národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě. Důraz je položen především na hlubší poznání dějin českého národa a našeho regionu v kontextu s evropským a světovým vývojem. Posláním dějepisu je uchování historické paměti, předávání historické zkušenosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí s definitivními závěry, že vše kladné a hodnotné v minulosti vytvořené je vkladem pro budoucnost a musí být zachováno. Osvojení vzdělávacího obsahu předmětu *Dějepis* přispívá ke komplexnějšímu pohledu na historii, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa, k intenzivnějšímu citovému vztahu žáků k poznávanému a k rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení.

Žáci si prostřednictvím tohoto předmětu osvojují dovednosti práce s jednoduššími i složitějšími dokumenty různého charakteru, které využívají jako zdroj informací. Učí se orientovat se v historických, etických a politických faktech a přitom si utvářet svůj vlastní hodnotový systém.

Předmětu dějepis jsou v každém ročníku 2. stupně věnovány 2 hodiny týdně.

Do vzdělávacího obsahu *Dějepis* jsou začleněna témata průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* (tematického okruhu *Mezilidské vztahy*), *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* (tematický okruh *Jsme Evropané*), *Výchova demokratického občana* (tematický okruh *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování*) a *Multikulturní výchova* (tematický okruh *Multikulturalita*).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

kompetencí k učení

- vedeme žáky k tomu, aby chápali probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu
- žákům zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- nabízíme žákům řadu aktivačních metod (návštěva archivu, zámku, exkurze, výstavy)

2. kompetencí k řešení problémů

- ve výuce pracujeme s atlasy, slovníky, encyklopediemi apod.
- učíme žáky rozlišovat různé druhy pramenů a jejich vypovídací hodnotu (mýty, pověsti, kroniky atd.)
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- motivujeme žáky, aby při řešení problémů současného světa objevovali paralely s historií

3. kompetencí komunikativních

- vedeme žáky k tomu, aby se při svých jazykových vystoupeních (např. referátech) vyjadřovali výstižně a v logickém sledu
- žákům umožňujeme při diskuzích formulovat a vyjadřovat své myšlenky
- žákům nabízíme možnost v řízené diskuzi naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, obhajovat svůj názor, hledat věcnou a vhodnou argumentaci
- učíme žáky pracovat s různými typy textů (s tabulkami, plány, mapami, grafy atd.)

4. kompetencí sociálních a personálních

- při výuce vytváříme situace, kdy žáci pracují společně při řešení úloh
- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby jim v činnostech pomáháme
- při některých úlohách umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat

5. kompetencí občanských

- učíme žáky respektovat, chránit a cenit naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům
- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- žáky vedeme k aktivnímu zapojování se do kulturního dění na škole i ve městě
- rozvíjíme u žáků chápání základních principů zákonů a společenských norem
- přesvědčujeme žáky o správnosti nenásilných cest při řešení konfliktů

6. kompetencí pracovních

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- vedeme žáky k využívání znalostí získaných nejen ve škole, ale i mimo ni
- požadujeme, aby žáci objektivně vyhodnocovali výsledky své činnosti, poučili se ze svých chyb, pokusili se o jejich nápravu

Dějepis v 6. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 6. ročníku díky (v) předmětu Dějepis žák:</i>					
	<i>Člověk v dějinách</i>					
D - 9-1-01	porozumí významu dějepisných znalostí pro život ve společnosti, uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	Dějiny a smysl dějepisu				
D-9-1-02	uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto informace shromažďovány	historické prameny				
D-9-1-03	orientuje se na časové ose a v historické mapě, seřadí historické období v chronologickém sledu	periodizace dějin, historická mapa				
	<i>Počátky lidské společnosti</i>					
D-9-2-01	popíše život pravěkých sběračů a lovců, jejich kulturu	Pravěk -vývojové typy člověka		Vv - jeskynní malby		
	vysvětlí nezbytnost přechodu pravěké společnosti od lovu k chovu a od sběru k pěstování, na základě změny klimatu	-společnost v pravěku -vývoj řemesel -kovy				
	srovná vývojové typy člověka					
D-9-2-02	objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost					

<i>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</i>						
D-9-3-01	rozpozná souvislost mezi přírodními a podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Období nejstarších států -vznik států, typy starověkých států - Starověký Egypt, Indie, Čína	DEM- Občan, občanská společnost a stát			
D-9-3-02	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví		MULT - Kulturní diference			
D-9-3-03	vysvětlí na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Starověké Řecko Kréta Athény Sparta	GLOB-Jsme Evropané	Čj - Staré řecké báje a pověsti		
	uvede příklady nejvýznamnějších kulturních památek antického světa	Starověký Řím				
	na příkladu antických kulturních památek posoudí jejich smysl a význam					
	popíše podstatu křesťanství a vysvětlí jeho vliv na rozvoj evropské civilizace	Křesťanství				
	nalezne společné znaky křesťanství a judaismu					
D-9-3-04	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		DEM - principy demokracie			

			jako formy vlády a způsobu rozhodování			
--	--	--	--	--	--	--

Dějepis v 7. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
<i>na konci 7. ročníku díky (v) předmětu Dějepis žák:</i>						
<i>Křesťanství a středověká Evropa</i>						
D-9-4-01	popíše změnu, která nastala příchodem nových etnik, příchodem křesťanství a vznikem nových států	Vytváření středověké Evropy	MULT - Etnický původ			
D-9-4-05	objasní postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	zrod feudální společnosti				
	vyjmenuje nové říše a státy a objasní jejich kulturní odkaz	Byzantská, arabská, franská říše				

D-9-4-04	vysvětlí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	Křesťanství				
	určí dobu a místo vzniku křesťanství					
	popíše základní myšlenky tohoto náboženství					
	popíše proces budování prvního státního útvaru na našem území	Sámova říše a vznik prvních státních útvarů na našem území				
D-9-4-03	objasní postavení Velkomoravské říše a vývoj českého státu v evropských souvislostech	Velkomoravská říše				
	objasní, kdy křížové výpravy vznikly, jejich příčinu, směr a důsledky	Křížové výpravy				
D-9-4-05.1	rozliší základní znaky románského slohu, uvede příklady románských památek	Románská kultura -znaky, památky		VV-Románské umění		

	popíše změny v zemědělství a vznik měst	Změny v zemědělství, vznik měst				
	vysvětlí příčiny růstu významu Přemyslovců	Poslední Přemyslovci na českém trůnu				
	popíše příčiny boje mezi Anglií a Francií a uvede příklady konfliktů	Boj mezi Anglií a Francií				
D-9-4-05.2	rozliší základní znaky gotického slohu, uvede příklady významných gotických památek	Gotická kultura		VV-gotické umění Hv - středověká hudba, polyfonie		
	vysvětlí příčiny a důsledky změn v postavení českého panovníka	Lucemburkové -Jan Lucemburský				
	objasní přínos Karla IV. českým zemím a jejich postavení v Evropě	-český stát za Karla IV.				
	objasní nové myšlenky žádající reformu církve, reakci církve na tyto požadavky	Reformace				

	porozumí hlavním myšlenkám Husova učení	Jan Hus a husitství				
	zhodnotí pozici Jana Husa v katolické církvi					
D-9-5-02	objasní význam husitské tradice pro český politický a kulturní život					
	zhodnotí přínos vlády husitského krále a odkaz jeho mírové snahy v dnešním světě	Vláda Jiřího z Poděbrad	GLOB - Jsme Evropané			
	popíše základní znaky renesanční architektury a výtvarného umění	Renesance a humanismus		HV - renesanční hudba		
D-9-5-01	vysvětlí představu antického ideálu člověka a nové myšlenky tohoto období			VV-renesanční umění		
	pojmenuje změny, které nastaly v důsledku šíření renesance a humanismu					
	popíše vývoj českého státu pod vládou Jagellonců	Český stát pod vládou Jagellonců				
<i>Objevy a dobývání, počátky nové doby</i>						
D-9-5-03	Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky, uvede nejvýznamnější země a osobnosti	Zámořské objevy Pokrok ve výrobě a obchodu				

D-9-5-04	porovná postavení českého státu v Evropě před nástupem Habsburků na český trůn a po něm	Nástup Habsburků na český trůn				
	popíše vývoj vztahu habsburského panovníka a českých stavů	Boj českých stavů proti habsburským panovníkům				
D-9-5-05	vysvětlí příčiny a popíše průběh třicetileté války, posoudí důsledky války pro obyvatelstvo českých zemí	Třicetiletá válka				

Dějepis v 8. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<p>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu</p> <p>Dějepis žák:</p>					
<i>Modernizace společnosti</i>						

D-9-6-01.1	popíše projevy absolutismu v západní a východní Evropě	Anglie, Francie, Rusko v 17. století	GLOB - Evropa a svět nás zajímá			
	rozpozná základní znaky baroka	Baroko v Evropě a v našich zemích		Hv - barokní hudba Vv - barokní umění		
	určí významné barokní památky u nás	mor		Př - bakterie, blechy, krysy...		
	vyjmenuje osobnosti vědy, vysvětlí přínos jejich bádání a vynálezů	zrod moderní vědy				
	vysvětlí podstatu osvícenství	osvícenství				
D-9-6-01.2	uvede zemi, dobu vzniku hnutí a jeho představitele, objasní vliv hnutí na tehdejší společnost					
D-9-6-01.3	porozumí myšlenkám osvícenského absolutismu a reformám jako významným změnám pro život člověka	Evropské státy v 18. stol. - Rusko, Prusko, Polsko				

D-9-6-01.4	popíše vývoj v českých zemích po třicetileté válce a za reformních panovníků	České země a habsburská monarchie po třicetileté válce, české země za Marie Terezie a Josefa II.				
	popíše vznik a počátky USA	boj anglických osad v Severní Americe za nezávislost				
	vysvětlí příčiny vzniku francouzské revoluce	Francouzská revoluce	DEM -			
D-9-6-02.1	popíše průběh francouzské revoluce a její důsledky pro Francii i zbytek Evropy	-myšlenky -příčiny	Občan, obč.společ			
	vyjmenuje základní myšlenky Deklarace práv člověka a občana	-Deklarace práv člověka a občana	nost a stát			
	popíše hlavní události období Napoleonovy vlády	Napoleon napoleonské války				
D-9-6-02.2	objasní vliv napoleonských válek na konkrétní evropské státy					

D-9-6-02.3	objasní význam vídeňského mírového kongresu pro politické uspořádání Evropy po napoleonských válkách	rozbití starých společenských struktur v Evropě				
D-9-5-07	vyjmenuje základní znaky klasicismu a romantismu	Klasicismus a romantismus				
D-9-6-03.1	vysvětlí proces formování novodobého českého národa	České národní obrození		Čj - NO		
	uvede hlavní jazykové, kulturní, politické požadavky a vyjmenuje důležité osobnosti tohoto období					
D-9-6-03.2	uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Rok 1848 v Evropě a v českých zemích				
	vysvětlí důsledky sjednocení obou zemí	Sjednocení Itálie Německa				
	popíše typické rysy ruského absolutismu 2. pol. 19. stol.	Carské Rusko				
	objasní politický vývoj v USA ve 2. pol. 19. stol.	Občanská válka v USA	MULT - Multikultura ralita	Hv - vznik populární hudby v USA		
	vysvětlí příčiny rozdělení říše do dvou částí					

	popíše, jak se projevoval Bachův absolutismus ve společnosti	Vznik Rakouska - Uherska				
D-9-6-06.1	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje Evropy a světa	Rozmach průmyslové revoluce				
D-9-6-06.2	popíše konflikty mezi mocnostmi a význam kolonií	Kolonie a kolonialismus				

Dějepis v 9. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Dějepis žák:</i>					
Moderní doba						
	popíše příčiny, průběh a důsledky 1. světové války	1. světová válka příčina, záminka, průběh a důsledky	MULT - Kulturní diference OSV - Komunikace	ČJ - Na západní frontě klid, Dobrý voják Švejk		

D-9-7-01	uvede příklady zneužití vynálezů a objevů ve válkách a zamyslí se nad jejich dopadem na lidstvo	rozvoj válečné techniky			anketa formou kahootu	
	porovná politické rozdělení Evropy před válkou a po ní	nová mapa Evropy ruská revoluce vznik ČSR	DEM - Občan, obč. společnost, stát	Z - politická mapa Evropy		
D-9-7-02	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů a uvede je do souvislosti s růstem moci totalitních režimů v Evropě	krize demokracie v Evropě	DEM - Principy demokracie	OV - demokracie a totalita		
	analyzuje průběh a důsledky hospodářských a politických krizí ve vybraných demokratických státech	velká hospodářská krize 20.let mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, ČSR, USA			koláž hist. fotografií (srovnání amer. a evrop. život. úrovně)	
D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, popíše příčiny jejich nastolení v ekonom. a polit. souvislostech, zamyslí se na důsledky jejich existence pro svět	totalitní systémy - komunismus, nacismus, fašismus Německo, Itálie, SSSR				
D-9-7-05.1	porozumí vývoji československo - německých vztahů a postavení ČSR v evropských souvislostech	První republika a meziválečný svět				
D-9-7-05.2	popíše vnitřní poměry v Československu v období mezi dvěma světovými válkami	Mnichov, Protektorát Čechy a Morava	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ úvaha Hv - Voskovec, Werich		proslov E. Beneše k lidu - kladení otázek

	popíše příčiny, průběh a důsledky 2. světové války	2. světová válka příčiny a průběh				
	zhodnotí vztah Čechů k Třetí říši v období 2. světové války	situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj				
D -9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	holocaust	MULT - Lidské vztahy, Etnický původ	Čj - holocaust v literatuře	v G-učebně sdílí odkazy k tématu, přidává komentáře	
Rozdělený a integrující se svět						
D-9-8-01	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	globální důsledky 2.sv.války atomová hrozba	EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	CH, F - štěpení jádra		
	porozumí pojmu studená válka a vysvětlí příčiny vzniku studené války a uvede příklady vojenského střetávání supervelmocí v období studené války	Studená válka	MEV - Fungování a vliv médií ve společnosti	OV - plánované a tržní hospod.		
	charakterizuje příčiny a důsledky začlenění ČSR do sovětského bloku, srovná ekonomický vývoj a politický systém vybraných států východního a západního bloku	komunistická diktatura ČSR	MEV - Interpretace vztahu med.sdělení a reality,	ČJ - propaganda v literatuře	polit.propagan da v čsl. filmu (střih videa, sdílení v G-uč.)	
D-9-8-02	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	rozpad komunistického bloku, rozšiřování NATO, vznik EU	GLOB - Jsme Evropané			

D-9-8-03	objasní pojem rozvojová (hospodářsky méně vyspělá) země a posoudí postavení rozvojových zemí	rozpad koloniálního systému		Z - země třetího světa		
D-9-8-04	uvede příklady globálních, kontinentálních a regionálních problémů současného světa	problémy současného světa	MULT - Princip soc.smíru a solidarity, Multikulturalita EVVO - Vztah člověka k prostředí	Ov, Z - globalizace, globální problémy	v PPT vypracuje prezentaci na vybrané téma	

Občanská výchova

Charakteristika předmětu Občanská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět *Občanská výchova* vede žáky k vlastnímu sebepoznání, k pochopení jejich místa ve společnosti i toho, jak společnost prostřednictvím ekonomiky a práva funguje, směřuje tak k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáka. Žáci se tu učí být aktivními občany demokratické společnosti, kteří využívají svých práv a dodržují své občanské povinnosti. Tím má předmět velký význam pro rozvoj občanských kompetencí žáků, svým obsahem však osvětluje a rozvíjí i další klíčové kompetence. V předmětu jsou tímto směrem integrovány poznatky a dovednosti, které si žáci osvojili v předchozím období v předmětu *Člověk a jeho svět*, a souběžně získávají v Dějepisu, Zeměpisu, Přírodopisu i jiných předmětech se zkušenostmi z osobního života žáků.

Předmět *Občanská výchova* má v učebním plánu naší školy v 7., 8. a v 9. ročníku jednodinovou dotaci.

Z cílů a obsahu předmětu *Občanská výchova* vyplývá, že jsou v něm včleněna témata všech tematických okruhů průřezového tématu *Výchova demokratického občana*. Předmět se však zabývá rovněž tématy *Osobnostní a sociální výchovy* (zejména jeho tematických okruhů *týkajících se osobnostního rozvoje*) i všech ostatních průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

kompetencí k učení

- vybíráme takové úkoly, při kterých žáci pracují s různými zdroji, získané informace třídí, vyhodnocují a prezentují
- vybíráme taková témata, která jsou aktuální a vycházejí z osobního života žáků

2. kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby srovnávali společenské jevy ve vlastní zemi (městě) s podobnými i zcela odlišnými jevy v evropském i celosvětovém měřítku

kompetencí komunikativních

- vyžadujeme, aby při výuce, při přípravě referátů a různých domácích úkolů, žáci zpracovávali informace z různých
- zdrojů a výsledky své práce vhodným způsobem prezentovali svým spolužákům
- vytváříme takové situace, v nichž si žáci procvičují dovednost vyjadřovat se a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat názory ostatních a kriticky vnímat a hodnotit jednání druhých lidí

4. kompetencí sociálních a personálních

- vytváříme učební situace, při nichž si žáci vzájemně pomáhají při osvojování i opakování učiva, a to jak ve dvojicích, tak také v menších skupinách
- vedeme žáky k tomu, aby si své práce před prezentováním před celou třídou vyhodnocovali nejdříve vzájemně ve dvojicích (či menších skupinách)
- umožňujeme žákům vyjadřovat své pocity, city, dojmy a nálady prostřednictvím různých cvičení
- společně vytváříme pravidla pro práci ve skupině (třídě), postupy při řešení různých konfliktů a pravidelně je vyhodnocujeme

5. kompetencí občanských

- učíme žáky orientovat se v rozmanitých situacích rodinného, pracovního a občanského života tak, aby jim získané znalosti byly oporou při vytváření vztahů k jiným lidem
- dbáme na to, aby žáci získali použitelné poznatky z oblasti práva a prakticky aplikovali zásady odpovědného a správného rozhodování v životě

6. kompetencí pracovních

- vytváříme situace, při nichž musí žáci spolupracovat nejen ve výuce, ale i při mimoškolních aktivitách
- dáváme žákům prostor k přemýšlení o jejich vlastní budoucnosti a o tom, jak chtějí řešit různé životní situace v souladu s vlastním svědomím

Občanská výchova v 7. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 7. ročníku díky (v) předmětu Občanská výchova žák:</i>					
	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI					
VO-9-1-01	vyjmenuje státní symboly a objasní účel jejich používání	státní symboly				
	vybere tři skutečnosti (místa, památky, stavby, osobnosti...), kterými by charakterizoval Českou republiku, a zdůvodní svůj výběr	vlast, národ, tradice	GLOB-Evropa a svět nás zajímá	D - Počátky českého státu		
VO-9-1-02	rozdělí projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	vlastenectví, národ, národnost	GLOB-Objevujeme Evropu a svět			
	vysvětlí pojem kultura a vyjmenuje některé kulturní instituce, včetně jejich významu a náplně	kultura, kulturní instituce, kultura hmotná a duševní				
	vyjádří vlastními slovy, co je masová a zábavná kultura, co jsou masmédiá	masmédiá				
VO-9-1-05	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	reklama, propaganda	MED Interpretace vztahu med. sdělení a reality			

	sleduje mediální informace a posoudí, zda jsou věrohodné, v čem jsou přínosem a v čem spočívá jejich případné nebezpečí	mediální informace	MED Stavba mediálních sdělení			
VO-9-1-07	předvede vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	komunikace, konflikt, asertivita	OSV-Komunikace			
VO-9-1-08	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám	tolerance				
VO-9-1-09	rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	extremismus, rasismus, xenofobie				
	uvede a na příkladech rozliší morální a nemorální chování, zaujme vlastní postoj k příkladům různých situací, uvede příklady nemorálního chování, které ale není protiprávní	právo a morálka		D - morálka a kritika církve (J. Hus)		
	uvede, která základní práva garantuje Listina práv a svobod, zdůvodní význam práv pro život	Listina základních práv a svobod	DEM-Občan, občanská společnost a stát			
	vyhledá příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkává s porušováním základních lidských práv	lidská práva	DEM-Občan, občanská společnost a stát			

	napíše, která základní práva dítěte vymezuje Úmluva o právech dítěte, uvede příklady porušování práv dětí	prevence, šikana, týrání dětí	OSV-kreativita			
ČLOVĚK JAKO JEDINEC						
VO-9- 2-01	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	vnitřní svět člověka	OSV-Sebepoznání a sebepojetí			
VO-9- 2-02	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	vůle	OSV-seberegulace a sebeorganizace			
VO-9- 2-03	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	sebereflexe				
VO-9- 2-04	popíše, jak lze usměrňovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	charakter, vlastnosti, seberozvoj	OSV-psychohygiena			
	vyjádří svou představu o vlastní budoucnosti, stručně charakterizuje své cíle a plány	životní plánování a perspektivy				
	vyjmenuje instituce poskytující pomoc a radu v náročných životních situacích	poradny	OSV-Hodnoty, postoje, praktická etika			

Občanská výchova v 8. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Občanská výchova žák:</i>					
	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ					
VO-9-9-3-01	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	vlastnictví a majetek				
VO-9-3-07.1	rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje	rozpočet státu, daňový systém				
	vysvětlí význam sociální politiky státu a popíše činnost některých institucí sociální záchranné sítě	sociální politika státu		D - nové myšlenkové směry před VFR		
VO-9-3-07.2	uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	soc. dávky a příspěvky				
	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO					
VO-9-4-01	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	stát, typy a formy států				

VO-9-4-03	objasní výhody demokratického řízení státu pro každodenní život občanů	principy demokracie, ústava, volební právo	DEM-Občanská společnost a škola	D - VFR, ústava		
	rozliší režimy demokratické a totalitní	demokracie, totalita, anarchie	DEM-Občan, občanská společnost a stát			
VO-9-4-02	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	státní moc ČR orgány státní moci, moc zákonodárná, výkonná a soudní, proces schvalování zákona				
VO-9-4-04	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	principy demokracie polit. pluralismus	DEM-Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			
	uvede nejdůležitější politické strany ČR a vysvětlí, čím se ve svých programech zásadně liší	polit. strany, polit. pluralismus, koalice, opozice		D - nový myšlenkový směr marxismus		
	objasní význam voleb v demokratické společnosti	volby	DEM-Formy participace občanů v politickém životě			
	popíše volební systémy ČR	volební systémy				

	vyloží, co vše potřebuje vědět a splnit, aby se mohl aktivně zapojit do voleb jako volič	volební právo				
	ČLOVĚK JAKO JEDINEC					
	na příkladech vyloží, jaké okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese a jaký význam má volba povolání pro vlastní život	volba povolání	OSV-Poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti			
	na příkladech popíše některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti (schopností, dovedností...)	seberegulace	OSV-Seberegulace a sebeorganizace			

Občanská výchova v 9. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Občanská výchova žák:</i>					
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ						
VO-9-3-03	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí rozdíl mezi nimi	peníze, platební karty				
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroků, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky, pojišťovny				
VO-9-3-05	uvede a porovná možnosti, jak může nakládat s penězi	rozpočet, deficit, investice, úspory, úvěry, leasing, splátkový prodej				
VO-9-3-06.1	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	trh, nabídka, poptávka				
VO-9-3-06.2	objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH	ceny, monopol, konkurence				

VO-9-3-06.3	popíše vliv inflace na hodnotu peněz	inflace				
MEZINÁRODNÍ VZTAHY A GLOBÁLNÍ SVĚT						
VO-9-5-01	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	mezinárodní společenství, EU	GLOB- Objevujeme Evropu a svět	Z - mezinárodní organizace		
VO-9-5-04	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky	globální problémy světa	EVVO-Lidské aktivity a problémy živ. prostředí		vyhledávání s aplikací google maps	
VO-9-5-05	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů					
	vysvětlí pojem globalizace a porovná její klady a zápory	globalizace	EVVO- vztah člověka k prostředí	Z - globalizace		
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO						
VO-9-4-05.1	přiměřeně uplatňuje svá práva, vč. práv spotřebitele a respektuje práva druhých lidí	právo v každodenním životě				
VO-9-4-05.2	posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	lidská práva		OSV - Mezilidské vztahy		
VO-9-4-06	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	občanský zákoník, zákoník práce, zákon o rodině				

VO-9-4-07	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	náležitosti dohody a smlouvy				
VO-9-4-08	održuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	trestní zákoník				
VO-9-4-09	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů					
VO-9-4-10	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	přestupek a trestní čin				
VO-9-4-11	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	korupce				
	ČLOVĚK JAKO JEDINEC					
	zváží vliv náboženství na přístup člověka k chápání světa a sebe samého	náboženství	OSV-Hodnoty, postoje, praktická etika			
	zhodnotí možná nebezpečí působení náboženských sekt na osobnost člověka	sekty				
	vyjádří svou představu o vlastní budoucnosti, stručně charakterizuje své cíle a plány	životní plánování a perspektivy				
	vyjmenuje instituce poskytující pomoc a radu v náročných životních situacích	poradny				

Svět pod drobnohledem

Charakteristika volitelného předmětu Svět pod drobnohledem

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelný předmět *Svět pod drobnohledem* vede žáky k odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn. Žáci promýšlejí a nahlíží na jejich souvislosti a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase. Dalším zaměřením tohoto předmětu je také hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými jevy a procesy v celosvětovém měřítku. Volitelný předmět reaguje na aktuální dění ve společnosti, rozvíjí u žáka schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich. Rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti.

Volitelný předmět *Svět pod drobnohledem* je určen žákům 9. ročníku a v učebním plánu je mu vymezena 1 hodina týdně.

Do předmětu *Svět pod drobnohledem* byla včleněna průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

kompetencí k učení:

- operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádíme věci do souvislostí, propojujeme do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváříme komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

2. kompetencí k řešení problémů:

- podporujeme žáky v tvořivém přístupu k hledání originálních řešení,
- nabízíme žákům příležitosti k rozvoji svého kritického myšlení a vedeme je k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

3. kompetencí komunikativních:

- žáci jsou vedeni k vyjadřování svých názorů a myšlenek, pracují na svém vyjadřování, jeho formulaci, výstižnosti a kultivovanosti svého projevu

4. kompetencí sociálních a personálních:

- žáci jsou vedeni ke vzájemné spolupráci, v případných projektech pracují v týmech
- nabízíme takové formy výuky, které vybízejí žáka k diskuzi, oceňování zkušeností druhých lidí a respektu různých úhlů pohledu

5. kompetencí občanských:

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot

6. kompetencí pracovních:

- nejen obsah ale i formy výuky nabízejí žákovi využít své znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost

7. kompetencí digitálních:

- žáci využívají digitální technologie k získávání informací a přesnějších dat, která následně kriticky posuzují, sdílejí či upravují
- nabízíme příležitosti k přemýšlení a posouzení etického chování v digitálním prostředí

Svět pod drobnohledem (volitelný předmět)

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>díky (v) předmětu Svět pod drobnohledem žák:</i>					
	Srovná projevy kultury v evropském i globálním kontextu	Výhody kulturní odlišnosti	GLOB – Jsme Evropané	Z – regionální zeměpis	Získávání informací z aplikace Google maps	
	Popíše společné znaky a odlišnosti kultur a hodnotí je v širších souvislostech		MULTI – Etnický původ	D – co nám daly jiné kultury...		
	Porozumí vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů	Globální problémy	GLOB – Evropa a svět nás zajímá	Ov – globální problémy	porovnávání informací z webů různých států (USA, Čína, ČR, Rusko, Polsko...)	
	Popíše cíle a strategie vybraných mediálních obsahů	Média	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních informací	Čj – tvorba mediálního obsahu		

	Zhodnotí roli médií ve společnosti		MED – Fungování a vliv médií ve společnosti			
	Rozpozná manipulaci médií s veřejností	Manipulace			Práce na sociálních sítích	
	Analyzuje etické aspekty různých životních situací	Duchovní rozměr člověka	OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika	Ov - náboženství		
	Respektuje odlišnosti mezi lidmi		OSV – Poznávání lidí			
	Komunikuje otevřeně, s porozuměním pro potřeby druhých	Komunikace, naslouchání	OSV - Komunikace			
	Posoudí a vyhodnotí společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu	Aktuální události ve světě	DEM – Občan, občanská společnost a stát	Ov – politické spektrum, volby, hospodářství, trh...		
	Uvědomuje si hodnotu různosti lidí, názorů, pohledů a přístupů	Hodnoty a postoje	OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika			

Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a příroda

Vzdělávací oblast *Člověk a příroda* zařazená do vzdělávacího programu naší školy na 2. stupni navazuje na přírodovědně zaměřené části vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* realizované v 1. až 5. ročníku. V této vzdělávací oblasti poznávají žáci přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojené, vzájemně se ovlivňují a působí na sebe. Díky tomuto poznání žáci získávají na jedné straně základ pro uvědomělejší a lepší používání moderních technologií, na druhé straně pochopení provázanosti člověka s okolním světem a nezbytnosti jejího dalšího rozvoje na základě udržitelnosti. Veškerý vzdělávací obsah této vzdělávací oblasti tak vede k rozvoji kritického myšlení a dovednosti řešit problémy.

Vzdělávací oblast *Člověk a příroda* realizujeme prostřednictvím oborů **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis** (ve stejnojmenných předmětech, vyučovaných s výjimkou chemie ve všech ročnících 2. stupně; chemie je pak zařazena v 8. a 9. ročníku).

Fyzika

Charakteristika předmětu Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět *Fyzika* patří mezi předměty vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Ve fyzice se žáci učí na základě pozorování a měření porozumět důležitým fyzikálním pojmům, veličinám a zákonitostem vyskytujícími se v přírodě. Výuka směřuje k pochopení souvislostí mezi jednotlivými předměty a významu všech zákonitostí přírody pro člověka. Fyzikálními úlohami si žáci objasňují podstatu fyzikálních jevů, které se vyskytují v denním životě, proto je výuka *Fyziky* zaměřena především na osvojování metod práce používaných při tvoření experimentů, měření, zpracování získaných údajů a jejich hodnocení a vyvozování závěrů. Při výpočtech úloh se rozvíjí logické myšlení a možnost využít znalostí matematiky s používáním tabulek a internetu při vyhledávání důležitých informací. Dále si tu žáci osvojují základní pravidla bezpečnosti práce, která využívají při fyzikálních pokusech.

Předmět *Fyzika* úzce souvisí s ostatními obory vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. S předmětem *Chemie* jej spojují například témata jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie, s *Přírodopisem* témata světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor a se *Zeměpisem* témata magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava.

Časová dotace předmětu *Fyzika* v učebním plánu na II. stupni je v 6. ročníku 1 hodinu a půl týdně (tedy jedna hodina je vyučována každý týden, druhá pak ve čtrnáctidenních intervalech), v 7. ročníku 2 hodiny, v 8. jednu hodinu a v 9. ročníku 2 hodiny týdně. Pro výuku *Fyziky* je často využívána odborná učebna. Často tu zařazujeme postupy badatelsky orientované výuky.

Do předmětu *Fyzika* bylo včleněno průřezové téma *Environmentální výchova* (tematické okruhy – *Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí*).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetencí k učení

- motivujeme žáky pro učení hlavně tím, že používáme témata, která jsou jim blízká – jsou ze skutečného života (jsou aktuální a mají pro ně samotné smysl)
- umožňujeme žákům vyhledávat v různých pramenech (internet, časopisy, encyklopedie, přírodovědecké filmy) potřebné informace, týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je efektivně v jejich dalším studiu
- učíme žáky správně pojmenovat fyzikální veličiny a znát jejich jednotky (dbáme na orientaci v tabulkách)
- umožňujeme žákům samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti a měřit různé fyzikální vlastnosti objektů, výsledky svých pozorování a měření zpracovávat a dále využívat pro své vlastní učení

2. kompetencí k řešení problémů

- praktickou činností ve výuce (pokusy) je dána žákům možnost, aby sami vyvodili definici nebo zákonitost daného jevu
- vedeme žáky k rozpoznávání problému v průběhu jejich fyzikálního vzdělání při využití všech dostupných metod pozorování, měření, experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky apod.
- vedeme žáky k vyjadřování a formulování problému, na který narazí při jejich fyzikálním vzdělávání

- umožňujeme žákům hledat, navrhovat či používat různé metody, informace nebo nástroje, které by mohly přispět k řešení daného problému

3. kompetencí komunikativních

- vedeme žáky k samostatné práci i práci ve skupinách, kde prezentují výsledky vlastní nebo skupinové práce, podporujeme je ve snahách formulovat vlastními slovy závěry z pokusů a pozorování
- dbáme na přesné definice fyzikálních zákonů a jejich následné objasnění vlastními slovy a umožňujeme žákům poznávat základní symboly a značky související s fyzikální problematikou

4. kompetencí sociálních a personálních

- dbáme na dodržování pravidel chování, které si žáci sami stanoví, týká se to hlavně respektování pravidel pro práci ve skupinách
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili pozitivní vztah k práci a respektovali práci spolužáků
- navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností

5. kompetencí občanských

- učitel vede žáky k pochopení komplexnosti světa, vytváří situace, v nichž se objasňují a zdůvodňují mezipředmětové vztahy (např. mezi fyzikou a zeměpisem, přírodopisem, chemií, matematikou), je kladen důraz na pochopení jejich vzájemného propojení z hlediska přírody a její ochrany
- učíme žáky dívat se na naši Zemi jako součást vesmíru, který je sice nekonečný, ale zdroje energie na Zemi důležité pro člověka jsou omezené

6. kompetencí pracovních

- žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali pravidla bezpečnosti práce při aktivitách s pomůckami, nástroji, přístroji a materiály a hlavně při pokusech s elektrickým proudem
- učitel hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků

Fyzika v 6. ročníku

kód	Očekávané výstupy <i>na konci 6. ročníku díky (v) předmětu Fyzika</i> žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
Látky a tělesa						
F-9-1-01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Látka, těleso, skupenství látek. Atomy, molekuly a jejich vlastnosti.				
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Vzájemné působení těles, síla, gravitační síla				
F-9-1-03	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Délka, obsah, objem, teplota, čas	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M- převody jednotek	Grafy v Excelu Kahoot – cvičení s převody jednotek	
F-9-1-04	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Hustota, hmotnost				
Magnetické vlastnosti látek						

F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet. Vyjmenuje části magnetu, oba póly (severní a jižní). Popíše jejich vlastnosti. Na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole. Popíše magnetické vlastnosti Země, orientuje se v pojmech severní a jižní zeměpisný pól. Popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití.	Magnety a jejich vlastnosti. Druhy magnetů, magnetická indukce. Magnetické pole a magnetické indukční čáry. Magnetické pole Země	EVVO – Vztah člověka k prostředí	Z – magnetické pole země	PPT(Word) – prezentace o magnetickém poli Země	
Elektrické vlastnosti látek						
F-9-6-02	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Seznámí se s elektrickými vlastnostmi látek, pomocí jednoduchých pokusů je zelektrizuje. Vysvětlí pojmy výboj, blesk a ví jak se ochránit proti nim.	Elektrování třením, druhy elektrického výboje. Elektroskop, elektrometr. Elektrické pole. Elektrický výboj, blesk.				
Elektrický obvod						
F-9-6-01	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Sestavení el. obvodu, zásady správného používání elektrických spotřebičů, bezpečnost při práci				
F-9-6-03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Elektrické vodiče a nevodíče.				

Fyzika v 7. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 7. ročníku díky (v) předmětu Fyzika žák:</i>					
Pohyb tělesa						
F-9-2-01	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb posuvný a otáčivý, pohyb přímočarý a křivočarý.				
F-9-2-02	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Měření rychlosti. Rychlost, dráha, čas.			Grafy v Excelu	
Síly a její vlastnosti						
F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Síla a skládání rovnoběžných a různoběžných sil		M – přesnost rýsování a znalosti geometrie v rovině		
	používá vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí. Rozlišuje jednotlivé druhy třecí síly a vnímá, jak nás ovlivňuje velikost třecí síly v praxi.	Tlak a tlaková síla. Smykové tření, valivé tření a odpor prostředí.				

Zákony kapalin a plynů.						
F-9-3-01	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. Objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení jevů užívá Pascalova zákona. Vyzná se v podstatě tlaku v kapalinách a plynech.	Pascalův zákon a jeho užití. Hydrostatický tlak a atmosférický tlak		Z – atmosférický tlak, vrstvy atmosféry	Kahoot – převody jednotek	
	vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly (Archimédův zákon), dokáže jej vysvětlit a jeho poznatky používá k výpočtům. Vyvodí podmínky pro plování těles v kapalině a určí souvislost velikosti ponořeného objemu tělesa a hustotou kapaliny.	Archimédův zákon v tekutinách, vztlaková síla působící na těleso v kapalině i atmosféře Země		OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Mechanické vlastnosti plynů						
	vysvětlí pojmy a příčiny atmosférického tlaku a tlakové síly s ním související. Vymenuje a popíše přístroje k měření atmosférického tlaku i tlaku uvnitř nádoby. Rozliší pojmy přetlak, podtlak.	Podtlak, přetlak, měření tlaku.				
Světelné děje						
F-9-6-05	využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh. Používá pojmy světelný zdroj, optické prostředí, šíření světla. Zná	Zdroje světla a jeho šíření, rychlost světla. Zatmění Slunce a Měsíce.		Z – fáze měsíce	Word nebo PPT prezentace – na téma Pohyb	

	hodnotu rychlosti světla ve vakuu. Vysvětlí vznik stínu i polostínu. Vyjmenuje měsíční fáze, zatmění Slunce i Měsíce.				slunce nebo fáze měsíce	
	formuluje zákon odrazu světla. Sleduje zobrazení tělesa rovinným zrcadlem a graficky ho znázorní. Rozlišuje kulová zrcadla a popíše jejich použití v praxi.	Zákon odrazu světla, zobrazení zrcadly – zrcadla v praxi				
F-9-6-06	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Čočky, optické klamy, optické přístroje, rozklad světla hranolem.				

Fyzika v 8. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Fyzika žák:</i>					
Práce, energie						
F-9-4-01	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Práce, výkon, pohybová a polohová energie, jejich vzájemné				

		přeměny a přenos, vnitřní energie. Zákon zachování energie				
Tepelné jevy						
	změny skupenství tělesa spojuje se změnami jeho vnitřní energie. Používají veličiny teplota tání, měrné skupenské teplo tání skupenské teplo tání, orientují se v tabulce teploty tání, porovnávají vlastnosti materiálů a spojují s nimi výhody a nevýhody materiálů. Popíší rozdíl mezi vypařováním a varem. Pojmenují různé změny skupenství.	Přeměny skupenství. Zvláštnosti vody.		CH – skupenství látek		
Pístové spalovací motory						
	podle modelu popíše základy konstrukce spalovacích motorů a objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem	Parní stroj, parní turbína, raketový motor	EVVO – Vztah člověka k prostředí		prezentace v PPT na téma motory (historie, budoucnost, druhy motorů)	
Zvukové jevy						
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně	Zdroje zvuku, šíření		Př – jak funguje ucho		
F-9-5-02	analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Prokáže znalost přibližné velikosti rychlosti	zvuky a jeho rychlost				

	<p>zvuku ve vzduchu, ve vodě. Definuje kmitočet a na základě něho výšku tónu. Určí hranice slyšitelnosti podle kmitočtu, používá pojmy ultrazvuk a infrazvuk. Popíše nucené chvění a rezonanci. Dokáže vysvětlit vznik ozvěny, vysvětlí pojem dozvuk. Je seznámen s přibližnými hladinami zvuku v dB, určí práh slyšení i práh bolesti. Popíše, proč je nebezpečné pobývat dlouho a často ve velkém hluku. Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

Fyzika v 9. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<p><i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Fyzika žák:</i></p>					
Elektrický proud						
	<p>stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu. Prokáže znalost pojmu perioda a kmitočet. Orientuje se v rozdílu mezi alternátorem a dynamem.</p>	<p>Proud, napětí, odpor. Elektrická energie, elektrické spotřebiče. Bezpečné zacházení</p>				

		s elektrickými spotřebiči.				
F-9-4-02	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Rozezná různé druhy elektráren.	Tepelné elektrárny.	EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí			
Elektromagnetické jevy						
F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet a jeho užití				
	rozliší stejnosměrný od střídavého proudu, pochopí elektromagnetické indukce, princip elektromotoru a transformátoru, jejich užití	Cívka s proudem v mag. poli, elektromotor, indukce, transformátor				
Jaderná energie						
	pochopí princip jaderné elektrárny, radioaktivity, jaderné záření, štěpení uranu	Jaderná energie a její užití. Jaderné síly, radioaktivita. Jaderná reakce, štěpná reakce. Jaderný reaktor a jaderná elektrárna. Termonukleární reakce	EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EVVO – Vztah člověka k prostředí	CH – štěpení atomu	PPT – druhy elektráren, výhody a nevýhody jaderné elektrárny	
Vesmír						

F-9-7-01	objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet. Vyzná se v sluneční soustavě, ve vzájemném pohybu těles soustavy, ve výzkumu vesmíru. Rozliší různé druhy vesmírných těles.	Sluneční soustava, vzájemná působení a pohyby jejich těles. Kamenné a plynné planety. Vesmírná tělesa.		Z – sluneční soustava	Word – prezentace planet sluneční soustavy	
----------	--	--	--	-----------------------	--	--

Chemie

Charakteristika předmětu Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmětem *Chemie* realizujeme stejnojmenný obor vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka tohoto předmětu je zaměřena na porozumění základním zákonitostem přírodních dějů (poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy) a na aplikaci chemických poznatků v běžném životě. Dále výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí a chemických látek a jejich reakcí, s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích. Velmi důležité je získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a získávání a upevňování dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech způsobených nebezpečnými látkami. *Chemie* prostřednictvím využívání různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) a důležitosti rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislostí a vztahů mezi nimi, jejich předvídání, popřípadě i ovlivňování vede žáky ke správnému jednání v reálném životě.

Předmětu *Chemie* vyučujeme v osmém ročníku 2 hodiny týdně a v devátém ročníku 1 hodinu týdně. *Chemie* je vyučována v odborné učebně – chemické laboratoři.

Do předmětu *Chemie* jsou včleněna průřezová témata *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* (zejména objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí a důležitost ochrany tohoto prostředí v regionu žáků) a *Environmentální výchova* (některá témata tematických okruhů *Ekosystémy* (vodní zdroje) a *Základní podmínky života* (voda, vzduch)).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení kompetencí:

1. kompetencí k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace z hlediska důležitosti i objektivity
- vedeme žáky ke správnému užití chemických termínů, znaků a symbolů používaných v reálném životě (včetně návodu k použití a poskytnutí první pomoci při používání chemikálií)
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posouzení a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím naučení se jednoduchých základních chemických značek vybraných prvků a vzorců používaných chemických sloučenin

2. kompetencí k řešení problémů

- napomáháme žákům k přechodu od smyslového poznávání k abstraktnějšímu poznávání založenému na chemických pojmech a modelech
- vedeme žáky k zobecňování získaných poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života
- učíme žáky ověřovat výsledky svých měření a výpočtů
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání závěrů z pozorování a z experimentů na základě užití přírodovědných zákonitostí
- rozvíjíme schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

3. kompetencí komunikativních

- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů

- vedeme žáky k přesnému chemickému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- motivujeme žáky k třídění dostupných informací (odborná literatura, internet, média, ...)

4. kompetencí sociálních a personálních

- kooperativním učením vedeme žáky k osvojování kooperativních dovedností a dovednosti společně hledat optimální řešení problémů
- týmovou prací motivujeme žáky k hodnocení výsledků celé skupiny i jednotlivců a učíme je naslouchat názorům druhých

5. kompetencí občanských

- vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a analogicky i jiných výdobytků rozvoje vědy a techniky
- motivujeme žáky k odpovědnosti za zachování životního prostředí

6. kompetencí pracovních

- motivujeme žáky ke kvalitním výsledkům vlastní práce (správné a pečlivé provedení chemického pokusu, přesné měření, přehledný zápis výsledků experimentu)
- vedeme žáky ke správnému a věcnému používání laboratorních pomůcek
- učíme žáky optimálně plánovat pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s poskytnutím první pomoci při úrazech spojených s prací s nebezpečnými chemickými látkami

Chemie v 8. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Chemie žák:</i>					
CH-9-1-01.1	určí společné a rozdílné vlastnosti látek	vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek				
CH-9-1-01.2	pracuje bezpečně s vybranými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí			

CH-9-2-01	rozlišuje směsi a chemické látky	směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, krystalizace, destilace, sublimace)				
CH-9-2-02	vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	roztok-hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok;				
CH-9-2-03	navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	OSV – Kreativita, Kooperace a kompetice			
CH-9-2-04	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití; uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	voda – destilovaná, pitná, odpadní;	EVVO – Základní podmínky života,			

		výroba pitné vody; čistota vody vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí			
CH-9-3-01	používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony				
CH-9-3-02	orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody			Referát o prvku v powerpointové prezentaci	

		v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo				
CH-9-4-01	rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost				
CH-9-4-02	aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza				
CH-9-5-01	porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí			

		kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů				
--	--	--	--	--	--	--

CH-9-5-02	orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	neutralizace	EVVO – Vztah člověka k prostředí OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			
-----------	---	--------------	--	--	--	--

Chemie v 9. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Chemie žák:</i>					
CH-9-6-01	rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků				

CH-9-6-02	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	EVVO – Ekosystémy			
CH-9-6-03	rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin				
CH-9-6-04	uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů			Referát v powerpointové prezentaci	
CH-9-7-01	zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	EVVO – Vztah člověka k prostředí			
CH-9-7-02	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	EVVO - Ekosystémy			

CH-9-7-03	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace detergenty, pesticidy a insekticidy	EVVO – Lidské aktivity a problémy životního prostředí			
-----------	--	---	---	--	--	--

Přírodopis

Charakteristika předmětu Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmětem *Přírodopis* realizujeme stejnojmenný obor vzdělávací oblasti Člověk a příroda, navazujeme jím na obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, kterým procházejí žáci 1. až 5. ročníku. Výuka tohoto předmětu je zaměřena na porozumění zákonitostem přírodních dějů (poznávání přírody jako systému, poznávání fungování jednotlivých ekosystémů, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy). Vycházíme tu z klasifikace živých organismů, kde se zabýváme i tím, na jakých principech k tomuto třídění došlo. Předmět seznamuje žáky s ochranou organismů (s důrazem na ohrožené organismy v ČR) a pozornost je též věnována názornému poznávání probíraných organismů (atlasy, herbáře, školní sbírky, živé exponáty) i tomu, jaké základní životně důležité děje v jednotlivých organismech probíhají (základní fyziologické procesy, s důrazem na pochopení jejich fungování). V 8. ročníku je do předmětu zařazena biologie člověka, která se tématicky spojuje i s obsahem vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Žáci si v předmětu osvojují rovněž základy geologie jako nauky o neživé přírodě, poznatky o stavbě Země s přesahem do *Zeměpisu* a *Fyziky*. Vše předávané má pomoci poznávat přírodu, která nás obklopuje a umožňuje vytvářet prostor pro diskusi o problémech znečištění životního prostředí, o globálních problémech a o vlivu lidských aktivit na životní prostředí. Žák se učí základním pozorovacím a laboratorním metodám.

Předmětu *Přírodopis* vyučujeme v šestém ročníku jednu a půl hodiny týdně, v sedmém a v osmém ročníku 2 hodiny a devátém ročníku 1 hodinu týdně.

Do předmětu Přírodopis jsou včleněna zejména témata průřezového tématu *Environmentální výchova* (Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí), ale také témata bloku Osobnostního vývoje průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* (Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí a téma Seberegulace a sebeorganizace) a *Mediální výchovy* (Tvorba mediálních sdělení)

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetencí k učení

- učíme žáky pracovat s odborným textem – rychle se v něm orientovat, vycházet z pochopení struktury odborného textu
- vedeme žáky k práci s obrázky a schémata, dbáme na jejich smysluplný popis
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posouzení a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti
- vedeme žáky k vytváření a formulování otázek směřujících k pochopení učiva

2. kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky k zobecňování získaných poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života
- rozvíjíme schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání závěrů z pozorování a z experimentů na základě užití přírodovědných zákonitostí
- učíme žáky ověřovat své hypotézy i výsledky pozorování a experimentů

3. kompetencí komunikativních

- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- motivujeme žáky k třídění dostupných informací (odborná literatura, internet, média, ...)
- procvičujeme s žáky prezentaci výsledků jejich práce, podporujeme diskusi nad prezentací

4. kompetencí sociálních a personálních

- kooperativním učením vedeme žáky k osvojování kooperativních dovedností a dovednosti společně hledat optimální řešení problémů
- týmovou prací motivujeme žáky k hodnocení výsledků celé skupiny, jednotlivých členů skupiny i sebe sama a učíme je naslouchat názorům druhých

5. kompetencí občanských

- motivujeme žáky k odpovědnosti za zachování životního prostředí a života na zemi

6. kompetencí pracovních

- motivujeme žáky ke kvalitním výsledkům vlastní práce (správné a pečlivé laboratorních prací, přehledný zápis výsledků pozorování a experimentů)
- vedeme žáky ke správnému a věcnému používání laboratorních pomůcek
- učíme žáky optimálně plánovat pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s poskytnutím první pomoci

Přírodopis v 6. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 6. ročníku díky (v) předmětu Přírodopis žák:</i>					
P-9-1-01	Popíše základní projevy a podmínky života a objasní závislost živé přírody na přírodě neživé.	základní projev života, podmínky života na Zemi, názory na vznik života	EVVO - Základní podmínky života	Z - stavba Země		
P-9-8-01	Popíše rozdíl mezi základními metodami poznávání přírody a aplikuje je v praxi.	pozorování, pokus mikroskop, lupa, laboratorní práce,				pokus
P-9-7-01	Objasní fungování jednotlivých vztahů mezi organismy a uvede konkrétní příklady z přírody.	mezidruhové vztahy (predace, symbióza, parazitismus)	EVVO - Ekosystémy			čtenářská gramotnost - práce s textem

P-9-7-03	Vysvětlí podstatu potravních vztahů v přírodě	potravní vztahy (řetězec, síť, pyramida), ekosystémy, společenstva	EVVO - Ekosystém y		kahoot	
P-9-1-07	Vysvětlí princip existence viru a preventivních opatření při ochraně před virovými nákazami.	nebuněčné organismy, výskyt, význam v přírodě a pro člověka, ochrana, prevence.				
	Aplikuje na příkladech ze života význam bakterií v přírodě a pro člověka.	jednobuněčné organismy, výskyt, význam v přírodě a pro člověka		Z - hydrosféra		
P-9-3-04	Rozpozná základní skupiny řas a uvede jednotlivé zástupce. Objasní jejich význam v ekosystému a pro člověka.	řasy - jednobuněčné, mnohobuněčné, rostlinný plankton		Z - ekosystémy regiony, světadíly		

P-9-4-02	Rozlišuje základní skupiny jednobuněčných živočichů a uvede jednotlivé zástupce. Objasní jejich význam v ekosystému a pro člověka.	prvoci - životní projevy, živočišný plankton, potravní vztahy, nemoci čl..			kahoot	Senný nálev, pozorování prvoků.
P-9-2-01	Popíše na příkladech z praxe význam hub bez plodnic pro člověka a v přírodě jejich význam v potravním řetězci.	houby bez plodnic jednobuněčné houby. (kvasinky), mnohobuněčné houby (plísňe)		Z - potravinářské odvětví průmyslu		pokus
	Objasní stavbu plodnice hub. Vyjmenuje příklady jedovatých a jedlých hub a uvede jejich charakteristické znaky.	houby s plodnicemi - jedovaté, jedlé		.		plodnice žampionu
P-9-2-03	Vysvětlí symbiotický vztah dvou organismů na stavbě lišejníku, jeho význam jako průkopníka osídlování nových biotopů.	lišejníky – stavba těla, výskyt, význam, ekologie.	EVVO - Ekosystémy	Z – vegetační pásy		.
P-9-4-01	Popíše základní vnější a vnitřní stavbu vybraných skupin živočichů a objasní funkci jednotlivých orgánů (orgánových soustav).	živočišná buňka, tkáň, orgány , orgánové soustavy				

P-9-4-02	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané zástupce podle charakteristických znaků, zařazuje do hlavních taxonomických skupin	bezobratlí - žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci		Z - ekosystémy, hydrosféra, pedosféra		
P-9-4-03	Uvede konkrétní příklady projevů chování u vybraných zástupců jednotlivých taxonomických skupin.	společenstva živočichů, projevy chování, instinkty, mimikry		Z - biodiverzita	Powerpoint prezentace	
P-9-4-04	Uvědomí si nutnost ochrany živočišných druhů pro zachování biodiverzity na Zemi	ochrana živočichů, mezinárodní organizace a mezinárodní úmluvy	EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí			

P-9-8-01	Aplikuje praktické metody poznávání živočišných druhů	praktická cvičení z přírodopisu, BOV, terénní praxe				terénní praxe
----------	---	---	--	--	--	---------------

Přírodopis v 7. ročníku

kód	Očekávané výstupy <i>na konci 7. ročníku díky (v) předmětu přírodopis žák:</i>	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	Biologie živočichů					
P-9-4-01	popíše základní vnější a vnitřní stavbu vybraných skupin živočichů a objasní funkci jednotlivých orgánů (orgánových soustav)	stavba těla - vnější stavba, vnitřní stavba, orgány, orgánové soustavy		F - hydrostatický tlak (funkce plynového měchýře) Z - hydrosféra (salinita, sladká voda)		
P-9-4-02	rozlišuje jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané zástupce podle	strunatci, obratlovci významní zástupci jednotlivých skupin		ČJ - slova nadřazená , podřazená	powerpoint prezentace	

	charakteristických znaků a zařazuje do hlavních taxonomických skupin	strunatců (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)				
P-9-4-03. 1	objasní způsob života a schopnost živočichů přizpůsobit se různým podmínkám prostředí	adaptace, rozšíření živočichů v ekosystémech	EVVO - ekosystémy	Z- biomy, podnebné pásy		
P-9-4-03. 2	uvede konkrétní příklady projevů chování u vybraných zástupců jednotlivých taxonomických skupin	chování vrozené (instinktivní)				
P-9-4-04. 1	vyhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování v kontaktu se živočichy	potravní vztahy, mezidruhové vztahy, hospodářsky významné druhy		Z - hospodářská mapa státu		
P-9-4-04. 2	uvědomí si nutnost ochrany živočišných druhů pro zachování biodiverzity na Zemi	ochrana živočichů, chovné programy, mezinárodní organizace a mezinárodní úmluvy	EVVO - lidské aktivity problémy životního prostředí	Z - ochrana přírody znečištění přírodních zdrojů		

P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání živočišných druhů	praktická cvičení z přírodopisu, BOV				terénní praxe
----------	---	--------------------------------------	--	--	--	---------------

Přírodopis v 8. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu přírodopis žák:</i>					
P-9-4-01	popíše základní vnější a vnitřní stavbu těla savců a objasní funkci jednotlivých orgánů (orgánových soustav)	stavba těla - vnější stavba, vnitřní stavba, orgány, orgánové soustavy				.
P-9-4-02	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané zástupce podle charakteristických znaků, zařazuje do hlavních taxonomických skupin.	zjednodušený přehled třídění savců - živorodí (placentální, vačnatí) vejcorodí základní taxonomické jednotky savců – řády		D -mor	procvičování znalostí online (umimefakta)	čtenářská gramotnost

P-9-4-03.1	objasní způsob života a schopnost živočichů přizpůsobit se různým podmínkám prostředí	adaptace, rozšíření v ekosystémech	EVVO - ekosystémy	Z – biomy Evropy, geografie místního regionu ČR		
P-9-4-03.2	uvede konkrétní příklady projevů chování u vybraných zástupců jednotlivých taxonomických skupin	chování vrozené (instinkty), chování získané				
P-9-4-04	vysvětlí podstatu domestikace, její vznik a význam, uvede příklady chovu domestikovaných zvířat	domestikovaný druh, hospodářské a domácí zvíře		Z - hospodářská mapa státu		
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání živočišných druhů	praktická cvičení z přírodopisu, BOV				terénní praxe
P-9-5-02	orientuje se v jednotlivých etapách lidského vývoje	původ a vývoj člověka, evoluční teorie		Z - mapa světa, migrace		
P-9-5-01	objasní postupný vývoj člověka od buňky po lidský organismus	živočišná buňka, tkáň a její typy, orgány, orgánové soustavy, organismus				
P-9-5-01	popíše stavbu i funkci jednotlivých orgánových soustav i dílčích orgánů lidského těla, polohuje orgány v těle člověka	anatomie lidského těla soustavy - kosterní, svalová, oběhová, mizní, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní,		VKZ - pohlavní dospívání	aplikace 3D Fraus	

		nervová, smyslová, endokrinní, pohlavní				
P-9-5-03	objasní vznik a vývin nového jedince a porovná vývojová stádia od početí do stáří	nitroděložní vývin, období lidského života				
P-9-5-04	rozlišuje příčiny běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	příznaky běžných onemocnění, prevence, život ohrožující stavy, epidemie		VKZ - pohlavní choroby		
P-9-1-05	vysvětlí podstatu nepohlavního a pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	nepohlavní rozmnožování - klon, pohlavní rozmnožování, pohl. buňky, proměnlivost druhu, genetická informace organismu (chromozom, DNA)				
P-9-1-06	vysvětlí principy dědičnosti na příkladech z praktického života	dědičnost barvy očí, genetické choroby, genové inženýrství		VKZ - rizika dědičných chorob		
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání	praktická cvičení z přírodopisu, BOV, měření				

Přírodopis v 9. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Přírodopis žák:</i>					
	Neživá příroda					
P-9-6-02	Popíše principy vzniku nerostů a jejich fyzikální a chemické vlastnosti. Určí vybrané nerosty.	nerosty, mineralizace, fyzikální vlastnosti, chemické vlastnosti		F - hustota, hmotnost Ch - rozpustnost, reakce na kyseliny	online procvičování - umimefakta	
P-9-6-02	Popíše principy vzniku hornin a jejich fyzikální a chemické vlastnosti. Určí a rozřídí vybrané horniny do skupin podle vzniku.	horniny – vyvřelé hlubinné, výlevné usazené horniny přeměněné horniny		Z – mapa těžby nerostů, hospodářská odvětví států		sbírky hornin a nerostů
P-9-6-02	Objasní praktický význam a využití zástupců nerostů a hornin pro společnost (člověka)	třídění nerostů, hornin, ložiska, využití v průmyslové výrobě	EVVO - Základní podmínky života (přírodní zdroje)		jamboard prezentace	

P-9-6-03	Objasní příčiny vzniku geologických dějů. Na konkrétních příkladech popíše důsledky jejich činnosti na přírodu a člověka.	Geologické děje – vznik, rozdělení (vnitřní, vnější) zdroje energie		Z - geosféry Země, přírodní katastrofy F - energie ,		
P-9-6-06	Charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy přírodních jevů, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, přírodní události v ČR a ochrana před nimi		Z - globální problémy, regionální geografie		
	<i>Základy ekologie</i>					
P-9-7-02	Vysvětlí princip fungování ekosystému.	ekosystém přírodní a umělý, ekologická rovnováha, neživá a živá složka	EVVO - Ekosystémy, Základní podmínky života	Z - biomy		
P-9-7-04	Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	ochrana přírody a životního prostředí globální problémy a jejich možná řešení, chráněná území	EVVO - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	Z - globální problémy lidstva Ch - skleníkový efekt	animace, tiktok video	

Praktická cvičení z přírodopisu

Charakteristika předmětu Praktická cvičení z přírodopisu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět *Praktická cvičení z přírodopisu* je volitelný předmět nabízený v 8. ročníku. Je určen žákům, kteří mají hlubší zájem o přírodu a její poznávání. Cílem je podněcovat zájem žáků a to především prostřednictvím praktických pozorování, o podrobnější zkoumání přírody formou různých pokusů, laboratorních cvičení, sběrem biologického materiálu, jeho tříděním a určování.

Předmět *Praktická cvičení z přírodopisu* je koncipován tak, aby si žáci 8. ročníku především praktickou formou prohloubili znalosti a dovednosti v botanice, zoologii a dalších přírodovědných okruzích. Osnovy obsahují očekávané výstupy, kterých je dosahováno pomocí ústředních témat výuky, která se mohou obměňovat v závislosti na zájmu žáků a učitele. Tato komplexně pojatá témata v sobě spojují a využívají nejen vědomosti a dovednosti z oblasti přírodopisu, ale také se prolínají dalšími přírodovědnými obory jako zeměpis, fyzika či chemie. Předmět se v ročníku vyučuje jednou za 14 dní v počtu 2 vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetencí k učení

- učíme žáky pracovat s odborným textem – rychle se v něm orientovat, vycházet z pochopení struktury odborného textu
- vedeme žáky k práci s obrázky a schémata, dbáme na jejich smysluplný popis
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posouzení a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti
- vedeme žáky k vytváření a formulování otázek směřujících k pochopení učiva

2. kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky k zobecňování získaných poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života

- rozvíjíme schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání závěrů z pozorování a z experimentů na základě užití přírodních zákonitostí
- učíme žáky ověřovat své hypotézy i výsledky pozorování a experimentů

3. kompetencí komunikativních

- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- motivujeme žáky k třídění dostupných informací (odborná literatura, internet, média, ...)
- procvičujeme s žáky prezentaci výsledků jejich práce, podporujeme diskusi nad prezentací

4. kompetencí sociálních a personálních

- kooperativním učením vedeme žáky k osvojování kooperativních dovedností a dovednosti společně hledat optimální řešení problémů
- týmovou prací motivujeme žáky k hodnocení výsledků celé skupiny, jednotlivých členů skupiny i sebe sama a učíme je naslouchat názorům druhých

5. kompetencí občanských

- motivujeme žáky k odpovědnosti za zachování životního prostředí a života na zemi

6. kompetencí pracovních

- motivujeme žáky ke kvalitním výsledkům vlastní práce (přehledný zápis výsledků pozorování a experimentů)
- učíme žáky optimálně plánovat pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s poskytnutím první pomoci

Praktická cvičení z přírodopisu – 8. ročník

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální výstupy a kompetence	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Praktická cvičení z přírodopisu žák:</i>					
P - 9 - 8 - 02	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody a použitých metodách	zásady bezpečné práce v přírodopisné učebně				BOZP
P - 9 - 8 - 01	Osvojí si postup přípravy dočasného preparátu a práci s trvalým preparátem	mikroskopické preparáty				
	Rozliší, popíše a správně použije základní laboratorní techniku a pomůcky	mikroskop, preparační sada, laboratorní sklo,				
	Osvojí si kritéria pro zpracování laboratorního protokolu			M - násobení		výpočet celkového zvětšení
P - 9 - 3 - 01	Na základě pozorování rostlinných preparátů popíše uspořádání rostlinného těla od buňky k jednotlivým orgánům	buněčná stavba, řasy, chloroplasty, chromoplasty, průduchy, trichomy, pylová zrna, rozmnožovací orgány rostlin, výtrusy, kořenové vlásky			kahoot	laboratorní práce

P - 9 - 3 - 04	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce	poznávání a popis vybraných rostlinných druhů mapování rostlinných společenstev	EVVO - Ekosystémy Základní podmínky života			herbáře fenologická pozorování sbírky
P - 9 - 4 - 01	Popíše základní stavbu živočichů s pomocí trvalých a dočasných zoologických preparátů a živočišného materiálu (vzorky)	prvoci - nálevníci, ploštěnci, kroužkovci, členovci - hmyz, ryby - šupiny, ptáci - stavba ptačího pera, stavba vejce, savci - chlupy, stavba lebky,				pozorování pokus BOV
P - 9 - 4 - 02	Rozlišuje základní systematické skupiny živočichů a určuje jejich význačné zástupce	zařazování živočichů do živočišného systému			prezentace jamboard	práce s atlasy
P - 9 - 5 - 01	Objasní polohu a funkci orgánů lidského těla	plantogram - nožní klenba tepová frekvence - oběhová soustava bránice - dýchací soustava papilární linie (otisky) - kožní soustava			3D Fraus	

		oční klamy a iluze - smyslová soustava				
--	--	--	--	--	--	--

Zeměpis

Charakteristika předmětu Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení:

V předmětu *Zeměpis*, který patří do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*, se žáci seznamují s charakteristikou různých území, s rozmístěním lidí, jevů a událostí v prostředí. *Zeměpis* uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje je s životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, v regionu Karviné a v jejím blízkém okolí. Předmět umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také uvědomovat si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, za vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí. V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály.

Zeměpis se realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (fyzika, chemie, přírodopis, dějepis, občanská a výtvarná výchova). Tento komplexní přístup *Zeměpisu* naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

Časová dotace *Zeměpisu* v učebním plánu školy je v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 1 hodina týdně, v 8. ročníku 1 a půl hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodina týdně. Součástí učiva všech ročníků je i *praktický zeměpis*, jehož cíle jsou naplňovány v rámci školních výletů, v rámci běžné výuky a jednodenního cvičení v přírodě zařazeného v 6. ročníku.

Do předmětu *Zeměpis* byla včleněna témata všech tematických okruhů průřezových témat *Výchova k myšlení v evropských a sociálních souvislostech, Environmentální výchova a Multikulturní výchova*, ale také některých tematických okruhů průřezových témat *Osobnostní a sociální výchova (Komunikace a Kooperace a kompetice), Výchova demokratického občana* (zejména tematického okruhu *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování*) a *Mediální výchova* (zejména okruhů *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace mediálních sdělení a reality a Stavba mediálních sdělení.*).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

kompetencí k učení

zadááme žákům referáty, k nimž vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích – na internetu, v rozhlasu, televizi, v odborných encyklopediích a časopisech (texty, obrázky, grafy, tabulky, mapy, statistiky...)

umožňujeme žákům propojovat získané poznatky se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí

předvádíme a umožňujeme manipulace s orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami (kompas, buzola, teploměr apod.), s glóbusem, plány, mapami, atlasy, jízdními řády, grafy a se statistickými daty

kontrolujeme výsledky pozorování, měření a zkoumání a požadujeme, aby je žáci samostatně zhodnotili a porovnali se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi a formulovali patřičné závěry

2. kompetencí k řešení problémů

vytváříme s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností platformu nebo hypotézu k problému, žáci si ji posléze ověřují praktickou činností, kladou otázky s geografickou tematikou a objevují problémy s tím související, řeší problémy na úrovni svých znalostí, ověřují správnost řešení problémů, odpovídají na geografické otázky

pojmenováváme podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují a usilují o vhodné způsoby řešení

3. kompetencí komunikativních

vyžadujeme na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí žáci na základě předložených informací vyvozují své úsudky, vytvářejí si vlastní názory, formulují vlastní rozhodnutí a uplatňují v jednání své názory

konzultujeme názory svých žáků, vedeme je ke vhodné argumentaci, společné spolupráci na řešení problémů a úloh uskutečňujeme a vedeme s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích

4. kompetencí sociálních a personálních

při skupinové práci vedeme žáky k přijímání rolí a ztotožnění se s ní, ke spolupráci a vytváření si pozitivního vztahu k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti, k přijímání, diskusi a usměrnění názorů druhých hodnotíme výsledky činnosti skupin i jednotlivců, navozujeme potřebu sebekritiky a efektivní spolupráce

5. kompetencí občanských

uvádíme, vysvětlujeme, objasňujeme a zdůvodňujeme žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírody a životního prostředí a tímto vedeme žáky k občanské zodpovědnosti za zachování životního prostředí a udržitelného života pro budoucí generace učíme žáky uplatňovat zásady praktické bezpečné orientace a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí v osobním i veřejném životě prezentujeme fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí

6. kompetencí pracovních

vedeme žáky k bezpečné manipulaci s pomůckami, nástroji, přístroji a materiály při jejich používání v učebnách i v terénní výuce, k dodržování stanovených pravidel pracovních činností informujeme žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k rozmístění výrobních a jiných aktivit v prostředí, k ochraně přírodního a životního prostředí, diskutujeme o nich s žáky

Zeměpis v 6. ročníku

kód	Očekávané výstupy <i>na konci 6. ročníku díky (v) předmětu Zeměpis žák:</i>	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
			<i>Úvod do zeměpisu</i>			
	charakterizuje na elementární úrovni vesmír a sluneční soustavu	planeta Země				
Z-9-2-01	posoudí specifické postavení Země ve vesmíru, tvar a rozměry Země					
	zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů					
Z-9-1-02	chápe odlišné vlastnosti glóbusu a mapy	glóbus a mapa				
	vysvětlí, k čemu potřebuje mapu, co je to mapa a jaké má části					
Z-9-1-01 Z-9-1-02	aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapou (čtení obsahu map, měření na mapách, určení světových stran, orientace mapy podle světových stran, azimut)					
	určuje zeměpisnou polohu konkrétních míst na Zemi s pomocí glóbusu a map podle údajů zeměpisné šířky a délky					
	uvědomuje si rozdílnost časů v závislosti na vzdálenosti od nultého poledníku					

	orientuje se v zeměpisných atlasech (různé druhy, jejich funkce, použití rejstříku)					
			<i>Obecný fyzický zeměpis</i>			
Z-9-2-02	vysvětlí s porozuměním pojem krajinná sféra jako soubor všech krajin na Zemi tvořený přírodou a lidskou společností	krajinná sféra a její základní části	ENVI - Ekosystémy			
	pochozí nutnost propojení jednotlivých přírodních sfér pro fungování Země jako celku a svých chování podpoří nutnost jejich ochrany		ENVI – Základní podmínky života			
	orientuje se v objektech, jevech a procesech v litosféře	litosféra				
	objasní s porozuměním stavbu Země, dna oceánů, proces zemětřesení a sopečné činnosti, vznik pohoří, proces zvětrávání					
	orientuje se v objektech, jevech a procesech v atmosféře	atmosféra				
	umí vysvětlit pojem počasí a podnebí					
Z.9-1-01	rozumí pojmu podnebný pás, je schopen číst a vysvětlit údaje v klimadiagramu, objasnit vliv různých činitelů na podnebí					
Z-9-2-02	uvědomuje si vliv počasí na činnost lidí a význam předpovědi počasí					
	chápe základní pojmy z hydrologie (oceány, moře, pohyby mořské vody, voda na pevnině, ledovce, podpovrchová voda) a dokáže	hydrosféra				

	je ve správném kontextu používat					
	vysvětlí oběh vody, jeho příčiny a důsledky, uvědomuje si význam vody		ENVI – Základní podmínky života			
	vysvětlí, co je to půda, jak vzniká	pedosféra				
	dokáže uvést rozdíly mezi půdními typy a druhy					
	vysvětlí pojem eroze půdy					
	orientuje se v objektech, jevech a procesech v rozložení prvků biosféry v zeměpisných šířkových pásmech	biosféra	ENVI - Ekosystémy		Přírodní krajiny - prezentace	
Z-9-2-03	objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zemské šířce a nadmořské výšce v jednotlivých přírodních oblastech Země a vliv člověka na přírodní prostředí					
	zaujme stanovisko nezbytného využívání přírodních zdrojů, ale i zároveň nutnosti šetrného přístupu k tomuto využívání		ENVI – Vztah člověka k prostředí		Online opakování – KAHOOT, umimfakta.cz, WORDWALL...	
			<i>Zeměpis světadílů a oceánů</i>			
Z-9-3-01	pojmenuje, vyhledá na glóbusu a na mapách světa jednotlivé světadíly a oceány	Afrika Indický oceán Austrálie				
Z-9-3-02	popíše a analyzuje s pomocí obecně zeměpisných a tematických map členitost a charakteristické rysy přírodních poměrů jednotlivých světadílů a oceánů	Tichý oceán a Oceánie Antarktida				

	pojmenuje a vyhledá na mapách hlavní geografické a kulturní regiony jednotlivých světadílů		MULT –Etnický původ			
	pojmenuje a vyhledá na mapách reprezentativní (modelové) státy, jejich regiony, hlavní a významná města v jednotlivých světadílech					
	popíše a analyzuje s pomocí obecně zeměpisných a tematických map charakteristické rysy přírodních poměrů v reprezentativních (modelových) státech					
	vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářské činnosti obyvatelstva v jednotlivých světadílech a v reprezentativních státech					
Z-9-5-03	analyzuje s pomocí tematických map hlavní environmentální problémy v jednotlivých světadílech, oceánech a v regionech světadílů		ENVI – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí			
Z-9-1-01	zařazuje s pomocí rejstříku školního atlasu světa a příslušných map méně známé státy světa do jednotlivých světadílů nebo jejich regionů					

Z-9-3-03	orientuje se prakticky při vyhledávání informací o jednotlivých světadílech, oceánech a regionech a státech v různých informačních zdrojích (zeměpisné encyklopedie, statistické příručky, dostupná literatura, ineternet a další podklady)				Online opakování – KAHOOT, umimmefakta.cz, WORDWALL...	
		<i>Terénní geografická výuka (praxe a aplikace)</i>				
Z-9-7-01	pracuje prakticky s mapou v terénu (určuje světové strany, práce s busolou)	praktická topografie				
7-9-7-02	pořizuje jednoduché náčrty krajiny					

Zeměpis v 7. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 7. ročníku díky (v) předmětu</i> <i>Zeměpis žák:</i>					
		AMERIKA, ASIE				
Z-9-3-01	rozlišuje zásadní kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci světových regionů	poloha, rozloha				
Z-9-3-02	charakterizuje pomocí fyzických map členitost a charakter přírodních poměrů, jejich propojení a souvislost	přírodní poměry	ENVI - Ekosystémy			Severní Amerika - USA, Kanada
	srovná různé typy krajín, na konkrétních příkladech ukazuje jejich specifické znaky a funkci					Střední Amerika Jižní Amerika
	posoudí prostorové vymezení populace, strukturu, růst, vývoj, migrace	obyvatelstvo				JZ Asie Střední Asie
	zhodnotí mozaiku multikulturního světa, náboženství rasy, jazyky	jazyky, rasy	MULT – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita			Jižní a jihovýchodní Asie Východní Asie
	vysvětlí funkci sídel	sídla,				

	zhodnotí strukturu a funkce hospodářství, určí na mapách hlavní hospodářské oblasti a lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje	hospodářství				
	lokalizuje na mapách hlavní oblasti regionů, srovná jejich postavení, vyjmenuje a vyhledá hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy	oblasti makroregionu: Severní Amerika - USA, Kanada Střední Amerika Jižní Amerika JZ Asie Střední Asie Jižní a jihovýchodní Asie Východní Asie			Online opakování – KAHOOT, umimmefakta.cz, WORDWALL...	
	srovná a zhodnotí kulturní, společenské a politické poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných modelových států, jejich rozvojová jádra a periferie		MULT - Multikulturalita			
7-9-5-03	analyzuje ve vybraných oblastech hlavní ekologické a environmentální problémy, uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		ENVI – Vztah člověka k prostředí			

Z-9-3-02	vyhledá na mapách a popíše hlavní oblasti cestovního ruchu a rekreace, posoudí přírodní a sociální činitele	cestovní ruch			Prezentace – cestovní kancelář	
Z-9-3-03	lokalizuje na mapách hlavní aktuální geopolitické změny a situace, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států					
	prakticky využívá různé informační zdroje a orientuje se v nich					
		<i>Terénní geografická výuka (praxe a aplikace)</i>				
Z-9-7-01	pracuje prakticky s mapou a busolou	praktická topografie				
7-9-7-02	pořizuje situační plány a náčrt pochodové osy	orientace v terénu				
Z-9-7-03	jedná a chová se podle zásad pohybu v krajině, dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybu ve městě, ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	zásady bezpečného pohybu a pobytu ve městě a volné přírodě	OSV – Seberegulace a sebeorganizace			

Zeměpis v 8. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Zeměpis žák:</i>					
			EVROPA			
Z-9-3-01	popíše zeměpisnou polohu a rozlohu Evropy					
Z-9-3-02 Z-9-3-03	popíše a srovnává při čtení obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů Evropy	přírodní poměry,				jihozápadní Evropa, západní Evropa, severní Evropa střední Evropa, jihovýchodní Evropa, východní Evropa,
	objasní aktuální politické a hospodářské rozdělení Evropy	Politické a hospodářské rozdělení	DEM – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			
	určí a vyhledá na mapách jednotlivé zeměpisné a kulturní oblasti Evropy, hlavní soustředění obyvatelstva a hospodářství	obyvatelstvo, hospodářství	GLOB – Evropa a svět nás zajímá			
	vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Evropy, hlavní a největší města těchto států					
	rozlišuje více zeměpisných podrobností o státech střední Evropy, zejména o		GLOB – objevujeme Evropu a svět			

	státech sousedících s Českou republikou					
Z-9-5-03	analyzuje s pomocí tematických map hlavní environmentální problémy v jednotlivých zeměpisných oblastech Evropy		ENVI – Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologický problém (příčina, důsledky)		Online opakování – KAHOOT, umimmefakta.cz, WORDWALL...	
Z-9-3-02	vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu v Evropě, posoudí přírodní a společenské činitele cestovního ruchu v těchto územích	cestovní ruch			Prezentace (jamboard) – vybrané regiony	
	orientuje se prakticky při vyhledávání informací o Evropě v různých informačních zdrojích (zeměpisné encyklopedie, statistické příručky, dostupná literatura, internet a další podklady)		MED – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení		Online zdroje, mapy.cz	
			ČESKÁ REPUBLIKA			
Z-9-6-03	zhodnotí zásadní kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionu, určí absolutní geografickou polohu, popíše a uvede hlavní rozdíly v geologickém stáří a tvarech reliéf útvarech reliéfu	poloha, rozloha, státní hranice				
	vyjmenuje a vyhledá na tematických mapách hlavní	povrch a jeho členění				

	horopisné celky reliéfu a jejich nejvyšší vrcholy					
	charakterizuje a na konkrétních příkladech popíše vzájemný vliv reliéfu a polohy státu na tvárnost podnebí	vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky				
	vysvětlí základní klimatické charakteristiky a jejich působení	podnebí				

Zeměpis v 9. ročníku

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Zeměpis žák:</i>					
			OBLASTI ČESKÉ REPUBLIKY			
	pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé geografické oblasti a územní samosprávné celky (kraje) v ČR (charakterizuje jejich přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady, zvláštnosti a kulturní zajímavosti určí a vyhledá na mapách nejvýznamnější sídelní střediska jednotlivých oblastí ČR)	kraje ČR			Monitoring památek České republiky – digitální výstup	
	posoudí současnou funkci jednotlivých oblastí ČR					
	charakterizuje hlavní přírodní a kulturní předpoklad jednotlivých oblastí ČR pro domácí i zahraniční cestovní ruch a rekreaci					

	vnímá současné postavení ČR v rámci hospodářských a vojenských seskupení, orientace v současném světě a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k přírodnímu a společenskému prostředí	postavení republiky ve světě				
	vymezí, popíše a analyzuje s pomocí vhodných regionálních map přírodní, sídelní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu					
			<i>Společenské a hospodářské prostředí</i>			
Z-9-4-01	Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi	obyvatelstvo světa				
	Objasní pojmy porodnost a úmrtnost					
	Vypočítá na konkrétním příkladu přirozený přírůstek z údajů o počtu narozených a zemřelých					
	Porovnává očekávanou délku života vyspělých a méně rozvinutých zemí, na základě zjištěných rozdílů objasní jejich příčiny					
	Vysvětlí pojem produktivní věk obyvatel					
	Na mapě ukáže nejhustěji zalidněná území na Zemi, objasní příčiny rozdílů					
	Objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění obyvatelstva. Uvádí konkrétní příklady migrací obyvatel a jejich příčiny		ENVI – Vztah člověka k prostředí			
	Rozlišuje mezi pojmy rasa, národ a národnost					
	K hlavním regionům světa přiřazuje používané světové jazyky					
	Vyjmenuje nejvýznamnější světová náboženství a uvádí příklady typických		MULT – Kulturní diference			

	regionů i konkrétních zemí jejich výskytu a lokalizuje je na mapách					
	Uvádí a v mapách světa lokalizuje příklady oblastí s dlouhodobými náboženskými konflikty		DEM – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			
Z-9-4-02	Rozlišuje sídla podle velikosti a uvádí konkrétní příklady nejen z místního regionu	Lidská sídla				
	Popíše typické znaky malých a velkých sídel					
	Uvádí příklady vlivu přírodních podmínek na budování a funkci lidských sídel					
	Vysvětlí pojem urbanizace a objasní její příčiny					
	Zdůvodní obecné výhody, ale také určité nevýhody života ve městech					
Z-9-4-03	Vysvětlí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím vyspělých států a ekonomikou málo rozvinutých států	Světové hospodářství				
	Rozlišuje prvovýrobu, druhovýrobu a služby, uvádí příklady těchto složek					
	Vysvětlí význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami hospodářství					
	Vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci (obilnářské oblasti, ovocnářské oblasti, chov hospodářských zvířat, hlavní rybolovné oblasti světa apod.)					

	Vysvětlí význam průmyslu pro život lidstva a jeho propojení s ostatními složkami hospodářství					
	Rozlišuje jednotlivá průmyslová odvětví (odvětvová struktura)					
	Uvádí příklady členění průmyslových odvětví na dílčí obory					
	Rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru a využití					
	Určí na mapách hlavní lokality těžby významných světových surovin					
	Porovnává a na mapách lokalizuje hlavní energetické zdroje lidstva					
Z-9-5-03	Orientuje se ve vlivu výroby elektrické energie na životní prostředí		ENVI – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí		Online opakování – KAHOOT, umimmefakta.cz, WORDWALL...	
Z-9-4-03	Rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace a podle druhu dopravního prostředku					
Z-9-5-03	Uvádí příklady výhod a nevýhod ve využívání jednotlivých druhů dopravy a jejich vlivu na životní prostředí		ENVI – Lidské aktivity a problémy životního prostředí			
Z-9-4-03	Uvádí příklady služeb a jejich vliv na životní úroveň obyvatel					
Z-9-4-03	Vymezí a v mapách lokalizuje hlavní světové oblasti cestovního ruchu, uvádí jejich hlavní lokalizační faktory		GLOB – Evropa a svět nás zajímá			
			<i>POLITICKÁ MAPA DNEŠNÍHO SVĚTA</i>			
Z-9-4-05	Uvádí příklady nejvýznamnějších světových hospodářských (EU), politických (OSN) a vojenských organizací (NATO) a integrací					
	Uvádí příklady praktického fungování mezinárodní spolupráce		GLOB – Jsme Evropané			

	Vysvětluje základní rozdíly mezi nezávislým (suverénním) státem, autonomním a závislým územím		DEM – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Formy participace občanů v politickém životě			
	Uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení (republika, konstituční a absolutní monarchie) včetně příkladů konkrétních zemí					
	Vzájemně srovnává vybrané státy či skupiny států podle fyzickogeografických kritérií (rozloha, geografická poloha, členitost pobřeží) a podle společenských a hospodářských kritérií (např. počet a původ obyvatel, hustota zalidnění, správní členění, státní zřízení)					
	Uvádí příklady přežívajících totalitních režimů ve světě, základní znaky a rozdíly mezi totalitním a demokratickým vládnoucím systémem					
Z-9-4-04	Pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států světa					
Z-9-4-04	Uvádí příklady nejvyspělejších států světa s tržním hospodářstvím a naopak málo rozvinutých států					
Z-9-4-06	Uvede příklady (a v mapách vyhledá lokality) aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě					
	Vyjádří názor na příčiny ozbrojených konfliktů					

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti Umění a kultura

Tato vzdělávací oblast umožňuje žákům na naší škole získat základy uměleckého osvojení si světa. V tomto procesu dochází k rozvoji specifického cítění, k rozvoji tvořivosti žáků i jejich vnímavosti vůči uměleckým dílům a jejich prostřednictvím i vnímavosti vůči světu a vůči sobě samotným.

Vzdělávací oblast *Umění a kultura* realizujeme prostřednictvím oboru Hudební výchova (ve stejnojmenném předmětu, kterému vyučujeme ve všech ročnících jednu hodinu týdně) a oboru Výtvarná výchova (stejnojmenný předmět je v našem učebním plánu rovněž zařazen do všech ročníků, v 1. až 3. ročníku a v 8. a 9. ročníku má dotaci 1 hodinu a ve 4. 5. 6. a 7. ročníku má dvouhodinovou dotaci, která umožňuje souvisleji připravovat různé složitější výtvarné projekty).

Hudební výchova

Charakteristika předmětu Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

V předmětu *Hudební výchova* žáci uspokojují svou přirozenou potřebu setkávat se s hudbou. Předmět zahrnuje několik oblastí poznávání hudebního materiálu – poslech hudebních děl, přednes písní a práce s hlasem (vokální složka), rytmická a melodická realizace písní (za použití

Orffova instrumentáře) a pohybovou reakci na hudbu (tanec, vlastní pohybové kreace a improvizace). Vedle rozeznávání pozitivních a negativních hodnot či vlastností hudby současné jsou žáci seznamováni s různými hudebními styly, které se v hudební historii objevovaly. Poslechem, hrou, zpěvem nebo patřičnou pohybovou reakcí na příslušnou hudbu dochází k rozvíjení hudebních dovedností. Rozborem hudebních děl, poznáváním historie jejich vzniku či dobového kontextu se kultivují hudební potřeby a tím také obohacuje estetické vnímání světa.

Předmět *Hudební výchova* má v učebním plánu naší školy ve všech ročnících 1. i 2. stupně jednododinovou dotaci. Výuka probíhá vesměs v odborné učebně hudební výchovy. Jsou užívány formy a metody práce, které vyhovují charakteru učiva (zpracování referátových témat z vážné hudby, pohybové ztvárnění situací – skupinová práce; referátové téma na hudbu, kterou žák poslouchá spolu s individuální reakcí na hudbu – samostatná práce, rytmické doprovody k písním – kolektivní práce).

Předmět *Hudební výchova* rozvíjí témata průřezového tématu *Osobnostní, sociální a morální rozvoj* (především jeho tematického okruhu *Kreativita*).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

kompetencí k učení

- nabízíme žákům témata referátů, ze kterých si vybírají dle vlastních zájmů a dispozic (oblíbená hudba)
- motivujeme žáky k hodnocení kvality a přínosu referátů, stejně jako k poučení se z chyb vlastních i druhých
- požadujeme od žáků používání obecně užívaných hudebních termínů

kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky ke třídění a výběru informací potřebných pro určitou oblast z poznatků získaných v jiných předmětech – především dějepisu a literatury (historický kontext, charakteristika společnosti, životního stylu, doby, v níž skladatel žil a tvořil)
- při poslechu hudby klademe důraz na rozpoznání hlavních znaků určitého hudebního stylu na základě získaných informací a návodných otázek, ale také na stylové zařazení hudební ukázky podle archetypů charakteristických pro určitý hudební sloh

kompetencí komunikativních

- vyžadujeme pozorné naslouchání jak předkládané hudbě, tak přednášeným projevům
- ve vyučování vedeme žáky k diskuzi a komentářům předkládaných projevů (pěveckých, pohybových, instrumentálních) i témat např. v (referátech), k trpělivosti při prezentaci vlastních názorů či stanovisek
- zdůrazňujeme porozumění hudebně ztvárněným situacím, motivujeme žáky k jejich popisu, ale i k vyjádření náplně předkládané hudby pohybovými kreacemi
- usilujeme se svými žáky o získávání a tříbení pravdivých informací z různých materiálů (internet, periodika, knihy)

4. kompetencí sociálních a personálních

- představení témat vážné hudby zadáváme k samostatnému zpracování ve skupinách
- vedeme žáky k objektivnímu a věcnému posuzování vlastních možností, plnění úkolů, kvality referátů i ostatních projevů (pěveckých, pohybových, instrumentálních) jak svých, tak spolužáků
- vyžadujeme pojmenování kladů i záporů posuzovaných projevů
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

5. kompetencí občanských

- požadujeme respektování odlišného hudebního vkusu druhých (jiné hudební styly, etnická hudba), stejně jako uznávání různých reakcí na hudbu či rozličné dispozice k plnění zadaných úkolů (zpěv, pohybové a instrumentální realizace)
- ve výuce zdůrazňujeme přijímání naší kulturní tradice spolu s folklórem (originální ukázky lidské tvořivosti) jako živé součásti hudební historie národa; zařazujeme do výuky písně, které svou typičností, dialektem či jazykem (jiná etnika) charakterizují jednotlivé oblasti republiky a jejich obyvatelstvo
- v případě konání školních pěveckých soutěží vedeme žáky k jejich organizaci (příprava, „moderování“)

6. kompetencí pracovních

- vedeme žáky ke včasnému a kvalitnímu zpracování vybraných témat; zdůrazňujeme, že dostatek času ke shromáždění informací, jejich protřídění a k případným dotazům, které by jim objasnily problematiku, je nutný
- požadujeme vyhodnocování míry dosažení vytyčených cílů

Hudební výchova – 1. ročník

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 1. ročníku díky (v) předmětu</i> <i>Hudební výchova žák:</i>					
<i>Vokální činnosti</i>						
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase seznamuje se s pravidly hlasové hygieny, vytváří si správné pěvecké návyky	správné dýchání, výslovnost, nasazení a tvoření tónu, hlasová hygiena dětské, lidové a umělé písně, kánon	OSV - Psychohygiena			
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizace a melodizace říkadel – zřetelná výslovnost při rytmizaci říkadel i při zpěvu				
<i>Instrumentální činnosti</i>						
HV-3-1-03	využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře	hra na tělo (ozvěna, otázka, odpověď) základy hry na orffovy hudební nástroje, reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých	OSV - Kreativita			

		nástrojů z Orffova instrumentáře				
<i>Hudebně pohybové činnosti</i>						
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybová improvizace s využitím tanečních kroků (tanec, pochod, chůze)	OSV - Kreativita			
	zvládá jednoduchý taneční krok	hudebně pohybové hry				
<i>Poslechové činnosti</i>						
HV-3-1-05 1	Rozlišuje jednotlivé kvality tónů	rozlišování kvality tónů – dlouhý a krátký tón, silný a slabý tón. pohyb melodie – melodie vzestupná, sestupná)				
HV-3-1-05 2	Rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	tempo rychlé a pomalé, dynamika				
HV-3-1-06 1	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	hudební nástroje				
HV-3-1-06 2	odliší hudbu vokální a instrumentální	lidský hlas a hudební nástroj				
	vyjadřuje pocity z poslechu hudby					

Hudební výchova – 2. ročník

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 2. ročníku díky (v) předmětu</i> <i>Hudební výchova žák:</i>					
<i>Vokální činnosti</i>						
HV-3-1-01	využívá slovní a hudební rytmus	Dětské, lidové a umělé				
	rozdívá si hudební sluch a představu tónu – poznává svůj ambitus	písně, učí se z paměti, tvorba zpěvníčku				
	zpívá čistě a rytmicky přesně – vybrané písně zná z paměti	Práce s hlasem – rozezpívání a hlasová hygiena	OSV - Psychohygiena			
<i>Instrumentální činnosti</i>						
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Upevňuje hru na rytmické a melodické nástroje Orffova instrumentáře	OSV - Kreativita			
	Reprodukuje motivy, témata jednoduchých skladbiček, učí se čist jednoduchý rytmický motiv	Rytmizace a melodizace – říkadla, jednoduché texty, rytmická ozvěna, otázka a odpověď ve 2/4 a 3/4 taktu, doba přízvučná a nepřívučná				

		Zjednodušený notopis a jeho reprodukce				
<i>Hudebně pohybové činnosti</i>						
HV-3-1-04	Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie, zkouší pohybové improvizace	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků – mazurka, polka	OSV - Kreativita			
	umí taktovat na dvě doby	Taktování na dvě doby				
<i>Poslechové činnosti</i>						
HV-3-1-05	rolišuje jednotlivé kvality tónů	vnímá rytmus a reprodukuje jej tleskáním				
	rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	aktivně poslouchá hudbu hovoří o pocitech, které v něm vyvolává poslech hudby	OSV - Kreativita			
HV-3-1-06	Učí se rozpoznávat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje a rozlišovat hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Sluchové a zrakové poznávání zvuku houslí, klavíru a trubky			Vyhledá fotografie klavíru, houslí, trubky a vytvoří jednoduchý plakát	

	Seznamuje se s hudebními žánry	Píseň lidová a umělá, hudba taneční, pochodová a slavnostní				
--	--------------------------------	---	--	--	--	--

Hudební výchova – 3. ročník

kódy	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 3. ročníku díky (v) předmětu Hudební výchova žák:</i>					
<i>Vokální činnosti</i>						
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	rozvíjí osvojených dovedností z předešlých ročníků – hlasová hygiena, správné dýchání, frázování, dynamika zpěvu	OSV - Psychohygiena			
	zkouší zpívat jednoduché dvojhlasé písně	rozšiřování hlasového rozsahu dvojhlas a vícehlas – lidový dvojhlas, kánon				
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizace a melodizace jednoduchých textů -	OSV - Kreativita			

		hudební hry, melodizování říkadel a slovních spojení, domýšlení melodie				
<i>Instrumentální činnosti</i>						
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	rozvíjení práce s rytmickými nástroji Orffova instrumentáře rytmizace, melodizace, hudební improvizace- hudební hry, tvorba předeher, doher, meziher s využitím tónového materiálu i vlastní tvorby jednoduché melodické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu	OSV - Kreativita			
<i>Hudebně pohybové činnosti</i>						
HV-3-1-04	Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	tvorba pohybových doprovodů skladeb - stoupavá, klesavá melodie, tempo, charakter, dynamika, nálada, emocionální zážitek z hudby, spojení zpěvu a tance, tleskání, pohybová improvizace				

	zkouší zatančit jednoduchý tanec - polka	polka				
<i>Poslechové činnosti</i>						
HV-3-1-05	Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	poslech písní a instrumentálních skladeb se zaměřením na rytmus, pohyb melodie, tempové a dynamické změny				
HV-3-1-06	Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Sluchové a zrakové rozpoznávání hudebních nástrojů – cembalo, lesní roh, klarinet, zobcová flétna, příčná flétna, pozoun Hudební žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka,...			Prezentace na hudební nástroje	

Hudební výchova – 4. ročník

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 4. ročníku díky (v) předmětu Hudební výchova žák:</i>					
<i>Vokální činnosti</i>						

HV-5-1-01	zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	rozvíjení osvojených dovedností z předešlých ročníků, zřetelná artikulace, vázání tónů, rozšiřování hlasového rozsahu, jednohlasý i dvojhlasý zpěv v dur a moll tóninách – prodleva, kánon, lidový dvojhlas	OSV - Psychohygiena			
HV-5-1-02	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	notový zápis jako opora při realizaci písně – nota jako grafický znak pro tón Zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření – linky vytváření si zásobníku lidových, dětských, populárních i umělých písní			Vyhledání, zpracování do formátu a vtištění písní do zpěvníku	
<i>Instrumentální činnosti</i>						
HV-5-1-03	využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů a skladeb písní	hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat a jednoduchých skladbiček pomocí Orffova instrumentáře, případně využití dovedností žáků ZUŠ	OSV - Kreativita			

HV-5-1-05	zkouší vytvářet jednoduché přede hry, mezihry a dohry, zdokonaluje hudební doprovody	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – rytmizace a melodizace textu, tvorba předeher, meziher, doher, tvorba hudebního doprovodu s využitím ostinata a prodlevy, hudební hry	OSV - Kreativita			
<i>Hudebně pohybové činnosti</i>						
HV-5-1-07	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance (valčík, polka) pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	OSV - Kreativita			
<i>Poslechové činnosti</i>						
HV-5-1-04	seznamuje se s hudebními formami jednoduché písně	hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace				
HV-5-1-06	učí se poznávat další výrazové prostředky	hudební výrazové prostředky – harmonie, barva, kontrast a				

		gradace, rytmické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu				
	pozná barvu hlasu některých hudebních nástrojů, zařadí je do dané skupiny	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - soprán, alt, tenor, bas, hudební nástroje dechové, bicí, smyčcové			Prezentace na téma hudební nástroje	
	ztiší se a uvědoměle se snaží soustředit na poslech vybrané skladby	interpretace hudby – slovní vyjádření nálady a emocionálního působení hudby				
	seznamuje se s hudebními formami jednoduché písně	hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, slavnostní				

Hudební výchova – 5. ročník

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	na konci 5. ročníku díky (v) předmětu Hudební výchova žák:					
Vokální činnosti						

HV-5-1-01	zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	pěvecký a mluvní projev, rytmus – upevňování již osvojených pěveckých dovedností, dynamicky odlišený zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu jednohlasý a dvojhlasý zpěv písni v dur a moll tóninách (prodleva, kánon, lidový dvojhlas) realizace písni ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu intonace, vokální improvizace – zpěv durové a mollové stupnice v různých tóninách, diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry				
HV-5-1-02	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického záznamu (např. linky), notový zápis jako opora při realizaci písně				
<i>Instrumentální činnosti</i>						

HV-5-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na hudební nástroje – reprodukce motivů a jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých Orffových nástrojů, pokusy o vlastní instrumentaci písní a skladbiček, rytmické doprovody podle notového zápisu	OSV - Kreativita			
HV-5-1-05	vytváří jednoduché přede hry, mezihry	rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod				
<i>Hudebně pohybové činnosti</i>						
HV-5-1-07	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků				

		orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci, pohybových hrách				
<i>Poslechové činnosti</i>						
HV-5-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – základy harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu vztahy mezi tóny – souzvuk, akord dur a moll				
HV-5-1-04	Rozpozná hudební formu jednoduché písňě či skladby	hudební formy – písňě a skladby v malé písňové formě, rondo, variaci hudební styly a žánry – hudba populární, rocková a jazzová, lidová dechová hudba, cimbálová muzika, hudba komorní a symfonická, hudba chrámová, varhaní hudba	MED – Fungování a vliv médií ve společnosti		Vypracuje prezentaci na libovolného zpěváka/ zpěvačku	

Hudební výchova – 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 6. ročníku díky předmětu Hudební výchova žák:</i>			
uvědomuje si vlastní hlasový rozsah zpívá dle vlastních dispozic intonačně správně zná a používá jednoduché techniky rozezpívání	Začínáme písničkou Lidové písně Jak správně zpívat	Č, Z	Techniky rozezpívání, ÚLS
orientuje se v notové osnově v houslovém klíči	Barva a výška tónu	F, VV	Stupnice, klaviatura
vnímá a reprodukuje tleskáním jednoduché rytmy používá vlastní (alternativní) rytmické nástroje k doprovodům písní	Síla a délka tónu, bicí nástroje	F, PČ	
vyjadřuje své myšlenky a pocity na základě poslechu ukázky sluchem rozpozná a pojmenuje nástroje, které se objevily v ukázce	Vyznáme se v partituře?	VV	Aktivní vnímání hudby
diriguje ve tříčtvrtečním a čtyřčtvrtečním taktu	Rytmus a tempo	M, Z	Základy dirigování

rozlišuje vokální a instrumentální skladby	Umění souhry Sborový zpěv	OSV, F	
zpívá dle svých dispozic intonačně čistě v jednoduchém dvojhlasě	Dvojhlas Skupinová souhra		Kánony

Hudební výchova – 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 7. ročníku díky předmětu Hudební výchova žák:</i>			
HV-9-1-01 orientuje se v notovém zápise (délkové hodnoty not a pomlk, dynamická znaménka, takt) postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku	Vlastnosti tónů Dějiny hudby – pravěká a starověká hudba	F	Partitura, noty pro různé nástroje
HV-9-1-02 popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu	Hlasová hygiena Správné rozezpívání	ČJ	Techniky rozezpívání

<p>HV-9-1-04</p> <p>zazpívá, zahraje či doprovodí vybranou píseň či skladbu (např.: beat box, scat, rap, výběrem doprovodu z databanky keyboardu, připraveným doprovodem)</p>	<p>Vánoční písně a koledy</p>	<p>AJ, NJ</p>	<p>Národní vs. zahraniční</p>
<p>HV-9-1-05</p> <p>rozpozná na základě audio i video ukázek některé z tanců různých stylových období</p>	<p>Hudba v období renesance</p>	<p>D</p>	<p>Středověké tance</p>
<p>HV-9-1-06</p> <p>rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby (tempo, rytmus, melodii, barvu, dynamiku)</p> <p>rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň, sborovou tvorbu</p>	<p>Gregoriánský chorál Strunné a dechové hudební nástroje Když nehraješ sám</p>	<p>OSV</p>	<p>Spolupráce, společné hudební dílo</p>
<p>HV-9-1-07</p> <p>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období (jednohlas, vícehlas, homofonie, polyfonie, hudba vokální a instrumentální)</p>	<p>Přehled dějin hudby od pravěku po renesanci Hudební nástroje kdysi a dnes</p>	<p>D</p>	

HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Kam za hudbou	OSV	Hudební festivaly a čas letních prázdnin
---	---------------	-----	--

Hudební výchova – 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 8. ročníku díky předmětu Hudební výchova žák:</i>			
HV-9-1-01 orientuje se v notovém zápise (délkové hodnoty not a pomlky, dynamická znaménka, takt) vytváří pomocí jednoduchých nástrojů hudební složku melodramu	Vlastnosti tónů Melodram	F, D, ČJL	Skládání melodramu
HV-9-1-02 popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu	Hlasová hygiena Správné rozezpívání	ČJ	Techniky rozezpívání
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností krátké motivy, provádí jednoduché hudební improvizace	Fuga, sonáta		Rytmická fuga
HV-9-1-04	Vánoční písně a koledy Melodram	AJ, NJ	Národní vs. zahraniční

zaspívá, zahraje či doprovodí vybranou píseň či skladbu (např.: beat box, scat, rap, výběrem doprovodu z databanky keyboardu, připraveným doprovodem)			
HV-9-1-06 interpretuje základní znaky vybraných hudebních forem rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby (tempo, rytmus, melodii, barvu, dynamiku) rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, kantátu, pašije, fugu, sonátu, symfonii	Hudební formy: opera, oratorium, kantáta, pašije, fuga, sonáta, symfonie, melodram	OSV	
HV-9-1-07 postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období	Přehled dějin hudby od baroka po 20. století (baroko, klasicismus, romantismus)	D	
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Literární předlohy hudebních děl Symfonická báseň	ČJL	Literární předlohy

Hudební výchova – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Hudební výchova žák:</i>			
<i>Vokální činnosti</i>			
uplatňuje získané vokální návyky při vlastním pěveckém projevu	reflexe vokálního projevu – vokální sebehodnocení a možnosti zlepšení		
zpívá vybrané písně současných českých i zahraničních autorů	zpěv písní od současných autorů (jazz, folk, rock, hip hop...)		
<i>Instrumentální činnosti</i>			
zahraje na některý z nástrojů Orffova instrumentáře	zdokonalování hry na nástroje Orffova instrumentáře		příprava hudebního pásma (dle dispozic daného ročníku)
<i>Hudebně pohybové činnosti</i>			
využívá k tanci naučené kroky	základní taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění slyšené hudby		
<i>Poslechové činnosti</i>			
zařadí poslouchanou hudbu do určitého hudebního slohu a stylu		Č, D, Z	

nalézá souvislosti mezi hudbou a ostatními oblastmi kultury v daném období	hudební styly a žánry - poslech, hledání souvislosti k autorovi, jeho době, společnosti, kultuře, zvykům. Poslech a reprodukce písní známých českých i zahraničních autorů		
provádí rozbor skladby po hudební stránce	sluchová analýza hudební skladby – melodika , rytmus, harmonizace, tempo		

Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

V předmětu *Výtvarná výchova* žáci pracují prostřednictvím různých výtvarných technik – učí se tvořit výtvarná díla, vnímat je a interpretovat. Předmět *Výtvarná výchova* je zastoupen v učebním plánu naší školy ve všech ročnících 1. i 2. stupně. V 1. až 3. ročníku a pak v 8. a 9. ročníku je vyučován jednu hodinu týdně, ve 4. až 7. ročníku jsou mu věnovány 2 hodiny týdně, aby bylo možno pracovat nepřerušeně i na složitějších výtvarných úkolech.

Předmět *Výtvarná výchova* rozvíjí témata průřezového tématu *Osobnostní, sociální a morální rozvoj* (především jeho tematického okruhu *Kreativita*).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

kompetencí k učení

- motivujeme žáky k hodnocení kvality a přínosu jejich výtvarných děl, stejně jako k poučení se z chyb vlastních i druhých
- požadujeme od žáků používání obecně užívaných výtvarných termínů

kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky ke třídění a výběru informací potřebných pro určitou oblast z poznatků získaných v jiných předmětech – především dějepisu a literatury (historický kontext, charakteristika společnosti, životního stylu, doby, v níž výtvarná díla vznikala)
- při vnímání výtvarných děl klademe důraz na rozpoznání hlavních znaků určitého stylu na základě získaných informací a návodných otázek

kompetencí komunikativních

- vedeme žáky ke komunikaci prostřednictvím výtvarných děl, k vyjádření svých emocí a myšlenek i k vnímání a interpretaci cizích výtvarných děl

4. kompetencí sociálních a personálních

- při některých výtvarných projektech využíváme i práci ve skupinách
- vedeme žáky k objektivnímu a věcnému posuzování vlastních možností, plnění úkolů, jak svých, tak spolužáků
- vyžadujeme pojmenování a popis posuzovaných výtvarných děl
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

5. kompetencí občanských

- požadujeme respektování odlišného vkusu druhých (jiné styly), stejně jako uznávání různých reakcí na výtvarné dílo či rozličné dispozice k plnění zadaných úkolů

- ve výuce zdůrazňujeme přijímání naší kulturní tradice spolu s folklórem

6. kompetencí pracovních

- vedeme žáky ke včasnému a kvalitnímu zpracování vybraných výtvarných děl
- požadujeme vyhodnocování míry dosažení vytyčených cílů

Výtvarná výchova v 1. období (1. – 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 2. ročníku díky (v) předmětu Výtvarná výchova žák:</i>			
na základě experimentování s barvami poznává jejich vlastnosti	objevování vlastností barev, míchání barev, kontrasty, teplé a studené barvy		
objevuje možnosti výtvarného vyjádření pomocí linie a barvy (kresba, malba, kombinované techniky a netradiční techniky		
výtvarně vyjadřuje své prožitky, fantazie a životní zkušenosti	ilustrace, konkrétní a abstraktní, vlastní vyjadřování, vyjadřování podle předlohy, zachycení pohybu, postava a děj, plošné vyjádření, perspektiva		
seznamuje se s autorskými výtvarnými díly přiměřenými jeho věku	dětská grafika, ilustrace, animované filmy		
objevuje možnosti výtvarného vyjádření trojrozměrných předmětů	modelování, plastika, živé obrazy		

při výtvarné práci užívá různé nástroje a materiály			
interpretuje i komentuje podle svých schopností výtvarný projev			
osvojuje si dovednosti pro výtvarnou práci	hygiena práce		

Výtvarná výchova v 2. období (4. – 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 5. ročníku díky (v) předmětu Výtvarná výchova žák:</i>			
Výtvarně zachytí nepevné tvary kolem sebe (světlo, vzduch, vodu, šumění...), vnímá sebe jako součást svého okolí, rozlišuje pozadí a popředí.	Bod, linie, plocha, tvar, síť, světlo a stíny, tečkovací technika, prstomalba	člověk a jeho svět	vesmír, hvězdy, souhvězdí meluzína pavučina a rosa
Rozlišuje světelné proměny v čase, vnímá barvy jako vlastnosti světla. Barevně zachytí své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní proměny, barevné kontrasty proporční vztahy.	Světlo, skvrna, plocha, barva, odstíny, pohyb vzduchu, vody		duha nad městem vlnění moře (klid a bouře) děšť za oknem
Aplikuje znalosti o proporcích lidského těla, vztahy mezi jednotlivými částmi těla. Vnímá proporce věcí.	Figura, stavba těla, proporce, Schéma, pozorování, porovnávání, poměřování	člověk a jeho svět	můj spolužák mé lepší i horší já zátiší

Hledá zajímavé tvary (i deformované), volně pracuje s tvarem, barvou, kompozicí. Sděluje spolužákům pocity ze své práce.	Figurální kompozice, jednotící prvek, doplňkové barvy, kontrast (studené a teplé barvy)	matematika (geometrie – g.tvary)	zrcadlo času živé a neživé věci mládí x stáří
Vystihne rytmy kolem sebe, uvědomuje si jejich význam pro člověka, život obecně. Uvědomuje si sebe jako živého, vnímajícího člověka Vyhodnocuje svou práci i práce svých spolužáků.	Rytmus v hudbě, v přírodě, v životě člověka, dekor, nefigurální umění.	matematika (geometrie – g.tvary) hudební výchova	hry s geometrickými tvary dlažba, mozaika kouzelný koberec totemy
Výtvarně ztvární věci v jejich prostředí a zamýšlí se nad vztahem mezi nimi a prostředím. Uvědomuje si sama sebe jako součást vymezeného prostoru. Komunikuje o obsahu svých děl.	Prostor, věci v prostoru. Postava a prostor, vytyčení určitého prostoru, mapování, kinetické umění (mobil), instalace.	prvouka, přírodověda	hry na návrháře živé sochy pohyblivý mobil zátiší malíře, fotografa

Výtvarná výchova – 6. ročník

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	na konci 6. ročníku díky (v) předmětu Výtvarná výchova žák:					

	se seznámí s první zmínkou o umění za pomoci dějin umění, typické prvky té doby převede do kresby nebo malby za pomoci tradičních materiálů	výtvarné osvojování dějin umění				
	při poslechu hudby modeluje své vlastní fantazie	sluchové vnímání, rozvoj vlastní představivosti	OSV- Kreativita	HV-vnímání hudby muzikoterapie		
	maluje tematickou práci vycházející ze zážitků ze života	smyslové vnímání a pozorování přírody, dekorativní práce				
VV-9-1-02	využívá vizuálně-obrazné vyjádření k zachycení reálné nebo abstraktní zkušenosti	vizuálně obrazné prostředky	OSV- Kreativita			
	vytvoří koláž, roláž nebo pletení z papíru	práce s různými výtvarnými prostředky				
	interpretuje své zážitky, studuje realitu kolem sebe a vnímá dva protiklady vzájemně působící na sebe	stínování, protiklady, vyjádření tvaru a objemu				
VV-9-1-07	ověřuje komunikační účinky vybraných upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	galerijní edukace a práce s uměleckými artefakty				

Výtvarná výchova – 7. ročník

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 7. ročníku díky (v) předmětu Výtvarná výchova žák:</i>					
	si uvědomí odlišnou kontextuální podmíněnost a změny okolí vzniklé vlivem člověka a interakci s realitou. Maluje tematickou práci vycházející z pozorování přírody a z ročního období.	smyslové vnímání a pozorování přírody				
	vytvoří výrobky z nejrůznějších materiálů na předvánoční jarmark za účelem pomoci druhým lidem					
VV-9-1-05	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku, interpretuje své pocity a nálady v rovině smyslového vyjádření	vizuální vyjádření podnětů vnímaných ostatními smysly (podněty hmatové, sluchové, čichové..)	OSV- Rozvoj schopností poznávání			
VV-9-1-02	využívá vizuálně-obrazné vyjádření k zachycení reálné nebo abstraktní zkušenosti	vizuálně obrazné prostředky				

	skládá, trhá, lepí papír a vytvoří koláž, roláž nebo pletení z papíru	práce s různými výtvarnými prostředky		PČ - práce s papírem		
	interpretuje své zážitky, studuje realitu kolem sebe a vnímá dva protiklady vzájemně působící na sebe	stínování, protiklady, vyjádření tvaru a objemu				
VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách vztazích: k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie	fotografie, postprodukce, tvorba plakátu, nová média	MED- Tvorba mediálního sdělení	IVT - práce s grafickým editorem	program canva, práce s fotoeditorem a tvorba postdigitální fotografie	

Výtvarná výchova – 8. ročník

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Výtvarná výchova žák:</i>					
VV-9-1-01	vybírání, vytváření a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností,	proporce lidské postavy		Př - anatomie lidského těla		

	samostatně vytvoří bohatou škálu obrazových vyjádření					
	užívá vizuálně okrasná vyjádření pro zachycení jevů	vyjádření prostoru, vztahy mezi objekty				
VV- 9-1- 04	vybírání vlastní prožitky pro originální vyjádření	vyjádření svých prožitků	OSV- Kreativita			
VV- 9-1- 06.1	odhaluje interpretační kontext a porovnává s dalším	kritéria porovnávání interpretací				
	rozlišuje obsah uměleckých projevů minulosti	vyjádření kvalitativních proměn				
	používá vlastní obrazové vyjádření pro zachycení vývoje	analytické zkušenosti	OSV- Kreativita			
VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video	nová média, fotografie, video	OSV- Kreativita MED- Tvorba mediálního sdělení	ICT - práce s grafickým editorem, postprodukce fotografie, střih videa	práce s foto editorem, tvorba postdigitální fotografie, tvorba a úprava videa, program canva	

Výtvarná výchova – 9. ročník

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Výtvarná výchova žák:</i>					
	užívá výtvarné obrazové vyjádření pro zachycení procesů v proměnných, využívá přírodních a uměleckých forem	rozvíjení fantazie	OSV- Kreativita			
VV- 9-1-06.2	porovnává vlastní interpretace s uznávanými, hodnotí užitek vlastního vyjádření pro realitu	vyjádření psych.+ fyz. stavu	OSV- Sebeznání a sebepojetí			
	zkoumá účinek na intenzitě svých prožitků v jejich celistvosti	výrazové možnosti materiálů, struktury a barev		PC- práce s rozlišnými materiály		
VV- 9-1-06.3	odhaluje interpretační kontext přejatého obrazového vyjádření tak, aby byl srozumitelný pro ostatní	uplatnění řazení a kompozice písma v ploše				

VV- 9- 1- 04	vybírání a kombinuje obrazové prožitky pro vlastní originální vyjádření a porovnává účinek s běžně užívanými postupy	senzuálně deskriptivní poznatky, vyjádření manipulace s objekty				
VV-9- 1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video	fotografie, video, postprodukce, tvorba plakátu	MED- Tvorba mediálního sdělení	ICT- práce s grafickým a foto editorem	práce s foto editorem, tvorba postdigitální fotografie, tvorba a úprava videa, program canva	

Výtvarná praktika

Charakteristika předmětu Výtvarná praktika

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelným předmětem *Výtvarná praktika* umožňujeme zájemcům z nejstarších ročníků školy rozvíjení své tvořivosti a zajímavé metody, techniky a postupy, které se nedají realizovat v předmětu výtvarná výchova.

Volitelný předmět *Výtvarná praktika* je určen žákům 8. a 9. ročníku. Má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Jeho výuka je organizována společně pro žáky z více tříd ročníku s maximální kapacitou 20 osob. Pokud by však měl jejich počet ve společné skupině přesáhnout 20, je v jednotlivých třídách realizována samostatně.

S předmětem úzce souvisí témata průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu:

V předmětu jsou využívány stejné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k tvorbě a rozvoji klíčových kompetencí jako v předmětu *Výtvarná výchova*.

Výtvarná praktika (volitelný předmět)

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>díky (v) předmětu Výtvarná praktika žák:</i>			
předvídá nebezpečí úrazu, pracuje s maximální opatrností a uplatňuje vhodné a bezpečné chování při práci	bezpečnost práce		
seznámí se se základním procesem výroby, novými postupy práce a technikami	výroba papíru, Decoupage, Quilling, Embossing, Irish Holding aj.	Ekologie Pracovní činnosti	
naučí se pracovat s různými materiály - papír, hlína, CD, plast, sklo, textil aj.	skládání z papíru, výtvary z keramiky, CD, obraz z pet láhví, savování	Ekologie Pracovní činnosti	
zvládá základní terminologii	teoretická část nových technik	Výtvarná výchova	
sestaví své vlastní výtvary plné fantazie	výběr z technik	Výtvarná výchova Pracovní činnosti	

Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

Důraz na tuto vzdělávací oblast v našem školním vzdělávacím programu je dán tím, že zdraví chápeme jako jednu z nejdůležitějších hodnot, k nimž má vzdělávání na naší škole směřovat. To se odrazilo již v minulosti v pojetí našeho koncepčního programu rozvoje školy Kvalita, zdraví, přitažlivost, v němž jeden z jeho ústředních pojmů „zdraví“ vyjadřuje naši dlouhodobou péči věnovanou vytváření podmínek pro rozvoj všech složek zdraví každého žáka i zaměstnance školy i zdravému vztahu školy k jejímu okolí a ke světu.

Zdraví při tom chápeme holisticky jako individuální pocit pohody (tělesné, duševní, sociální a duchovní) a zároveň jako optimální vztahy v užší komunitě i udržitelný stav světa. Zdraví tedy v našem pojetí není pouze cílem, k němuž vzdělávání na naší škole směřuje tím, že žáci získávají potřebné poznatky, způsoby chování (dovednosti a návyky) a postoje, ale i hodnotou, v souladu s níž se snažíme na naší škole kultivovat veškeré podmínky vzdělávání (věcné, sociální i organizační) i procesy, které tu probíhají.

Realizace vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* (samozřejmě ve spojení s realizací dalších vzdělávacích oblastí a průřezových témat i s celou organizací života školy) směřuje k naplnění jednoho ze základních vzdělávacích cílů: žák naší školy se v průběhu školní docházky učí aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Oblast *Člověk a zdraví* realizujeme prostřednictvím oborů Výchova ke zdraví (na 1. stupni v rámci předmětu Člověk a jeho svět a na 2. stupni prostřednictvím speciálního předmětu Výchova ke zdraví s jednogodinovou dotací v 6., 8. a 9. ročníku 2. stupně) a oboru Tělesná výchova (ve stejnojmenném předmětu Tělesná výchova s dvouhodinovou dotací ve všech ročnících 1. i 2. stupně). Význam vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* je posílen i jednogodinovými volitelnými předměty.

Výchova ke zdraví

Charakteristika předmětu Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět *Výchova ke zdraví* je důležitým předmětem našeho školního vzdělávacího programu, prostřednictvím kterého naplňujeme hlavní cíle vzdělávací oblasti Člověk a zdraví v ročnících 2. stupně. Žáci se v něm na základě poznání sebe sama jako živé (biologické a sociální) bytosti učí chápat hodnotu zdraví a v zájmu jeho ochrany u sebe i druhých lidí se učí se i odpovědně rozhodovat.

K tomuto cíli směřují očekávané výstupy související s tematickými okruhy *Osobnostní a sociální výchovy*, dále s tématy holistického pojetí zdraví, správné životosprávy (zejména správného režimu dne a zásad správného stravování), s tematikou sexuální výchovy, tematikou bezpečného chování a prevence před návykovými látkami a dalšími negativními jevy.

Předmět *Výchova ve zdraví* je zařazen do 6., 8. a 9. ročníku 2. stupně naší školy.

Do předmětu *Výchova ke zdraví* byla výrazným způsobem včleněna témata v podstatě všech tematických okruhů průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova*. Protože se zdravím jedince i společnosti úzce souvisí i kvalita životního prostředí řeší i témata typická pro *Environmentální výchovu* a blízko má rovněž k průřezovým tématům *Multikulturní výchova* a *Mediální výchova*.

Zařazení učiva oboru do jiných předmětů:

Přírodopis:

biologické a psychické změny v dospívání

reprodukční zdraví, plánované rodičovství

ochrana před nemocemi

první pomoc

výživa a zdraví

Člověk a svět práce (podobor Příprava pokrmů):

výživa a zdraví

Ostatní obory - předměty (marginálně OV, Ch, F):

návykové látky

služby odborné pomoci

bezpečnost práce

mimořádné události

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

kompetencí k učení

- ve výuce se společně s žáky zabýváme metakognicí – necháváme je reflektovat jejich styly učení a jejich efektivnost, přemýšlet nad tím, jak postupují při poznávání nového ...
- vedeme žáky k diskusím o vztazích mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím

- umožňujeme žákům vyzkoušet si rozmanité relaxační a kompenzační techniky
- vedeme žáky k vyhledávání informací v nejrůznějších zdrojích

kompetencí k řešení problémů

- ve vyšších ročnících vyjadřují své reflexe aktuálních problémů jejich vrstevníků, třídy, školy, města či světa
- vytváříme problémové úkoly blízké životu žáků samotných, jejich třídy, Karviné
- společně s žáky promýšlíme témata pro dlouhodobější projektové úkoly týkající se zdraví a osobnostně sociální výchovy
- využíváme vhodných her k simulaci a modelování řešení problémových situací

kompetencí komunikativních

- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali své názory na zdraví a jeho předpoklady, a to jak ústně, tak písemnou formou, aby o problematice zdraví v tom nejširším slova smyslu (tedy včetně zdravých vztahů mezi lidmi, či zdravých vztahů k okolnímu světu) společně diskutovali
- vytváříme situace, kde si žáci ověřují své dovednosti používat nonverbální komunikace a zároveň ji rozumět
- hrajeme s žáky hry vhodné pro rozvoj jejich komunikativních dovedností

4. kompetencí sociálních a personálních

- vytváříme učební situace, při nichž si žáci uvědomují sebe sama, získávají pozitivní sebepojetí
- vedeme žáky k tomu, aby ve výuce, ale i v přípravě na ni spolupracovali

- společně s žáky vytváříme podpůrné programy podpory zdraví a prevence nežádoucích jevů
- umožňujeme žákům vyjadřovat své pocity, city, dojmy a nálady

5. kompetencí občanských

- učíme žáky chovat se účinně podle svých schopností v různých krizových situacích a v případě potřeby poskytnout vhodnou pomoc
- vedeme žáky k tomu, aby v krizových situacích postupovali podle plánů krizových opatření na škole
- vytváříme situace, v nichž žáci vysvětlují své postoje k rizikovému chování a ke svému zdraví i zdraví druhých lidí

6. kompetencí pracovních

- žáky vedeme k tomu, aby vnímali a posuzovali výsledky pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot
- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Výchova ke zdraví – 6. ročník

Kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 6. ročníku díky (v) předmětu</i> Výchova ke zdraví žák::					
	<i>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</i>					
	Popíše funkce rodiny, orientuje se v etických, ekonomických i právních okolnostech partnerství a rodinného života	rodina, rodinné právo, základy ekonomiky rodiny				
VO-9-3-03	Sestaví návrh rodinného rozpočtu, rozliší nezbytné výdaje od výdajů méně důležitých	rozpočet rodiny		OV - rozpočet státu		
VZ-9-1-01	Společně s ostatními se podílí na vytvoření pravidel třídy, která pak respektuje	pravidla soužití ve třídě	OSV - mezilidské vztahy			
	Navrhuje řešení problémů ve třídě, popíše konflikty mezi spolužáky a navrhuje jejich řešení, v případě potřeby požádá o pomoc	řešení konfliktů	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice, OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			

VZ-9-1-02	Vysvětlí role členů rodiny i školní komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na společné klima s ohledem na zdraví	Rodina a role členů v rodině (komunitě)	OSV - poznávání lidí			
	Vysvětlí význam náhradní rodinné péče	Adopce, pěstounství, kojenecký ústav, dětský domov...				
<i>Osobní a sociální rozvoj</i>						
	Vysvětlí, proč lidé vidí a prožívají podobné situace jinak.	Emoce, prožívání vnímání - respekt k odlišnostem				
	Respektuje sebe i druhé, přijímá názory druhých	Zdravé sebepojetí a sebevědomí.	OSV - sebepoznání a sebepojetí			
	Popíše své silné a slabé stránky, oceňuje své úspěchy a navrhne kroky k řešení svých neúspěchů	Sebereflexe				
	Přijímá zpětnou vazbu od druhých a využívá ji k sebereflexi	Zpětná vazba				
	Poskytuje popisnou zpětnou vazbu druhým					
	Prosazuje své názory i sebe sama, vyjadřuje své zájmy a city a vědomě používá některé jednoduché asertivní techniky	Asertivita, asertivní techniky				
	Ke svému plánování využívá diář, plánuje své činnosti s ohledem na své časové možnosti i povinnosti	Zásady timemanagementu	OSV – Seberegulace a sebeorganizace			
	Vysvětlí, jakým způsobem může pečovat o svou duševní hygienu	Stres a jeho vztah ke zdraví	OSV - Psychohygienu			

	<i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i>						
VZ-9-1-13.2	Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ní, vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Preventivní programy a odborná pomoc					
	Adekvátním způsobem odpovídajícím situaci reaguje na šikanování sebe či spolužáků a na agresivní chování obecně	Šikana, kyberšikana, sexuální výchova a zneužívání					
	<i>Změny v životě člověka a jejich reflexe</i>						
	Popíše změny probíhající v období dospívání (anatomické, fyziologické, emocionální)	Pohlavní dospívání, osobní hygiena, emocionální změny, rozdíly v chování dívek a chlapců					
	<i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i>						
VZ-9-1-04	Uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života	Zodpovědnost a aktivní podpora zdraví					
VZ-9-1-10	Využívá techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Relaxační a regenerační techniky					

VZ-9-1-05.1	Optimálně rozvrhne svůj denní režim a popíše jej (začleňuje prvky psychohygieny a smysluplné využití volného času)	Režim dne, psychohygienu, volný čas				
VZ-9-1-06	Vysvětlí, co je podstatou zdravého životního stylu, popíše, jak pečuje o své zdraví	Zdravý životní styl, pohyb, sport, relaxace, zacházení s léky				
VZ-9-1-05.2	Uplatňuje zdravé stravovací návyky, sestaví vyvážený jídelníček a plán fyzické aktivity	Jídelníček a fyzická aktivita		TV - kardio cvičení		
VZ-9-1-16 VZ-9-1-15	Zvládá základní postupy první pomoci	Podpora zdraví, první pomoc		Př - lidské tělo		
	Předvídá a rozpozná rizikové a krizové situace ohrožující jeho bezpečnost a zdraví	Rizikové situace				
VZ-9-1-15	Vysvětlí, jak předcházet rizikovým situacím ohrožujícím zdraví a bezpečnost, a navrhne postup, jak se v takových situacích zachovat	Prevence, pomoc v krizových situacích	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			

Výchova ke zdraví – 8. ročník

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální výstupy a kompetence	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu</i> Výchova ke zdraví žák::					
	Vztahy mezi lidmi a formy soužití					
	Popíše funkce rodiny, orientuje se v etických, ekonomických i právních okolnostech partnerství a rodinného života	Rodina, rodinné právo, základy ekonomiky rodiny				
VO-9-3-03	Sestaví návrh rodinného rozpočtu a rozliší nezbytné výdaje od výdajů méně důležitých	Rozpočet rodiny		OV - rozpočet státu		
	Osobní a sociální rozvoj					
	Respektuje sebe i druhé, přijímá názory druhých	Zdravé sebevědomí a sebepojetí	OSV – Sebepoznání a sebepojetí			
	Přijímá zpětnou vazbu od druhých a využívá ji k sebereflexi	Zpětná vazba				
	Poskytuje popisnou zpětnou vazbu druhým					
	Prosazuje své názory i sebe sama, vyjadřuje své zájmy a city a vědomě používá některé jednoduché asertivní techniky	Asertivita, asertivní techniky				

	Vysvětlí, jakým způsobem může pečovat o svou duševní hygienu	Stres a jeho vztah ke zdraví	OSV - psychohygienu			
	<i>Změny v životě člověka a jejich reflexe</i>					
	Popíše změny probíhající v období dospívání (anatomické, fyziologické, emocionální)	Pohlavní dospívání, osobní hygiena, emocionální změny, rozdíly v chování dívek a chlapců				
VZ-9-1-11	O otázkách lásky, sexu a dospívání komunikuje vhodným způsobem (bez zbytečných zábran a bez provokací a hrubosti)	Respekt k druhým v období dospívání				
	Uvede rizika spojená s neuváženým výběrem partnera, pojmenuje povahové vlastnosti partnera, které jsou předpokladem k založení stabilní rodiny	Rizika (dědičné choroby, negativní rysy osobnosti, závislosti), partneři z různého sociokulturního prostředí		Př - lidské tělo		
	<i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i>					
VZ-9-1-13.2	Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ní, vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Preventivní programy a odborná pomoc				

	Adekvátním způsobem odpovídajícím situaci reaguje na šikanování sebe či spolužáků a na agresivní chování obecně	Šikana, kyberšikana, sexuální výchova a zneužívání				
VZ-9-1-13.	Vyhodnotí rizika zneužívání návykových látek	Návykové látky				
<i>Hodnota a podpora zdraví</i>						
VZ-9-1-03.	Žáci na příkladech z vlastního života vysvětlí, jak jejich hodnoty a vzory souvisí s jejich tělesným, duševním a sociálním zdravím	Hodnoty, postoje, životní priority, zodpovědnost				
VZ-9-1-3.2	Vysvětlí, jak spolu souvisí zdraví člověka a uspokojování jeho základních lidských potřeb	Maslowova teorie lidských potřeb				
<i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i>						
VZ-9-1-04	Uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života	Zodpovědnost a aktivní podpora zdraví				
VZ-9-1-10	Využívá techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Relaxační a regenerační techniky	Prevence civilizačních chorob	Př - lidské tělo		
VZ-9-1-05.1	Optimálně rozvrhne svůj denní režim a popíše jej (začleňuje prvky psychohygieny a smysluplné využití volného času)	Režim dne, psychohygienu, volný čas				
VZ-9-1-06	Vysvětlí, co je podstatou zdravého životního stylu, popíše, jak pečuje o své zdraví	Zdravý životní styl, pohyb, sport, relaxace, zacházení s léky				

VZ-9-1-05.2	Uplatňuje zdravé stravovací návyky, sestaví vyvážený jídelníček a plán fyzické aktivity	Jídelníček a fyzická aktivita		TV - kardio cvičení		
VZ-9-1-07	Vysvětlí, jak souvisí vyvážená strava a fyzická aktivita se zdravím nebo naopak vznikem civilizačních chorob	Prevence civilizačních chorob		Př - lidské tělo		
	Vysvětlí rizika spojená s poruchami příjmu potravy	Bulimie, anorexie		Př - lidské tělo		
VZ-9-1-16 VZ-9-1-15	Zvládá základní postupy první pomoci	Podpora zdraví, první pomoc		Př - lidské tělo		
	Předvídá a rozpozná rizikové a krizové situace ohrožující jeho bezpečnost a zdraví	Rizikové situace	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			
VZ-9-1-15	Vysvětlí, jak předcházet rizikovým situacím ohrožujícím zdraví a bezpečnost, a navrhne postup, jak se v takových situacích zachovat	Prevence, pomoc v krizových situacích	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			

Výchova ke zdraví – 9. ročník

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální výstupy a kompetence	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Výchova ke zdraví žák:</i>					
	<i>Změny v životě člověka a jejich reflexe</i>					
	Vysvětlí rozdíly mezi přátelstvím, zamilovaností, náhodnou známostí a hlubokou láskou	Přátelství, zamilovanost, láska				
	Zodpovědným způsobem rozhoduje o svém sexuálním životě (o milostných aktivitách, o odložení pohlavního styku, o vhodné antikoncepci)	Sexuální život				
	Uvede rizika spojená s předčasným ukončením těhotenství	Potrat a jeho rizika				
	Vysvětlí roli matky a otce při péči o dítě a jeho výchovu	Výchova v rodině				
VZ-9-1-12	Uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti, vysvětlí, popíše, jak vhodným způsobem odmítnout vynucování pohlavního styku	Sexuální život				
	<i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i>					
VZ-9-1-08	Rozlišuje mezi běžnými, infekčními a civilizačními chorobami, objasní zásady prevence a možnosti odborné pomoci	Choroby a jejich prevence				

	Uvede rizika (včetně zdravotních) nechráněného pohlavního styku	Sexuální výchova a zneužívání				
VZ-9-1-16 VZ-9-1-15	Zvládá základní postupy první pomoci	Podpora zdraví, první pomoc				
	Předvídá a rozpozná rizikové a krizové situace ohrožující jeho bezpečnost a zdraví	Rizikové situace	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			
VZ-9-1-15	Vysvětlí, jak předcházet rizikovým situacím ohrožujícím zdraví a bezpečnost, a navrhne postup, jak se v takových situacích zachovat	Prevence, pomoc v krizových situacích	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			
<i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i>						
	Vyhodnocuje vlivy reklamy na zdraví a psychiku člověka	Manipulativní reklama Media a jejich vliv na člověka	MED - Fungování a vliv médií ve společnosti			
VZ-9-1-13. 2	Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ní, vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Preventivní programy a odborná pomoc				
	Adekvátním způsobem odpovídajícím situaci reaguje na šikánování sebe či spolužáků a na agresivní chování obecně	Šikana, kyberšikana, sexuální výchova a zneužívání				

VZ-9-1-14.1	Rozpozná manipulativní komunikaci, včetně manipulací v masmédiích, rozpoznat její jazykové i mimojazykové prostředky, rozeznává skryté významy a záměry autora (ústního i písemného projevu)	Manipulativní komunikace (masmédia, sekty...)	MED – Vnímání autora mediálních sdělení	OV – Sekty D – Kult osobnosti		
VZ-9-1-14.2	Uvede příklady, jak se bránit proti manipulaci a agresi	Obrana proti manipulaci a agresi				
<i>Osobnostní a sociální rozvoj</i>						
	Vysvětlí, proč lidé vidí a prožívají podobné situace jinak	Emoce, prožívání, vnímání - respekt k odlišnostem				
	Respektuje sebe i druhé, přijímá názory druhých	Respektuje sebe i druhé, přijímá názory druhých	OSV – Sebepoznání a sebepojetí			
	Popíše své silné a slabé stránky, oceňuje své úspěchy a navrhne kroky k řešení svých neúspěchů	Sebereflexe				
	Přijímá zpětnou vazbu od druhých a využívá ji k sebereflexi	Zpětná vazba				
	Poskytuje popisnou zpětnou vazbu druhým	Zpětná vazba				
	Prosazuje své názory i sebe sama, vyjadřuje své zájmy a city a vědomě používá některé jednoduché asertivní techniky	Asertivita, asertivní techniky				

	Ke svému plánování využívá diář, plánuje své činnosti s ohledem na své časové možnosti i povinnosti	Zásady timemanagementu	OSV – Seberegulace a sebeorganizace			
	Vysvětlí, jakým způsobem může pečovat o svou duševní hygienu	Stres a jeho vztah ke zdraví	OSV - Psychohygienu			
VZ-9-1-09	Popíše, čím vším může přispět k tomu, aby prožil život plný zdraví a spokojenosti.	Vztah k sobě samému				

Tělesná výchova

Charakteristika předmětu Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět *Tělesná výchova* je zařazen v našem školním vzdělávacím programu ve všech ročnících, a to vždy dvěma vyučovacími hodinami týdně. Cílem tohoto předmětu je usnadnit žákům poznání jejich pohybových možností a zájmů i jejich pohybových (i zdravotních) omezení, aktivně je využívat a cíleně ovlivňovat. *Tělesná výchova* vede žáky od spontánního pohybu k činnosti řízené a výběrové a k vlastní seberealizaci v oblíbených sportech. Žáci se tu postupně učí zařazovat samostatně do svého denního režimu pohybové činnosti nejen pro uspokojování svých pohybových potřeb, ale i k regeneraci sil a kompenzaci zatížení, tedy pro podporu svého zdraví.

Do osnov předmětu jsou zařazeny pohybové hry, rytmická a kondiční cvičení, základy gymnastiky, základy atletiky, základy míčových i jiných sportovních her, základy plavání (součástí předmětu je i plavecký kurz konaný v 2. a 3. ročníku), základy lyžování (součástí předmětu je i týdenní lyžařský výcvikový kurz konaný v 7. ročníku) a bruslení

Při výuce *Tělesné výchovy* v ročnících 2. stupně jsou vytvořeny (zpravidla v rámci ročníku) zvlášť skupiny chlapců a zvlášť děvčat, v 9. ročníku je však zařazena jedna smíšená hodina věnovaná míčovým hrám.

K cílům *Tělesné výchovy* směřují očekávané výstupy související zejména s tématickými okruhy *Osobnostní a sociální výchovy*.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

kompetencí k učení

- společně s žáky reflektujeme jejich pocity z aktivit, hledáme, které z nich vyhovují jejich zájmům a potřebám...
- vedeme žáky k diskusím o vztazích mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím
- vedeme žáky k osvojení si pravidel různých her a sportů
- umožňujeme žákům vyzkoušet si rozmanité relaxační a kompenzační techniky

kompetencí k řešení problémů

- reflektujeme s žáky problémy, které vznikají v průběhu soupeření a her
- využíváme vhodných her k simulaci a modelování řešení problémových situací

kompetencí komunikativních

- hrajeme s žáky hry vhodné pro rozvoj jejich komunikativních dovedností

4. kompetencí sociálních a personálních

- vytváříme učební situace, při nichž si žáci uvědomují sebe sama, získávají pozitivní sebepojetí
- vedeme žáky k tomu, aby při hrách a sportování, ale i při přípravě na ně, spolupracovali
- společně vytváříme pravidla pro různé soutěže a vlastní varianty her a vedeme žáky k jejich dodržování
- společně s žáky vytváříme podpůrné programy podpory zdraví a prevence nežádoucích jevů
- umožňujeme žákům vyjadřovat své pocity, city, dojmy a nálady ze sportovních aktivit
- vedeme žáky, aby sportovali a soutěžili v duchu fair play

5. kompetencí občanských

- při hrách a sportování vedeme žáky k zodpovědnosti za bezpečnost a zdraví své i ostatních
- učíme žáky chovat se účinně podle svých schopností v různých krizových situacích a v případě potřeby poskytnout vhodnou pomoc

6. kompetencí pracovních

- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti sportu

Tělesná výchova v 1. a 2. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 2. ročníku díky (v) předmětu Tělesná výchova žák:</i>			
Činnosti ovlivňující zdraví			
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	příprava ke sportovnímu výkonu: příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti		
provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění			
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	cvičení během dne, rytmické a kondiční formy		
dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků			
dbá na správné dýchání	cvičení pro děti, základy estetického pohybu		
zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu			

<i>Činnosti podporující pohybové učení</i>			
zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	tělocvičné pojmy – komunikace v TV		
zná a užívá pojmy z pravidel sportů a soutěží			
dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě i ve vodě	bezpečnost při sportování		
zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti			
používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv			
jedná v duchu fair-play			
<i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i>			
spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích	základy sportovních her: míčové a pohybové hry, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží		
nacvičuje přihrávky jednoruč, obouruč			
zná a dodržuje základní pravidla her			
soutěží jako člen družstva			
je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo	základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem		
používá vhodnou techniku hodů kriketovým míčkem			
používá nízký start			
používá i princip předávání štafety a štafetového běhu			
nacvičí skok do dálky			
účastní se atletických závodů	základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s		
zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách, nacvičuje kotoul vzad			
provádí jednoduchá cvičení na žebřinách			

skáče přes švihadlo	náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti		
podbíhá dlouhé lano			
provádí cvičení na lavičkách			
provádí přetahy a přetlaky			
nacvičuje techniku jednoho plaveckého stylu	základní plavecká výuka: základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena		
projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu	vztah ke sportu – zásady		
učí se respektovat zdravotní handicap	jednání s chování		
zná význam sportování pro zdraví			

Tělesná výchova v 3. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 3. ročníku díky (v) předmětu Tělesná výchova žák:</i>			
Činnosti ovlivňující zdraví			
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou			

provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	příprava ke sportovnímu výkonu: příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	cvičení během dne,		
dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků	rytmické a kondiční formy		
zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	cvičení pro děti		
Činnosti podporující pohybové učení			
zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	tělocvičné pojmy – komunikace v TV		
rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje (vlevo, vpravo vbok, čelem vzad, pozor, pohov ...)			
dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě	bezpečnost při sportování		
používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv			
jedná v duchu fair-play			
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích	základy sportovních her:		
nacvičuje přihrávky jednoruč, obouruč, dribling	míčové a pohybové hry,		
rozlišuje míč na basketbal a volejbal	organizace při TV, pravidla zjednodušených		
nacvičuje střelbu na koš	osvojovaných pohybových		
nacvičuje přehazovanou	činností – her a soutěží		
je schopen soutěžit v družstvu			

je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo			
--	--	--	--

Tělesná výchova ve 4. – 5. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 5. ročníku díky (v) předmětu Tělesná výchova žák:</i>			
Činnosti ovlivňující zdraví			
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou (zná protahovací a napínací cviky a cviky pro zahřátí a uvolnění)	příprava ke sportovnímu výkonu: příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti		
dbá na správné držení těla při různých činnostech i při provádění cviků	cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti		
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu			
zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a cvičením s hudbou			
dbá na správné dýchání			
zná kompenzační a relaxační cviky			
uplatňuje zásady pohybové hygieny			

<i>Činnosti podporující pohybové učení</i>			
zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	tělocvičné pojmy – komunikace v TV		
zná pojmy z pravidel sportů a soutěží			
zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti			
cvičí dle základních pojmů (terminologie – vzpažit, upažit, zapažit, předpažit, připažit, přednožit, unožit = „pohyby rukou, nohou“)			
rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje			
cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	tvořivost v TV		
sestaví a předvede jednoduchou rozcvičku s pomocí učitele			
samostatně připraví a vhodně rozmístí cvičební nářadí a náčiní podle pokynů učitele			

Tělesná výchova – 6. ročník

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky

	<i>na konci 6. ročníku díky (v) předmětu Tělesná výchova žák:</i>					
Atletika						
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					
	Ovládá techniky atletických startů, krátké a tratě	Nácvik techniky nízkého startu a běhu na 60 metrů, běžecká abeceda, Štafetový běh 4x60m		M, F		
	Rozloží si vhodně síly u vytrvalostního běhu	Vytrvalostní běh - Běh vytrvalostní na 1000m (chlapci), Běh vytrvalostní na 600 m (dívky)		M, F		
	Sám si vyměří rozběh dle svých potřeb před skokem do výšky i dálky	Technika skoku dalekého skok vysoký – technika odrazu a nácvik flopu, nůžek			Natočí video záznam , rozebere správnou techniku skoku vysokého	
	Aplikuje pro sebe nejvhodnější techniku skoku k dosažení co nejlepšího výkonu					
	Hází kriketovým míčkem	Hod kriketovým míčkem		M, F		
Gymnastika						
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					

	Správně provádí kotouly vpřed a vzad i do roznožení	Cvičení prostná – kotouly vpřed a vzad				
	Provádí z podporu stoj na hlavě a z výkroku stoj na rukou	Stoj na hlavě, stoj na rukou				
	Zacvičí jednoduchou gymnastickou sestavu obsahující zvládnuté prvky	Jednoduchá gymnastická sestava				
	Přeskočí roznožmo i skrčmo přes kozu	Přeskok přes kozu				
	Zvládá techniku šplhání a podle svých možností šplhá co nejvýše v nejkratším možném čase	Šplh na žerdi				
Sportovní hry						
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					
	Ovládá jednotlivé herní činnosti jednotlivce při sportovních hrách	Fotbal, futsal, florbal, házená, volejbal, ringo, softbal, vybíjená - nácvik herních činností jednotlivce, herních situací, průpravných her a hry v družstvech	Komunikace			
	Manipuluje s míčem, dribluje, vede míč, přihrává, strelí, hází na koš, podává, odbíjí obouruč vrchem i spodem, nadhazuje, odpaluje, hází a chytá míč	Basketbal				

	Orientuje se v prostoru	Pravidla jednotlivých her a jejich možnosti využití				
	Spolupracuje s týmem při hře	Pravidla fair play				
Hygiena a zdraví						
TV-9-1-04	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší					
	Získává hygienické návyky, zdravý životní styl	Hygienické zásady při sportu, zdravá strava	Psychohygiena	VKZ, OV		
TV-9-1-05	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost					
	Zná hlavní bezpečnostní zásady chování v hodinách tělesné výchovy v tělocvičně, na hřišti, na zimním stadionu, na plaveckém bazénu, v posilovně a chápe potřebu jejich dodržování pro bezpečí svoje i ostatních cvičenců, chová se podle těchto zásad	Bezpečnost				
TV-9-1-03	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly					
	Před sportovním výkonem důkladně zahřeje a protáhne					

	tělo a po sportovním výkonu relaxuje					
--	--------------------------------------	--	--	--	--	--

Tělesná výchova – 7. ročník

kód	Očekávané výstupy na konci 7. ročníku díky (v) předmětu Tělesná výchova žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
Atletika						
TV-9-1-2	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program					
	Osvojuje si atletická cvičení s ohledem na své tělesné dispozice.	Krátké a dlouhé běhy, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem a granátem, vrh koulí, běh na 60 m, 100 m, vytrvalostní běhy (ovládá vůli při vytrvalostním běhu), štafetový běh, ovládá základní techniku hodů		F, M		
Gymnastika						
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					

	Volí vhodné tělovýchovné aktivity pro rozcvičení s ohledem na svalové skupiny.	Přesnost pohybu, správné držení těla a důsledná příprava organismu před cvičením				
	Osvojuje si základy gymnastických cvičení	Cvičení na kruzích, přeskok roznožmo a skrčmo, akrobacie, cvičení prostná, šplh				
Sportovní hry						
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					
	Hraje hry v souladu s pravidly, při sportovních a soutěživých hrách dodržuje zásady fair - play	Basketbal, fotbal, florbal, házená, volejbal, vybíjená, badminton, zásady Fair-play technika, přihrávky, dvojtakt, dribling, technika podání, ovládá základní pravidla her	Mezilidské vztahy	VKZ		
	Zdokonaluje se v herních dovednostech a poznatky z tréninku vědomě využívá ve hře					
	Spolupracuje při hrách se svými spoluhráči, domlouvá strategii hry	Spolupráce ve hře, komunikace		VKZ		
	Netradiční moderní sporty a cvičení, zapojuje se do netradičních sportovních činností a her	Badminton, tanec, frisbee, kin ball, lakros				

Lyžařský a snowboardový výcvik						
TV-9-1-05	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			INF	Natočí video záznam, rozebere techniky lyžování	
	Samostatně vyjede na vleku a sjede svah na lyžích nebo na snowboardu	Základy sjezdového lyžování a snowboardingu				

Tělesná výchova – 8. ročník

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Tělesná výchova žák:</i>					
Atletika						
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					
	Zdokonaluje techniky atletických cvičení	Krátké a dlouhé běhy, skok daleký a vysoký, hod míčkem a granátem, vrh koulí		F, M	Excel tabulka	
Gymnastika						

TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					
	Rozumí tělocvičnému názvosloví	Cvičení na hrazdě, kruzích, přeskok roznožmo a skrčmo akrobacie, cvičení prostrná				
	Předvede jednoduchou gymnastickou sestavu	Prostrná				
	Osvojuje si základy rytmické gymnastiky	Moderní gymnastika, cvičení se švihadly a míči, aerobik				
Sportovní hry						
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					
	Účastní se mezitřídních i meziškolních soutěží	basketbal, fotbal, florbal, házená, volejbal, vybíjená	Komunikace, mezilidské vztahy			
	Hraje fair- play, dodržuje pravidla her					
	Zdokonaluje se v herních dovednostech a poznatky z tréninku vědomě využívá ve hře					
Hygiena a zdraví						
TV-9-1-04	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné			VKZ		

	se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší					
	Odmítá alkohol a drogy a je si vědom jejich škodlivosti na zdraví i na sportovním výkonu		Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			
TV-9-1-05	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost					
	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při pobytu v přírodě i na neznámých sportovištích a nepřeceňuje své síly	Turistický kurz				
TV-9-1-03	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly					
	Na základě sledování pozitivních změn ve výkonu usiluje o další zlepšení své tělesné zdatnosti		Psychohygiena			
TV-9-1-2	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program					
	Posoudí svou úroveň zdatnosti, nachází					

	nedostatky a snaží se o jejich nápravu					
	Ovládá principy pro rozehrání těla, samostatně provádí dynamické pohybové aktivity, rozcvičku					

Tělesná výchova – 9. ročník

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Tělesná výchova žák:</i>					
Atletika						
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					
	Sleduje svůj výkonový růst a usiluje o další zlepšení svých výkonů	Krátké a dlouhé běhy, přespolní běh, skok daleký a vysoký, hod míčkem a granátem, vrh koulí		M, F		
Gymnastika						
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé					

	pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					
	Ovládá tělocvičné názvosloví	Cvičení na hrazdě, kruzích, přeskok roznožmo a skrčmo akrobacie, cvičení prostná				
Sportovní hry						
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem					
	Účastní se mezitřídních i meziškolních soutěží	Basketbal, fotbal, florbal, házená, volejbal, vybíjená	kooperace			
	Aplikuje při hře všechny herní činnosti jednotlivce, kolektivně myslí a využívá naučené herní systémy					
	Pracuje na zlepšení či odstranění herních nedostatků svých i družstva					
	Zorganizuje ve skupině turnaj – vymyslí přihlášku, podle počtu družstev vytvoří systém turnaje, rozlosování, určí přesná pravidla a podílí se na rozhodování turnaje, výsledky zpracuje, vyhodnotí a odprezentuje			M	Excel - tabulky	
Hygiena a zdraví						
TV-9-1-05	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost					
	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve školní tělesné výchově, vlastním sportovním výkonu i v	Bezpečnost		OV		

	ostatních situacích (silničním provozu)					
	Předvídá možná nebezpečí a přizpůsobuje jim svoje chování s cílem předejít možnému úrazu	První pomoc		VKZ		
TV-9-1-03	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly					
	Správně provádí rozcvičku se zaměřením na konkrétní činnost a zapojuje zatěžované svalstvo					

Sportovní činnosti

Charakteristika předmětu Sportovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelným předmětem *Sportovní činnosti* umožňujeme zájemcům z řad žáků relaxaci a regeneraci sil prostřednictvím pohybových a sportovních her, závodivých aktivit a rytmických a kondičních cvičení.

Volitelný předmět *Sportovní činnosti* má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Jeho výuka je organizována společně pro žáky z více tříd ročníku, pokud by však měl jejich počet ve společné skupině přesáhnout 24, je v jednotlivých třídách realizována samostatně.

S předmětem úzce souvisí témata průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu:

V předmětu jsou využívány stejné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k tvorbě a rozvoji klíčových kompetencí jako v předmětu *Tělesná výchova*.

Sportovní činnosti (volitelný předmět)

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>díky (v) předmětu Sportovní činnosti žák:</i>			
správně se připraví na činnost rozcvičkou, při které zapojuje ty svalové skupiny, které bude během činnosti zatěžovat	rozcvička		
předvídá nebezpečí úrazu a uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesných cvičeních, hrách i ostatních činnostech	bezpečnost		
účastní se nejrůznějších soutěží			
hraje čestně	fair play		
respektuje opačné pohlaví			
chápe potřebu správné výstroje a výzbroje k hladkému a bezpečnému průběhu jednotlivých sportovních činností a her			
Atletika			
měří si vlastní výkony a srovnává je s kritérii, se svými předchozími výkony, s výkony ostatních spolužáků i s výkony z minulosti školy	krátké a dlouhé běhy, skok daleký, skok vysoký		
Sportovní hry			
hraje hry v souladu s pravidly			

zdokonaluje se v herních dovednostech a poznatky z tréninku vědomě využívá ve hře	vybíjená, přehazovaná, volejbal, házená, basketbal,		
komunikuje se spoluhráči i s trenérem a reaguje na smluvené signály	ringo		

Míčové hry

Charakteristika předmětu Míčové hry

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelným předmětem *Míčové hry* umožňujeme zájemcům z řad žáků relaxaci a regeneraci sil prostřednictvím míčových her, průpravných aktivit k nim a kondičních cvičení.

Volitelný předmět *Míčové hry* má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Jeho výuka je organizována společně pro žáky z více tříd ročníku, pokud by však měl jejich počet ve společné skupině přesáhnout 24, je v jednotlivých třídách realizována samostatně.

S předmětem úzce souvisí témata průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu:

V předmětu jsou využívány stejné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k tvorbě a rozvoji klíčových kompetencí jako v předmětu *Tělesná výchova*.

Míčové hry (volitelný předmět)

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>díky (v) předmětu Míčové hry žák:</i>			
správně se připraví na činnost rozcvíčkou, při které zapojuje ty svalové skupiny, které bude během činnosti zatěžovat	rozcvíčka		
předvidá nebezpečí úrazu a uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesných cvičeních, hrách i ostatních činnostech	bezpečnost		
účastní se nejrůznějších soutěží, reprezentuje školu			
hraje čestně	fair play		
chápe potřebu správné výstroje a výzbroje k hladkému a bezpečnému průběhu jednotlivých sportovních činností a her			
hraje hry v souladu s pravidly	fotbal, basketbal florbal,		
zdokonaluje se v herních dovednostech a poznatky z tréninku vědomě využívá ve hře	softbal, házená, ringo, volejbal		
komunikuje se spoluhráči i s trenérem a reaguje na smluvené signály			

Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

Oblast *Člověk a svět práce* realizujeme zejména prostřednictvím povinného předmětu Praktické činnosti vyučovaného v 1. až 9. ročníku vždy jednu hodinu týdně.

Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět *Pracovní činnosti* vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti, pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Předmět *Pracovní činnosti* přitom vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Žáci se v něm učí plánovat, organizovat a hodnotit svou pracovní činnost (samostatně i v týmu), učí se pracovat s různými materiály. Jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmět *Pracovní činnosti* vyučujeme ve všech ročnících jednu hodinu týdně.

Výuka předmětu *Pracovní činnosti* je na 1. stupni rozdělena do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem, kde žáci podle slovního návodu a předlohy vytvářejí jednoduchými postupy předměty z tradičních i netradičních materiálů

Konstrukční činnosti, kde žáci zvládají elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce, kde žáci pečují o nenáročné rostliny a zároveň provádějí pozorování přírody, zaznamenávají je a vyhodnocují výsledky těchto pozorování

Příprava pokrmů, kde se žáci učí připravovat tabuli pro jednoduché stolování a samozřejmě se i při stolování vhodně chovat

Předmětem *Pracovní činnosti* prolínají všechna průřezová témata, zejména *Osobnostní a sociální výchova* a *Výchova demokratického občana* (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci) a *Environmentální výchova* (podmínky života, vztah k životnímu prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení kompetencí:

kompetencí k učení

- vytváříme příležitosti, v nichž si žáků osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí a pro svou práci potřebují používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
- vedeme žáky k práci podle návodu, učíme žáky porozumět technické dokumentaci jednoduchých zařízení
- učíme žáky plánovat činnosti při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- vedeme žáky k poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

2. ke kompetenci k řešení problémů

- vedeme žáky při plnění zadaných úkolů k promýšlení pracovních postupů
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- snažíme se rozvíjet u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů
- vedeme žáky k praktickému ověřování řešení problémů
- vedeme žáky ke schopnosti prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- seznamujeme žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

3. ke kompetenci komunikativní

- seznamujeme žáky s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů, usilujeme o rozšiřování jejich slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, vedeme je ke strukturovanému popisu postupu vlastní (individuální i kolektivní) práce
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- předkládáme žákům dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci

4. ke kompetenci sociální a personální

- motivujeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- vytváříme pracovní skupiny, zapojujeme žáky do společné práce, při níž se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých a společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

5. ke kompetenci občanské

- respektujeme individuální rozdíly žáků a umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

- zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské spolupráce
- vedeme žáky k pochopení různých lidských činností
- motivujeme k odpovědnosti za zachování životního prostředí
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

6. ke kompetenci pracovní

- vedeme žáky ke správnému a bezpečnému používání nástrojů a materiálů a ke správnému a zodpovědnému zacházení a pracovními pomůckami
- diskutujeme o hospodárnosti různých pracovních postupů
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- motivujeme žáky k odvedení práce v co nejlepší kvalitě a co nejhospodárněji
- zdůrazňujeme vztah k volbě povolání – hraní rolí, diskuse, skupinová práce
- seznamujeme žáky s různými profesemi /exkurze, film, beseda apod./
- uvědoměle, správně a bezpečně volíme a používáme různé pracovní nástroje
- požadujeme dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny práce, včetně používání ochranných pracovních prostředků

Pracovní činnosti v 1. – 3. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 1. ročníku díky (v) předmětu Pracovní činnosti žák:</i>			
ZÁKLADNÍ PRAVIDLA A DOVEDNOSTI PRO PRÁCI			
Osvojuje si dovednosti pro pracovní činnosti	připraví si a uklidí si pracovní místo		
	udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti		
	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce		
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - PAPIREM			
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z různých materiálů Pracuje podle slovního návodu a předlohy	mačká, překládá, skládá papír		
	obkresluje podle šablony		
	vytrhává, přiměřeně stříhá a vystřihuje nůžkami		
	lepí, slepuje, nalepuje		
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - TEXTILEM			
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z různých materiálů	stříhá textil a slepí ho		

Pracuje podle slovního návodu a předlohy	navléká nit do jehly, šije předním stehem		
	lepí, slepuje, nalepuje		
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM – PŘÍRODNÍM			
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z různých materiálů Pracuje podle slovního návodu a předlohy	sbírá, třídí, suší rostliny, listy, semena, spojuje, svazuje, navléká tupou jehlu, propichuje, aranžuje		
	rozlišuje a pojmenuje druhy zpracovaného materiálu, určuje základní vlastnosti materiálu		
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM – MODELOVACÍ HMOTOU			
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z různých materiálů Pracuje podle slovního návodu a předlohy	modeluje tvary podle předlohy : modelovací hlínu, plastelínu, těsto		
	vyrývá daný motiv		

Pracovní činnosti ve 4. – 5. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 5. ročníku díky (v) předmětu Pracovní činnosti žák:</i>			
ZÁKLADNÍ PRAVIDLA A DOVEDNOSTI PRO PRÁCI			
u všech činností dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, volí vhodné pracovní nástroje a pomůcky, vhodně s nimi zachází, udržuje je a ukládá na jejich místo			
udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti během celé činnosti i při jejím střídání			
naplňuje si činnost, organizuje práci			
dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce			
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
s materiálem hospodárně zachází			
při práci využívá prvky lidových tradic	rozezná lidové zvyky a tradice a řemesla zvládá základy drhání, batikování, zpracování kraslic, výrobu vizovického pečiva, užívá přírodních materiálů k výrobě různých výrobků (vánoční svícen, kraslice...)		
samostatně provádí jednoduché pracovní operace a postupy	vystřihuje jednoduché symetrické tvary z přeloženého papíru, obkresluje dle šablony		

rozlišuje a pojmenuje druhy materiálů, určí jejich vlastnosti a podle nich a cíle své práce volí vhodný materiál	rozlišuje a pojmenovává novinový, balicí, kartónový papír		
<i>stříhá, ohýbá, spojuje, propichuje, navléká, svazuje, slepuje, lisuje s vhodným materiálem (dřívky, špejlemi, drátky, hadříky, papíry, krabičkami, provázky, slámou, listy i dalšími přírodními materiály, apod.) a nástroji k tomu příslušnými (nůžkami, tupou jehlou, nití, lepidlem)</i>			
<i>hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, suší, vaří, dělí na části modelovací hmotu (modelovací hlínu, plastelínu, modurit, těsto, vosk) s podložkou, špachtlí, nožikem, drátem</i>			
<i>přišije háček, očko, knoflík, navléká gumu, šňůrky s textiliemi různého druhu a kvality, šňůrkami, stužkami, plstí, knoflíky, nitěmi, háčky, spínadly a s nůžkami, jehlou, špendlíky, náprstky, křídou</i>			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
provádí jednoduché montáže a demontáže stavebnic	stavebnice z plastů, kartónových prvků, konstrukční stavebnice se spojovacími prvky a díly		
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, i podle vlastních představ			
vytváří vlastní plošné stavby nejen ze stavebnicových prvků, ale také z volného materiálu			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny			
provádí pozorování a pokusy přírody, rozezná některé druhy plodin			

PŘÍPRAVA POKRMU			
održuje pravidla správného stolování a společenského chování			
orientuje se v základním vybavení kuchyně			
připraví tabuli pro jednoduché stolování			
připraví samostatně či ve skupině jednoduchý pokrm (studené kuchyně), vybere a nakoupí potřebné suroviny	-		

Pracovní činnosti v 6. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 6. ročníku díky (v) předmětu</i> <i>Pracovní činnosti žák:</i>					
Práce s technickými materiály						
ČSP-9-1-01	Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo,kov				
ČSP-9-1-02	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	jednoduché pracovní operace a postupy s dřevem, kovem				
ČSP-9-1-03	Organizuje a plánuje svojí pracovní činnost	organizace práce, důležité technologické procesy				

ČSP-9-1-04	Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody				
	Seznámí se technikou, která pomáhá lidem v reálném životě	úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	EVVO- Vztah člověka k prostředí		PowerPoint – technika v životě člověka	
ČSP-9-1-05	Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Základní zásady bezpečnosti První pomoc při úrazech				

Pracovní činnosti v 7. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 7. ročníku díky (v) předmětu Pracovní činnosti žák:</i>					
<i>Příprava pokrmů</i>						

ČSP-9-5-01	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	kuchyně – základní vybavení bezpečnost a hygiena provozu				
ČSP-9-5-02	připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku, úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	OSV – kooperace a kompetice		Word – seznam nákupu a recept	
ČSP-9-5-03	dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole				
ČSP-9-5-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Pravidla bezpečnosti a hygiena provozu				
<i>Práce s technickými materiály</i>						
ČSP-9-1-01	provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu (dřevo,kov, plast) užití v praxi				
ČSP-9-1-02	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování				

ČSP-9-1-04	užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody				
ČSP-9-1-05	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Základní zásady bezpečnosti První pomoc při úrazech				

Pracovní činnosti v 8. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 8. ročníku díky (v) předmětu Pracovní činnosti žák:</i>					
Svět práce						
ČSP-9-8-01	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce				

ČSP-9-8-02	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle	OSV – poznávání lidí		Powerpoint- budoucí povolání	
<i>Design a konstruování</i>						
ČSP-9-2-01	sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž				
ČSP-9-2-02	navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich, funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	návod, předloha, náčrt, plán, schéma				
ČSP-9-2-04	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a hygiena provozu				

Pracovní činnosti v 9. ročníku

kód	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Digitální kompetence a výstupy	Poznámky
	<i>na konci 9. ročníku díky (v) předmětu Pracovní činnosti žák:</i>					

<i>Svět práce</i>						
ČSP-9-8-03	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby				
ČSP-9-8-04	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	OSV – poznávání lidí		Word – vlastní životopis	
	Rozlišuje základní pojmy v podnikání	druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání				
<i>Design a konstruování</i>						
ČSP-9-2-03	provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	montáž a demontáž jednoduchého zařízení sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž				
ČSP-9-2-04	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc při úrazech zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy				

Hodnocení výsledků a průběhu vzdělávání žáků

Pravidla a principy hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků obsažená v Řádu školy

Základní pravidla pro hodnocení chování a výsledků vzdělávání žáků jsou součástí Řádu školy. Obsahují pravidla pro hodnocení chování (pravidla pro udělování pochval i pravidla pro ukládání kázeňských opatření a snížených známek z chování, včetně charakteristiky klasifikačních stupňů pro hodnocení chování), základní zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků, základní pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (včetně charakteristiky klasifikačních stupňů) obsahující jak zásady pro používání slovního hodnocení, tak pravidla pro převod slovního hodnocení na klasifikaci a pravidla pro stanovení celkového prospěchu v případě použití slovního hodnocení.

Základní principy hodnocení žáků

Při hodnocení výsledků a průběhu vzdělávání žáků hodnotíme pouze to, co měli žáci příležitost naučit se ve škole („Řekni jim, co se naučí, nauč je, cos jim slíbil, a vyzkoušej je z toho, co jsi vyučoval.“)

Základem hodnotícího procesu na škole je hodnocení ve chvíli, kdy je možno činnost nebo výkon žáka ještě zlepšit. Tato zpětná vazba se vyjadřuje popisným jazykem, vyslovuje ocenění a zároveň žákovi radí, jak zlepšit budoucí výkony (tzv. formativní hodnocení).

I při sumativním hodnocení na pololetním a závěrečném vysvědčení, které je shrnujícím posouzením toho, co se žáci naučili a jak se ve škole chovali, jsou zachovány formativní prvky, zpravidla v rámci komentáře třídního učitele. Čistě sumativní funkci plní až závěrečné vysvědčení žáka v 9. ročníku a jeho výstupní hodnocení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka (a to jak slovní hodnocení, tak klasifikace) vychází z posouzení úrovně dosažení očekávaných výstupů prostřednictvím předem stanovených a srozumitelně formulovaných kritérií.

Zároveň je průběžným slovním hodnocením (případně i pomocí hodnotících škál a diagramů) hodnoceno, jak se žákovi daří dosahovat jednotlivých úrovní klíčových kompetencí a dílčích dovedností, z nichž se jednotlivé klíčové kompetence skládají.

Hodnocení prostřednictvím známek učitel vždy doplňuje i vysvětlujícím a blíže určujícím slovním (zpravidla ústním) hodnocením.

Při tomto slovním komentáři využívá učitel možnost porovnat aktuální žákovy výsledky s výsledky, jichž žák dosahoval dříve.

Hodnocení musí být jednoznačné, srozumitelné jak pro žáka, tak pro jeho rodiče, věcné a všestranné.

Na pololetní a závěrečná vysvědčení používáme klasifikaci.

Slovní hodnocení na vysvědčení používáme u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (a to většinou jen při hodnocení práce v předmětech, kde mohou být dosahované výsledky negativně ovlivněny specifickým žákovým hendikepem), pokud se takto předem domluvíme s rodiči.

Podklady pro hodnocení žáků

Podklady pro hodnocení získává učitel v samotném procesu učení, kdy mohou být zachyceny v žákovském portfoliu, vytvářením vhodných zkušebních situací, v nichž mohou žáci dokázat úroveň zvládnutí dovedností, vědomostí a postojů, i samotnými zkouškami – ústními i písemnými. Za pololetí musí učitel nashromáždit dostatek podkladů pro objektivní hodnocení.

Formy získávání podkladů k hodnocení:

komplexní úkoly – a to i dílčí kroky a plnění dílčích úkolů a rolí

projektové a skupinové práce a jejich prezentace

modelové a problémové úlohy

společné prověřování

ústní zkoušení a mluvený projev (referáty, hry, tematické rozhovory)

písemné práce (pisatelské výstupy, diktáty, cvičení...)

samostatné aktivity,

výroba pomůcek,

praktické činnosti a pokusy

vědomostní a dovednostní testy

Pravidla pro získávání podkladů k hodnocení:

První dva dny následující po nepřítomnosti žáka ve vyučování je žák omluven z učiva, které bylo v době jeho nepřítomnosti nově probíráno.

V případě nepřítomnosti žáka ve vyučování delší než týden je žák omlouván při přezkušování učiva (ať již ústním či písemným) po dobu rovnající se polovině zameškané doby, pokud se učitel nedohodne s žákem a jeho zákonnými zástupci na době kratší.

V jednom dni může být psána pouze jedna písemná práce přesahující dobu 20 minut.

Sebehodnocení žáků

Žáci školy se postupně za pomoci pedagogických pracovníků učí objektivnímu sebehodnocení úrovně zvládnutí jednotlivých kompetencí, svého chování a sebehodnocení výsledků své práce. Jsme si vědomi toho, že k nácviku sebehodnocení je nutné bezpečné neohrožující prostředí.

K sebehodnocení používají zpočátku jednoduché (často obrázkové) škály, postupně přecházejí k popisu své práce – často škálují výroky v připravených formulářích.

Žáci jsou zpravidla předem seznamováni s kritérii, podle nichž bude jejich práce (její průběh a výsledky) hodnocena, tato kritéria jsou formulována tak, aby žáci sami byli s pomocí těchto kritérií schopni svou práci ohodnotit. Žákům je pravidelně dáována možnost spolupodílet se na vytváření hodnotících kritérií, podle nichž je hodnocena jejich práce (její průběh a výsledky).

Žáci školy jsou vedeni k tomu, aby si výsledky své práce i její průběh vhodným způsobem dokumentovali (zejména ve svých portfoliích), aby pak na základě této dokumentace mohli vést o své práci i o tom, jak ji sebehodnotí, diskusi se spolužáky, s pedagogy a se svými rodiči.

S nácvikem sebehodnocení úzce souvisí i promyšlená **práce s chybou**.

Od nejnižších ročníků žáky vedeme k zpětné kontrole vlastní práce. Žáci se učí si práci vzájemně se spolužáky (případně i ve skupině) kontrolovat, ve své práci vyhledávají jevy, kde by se mohli dopustit chyby. Když chybu najdou, učí se určit její typ – zda je náhodná, nebo zákonitá; závažná, nebo nepodstatná; individuální, nebo skupinová a posléze hledají její příčinu. Teprve pak následuje náprava chyby. K těmto již napraveným chybám je možno se společně vracet jako ke zdroji dalšího učení.

Charakteristika klasifikačních stupňů pro hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení

K zásadním kritériím hodnocení patří:

zvládnutí požadovaného učiva (vyjádřeného v očekávaných výstupech jednotlivých předmětů) jako celku
 osvojení dovedností (jak oborových, tak obecných směřujících ke stále lepšímu zvládnutí klíčových kompetencí)
 osvojení vědomostí
 dovednost řešit úlohy a problémy

Kritéria a indikátory pro hodnocení jednotlivých úloh, aktivit, činností ... žáků vytvářejí učitelé postupně v rámci jednotlivých předmětů.

Charakteristika klasifikačních stupňů pro hodnocení výsledků vzdělávání

U stupně 1 – výborný: žák zvládl požadované učivo jako celek, tedy osvojil si potřebné dovednosti (jak oborové, tak obecné směřující ke stále lepšímu zvládnutí klíčových kompetencí), má je podpořeny potřebnou úrovní vědomostí. Řeší samostatně i úlohy a problémy vyšší úrovně.

U stupně 2 – chvalitebný: žák zvládl požadované učivo jako celek s menšími mezerami, tedy celkem si osvojil většinu potřebných dovedností, má je vcelku podpořeny potřebnou úrovní vědomostí. Úlohy a problémy vyšší úrovně řeší s menší dopomocí spolužáků či učitele.

U stupně 3 – dobrý: žák zvládl požadované učivo jako celek s většími mezerami, tedy má určité problémy s osvojením si potřebných dovedností, své dovednosti nemá podpořeny potřebnou úrovní vědomostí. Úlohy a problémy vyšší úrovně řeší pouze za dopomoci spolužáků či učitele, dopomoc potřebuje občas i u úloh nižší úrovně.

U stupně 4 – dostatečný: žák zvládl požadované učivo jako celek nesoustavně a nesourodě, tedy má větší problémy s osvojením si potřebných dovedností, které má minimálně podpořeny potřebnou úrovní vědomostí. Řeší pouze úlohy a problémy nižší úrovně, i tu většinou potřebuje pomoc spolužáků či učitele.

U stupně 5 – nedostatečný: žák požadované učivo nezvládl, neosvojil si ani částečně potřebné oborové dovednosti, jelikož je má podpořeny minimální (nedostatečnou) úrovní vědomostí. S velkými problémy řeší za dopomoci učitele pouze úlohy nižší úrovně.

Autoevaluace školy

Postup autoevaluace

Cíle autoevaluace

Autoevaluaci vnímáme jako důležitý nástroj, jehož prostřednictvím se naše škola stále učí. Při autoevaluaci školy nám totiž jde o co nejpřesnější objektivní zjištění stavu ve vyhodnocovaných oblastech (podoblastech) tak, aby se výsledky tohoto hodnocení mohly stát podkladem pro další zlepšování naší činnosti.

Cyklus kvality

Objektivní autoevaluace je důležitou součástí celého cyklu kvality skládajícího se z těchto kroků:

I. fáze – plánovací

Stanovení vize školy – obecných cílů, k nimž chce škola směřovat

Vytipování oblastí (podoblastí) a u nich kritérií důležitých v daném období pro směřování k vizi

Stanovení cílového stavu pro jednotlivé oblasti (podoblasti)

Stanovení indikátorů, prostřednictvím kterých poznáme, zda jsme dosáhli cílového stavu

Stanovení prostředků, které nás k dosažení tohoto cíle dovedou

II. fáze – realizační

Realizace kroků, používání stanovených prostředků, jež nás mají dovést k jednotlivým cílům

Sběr materiálů, které mohou sloužit jako podklad k hodnocení, a jednorázové analytické činnosti

III. fáze – hodnotící

Vyhodnocování průběžných informací a jednorázových analytických činností propojené s komplexnějšími cílenými analýzami

Zjištění nového stavu a jeho porovnání s cílovými představami

Vyhodnocení efektivity používaných prostředků pro uvážení, zda je dobré je používat i v další fázi

Vyhodnocení využitých analytických a hodnotících nástrojů

IV. fáze – přechod do fáze I - plánovací

Vycházíme z nového stavu, stanovování nových prostředků i hodnotících nástrojů je ovlivněno rovněž výsledky hodnocení

Délka cyklu kvality

je dána intervaly stanovenými vyhláškou MŠMT, *kteřou se stanoví náležitosti vlastního hodnocení školy*, trvá tedy tři roky.

Vlastní hodnocení v tříletém cyklu vychází vždy z nových potřeb školy – podle nich (a v souladu s vyhláškou MŠMT) také schvalujeme strukturu tohoto hodnocení.

Oblasti a příklady podoblastí autoevaluace

Kurikulum a vize školy (koncepční cíle školy)

- Srozumitelnost
- Reálnost a přiměřenost cílů
- Přijetí cílů zaměstnanci školy
- Propojenost koncepčních cílů s cíli nižších řádů

Podmínky ke vzdělávání

- Personální podmínky
- Kultura a klima školy
- Předcházení závadovým jevům
- Prostorové podmínky
- Materiální podmínky
- Finanční podmínky

Průběh vzdělávání

- Budování a rozvoj klíčových kompetencí
- Didaktická práce učitelů
- Využívání zdrojů, materiálu, pomůcek a techniky při výuce
- Angažovanost žáků ve vlastním učení

- Hodnocení a sebehodnocení žáků

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči (kultura školy)

- Podpora žáků
- Očekávání osobního maxima žáků
- Práce třídních učitelů
- Výchovné poradenství
- Informovanost rodičů
- Prezentace školy na veřejnosti
- Práce SRPŠ a školské rady
- Spolupráce s rodiči
- Spolupráce s místní komunitou

Výsledky vzdělávání žáků

- Systematičnost a účelnost práce s měřícími nástroji
- Výsledky vzdělávání v českém jazyce
- Rozvoj kritické gramotnosti
- Výsledky vzdělávání v cizích jazycích
- Rozvoj matematické gramotnosti
- Rozvoj badatelsky orientované výuky
- Rozvoj ICT gramotnosti

- Výsledky vzdělávání v dalších vzdělávacích oblastech

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP

- Plánování
- Organizace školy
- Vedení lidí
- Kontrola
- Proces autoevaluace

Úroveň výsledků práce školy, zejména k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

- Efektivita využívání lidských zdrojů
- Efektivita využívání materiálních zdrojů
- Efektivita využívání finančních zdrojů
- Efektivita autoevaluace při zkvalitňování školy

Autoevaluace se ve dvouletých cyklech týká vždy všech oblastí, **vyhodnocované podoblasti jsou však vybírány** podle jejich důležitosti pro aktuální rozvoj školy. (Autoevaluovány mohou ovšem být i podoblasti, které v uvedeném výčtu nejsou uvedeny.)

K jednotlivým podoblastem jsou pak vybírána kritéria = složky, které jsou v dané době aktuální – důležité pro další rozvoj školy, k nim je formulován cíl a indikátory jeho splnění.

Nástroje autoevaluace

Vhodné nástroje a prostředky pro konkrétní období autoevaluace jsou vybírány tak, aby byly adekvátní vybraným kritériím (podoblastem hodnocení).

Nejčastěji používané nástroje:

- Pozorování
- Hospitace
- Statistické vyhodnocení
- Škálování výroků týkajících se kvality
- Rozhovory
- Dotazníky, ankety
- Sociometrická šetření
- Rozbory žákovských prací
- Rozbory žákovských portfolií a rozhovory nad nimi
- Rozhovory nad učitelskými portfolii
- Písemná reflexe práce učitele a rozhovory nad ní
- Interní testy